

Tirsdag den 15. maj 2012 (D)

1

83. møde

Tirsdag den 15. maj 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand om regeringens nye strategi for dansk udviklingssamarbejde.

Af Jakob Ellemann-Jensen (V), Jeppe Kofod (S), Hans Kristian Skibby (DF), Lone Lokindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Christian Juhl (EL), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF). (Anmeldelse 11.05.2012).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 30 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om de videregående universitetsuddannelser.

Af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Alex Ahrendtsen (DF). (Anmeldelse 27.03.2012. Fremme 29.03.2012. Forhandling 11.05.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Esben Lunde Larsen (V), Kirsten Brosbøl (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Jonas Dahl (SF), Pernille Skipper (EL) og Mai Henriksen (KF)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af lov om udbygning af banestrækningen mellem Vamdrup og Padborg. (Udbygning af banestrækningen mellem Vamdrup og Vojens).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 11.04.2012. Betækning 03.05.2012. 2. behandling 08.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven. (Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 13.03.2012. Betækning 17.04.2012. 2. behandling 03.05.2012).

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om inddragelse af forældremyndighedsindehaverens opholdstilladelse ved udsendelse af eget barn til genopdragelse i udlandet.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl. (Fremsættelse 06.12.2011. 1. behandling 03.02.2012. Betækning 08.05.2012).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Ændring af revisionsklausul).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betækning 08.05.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private gymnasieskoler, studentkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Fleksibelt klasseloft på 28 elever på de gymnasiale fuldtidsuddannelser).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betækning 08.05.2012).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (Ophævelse af revisionsklausul).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 10.04.2012. Betækning 08.05.2012).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ansvar for plejefamiliers efteruddannelse og supervision og partsstatus til 12-14-årige ved domstolsprøvelse af sager om særlig støtte til børn og unge m.v.).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 29.03.2012. Betækning 03.05.2012).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Inddragelse af faglige og økonomiske hensyn, fastsættelse af serviceniveauer, refusion for særlig dyre enkeltsager, afregningsfrister og opprioritering af juridisk sagkyndige i de sociale nævn m.v.).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betækning 10.05.2012).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Styrkelse af indsatsen over for familier med børn og unge, der har behov for særlig støtte).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betækning 10.05.2012).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Børnerådets fortalervirksomhed). Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ændring af revisionsbestemmelse). Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af lov om godkendelse og syn af køretøjer. (Kontrolsyn af erhvervskøretøjer på firmaadressen, finansiering af tilsyn, videregivelse af data til kommercielle formål, bødestraf til ejer eller bruger for ikke at fremstille køretøj til syn). Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 08.05.2012).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser. Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 20.03.2012).

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om en strategi for at nedbringe antallet af tvangsudsatte lejere. Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL). (Fremsættelse 10.04.2012).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre betalelige private udlejningsboliger ved gennudlejning efter modernisering. Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL). (Fremsættelse 19.04.2012).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer. (Stofindtagelsesrum). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 09.05.2012).

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, en skærpelse af lovens straffebestemmelser m.v.). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 09.05.2012).

20) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og børne- og undervisningsministeren om job og uddannelse til alle unge. Af Rosa Lund (EL) m.fl. (Anmeldelse 13.03.2012. Fremme 20.03.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 22. maj 2012).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende meddelelser:

Hans Kristian Skibby (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 88 (Forslag til folketingsbeslutning om momsafløftning på 100 pct. for hotelovernatninger).

Tom Behnke (KF), Karen Ellemann (V), René Christensen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 89 (Forslag til folketingsbeslutning om kommunernes tilslutning til DUBU-systemet).

Peter Skaarup (DF), Tom Behnke (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 90 (Forslag til folketingsbeslutning om en styrket indsats over for ofre for kriminalitet).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Finansudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2010. (Beslutningsforslag nr. B 87).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 40:**Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand om regeringens nye strategi for dansk udviklingssamarbejde.**

Af Jakob Ellemann-Jensen (V), Jeppe Kofod (S), Hans Kristian Skibby (DF), Lone Loklindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Christian Juhl (EL), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF). (Anmeldelse 11.05.2012).

Kl. 13:00

Formanden :

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 30 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om de videregående universitetsuddannelser.

Af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Alex Ahrendtsen (DF).
(Anmeldelse 27.03.2012. Fremme 29.03.2012. Forhandling 11.05.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Esben Lunde Larsen (V), Kirsten Brosbøl (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Jonas Dahl (SF), Pernille Skipper (EL) og Mai Henriksen (KF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 63 af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Esben Lunde Larsen (V), Kirsten Brosbøl (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Jonas Dahl (SF), Pernille Skipper (EL) og Mai Henriksen (KF), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, KF og SP), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 63 er vedtaget.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 134:

Forslag til lov om ændring af lov om udbygning af banestrækningen mellem Vamdrup og Padborg. (Udbygning af banestrækningen mellem Vamdrup og Vojens).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 11.04.2012. Betænkning 03.05.2012. 2. behandling 08.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så vi går til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Her slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 109 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og SP), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven. (Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).
(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 13.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 03.05.2012).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden :

Må jeg bede om en lille smule mere ro?

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 63 (S, RV, SF, EL og LA), imod stemte 46 (V, DF, KF og SP), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om inddragelse af forældremyndighedsindehaverens opholdstilladelse ved udsendelse af eget barn til genopdragelse i udlandet.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 06.12.2011. 1. behandling 03.02.2012. Betænkning 08.05.2012).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04 Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.
Det er vedtaget.

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse nu.
Jeg slutter afstemningen.

For stemte 13 (DF), imod stemte 97 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og SP), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. (Ændring af revisionsklausul).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 08.05.2012).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.
Ønsker nogen at udtale sig?
Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 130:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser) og lov om uddannelserne til højere handelsskoleeksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Fleksibelt klasse-loft på 28 elever på de gymnasiale fuldtidsuddannelser).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 08.05.2012).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.
Ønsker nogen at udtale sig?
Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (Ophævelse af revisionsklausul).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 10.04.2012. Betænkning 08.05.2012).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.
Ønsker nogen at udtale sig?
Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ansvar for plejefamiliers efteruddannelse og supervision og partsstatus til 12-14-årige ved domstolsprøvelse af sager om særlig støtte til børn og unge m.v.).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).
(Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 29.03.2012. Betænkning 03.05.2012).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.
Ønsker nogen at udtale sig?
Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår også, at dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Inddragelse af faglige og økonomiske hensyn, fastsættelse af serviceniveauer, refusion for særlig dyre enkeltsager, afregningsfrister og opprioritering af juridisk sagkyndige i de sociale nævn m.v.).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

Kl. 13:07

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Styrkelse af indsatsen over for familier med børn og unge, der har behov for særlig støtte).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

Kl. 13:08

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 7 (EL), imod stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og SP), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter betragter jeg ændringsforslag nr. 2, stillet af samme mindretal, som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL og LA)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Børnerådets fortalervirksomhed).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget også her går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Tak for det.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af lov om godkendelse og syn af køretøjer. (Kontrolsyn af erhvervskøretøjer på firmaadressen, finansiering af tilsyn, videregivelse af data til kommercielle formål, bødestraf til ejer eller bruger for ikke at fremstille køretøj til syn).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 08.05.2012).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, slutter vi forhandlingen, og vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V), tiltrådt af et mindretal (DF, LA og KF), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 50 (V, DF, LA, KF og SP), imod stemte 59 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslagene nr. 4 og 6, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes herefter om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og SP), hverken for eller imod stemte 1 (V) (ved en fejl).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 3 og 5, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af et flertal (S, RV, SF og EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Som det fremgår af aktiviteten, går vi om et øjeblik over til førstebehandling. Må jeg bede om at få flyttet nogle flere samtaler ud af salen?

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 20.03.2012).

Kl. 13:13

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 13:13

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Beslutningsforslaget pålægger regeringen at gennemføre de nødvendige ændringer af lovgivningen, der får den virkning, at i situationer, hvor det ved straffelovsovertrædelser ikke er muligt at udpege gerningsmanden, skal det være muligt at dømme alle medvirkende for den konkrete forbrydelse.

Den problemstilling, som beslutningsforslaget vedrører, er behandlet i Folketinget adskillige gange de senere år. Det blev den senest for et år siden under behandlingen af et lignende beslutningsforslag, som også var fremsat af Dansk Folkeparti. I virkeligheden kunne jeg henvise til det, som min forgænger sagde ved den lejlighed, og i øvrigt til det, som hans forgænger sagde før ham. For når det gælder spørgsmålet om kollektiv straf, er den nuværende regering helt på linje med den tidligere.

Det er også denne regerings opfattelse, at beslutningsforslaget er i strid med det grundlæggende princip i dansk strafferetspleje om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, og at det er anklagemyndighedens opgave at bevise den tiltaltes skyld ud over enhver rimelig tvivl. Det kommer jeg tilbage til, men først vil jeg kort redegøre for reglerne i dansk ret om medvirken, for der er mange misforståelser på dette område.

Det følger af straffelovens § 23, at en straffebestemmelse omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til den pågældende lovovertrædelse. Det er altså muligt at straffe alle, der har deltaget i en lovovertrædelse, hvad enten deltagelsen består i planlægning, forberedelse eller udførelse af forbrydelsen. Medvirkenansvaret er ikke afhængigt af, om andre medvirkende eller en eventuel hovedgerningsmand kan identificeres. Ansvar for medvirken forudsætter for det første, at det kan bevises, at den pågældende person har den fornødne subjektive tilregnelser. Når det gælder overtrædelse af straffeloven, er udgangspunktet, at sådanne overtrædelser kun straffes, hvis de er begået forsætligt. En person handler f.eks. forsætligt, hvis den pågældende affyrer en pistol i den hensigt at dræbe en anden person.

Den anden betingelse for at kunne dømme for medvirken er, at det kan bevises, at personen har foretaget en medvirkenhandling. Denne vurdering er som regel ikke så kompliceret. Hvis man forud for eksempelvis et bankrøveri har holdt øje med banken for at fastlægge personalets rutiner, eller hvis man under bankrøveriet har bistået med at holde udkig efter politiet eller ved at være chauffør af flugtbilen, så vil der typisk ikke være tvivl om, at man har foretaget en medvirkenhandling. Også passivitet kan i visse tilfælde medføre, at man kan ifalde et medvirkende ansvar. Det gælder f.eks. forældres pligt til at beskytte deres børn mod vold eller seksuelle overgreb; en

handlepligt, der i øvrigt hænger sammen med reglerne i forældresvarsloven.

I retspraksis findes der eksempler på, at en forælder er blevet dømt for medvirken til både vold og seksuelle krænkelser, fordi forælderen har forholdt sig passivt, mens disse overgreb er blevet begået mod barnet.

Jeg vil nu vende tilbage til den situation, som beslutningsforslaget tilsyneladende tager sigte på. Det handler om tilfælde, hvor en lovovertrædelse begås, mens flere personer er til stede samtidig, men hvor kun én person foretager den strafbare handling, og det ikke efterfølgende er muligt at udpege denne person. Jeg vil gerne understrege, at det allerede i dag alt efter omstændighederne vil være muligt at idømme strafansvar for alle i en sådan situation. Hvis det kan lægges til grund, at den strafbare handling ligger inden for rammerne af, hvad personerne i gruppen på forhånd havde aftalt eller var indforstået med, så vil samtlige personer i gruppen kunne straffes for handlingen. Det gælder også, selv om det ikke kan bevises, hvem af de tilstedeværende personer der begik handlingen. Hvis situationen imidlertid udvikler sig, ved at en af gruppens deltagere pludselig gør noget uforudsigeligt og uventet, så vil de øvrige gruppemedlemmer derimod som regel ikke kunne dømmes for denne del, da de ikke havde kunnet forudse, at situationen ville udvikle sig på den måde. De vil almindeligvis ikke have forårsaget til denne uforudsete del, og kun den egentlige gerningsmand vil derfor kunne straffes for dette forhold.

Kl. 13:18

Beslutningsforslaget går så ud på, at det skal være sådan, at alle personer i en gruppe i de tilfælde, hvor der har været en fra gruppen, der har begået selve den strafbare handling, og hvor der ikke er nogen fra gruppen, der efterfølgende fortæller, hvad der er sket, så vil kunne blive straffet kollektivt, uanset om de havde forårsaget til handlingen eller ej.

Det første, jeg vil fremhæve, er, at det ifølge dansk ret allerede er sådan, at de regler for medvirken, der gælder, er nogle regler, der er ganske vide. Hvis disse regler om medvirken, som det foreslås i beslutningsforslaget, udvides yderligere, og der således indføres et princip om kollektiv straf, vil det kunne betyde, at personer, der er til stede, når en forbrydelse bliver begået, også vil kunne blive straffet, uden at der er et krav om et minimum af deltagelse, forudgående viden eller accept. Det vil være sådan, at ham, der ikke ved, hvem den egentlige gerningsmand er, vil kunne blive straffet, hvis der ikke er nogen af de andre fra gruppen, der fortæller, hvad der er sket. Personer, der blot har været på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt, vil altså kunne blive dømt for nogle forbrydelser, som de ikke har haft nogen andel i.

Som jeg også nævnte i starten af mit indlæg, er det i den danske strafferetspleje sådan, at det er et grundlæggende princip, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Her er det som sagt anklagemyndighedens opgave at bevise den tiltaltes skyld ud over enhver rimelig tvivl; det er ikke den tiltalte, der skal bevise sin uskyld. Ligesom det også gjaldt for min forgænger, er det min opfattelse, at det vil være nogle helt grundlæggende principper, der vil blive tilsidesat, hvis der indføres sådanne regler om kollektiv straf. Det vil som sagt indebære, at personer, der blot har været på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt, vil kunne blive dømt for nogle forbrydelser, som de ikke har nogen andel i. Det er ikke noget, der hører hjemme i et retssamfund, og som tidligere nævnt er de gældende regler for medvirken faktisk nogle regler, der er ganske vide, når det gælder mulighederne for at idømme strafansvar.

Det kan nok ikke komme som nogen overraskelse, når jeg siger det, men virkeligheden er den, at regeringen på denne baggrund ikke kan støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Kl. 13:20

Formanden :

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Peter Skaarup (DF):

Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at regeringen ikke kan støtte det her forslag, for jeg anser det for meget vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, fra samfundets side for at markere over for voldelige kriminelle, at vi ikke vil finde os i det. Og det er også vigtigt, at man kan presse dem til at komme ud med sproget ved at have en bestemmelse som den her i en udbygget udgave set i forhold til de muligheder, der er i dag.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om justitsministeren virkelig mener, at det er rimeligt, at en gruppe kriminelle, som f.eks. Blekingegadebanden, der i øvrigt i øjeblikket undersøges af en kommission, kan drage af sted på togt til et postkontor, røve rigtig mange penge, og at de, når der så sker det, at et af medlemmerne skyder en politibetjent, der prøver at fange de pågældende, i sådan en situation slipper for straf. Det var jo i virkeligheden det, der skete med Blekingegadebanden; de slap alle for straf, selv om det jo helt sikkert er en af dem, der trykkede på aftrækkeren, hvilket medførte det drab på politimanden.

Kl. 13:21

Formanden :

Ministeren.

Kl. 13:21

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg følger ikke anledning til at gå ind i en diskussion af konkrete sager, uanset hvor langt de ligger tilbage. Jeg vil bare sige, at de regler for medvirken, som vi har i dag, finder regeringen er ganske udmærkede, og de principper, som Dansk Folkepartis beslutningsforslag bygger på, rykker helt grundlæggende ved de principper, som bør være gældende i et retssamfund. Det er baggrunden for, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Kl. 13:22

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:22

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at ministeren skal holde op med at viderebringe de gode intentioner, som embedsværket har, om, hvordan lovgivningen skal strikkes sammen på det her område, og se fuldstændig fordomsfrit på de konkrete sager, hvor det har vist sig, at man ikke har kunnet bruge de medvirkenbestemmelser, som vi har i dag i straffeloven.

Jeg har nævnt Blekingegadesagen som et meget sigende eksempel på, at der er det problem, at gerningsmændene til et drab slipper fri, i øvrigt med det resultat, at de samme personer formentlig på et senere tidspunkt har lavet rigtig meget alvorlig kriminalitet, men der er også aktuelle sager. Vi har for øjeblikket en sag på Frederiksberg, som politiet efterforsker, hvor 8-10 personer har tæsket en ung mand ihjel. Der kan der med de bestemmelser, som vi har i dag, være en risiko for, at de pågældende slipper for straf, fordi de jo kan påstå, hvis de overhovedet bliver fanget, at det ikke var dem, der havde noget med det at gøre, og hvis de dækker over hinanden, slipper de for straf. Er det virkelig rimeligt?

Kl. 13:23

Formanden :

Justitsministeren.

Kl. 13:23

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Uanset hvor alvorlige de sager, som hr. Peter Skaarup nærmest har for vane at fremmane i den her type diskussioner, er, ved han ganske

udmærket godt, at det ikke tilkommer mig som justitsminister at kommentere sager, som er under efterforskning af politiet. Det kan næppe komme som nogen overraskelse.

Det her forslag er et skråplan. Det vil betyde, at personer, som er på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt, vil kunne dømmes for forbrydelser, som de ikke har nogen andel i. Jeg synes, at hr. Peter Skaarup mangler at reflektere over, om det virkelig er principper, Dansk Folkeparti ønsker skal være bærende for et godt og veludviklet retssamfund som det danske.

Kl. 13:24

Formanden :

Tak til justitsministeren. Hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Med dette beslutningsforslag pålægger Dansk Folkeparti regeringen at gennemføre de nødvendige ændringer af lovgivningen, så det bliver muligt at dømme alle medvirkende for en konkret forbrydelse, hvis det ikke er muligt at udpege en gerningsmand.

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af B 69 fra folketingsåret 2010-11. Dengang stemte Venstre imod det beslutningsforslag. Vi har dog en forståelse for, at det kan være stødende for befolkningens retsfølelse, eller for Dansk Folkepartis retsfølelse for den sags skyld, at man ikke altid kan dømme skyldige i sager som dem, Dansk Folkeparti fremhæver i forslaget. Ved grove kriminelle handlinger begået af en gruppe kan det være svært at udpege og i sidste ende dømme den endelige skyldige, hvis alle de implicerede tier om, hvad der er sket.

Når man hører om sager som f.eks. den, som jo efterhånden er en gammel sag, men en meget, meget alvorlig sag, Blekingegadebanden, eller den om den 21-årige mand, der i januar blev banket ihjel af en større gruppe, kan det være fristende at indføre Dansk Folkepartis forslag for at sikre, at alle får en behørig straf. Men vi må alligevel i Venstre afvise Dansk Folkepartis forslag af tre grunde.

For det første mener vi i Venstre, at de gældende regler for medvirken, som justitsministeren også har redegjort for, allerede er vide, når det gælder muligheden for at idømme strafansvar. For det andet strider forslaget mod princippet i dansk strafferetspleje om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, og for det tredje ønsker vi at vente på den undersøgelse, som Rigsadvokaten er blevet pålagt at lave færdig, bl.a. som en del af trykspakken, som den tidligere regering lavede sammen med Dansk Folkeparti.

Lad mig uddybe de her ting. Det er vigtigt at gøre klart, at straffelovens § 23 allerede giver mulighed for at idømme straffeanvar ved lovovertrædelser, som bliver begået, mens flere personer er til stede, og hvor det ikke er muligt at udpege den person, som udfører den strafbare handling. Hvis der sker frifindelse ved sager, som der bl.a. er nævnt i forslaget her fra Dansk Folkeparti, skyldes det primært manglende bevismateriale og ikke udformningen af straffelovens bestemmelser om medvirken.

Derudover er der uskyldsformodningen, som jo altså en grundpille i den danske retsstat, i enhver reel retsstat, altså, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Ifølge retsplejeloven er det anklagerens opgave at sørge for, at den straffskyldige drages til ansvar, men også, at forfølgning af uskyldige ikke finder sted. Princippet om, at man er uskyldig, indtil andet er bevist, er jo med til at sikre retssikkerheden for den enkelte, og vi kan og skal ikke ændre ved princippet om det, selv om det betyder, at der er skyldige, der går fri, for vi skal være sikre på, at uskyldige ikke bliver dømt.

Selv om der ikke kan ændres ved retsprincippet, vil vi i Venstre gerne være med til at modvirke, at kriminelle kan opnå mildere straf eller frifindelse ved at dække over hinanden ved gruppekriminalitet.

Det problem adresserede vi jo allerede i maj 2011, hvor den daværende regering i samarbejde med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, som jo ikke længere sidder i Folketinget, indledte en undersøgelse på området. I forbindelse med trykspakken anmodede vi altså Rigsadvokaten om at gennemgå de seneste års erfaring med hensyn til straf for medvirken til en forbrydelse, og vi ønsker at afvente Rigsadvokatens vurdering af, om der er brug for nye tiltag eller lovændringer, men vi håber selvfølgelig, at resultatet af den undersøgelse er nært forestående.

Men det ændrer ikke ved, at vi ikke kan støtte Dansk Folkepartis forslag.

Kl. 13:28

Formanden :

Så er det hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:28

Peter Skaarup (DF):

Jamen ligesom Venstres ordfører ser vi selvfølgelig også frem til, at Rigsadvokaten bliver færdig med de forskellige undersøgelser, som vi i fællesskab har pålagt Rigsadvokaten at gennemføre, særlig om bandekriminalitet, hvor det selvfølgelig er rigtig vigtigt, at medvirkenbestemmelserne er så stærke som muligt, så politiet har de bedste redskaber til at undgå, at bandemedlemmer dækker over hinanden.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre Venstres ordfører, om ikke også det er stødende for Venstre, at Blekingegadebanden dengang slap fri for straf for det drab, der foregik på en politibetjent i forbindelse med røveriet på Købmagergade Postkontor, og at den sag viste, at der er en udfordring i forbindelse med vores straffebestemmelser på det område, vel vidende at forskellige af bandens medlemmer jo efterfølgende har fortalt om det og anskueliggjort, hvem det kunne være, der havde gjort det, men på sådan en indirekte vis. Man har selvfølgelig haft en klar viden om, hvem der gjorde det, man har bare dækket over hinanden, og dermed slap man for straf.

Kl. 13:29

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:29

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror faktisk, at det er svært at finde nogen i Folketinget, som ikke synes det. Når en politibetjent blev skudt i forbindelse med røveriet mod Købmagergade Postkontor, som blev udført af Blekingegadebanden, og man ved, at der var tre personer til stede, og at det var en af de tre personer, der affyrede det skud, der førte til en politimands død, er jeg sikker på, at der ikke er et folketingsmedlem, der ikke synes, at det var uretfærdigt, at vedkommende ikke blev dømt, det tror jeg ikke der er.

Men det ændrer ikke ved, at man ikke sådan lige kan ændre straffelovens bestemmelser, uden at man kommer i en situation, hvor uskyldige risikerer at blive dømt og vil blive dømt. Man havde en lang proces, som også førte til enkelte lovændringer efter Blekingegadesagen, men der var en grund til, at man ikke gennemførte det, som Dansk Folkeparti her ønsker. Det var, fordi det var i konflikt med nogle grundlæggende principper i vores retssamfund og retsstaten.

Kl. 13:30

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Jeg lytter selvfølgelig interesseret til, hvad Venstres ordfører siger, men jeg har dog svært ved at se, hvad der lige præcis skulle være i konflikt med de grundlæggende retsprincipper. Hvis man læser det beslutningsforslag, B 55, som vi har udarbejdet, igennem, kan man se, at der i høj grad er taget højde for, i hvilke situationer det skulle kunne bruges; det har vi gjort i bemærkningerne.

Vi samarbejder selvfølgelig meget gerne med Venstre og andre partier om en bedre udformning af det, som kan opnå et flertal, det er klart. Men i de alvorlige sager ser vi det som meget vigtigt, at man giver de allerbedste redskaber for at få dømt nogle, der står bag drab, nogle, der står bag rigtig alvorlig kriminalitet, særlig i en situation som nu, hvor Rigspolitiets rapport viser, at antallet af klubber, bander og medlemmer af bander er højere end nogen sinde. I den situation er det ekstra vigtigt, at det her er i orden.

Formanden :
Ordføreren.**Karsten Lauritzen (V):**

Jamen jeg synes egentlig, at jeg redegjorde for det i min ordførertale. Men det er sådan, at hvis man gennemfører det, som Dansk Folkeparti her foreslår, og som vi jo godt forstår baggrunden for, vil vi komme i en situation, hvor uskyldige vil blive dømt og man bryder med uskyldsformodningen, altså at folk er uskyldige, indtil det modsatte er bevist. Og det vil føre til, at der er nogle uskyldige, der vil blive dømt.

Så er spørgsmålet, hvad der kendetegner et retssamfund, en retsstat. Der mener vi bare, at der er nogle konfliktområder i det, som Dansk Folkeparti foreslår her. Men vi er jo enige med Dansk Folkeparti og i øvrigt også i det, som jeg tror der står noget i beslutningsforslaget om, altså det, filosof Eva Selsing har sagt om, at vi ser en anden type forbrydelser nu og også ser forbrydere, der i højere grad tænker i at udnytte den lovgivning, som vi som politikere sætter op.

Det må vi selvfølgelig modsvare, men vi skal ikke modsvare det ved at slække på nogle grundlæggende principper i den danske retsstat og i vores retstradition. Det skal vi gøre ved at give politiet øgede beføjelser og gå efter de her mennesker på en anden vis, end der bliver lagt op til her.

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Som det allerede er nævnt, ønsker Dansk Folkeparti med det her forslag, at man ved overtrædelse af straffeloven skal kunne dømme alle medvirkende for den konkrete forbrydelse, hvor det ikke er muligt at udpege gerningsmanden. Som det allerede er nævnt, går forslaget jo i virkeligheden på kompromis med retssikkerheden, man tilsidesætter fuldstændig nogle fundamentale principper i vores retssamfund. Med den indledning kan jeg starte med at sige, at det forslag kan Socialdemokraterne selvfølgelig ikke bakke op om.

Justitsministeren har så allerede gennemgået reglerne for medvirkensansvar. Man kan i dag dømmes for medvirken, også selv om andre medvirkende eller hovedgerningsmanden ikke kan identificeres. Tilsvarende kan man dømmes for medvirkenshandling. Ministeren

Kl. 13:30

har desuden gennemgået, hvordan det er muligt at dømme folk kollektivt.

Der findes altså i virkeligheden allerede regler for at dømme folk, hvis de har begået en forbrydelse i forening. Men som ministeren har sagt det, og som jeg også vil sige det nu, er der også noget helt fundamentalt i vores retssamfund, og det er, at ingen uskyldige skal dømmes.

Det, som Dansk Folkeparti lægger op til, er, at hvis der er en gruppe, der har begået en forbrydelse i forening, og man ikke har aftalt, at det, der skulle ske i forbindelse med den forbrydelse, var, at man ville ende op med at tage livet af nogen, skulle der, hvis det havde været en gruppe, der havde været oppe at slås, og der pludselig var en, der havde trukket en pistol eller en kniv, efter Dansk Folkepartis opfattelse i yderste konsekvens være grundlag for, at samtlige fire, hvis der havde været fire i den her bande, kunne dømmes for drab, for mord, hvis der ikke var nogen, der angav, hvem den reelle gerningsmand var.

Man kan altså komme i den situation, at der kan være en i en gruppe, der vil blive uretmæssigt dømt, måske en, der ikke engang ved, hvem den reelle gerningsmand er. Dermed står vi også og siger: Jamen vores straffelov vil så være ændret fra, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, til at man er skyldig, indtil man selv har bevist, at man er uskyldig. Det går selvfølgelig ikke. Så derfor kan Socialdemokraterne uden at blinke klart afvise det her forslag.

Ministeren har så også redegjort for, hvilke muligheder der er for at dømme, når der er blevet begået forbrydelser i forening, og det kan jeg selvfølgelig bakke op om. Vi siger derfor nej til Dansk Folkepartis forslag.

Kl. 13:34

Formanden :

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:34

Peter Skaarup (DF):

Hvis vi nu tager Blekingegadebanden som eksempel, så sætter den bande sig sammen for år tilbage og planlægger et røveri på Købmagergade Postkontor. Det, de sidder og aftaler, er: Vi skal af sted, vi skal have den bil, og vi skal gøre det og det. De har selvfølgelig eller formentlig ikke aftalt, at der i forbindelse med røveriet skal skydes mod en politibetjent, men det er jo efterfølgende det, der sker. Jeg kunne godt tænke mig at spørge den socialdemokratiske ordfører, om han og Socialdemokraterne virkelig synes, det er rimeligt, at man i en sådan situation kan være straffri for det drab, der finder sted på en politibetjent, når alle de tilstedeværende jo ved, hvem der begik det pågældende drab. Synes hr. Ole Hækkerup virkelig, at vi så står tilbage med en retsbevidsthed, der er i orden for den familie, som har mistet sin kære, og det samfund, som har mistet en betjent, der har virket og arbejdet for at opretholde lov og orden i vores samfund? Er det virkelig rimeligt over for retsbevidstheden, at man bare lader stå til her og ikke kan stramme loven på en måde, der forbedrer den, så man kan dømme alle de involverede parter? Det er jo ikke ukendt for dem, der er til stede ved skyderiet, hvem der har gjort det, og man dækker altså over hinanden og vil ikke ud med sproget. Ville det faktisk ikke medføre, at man kunne presse dem, der er skyldige, til at træde frem, i og med andre kan vidne imod dem, fordi de ikke ønsker at blive dømt for drab?

Kl. 13:36

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:36

Kl. 13:39

Ole Hækkerup (S):

Tak. Det er jo rigtig, og hr. Peter Skaarup har flere gange nævnt Blekingegadebanden, også over for justitsministeren og over for Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen. Der er jo en lang række gode grunde til at tage afstand fra Blekingegadebanden: Hele deres idé om at bruge vold som acceptabelt politisk middel, de konkrete forbrudelser, de har begået osv.

Synes jeg så, at det virker rimeligt, at man kan gemme sig og dække over hinanden og sørge for, at ingen bliver dømt for drabet? Nej, det synes jeg som udgangspunkt ikke er rimeligt. Men det, som jeg jo i virkeligheden også hører i den her debat, er en erkendelse hos Dansk Folkeparti af, at hvis vi for alvor skal komme til bunds i det og skal kunne garantere, at det aldrig vil kunne ske, skal vi bruge nogle metoder, der gør vold på princippet om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Jeg har ikke hørt Dansk Folkeparti forsøge at gendrive det, som nu både Venstres ordfører, justitsministeren og også jeg selv har sagt, nemlig at hvis vi gør, som Dansk Folkeparti har lagt op til i det her beslutningsforslag, afskaffer vi princippet om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Det er den afvejning, vi jo *også* er nødt til at forholde os til. Jeg tror, jeg har det fuldstændig som hr. Peter Skaarup i forhold til hver eneste konkrete sag, nemlig at det virker urimeligt og groft, men vi er jo også nødt til at forholde os til det andet. Det er det ene.

Det andet er så, at Dansk Folkeparti i en aftale med den gamle regering har besluttet, at Rigsadvokaten skal kigge på det her. Havde det ikke havde været smart af Dansk Folkeparti at vente med at rejse denne debat i Folketinget, til Rigsadvokaten var færdig med at kigge på det her?

Kl. 13:38

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:38

Peter Skaarup (DF):

Det er jo fuldstændig rigtig, som hr. Ole Hækkerup siger, at vi har lavet en aftale med den tidligere regering om, at Rigsadvokaten skal undersøge det her, og vi har i øvrigt gjort klar til, at man så måske på baggrund af de resultater, der kommer ud af det, kan lave en revideret lovgivning. Men hr. Ole Hækkerup ved jo lige så godt som jeg, at på en lang række af de punkter, hvor Dansk Folkeparti har lavet aftaler – vi kan bare nævne grænsekontrollen – har den nuværende regering valgt at rulle det hele tilbage. Det kan vi så tage en lang diskussion om det fornuftige i, men det er virkeligheden. Sådan er det. Derfor er der selvfølgelig et behov for, at vi presser på for det, vi tror på.

Når det gælder uskyldige, er det klart, at hvis man som Blekingegadebanden drager af sted for at røve et postkontor, er der ikke nogen af de pågældende, der set med mine øjne er uskyldige i alt, hvad der foregår i den situation, for selvfølgelig kan man regne med, at politiet vil prøve at komme omkring ved røveriet og stoppe det – om ikke andet efter det har fundet sted – og der kan ske nogle ting, som alle i den bil bør være ansvarlige for. Og der er det, at jeg siger, at hr. Ole Hækkerup altså er med til at blåstemple, at vi ikke kan dømme nogen i forbindelse med sådanne drabssager.

Kl. 13:39

Formanden :

Ordføreren.

Ole Hækkerup (S):

Det er så i den forbindelse jeg forsøger at få Dansk Folkeparti til at forholde sig til, at den måde, Dansk Folkeparti foreslår at løse det problem på, er ved at gøre op med princippet om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, for det er konsekvensen af det beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremlagt her i dag. Det er i øvrigt også allerede redegjort for af justitsministeren og fremhævet af Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen. Der er det så bare, at jeg siger, at jeg synes, det er noget meget fundamentalt i det danske samfund, det her med retssikkerheden, det her med at sige, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, fordi det for mig hænger sammen med en opfattelse af, at vi som vestligt demokrati hylder, at det enkelte menneske er unikt i sig selv – jeg betragter det faktisk som en dansk værdi – og derfor skal man altid måle hver enkelt. Den retssikkerhed, som gerne skulle findes i en retsstat, hvor man netop er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, den kerneværdi bliver vi nødt til at holde fast i, for det er en af de værdier, et vestligt demokrati bygger på. Den værdi synes jeg at Dansk Folkeparti gør op med, når de siger, at det nu skal være muligt at blive dømt for noget, uden at det er med sikkerhed og hævet over enhver diskussion, at man er skyldig i det forhold, fordi man med det her indfører kollektiv straf, som det allerede er gennemgået af justitsministeren. Der må jeg bare sige, at der deler jeg ikke grundværdier med Dansk Folkeparti, med hensyn til at det er en rimelig måde at opføre sig på i et retssamfund.

Kl. 13:40

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 13:40

(Ordfører)**Jeppe Mikkelsen (RV):**

Tak for det, og tak til Dansk Folkeparti for dette beslutningsforslag. Det er jo en gammel travet her i salen, og som de foregående gange må jeg starte med at meddele, at vi fra radikal side ikke kan bakke op om forslaget. Og det skyldes, som de forrige talere har været inde på, at det strider mod det grundlæggende princip i vores retsstat om, at man er uskyldig, til det modsatte er bevist. Det er anklagerens ansvar at bevise tiltaltes skyld, og det må ikke blive eller være omvendt. Og dertil findes der jo allerede i dag vide muligheder for at idømme strafansvar for medvirken, hvilket ministeren også var inde på i sin tale.

Den her debat er absolut ikke ny, og jeg har stjålet lidt fra debatten for et år siden, da forslaget sidst blev diskuteret her i salen. Man behøver jo ikke altid selv sidde og opfinde den dybe tallerken eller de gode eksempler for den sags skyld. Og den daværende justitsminister, hr. Lars Barfoed, havde under førstebehandlingen et glimrende eksempel på det problematiske ved dette forslag samt en forklaring på de nuværende regler, og det vil jeg faktisk meget gerne bringe ind i debatten i dag. Så det vil jeg læse højt nu:

»Det betyder eksempelvis, at samtlige deltagere i en gruppe, der løber efter en person ud fra en eller anden form for aftale om, at den person skal have bank, vil kunne straffes for alle de slag, som den person bliver udsat for, uanset hvem der konkret udøver volden. Hvis situationen imidlertid så udvikler sig, ved at en af gruppens deltagere pludselig tager en skjult kniv frem og stikker personen med den, så vil de øvrige gruppemedlemmer derimod almindeligvis ikke kunne dømmes for den del af volden, da de i eksemplet ikke måtte kunne forudse, at voldsudøvelsen ville udvikle sig på den måde. I eksemplet har alle gruppemedlemmerne fortsat til vold i form af slag, og de vil kunne straffes for den del; de har derimod ikke forsæt til

vold i form af knivstik, og kun den enlige gerningsmand vil derfor kunne straffes for det forhold.

Forslagsstillernes pointe er så, som jeg har forstået beslutningsforslaget, at hvis der ikke er nogle i gruppen, der vil fortælle, hvem der har ført kniven, så skal alle personer i gruppen straffes for knivstikkeriet, uanset at de ikke havde forset til det forhold. Jeg vil i lyset af det understrege, som jeg også nævnte indledningsvis, at det er et grundlæggende princip i dansk strafferetspleje, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Det er altså anklagemyndighedens opgave at bevise den tiltaltes skyld ud over enhver rimelig tvivl, og det er ikke den tiltalte, som skal bevise sin uskyld.

Hvis medvirkensreglerne ændres, som det er foreslået i beslutningsforslaget, vil det f.eks. betyde, hvis vi genbruger eksemplet fra før, at også den person i gruppen, som i tumulten ikke har set, hvem der førte kniven, vil kunne dømmes for knivstikkeriet, fordi ingen af de andre deltagere vil sige, hvem gerningsmanden er. Konsekvensen af sådan et udvidet medvirkensansvar, der indebærer en kollektiv straf, er altså, at personer, der blot har været på det forkerte sted på det forkerte tidspunkt, vil kunne dømmes for forbrydelser, som de ingen andel har i.«

Jeg synes simpelt hen, det rammer plet, med hensyn til hvad det er for en problematik, der er i forbindelse med det fremsatte beslutningsforslag. Og vi Radikale er meget enige med både den tidligere og den nuværende justitsminister, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 13:43

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:44

Peter Skaarup (DF):

Nu er det jo ikke så tit, at Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti er enige om retspolitikken. Det sker jo nok så heller ikke i dag at vi bliver totalt enige. Men jeg synes alligevel, der har været nogle eksempler, hvor det har kunnet lade sig gøre for kriminelle at slippe fri, selv om enhver kan se, at de pågældende har begået den forbrydelse, som de har været i retten for. Det kunne da godt være, at De Radikale var enige med Dansk Folkeparti i, at i den sag, som en kommission i øjeblikket undersøger om Blekingegadebanden og det røveri af Købmagergade Postkontor, der endte med et drab på en politibetjent, var der et problem. Jeg kunne godt forestille mig, at også De Radikale syntes, at der var et problem, i og med at der ikke var nogen, der var blevet dømt for drabet, selv om alle de tilstedeværende vidste, hvem der begik det.

I den forbindelse vil jeg så godt stille et spørgsmål. Når nu hr. Jeppe Mikkelsen ikke vil skrive under på det forslag, der ligger på bordet i dag – selv om det jo kun er et beslutningsforslag, der ikke præcist anviser, hvad der skal ske, men som det vil blive pålagt regeringen at finde ud af – kan hr. Jeppe Mikkelsen så se en anden model, som Det Radikale Venstre vil anvende for at sikre, at kriminelle får deres straf?

Kl. 13:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:45

Jeppe Mikkelsen (RV):

Vi synes altid, det er et problem, når kriminelle slipper for straf for en forbrydelse. Det tror jeg at alle i dette Folketing synes. Men man må bare sige, at når vi har et retsvæsen, så er det en af ulemperne ved det, ingen tvivl om det. Men hvis man indfører en model, som hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti har fremsat beslutningsforslag om, får vi det modsatte. Så vil der være flere, der bliver dømt

for forbrydelser, de ikke har begået. Det vil jeg også synes vil være en skam, og det strider mod et grundlæggende princip i enhver retsstat, også i ethvert moderne demokrati, vil jeg vove at påstå.

Så spørger hr. Peter Skaarup, om jeg har en anden model, man kan benytte. Jeg har ikke en anden model med på talerstolen i dag, men jeg vil sige, at et af stederne jo lige præcis er at sørge for, at politiet og anklagemyndigheden har de fornødne ressourcer til rådighed, således at de kan efterforske de forbrydelser, der måtte være, til bunds, og at de kan lægge de fornødne beviser på bordet. Men det kan selvfølgelig være svært en gang imellem i nogle sager.

Kl. 13:46

Formanden :

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:46

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at jeg søger lidt efter, hvad Det Radikale Venstres opfattelse af det her er, er, at det hører man ikke rigtig noget bud på. Jo, man siger, at der skal være tilstrækkelige redskaber og bevillinger osv. til politiet. Det er jo fint nok, at der er det. Men hvis det medfører, at man alligevel i visse situationer for at stoppe bandekriminalitet ikke kan gøre det, så er vi jo egentlig lige vidt. Det er derfor, at jeg efterspørger, hvad Det Radikale Venstres bud så er. Er Det Radikale Venstre ikke enig i, at hvis en gruppe, en bande, drager af sted for at lave et meget voldsomt røveri, og der så kommer den sideeffekt ved det, at en af de personer, der er i bilen, der har begået røveriet, bruger sin pistol og skyder en politibetjent, så må man sige, at det er problematisk, at vores lovgivning ikke giver mulighed for at dømme den pågældende i det drab, der så finder sted? Det synes vi jo i dansk folkeparti, men hvad er Det Radikale Venstres bud på en løsning af den situation?

Kl. 13:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:47

Jeppe Mikkelsen (RV):

Men det er jo ikke det, hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti har fremsat forslag om, altså, at man vil dømme den, der har gjort det. Man vil dømme alle, også dem, der ikke har gjort det. Det er det, som hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti har fremsat forslag om, og der er jeg ikke enig. Jeg synes ikke, at man kan sige, at alle skal idømmes en straf for noget, som én person har gjort. Der kommer princippet, som vi har vendt mange gange heroppe, om, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, personen til gode. Det gør det.

Jeg giver hr. Peter Skaarup ret i, at i den perfekte verden, i utopia, eller hvad vi skal kalde det, vil vi altid kunne finde den kriminelle bag en forbrydelse, altid. Men når man lever i en retsstat, og vi har nogle principper om, at der skal en vis efterforskning på plads, der skal føres en vis bevisbyrde, osv., så er det bare en af risiciene ved det, og det sker også i ganske almindelige sager hver eneste dag, som har med alle mulige andre og knap så alvorlige forbrydelser at gøre.

Kl. 13:48

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her er jo et forslag, som der snart er en tradition for at vi behandler. Der er det jo, kan man sige, godt at have traditioner, for nu får vi i hvert fald muligheden for at diskutere det endnu en gang. Jeg skal starte med at sige, at vi ikke kan støtte forslaget, og det kommer nok ikke som nogen overraskelse. Men jeg kan godt forstå forslagsstillerens tankegang. Jeg synes også, det er forkasteligt, hvis det forholder sig sådan, at man ikke kan blive dømt for en forbrydelse, bare fordi man har valgt at holde mund med, hvem der har begået forbrydelsen, hvis man ved det, og at det så resulterer i straffrihed. Der er specielt en sag med to forældre og et barn, jeg husker, hvor der var et barn, der kom så alvorligt til skade, fordi det var blevet overhældt med noget ætsende. Da var det vist næsten hævet over enhver tvivl, at det måtte have været en af forældrene, der havde gjort det, men da der ikke var nogen af dem, der ville sige, hvem der havde gjort det, så resulterede det faktisk i, at begge forældrene gik fri, og det er noget, der støder mig.

Jeg kan jo forstå, at det er sådan, at Dansk Folkeparti rent faktisk har fået igangsat, at der bliver udarbejdet en redegørelse; det er noget, som man allerede har gjort under den gamle regering. Derfor vil jeg sige, at der jo her er tale om, at det er et spørgsmål, som allerede bliver behandlet, og jeg synes måske, at det mest fornuftige var, at vi så også afventede denne redegørelse.

Det, som man kan sige om beslutningsforslaget, er, at det jo vil være noget, der vil få virkning for alle i en gruppe, som har begået kriminalitet. Det vil også være noget, som vil få virkning for dem, som under tumulten måske ikke har set, hvem der førte kniven, eller hvem der tildelte slagene. Her må vi jo altså bare være klar på og insistere på, at det må være politiets opgave og rettens opgave at bevise, hvem der rent faktisk var skyldig, så man får de skyldige dømt.

Vi har i Danmark, som der fra justitsministerens side også er blevet gjort rede for, allerede nogle regler for medvirken, der er utrolig vide. Der er nærmest ikke den ting, som vi ikke kan dømme nogen for, og jeg tror faktisk, de i en lang række lande er misundelige over, at vi har de danske regler. Det er endda faktisk sådan, at man kan blive dømt for at være passiv, dvs. at undlade at gribe ind i en situation, hvor der sker et overgreb, f.eks. på et barn.

Så jeg tror egentlig, at balancen i dansk politik her er udmærket, men jeg ser også frem til, at vi får den redegørelse, som vi får på et eller andet tidspunkt. Og så må vi jo, alt efter hvilken konklusion man i en sådan redegørelse kommer frem til, tage stilling til, om der i forlængelse af den skal tages yderligere politiske initiativer.

Kl. 13:51

Formanden :

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:51

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes da, det lyder positivt, at SF måske er lidt mere indstillet på at være konstruktive omkring det her, end ministeren var – for at sige det mildt – og den socialdemokratiske ordfører var. For som fru Karina Lorentzen Dehnhardt siger, er det nødvendigt i forhold til andre sager end dem, jeg har nævnt – vi nævner mange i beslutningsforslaget – at kunne styrke lovgivningen, hvis man for grov kriminalitet undslipper med hensyn til domfældelse, sådan som det ser ud til at være tilfældet.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre fru Karina Lorentzen Dehnhardts argument imod det her forslag, for hvis man får mulighed for at dømme nogen i forening, og det kunne f.eks. være Blekingegadebanden, som drog af sted og begik et drab under postrøveriet, vil det så ikke lægge et pres på de andre medlemmer, at en af dem

fortæller, hvad der rent faktisk er foregået, hvis de ved, at de vil blive dømt for det pistolskud, som en anden har affyret?

Kl. 13:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:52

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det kan man jo dybest set ikke vide, for så skal man ind i hovedet på de tiltalte. Det vil være noget, som man ikke rigtig kan spå om. Det, jeg tror vi må holde fast i, er, at vi dømmer for det, som vi kan bevise, altså der, hvor vi rent faktisk kan finde en skyldig.

Vi ved jo alle sammen godt, at der ikke altid er idealsituationer, og at der kan ske ting, og at de kan udvikle sig, og det er ikke sikkert, at man har set, hvordan det rent faktisk udviklede sig. Jeg tror, vi har en udmærket balance, men jeg forstår godt tankegangen bag forslagsstillerens forslag, og jeg ser også frem til, at vi rent faktisk får afdækket det her i den redegørelse, som kommer.

Kl. 13:53

Formanden :

Hr. Peter Skaarup? Så siger vi tak til SF's ordfører. Så er det fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. I Danmark har vi et retssystem, hvor vi faktisk straffer den onde vilje, altså straffer forsættet, og det betyder også, at man kan blive straffet, uden at man faktisk har gennemført en kriminel handling. Det gælder sådan set også ved medvirken til andre menneskers forbrydelser. Hvis man medvirker, kan man også blive straffet for forsættet. Det betyder også, at man i nogle tilfælde – i modsætning til det, som forslagsstillerne lægger op til – faktisk kan blive straffet for medvirken, selv om hovedpersonen ikke kan blive fundet. Man kan forestille sig et røveri, hvor chaufføren, der har holdt udenfor og ventet, bliver fanget, men det gør røveren ikke, og der vil man kunne straffe for medvirken alligevel. Det, der er kravet, er, at man kan bevise, der har været et forsæt. Det, der er bemærkelsesværdigt i det, er jo, at det skal kunne bevises. Det er et grundlæggende krav i en retsstat, i et demokrati, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Det, der har været problemet i nogle af de eksempler, som der er blevet nævnt herfra, er jo, at man ikke har kunnet bevise, at der har været forsæt til at ville medvirke til en kriminel handling.

Så har man på den anden side retsfølelsen, og det kan jo godt være, at man kan føle sig krænket som medlem af Dansk Folkeparti, men søreme også som medlem af alle mulige andre partier og i befolkningen i almindelighed, af, at en forbryder ikke kan blive fanget, eller at man ikke kan samle tilstrækkelige beviser for, at en forbrydelse er blevet begået. Det er rigtigt, men det er bare præmissen i en retsstat, at beviserne nogle gange ikke nødvendigvis er der, og så må man altså antage, at folk er uskyldige. Derfor kan Enhedslisten ikke støtte det her forslag.

Kl. 13:55

Formanden :

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes egentlig, fru Pernille Skippers fremstilling af tingene måske kan virke meget logisk, sådan når man lige hører den første gang, nemlig det med princippet om, at vi kun straffer den onde vilje

i vores retssystem. Men når man alligevel tænker sig lidt om og ser på, hvordan vores straffesystem er indrettet, så er det jo ikke hele sandheden.

Hvis vi f.eks. ser på vanvidsbilisten, der kører vildt og voldsomt påvirket af narko eller andet berusende stof, så forestiller man sig vel ikke, at vanvidsbilisten har en intention eller et forsæt om at køre en lille familie ned oppe på fortovet. Men ikke desto mindre sker det jo, og den straf, der gives, bliver større, end hvis det ikke var sket. Og derfor holder det, der her bliver sagt af fru Pernille Skipper, jo ikke i virkeligheden. For virkeligheden er vel, at det også har betydning, hvad der sker i forbindelse med den straffbare handling, man er i gang med, når den medfører en anden og måske meget voldsommere strafbar handling.

Kl. 13:56

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:56

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, det er vigtigt at holde tungen lige i munden. Altså, der er forskel på, hvad det er, der er kriminaliseret i vores straffelov i dag. At køre et andet menneske ned er det, man kalder for et skadedelikt, altså hvor det, der er ulovligt, er, at man rammer det andet menneske og det kommer til skade. Så er der noget, der hedder et faredelikt. Det er, når man skaber en fare for, at andre mennesker kan komme til skade, og det vil sige, at det er kriminelt, allerede uden at det sker. Og det vil det være, hvis man er en vanvidsbilist, der kører fuldstændig galt igennem byen, bare fordi man – hvad det nu var, hr. Peter Skaarup sagde – har taget heroin eller andet. Det er i sig selv, uden at man rammer et andet menneske med bilen, også kriminaliseret. Og der kigger man selvfølgelig på den onde vilje til at gennemføre den her farlige handling.

Så jeg kan ikke forstå den måde, hr. Peter Skaarup deler det op på. Altså, vi straffer den onde vilje, forsættet, til det, som er kriminelt. Nogle gange er det, der er kriminelt, det at skabe en fare for, at andre kommer til skade; nogle gange er det, der er kriminelt, det at andre kommer til skade. Det er forskelligt, men det er den onde vilje, vi straffer.

Kl. 13:57

Formanden :
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:57

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg prøver måske bare at gøre det lidt mere klart for andre end lige medlemmerne af Retsudvalget, der sidder fordybet i nogle af de her ting, hvad det egentlig handler om. Og det, det handler om for Dansk Folkeparti her – og der er vi så åbenbart ikke enige med Enhedslisten – er at straffe for kriminalitet, som bliver begået, og som har nogle alvorlige konsekvenser for andre mennesker. Og det kan også godt være, at der er familier, der mister deres kære, fordi der begås kriminalitet, som efterfølgende ikke kan pådømmes af domstolene. Det er i virkeligheden det problem, vi prøver at indkredse her.

Derfor er det vigtigt, synes jeg, at klarlægge, hvordan man fra Enhedslistens side når frem til den konklusion, at man ikke vil støtte det her forslag. Og der synes jeg bare, at der er noget, der ikke hænger sammen. For hvis man siger, at vi kun straffer den onde vilje, så må man dog trods alt sige, at hvis f.eks. Blekingegadebanden bliver sluppet løs i en bil, kører hen og laver et postrøveri, som de formentlig har aftalt på forhånd, men efterfølgende kommer til at afgive skud og dræbe en politibetjent, så er det vel også en slags ond vilje

med noget oveni? Kan man ikke sige det? Jeg synes, Enhedslisten har det problem her, at deres argumentation ikke hænger sammen.

Kl. 13:59

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:59

Pernille Skipper (EL):

Onndag vil jeg med noget oveni? Altså, det har jeg simpelt hen svært ved at forstå. Hvis man kigger på Blekingegadebanden, så var der et forsæt til at begå røveri, altså ond vilje til at begå et røveri. Det, der var problemet, var, at man ikke kunne bevise, at de alle sammen havde haft ond vilje til også at skyde nogen, eller i hvert fald havde accepteret, at det kunne blive en mulig udvej. Det kunne man ikke bevise at de havde gjort. Så det, der var problemet, var jo sådan set ikke, at man ikke kunne afgøre, hvem af dem, der havde trykket på aftrækkeren. De ville kunne have været straffet, hvis man kunne have bevist, at de tre forinden havde talt om, at det kunne være en mulighed, eller i hvert fald på en eller anden måde accepteret det. Så Dansk Folkeparti angriber egentlig ikke problemet med sin argumentation.

Jeg vil sige, at det handler om at straffe for kriminalitet. Ja, det er rigtigt, og i et retssamfund er det sådan, at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, og jeg vil sige til hr. Peter Skaarup, at det betyder, at kriminelle nogle gange går fri. Det er rigtig ærgerligt, men hellere det, end at der er uskyldige mennesker, der bliver sat bag tremmer. Det er grundlæggende i et retssamfund.

Kl. 14:00

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Dansk Folkeparti har fremsat det her beslutningsforslag, B 55, om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser. Jeg synes, det lyder lidt – når man har hørt debatten – som om forslaget ikke er blevet læst så grundigt. Man kunne jo starte med at sige, at der står, at hvor det ikke er muligt at udpege gerningsmanden ved straffelovsovertrædelser, skal det være muligt at dømme alle. Når man har hørt debatten, lyder det nærmest, som om der vil være en fuldstændig automatik i, at alle så vil blive dømt. Det er jo ikke det, der står i forslaget, og det er sådan set en ret vigtig forskel for os i Liberal Alliance. For vi synes sådan set, at det er et sympatisk forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat i lighed med det, Dansk Folkeparti fremsatte for nogle år tilbage.

Det er jo et spørgsmål, som har været meget omdiskuteret i Danmark, siden Blekingegadebanden blev taget og dømt ved domstolene. Det er jo sådan, at man i slutningen af 1960'erne begyndte at få den venstreekstreme terror i Europa. Vi kender det fra Rote Armee Fraktion i Tyskland, De Røde Brigader i Italien og CCC i Belgien, men man kender det også uden for Europa, f.eks. FARC i Colombia eller Den Røde Hær i Japan. Den venstreekstreme terror findes mange steder i verden og har gjort det længe.

Blekingegadebanden skrev sig ind i den tradition. I Jyllands-Posten den 15. marts 2008 sagde professor Gorm Toftegaard Nielsen og professor Jørn Vestergaard begge, at havde det været i dag, havde man betragtet Blekingegadebanden som nogle, der havde udøvet terror. Hvis man ser det på europæisk plan, blev der i 2010 begået 332 terrorangreb, og 37 var venstreekstreme terrorangreb, hvilket gør venstreekstreme terrorangreb til de tredjemest udbredte i EU; dem, der kommer efter, er de separatistiske og de semistiske terrorangreb, og der er stort set ingen højreekstrem terror i Europa.

Hvorfor taler jeg så meget om terror? Det gør jeg for at komme tilbage til Blekingegadebanden, hvor det jo endte med, at disse terrorister – efter nutidig definition – ikke kunne dømmes for mordet på en ung politibetjent. Det kunne måske være muligt fremadrettet, hvis man ændrede lovgivningen, sådan som Dansk Folkeparti foreslår her. Det er jo bare et beslutningsforslag, hvor man netop – igen – understreger, at det skal være muligt, og selvfølgelig skal det undersøges på ordentlig vis. Og jeg vil gerne allerede her, hvor vi kan høre fra det ene parti efter det andet og vel også fra justitsministeren, at vi ikke ville være en retsstat, hvis man vedtog det her, anmelde 26 skriftlige spørgsmål, som går på hver af de øvrige 26 EU-landes lovgivning på det her område. Så er jeg spændt på at se, om man stadig mener, at vi har 27 retsstater i EU, eller om det er sådan, at man må løbe lidt baglæns – men den tager vi, når vi får svarene.

Liberal Alliance støtter et ganske udmærket og fornuftigt forslag fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:04

Formanden :

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Vi har tidligere sagt nej til et lignende beslutningsforslag, og så kan man sige, at da der ikke er sket noget nyt siden sidst, og da vi ikke er kommet i tanker om nogen nye argumenter mod forslaget, så behøvede min ordførtale sådan set ikke at være længere. Men da jeg nu har muligheden for at sige noget fra Folketingets talerstol, vil jeg selvfølgelig også benytte lejligheden til det og understrege, at fra konservativ side er vi sådan set helt enige i, at det er krænkende, at man ved at gemme sig i en større gruppe eller bande er i stand til at begå kriminelle handlinger og undgå straf, hvis man kan blive ved med at dække over hinanden, og hvis alle undlader at sige noget. Det er krænkende.

Spørgsmålet er så: Hvad gør vi ved det? Hvordan løser vi det problem uden at gøre vold på vores retsstat, vores retsprinsipper i Danmark? Det er jo præcis der, hvor man har bedt Rigsadvokaten om at kigge på, om der på en eller anden måde er mulighed for, at vi kan få strammet op, uden at vi lander i den modsatte grøft. Det skal vi jo helst ikke, og det tror jeg faktisk heller ikke at Dansk Folkeparti er interesseret i. Jeg tror bare, at man er interesseret i, at der, hvor man helt bevidst dækker over hinanden for at undgå straf, skal der kunne gøres et eller andet.

Men når jeg så kigger på det, som Dansk Folkeparti konkret har foreslået, så bliver jeg alligevel lidt i tvivl om, hvad det er, Dansk Folkeparti vil. For det fremgår, at det gælder de situationer, hvor det ikke er muligt at udpege gerningsmanden af straffelovsovertrædelser, og det kunne godt efterlade det indtryk, at forudsætningen for, at man kan blive dømt for medvirken, er, at der er en konkret gerningsmand, man kender. Det er ikke rigtigt, det er simpelt hen ikke rigtigt. Man kan dømmes for medvirken, selv om man ikke ved, præcis hvem det er, der begik den konkrete forbrydelse. Alene det, at man er medvirkende, er nok, men det forudsætter, at man medvirker.

Det rejser så det næste spørgsmål, for hvori ligger forskellen så, når man kan dømme alle for medvirken? Det kan man allerede i dag. Det står i straffelovens § 23. Så hvis Dansk Folkeparti virkelig vil længere end det, man kan i dag – og jeg forstår godt ambitionen og ønsket om det, og vi deler det sådan set, selv om vi er lidt uenige om, hvordan vi når det – så skal man lave en bestemmelse i straffeloven, der lyder, at hvis en person er til stede på det tidspunkt, hvor der sker en forbrydelse, kan denne ifalde straf. Det er sådan set den eneste forskel, man juridisk kan lave, sådan som jeg ser det. Det er jo så der, hvor vi håber på at Rigsadvokaten kan hjælpe os lidt. Det håber jeg på at han kan, for jeg er enig i, at vi på en eller anden måde

bør få strammet op i forhold til de grupperinger, der bevidst benytter sig af at gemme sig i flokken, når de begår deres kriminelle handlinger.

Men på stående fod kan jeg ikke se andet, end at det er den eneste mulighed, der er. Hvis det virkelig var det, man ville lave en lovændring af, så måtte vi fra konservativ side sige hundrede procent fra. For selvfølgelig kan man ikke gøre det. Hvis man forestiller sig, at der ude i Parken sidder 40.000 tilskuere, og at der så er 35, der begynder at lave hærværk, skal alle 40.000 så dømmes for hærværk, fordi de er til stede, da den her forbrydelse sker? Nej, selvfølgelig skal de ikke det, vil alle sige. Der vil selv hr. Peter Skaarup sige: Nej, selvfølgelig ikke.

Men hvad er det så, man vil? Hvor går grænsen så? Hvornår er man en gruppe, hvornår er man til stede, og hvornår har man medvirket? Det er jo præcis det, der er det springende punkt i det her. Derfor har vi fra konservativ side den holdning, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget, som det foreligger. Det er simpelt hen formuleret forkert. Men vi er enige i intentionerne om, at vi på en eller anden måde skal prøve at få strammet op, og der har vi tålmodighed til at vente på, at Rigsadvokaten kommer med et svar til os. Det er trods alt os selv, der har bedt ham om at gøre det. Så det afventer vi, og når vi ved, hvad vi skal gøre, er vi klar til at handle.

Kl. 14:07

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:08

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak til de partier, der har støttet forslaget her helt eller delvis. Jeg synes, det er en vigtig diskussion, vi har i Folketinget nu her i dag, jo ikke mindst fordi vi kan se på de nøgne facts, at antallet af bandemedlemmer og antallet af bander i det hele taget er stigende i vores samfund. Derfor er det jo vigtigt at kigge rundt i værktøjskassen og finde ud af, hvordan vi opruster på Christiansborg, hvordan myndighederne opruster, når nu banderne opruster og rekrutterer flere og flere til bandemiljøerne. Rapporten fra i sidste uge fra Rigspolitiet kunne jo fortælle os, at der nu er op mod 1.900 bandemedlemmer, som politiet overvåger og prøver på at håndtere på bedste vis. Det er altså en pænt stor stigning, desværre.

Vi har jo igennem de senere år oplevet, at netop bandekriminaliteten er gået fra at være en sjældenhed til at være om ikke normen så noget, der er alt for normalt i vores samfund. Kriminalitet begået af flere i forening er jo langt sværere at dæmpe op for for alle – ikke bare for samfundet, men også for dem, der skal forsvare sig imod det – fordi man i en situation, hvor der f.eks. kan blive anvendt vold, vil være i undertal fra starten af over for en gruppe voldsparete og sammenspiste, der har et mål. Måske har de ikke aftalt målet, men de har et fælles mål frem for den enkelte person, der føler sig truet og bliver udsat for vold.

Det er langt farligere at blive angrebet af kriminelle i flok, da der ofte vil gå flokmentalitet i en større kriminel gruppe, som udsætter deres ofre for langt større overgreb, fordi de gejler hinanden op og forøger den skade, det medfører på ofrene, mange gange, alene fordi de pågældende gerningsmænd er flere om overfaldet. Kriminelle, der angriber og agerer i flok, har sådan set samme fordel i en konfliktsituation som en, der er meget svært bevæbnet. Og vi kender det vel alle sammen godt: Hvis vi ser en større gruppe aggressive mennesker, bliver vi nok lidt mere foruroligede i den situation, end hvis vi møder én person, der virker aggressiv. Det er faktisk for stort set de fleste mennesker umuligt at stille noget op, hvis man bliver overfaldet af en større gruppe mennesker, der også er i besiddelse af våben.

Det er derfor, vi i Dansk Folkeparti har meget øje for, om vi kan styrke medvirkensbegrebet, som vi kender det i dag, altså at det i strafferetlig forstand tæller som en skærpende omstændighed, at kriminalitet begås i grupper, og at man altså derved straffes for medvirken. Når folk på den måde puljer deres suverænitet, kan man sige, i en gruppe for at udnytte fordelene ved at være en gruppe, må de fra starten gøre sig klart, at samfundet tager det modtræk, at de selvfølgelig også må bøde for den kollektive kriminalitet, de udøver, og det sker så ved hjælp af lovgivning.

Det må jo aldrig være sådan, at man kan planlægge og begå kriminelle handlinger kollektivt for derefter at frasige sig det individuelle ansvar for den kriminalitet, vel vidende at det strafferetligt nærmest er umuligt at udpege den, der afleverede det dræbende spark, det dræbende slag eller knivstik eller for så vidt skud, som Blekingegadebanden gjorde.

Det er derfor, det er relativt utidssvarende at vi i dag i strafferetlig forstand ikke stærkt nok tager højde for, at meget kriminalitet begås af grupper og bander, og jeg tror sådan set, at hvis ikke vi gør noget nu, og det ser det ikke ud til at der er et flertal for i Folketinget, vil det være noget, der kommer senere, fordi banderne er så stærke. Og selv om der bruges mange kræfter fra myndighedernes side – også flere kræfter end tidligere – er det så svært for myndighederne at få bugt med en meget økonomisk givtig kriminalitetsform, at det på et eller andet tidspunkt bliver nødvendigt at gøre det, som Dansk Folkeparti foreslår her.

Vi ved jo, at der i nogle miljøer spekuleres i at begå kriminalitet på en sådan måde, at de skyldige ikke kan straffes – eller i hvert fald kun kan straffes mildt. Det mord på Kong Georgs Vej på Frederiksberg, vi har set omtalt i medierne – en forfærdelig situation – begået af hele 8-10 mand, kan f.eks. være æresrelateret. Det er en af de teorier, der har været hos politiet. Det kan også være udtryk for noget andet, men det er under alle omstændigheder en påmindelse om, at kollektivistisk begået kriminalitet ikke blot er svært at opklare, men også er svært at dømme for, når det ender så ulykkeligt, at offeret bliver dræbt. Og lige nu er sagen jo ikke opklaret, som vi også har nævnt det i beslutningsforslaget.

Kl. 14:13

Vi har ikke brug for en gentagelse af den slags sager. Vi har ikke brug for en gentagelse af den ulykkelige Blekingegadebandesag, hvor morderen aldrig blev fundet og ingen blev dømt for mordet.

Det viser jo, at det i dag er for nemt at slippe for straf, hvis kriminalitet bliver begået i forening, da der altid er mulighed for at påstå, at man ikke medvirkede, eller at man nærmest var passiv og derfor ikke skal dømmes. Det vil en god forsvarer under alle omstændigheder slå til lyd for.

Hvem kan så reelt bevise – hvis vi nu tager sagen fra Frederiksberg – hvad ti forskellige mænd eller kvinder, der på relativt kort tid tramper livet ud af et menneske, hver især nøjagtig gjorde eller ikke gjorde i forhold til det, der ledte til offerets død? Hvem kan bevise den situation? Den er meget svær at bevise. Selv med overvågningskameraer, som vi jo heldigvis har fået flere af, men måske ikke mange nok, vil det være vanskeligt at bevise, hvem der gjorde hvad i forbindelse med så voldsomme handlinger, fordi nogle måske har noget tøj eller beklædning, der gør det svært at se, hvem der gjorde hvad.

Så der er brug for – og det er det afsæt, vi har taget i Dansk Folkeparti i forbindelse med vores beslutningsforslag – at vi giver høje straffe for medvirken, sådan at vi sender et signal til bandemiljøerne om, at strafbatten er afskaffet for kriminalitet begået i grupper, og at det er lige så risikabelt eller mere risikabelt at begå kriminalitet kollektivt frem for individuelt.

Vi har hørt, hvad der er blevet sagt af de forskellige ordførere og fra de forskellige partiers side i dag, og i lyset af de ting, jeg har sagt her, synes jeg, det er beskæmmende, at hverken Socialdemokraterne eller Det Radikale Venstre som kernepartier i regeringen – det kan

man vist efterhånden godt sige at de er – overhovedet ikke vil se noget som helst positivt i det her forslag.

Jeg er mere opmuntret af, hvad SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, sagde. Hun venter i spænding på, hvad Rigsadvokaten finder ud af på det her område. Jeg kan så sige, at vi selvfølgelig skal passe på som politikere ikke selv at kunne bestemme sådan noget, men i stedet for hele tiden at vente på, hvad Straffelovrådet, Rigsadvokaten eller Rigspolitiet siger, kunne det nogle gange godt være en fordel, at vi som folkevalgte trådte i karakter og sagde: Det mener vi. Hvis Rigsadvokaten så mener noget andet, må vi leve med det, men vi kan sige, hvad vores opfattelse er; vi er valgt af vælgerne. Men lad os nu se, hvad Rigsadvokaten siger, og det kan vi jo sammen studere på den anden side af det.

Venstre og Konservative kan ligesom SF også godt se nogle positive elementer i forslaget, men kan ikke støtte det på nuværende tidspunkt, mens Liberal Alliance er tilfredse med forslaget. Jeg vil i virkeligheden nævne det, som Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, ganske rigtigt fremhævede i forbindelse med debatten, nemlig at det af justitsministeren, Socialdemokraternes ordfører og De Radikales ordfører, for slet ikke at nævne Enhedslistens ordfører, nærmest blev betragtet som det værste af det værste, og at man ville dømme uskyldige. Men sådan er virkeligheden jo ikke. Jeg læser lige forslagsteksten op, så man kan høre, hvad det er, vi i Dansk Folkeparti gerne vil give mulighed for:

»Folketinget pålægger regeringen at gennemføre de nødvendige ændringer af lovgivningen, der får den virkning, at hvor det ikke er muligt at udpege gerningsmanden ved straffelovsovertrædelser, skal det være muligt at dømme alle medvirkende for den konkrete forbrydelse.«

Som der står i forslaget, skal det være »muligt«. Der er ikke nogen, der siger, at alle skal dømmes; der er ikke noget krav om det. Men hvis fire eller flere mennesker tager af sted i en bil for at begå et groft postrøveri og en af de tilstedeværende kommer til at dræbe en politibetjent, så ville det med det her forslag være muligt at dømme i forening og dermed tvinge de pågældende til at komme ud med sproget, og det ville i og for sig være godt.

Kl. 14:18

Formanden :

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om en strategi for at nedbringe antallet af tvangsudsatte lejere.

Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL).

(Fremsættelse 10.04.2012).

Kl. 14:18

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Ministeren for by, bolig og landdistrikter

Kl. 14:18

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Forslagsstillerne vil pålægge regeringen at udarbejde et lovforslag, der indeholder en strategi for at nedbringe antallet af tvangsudsættelser af lejere, og et sådant forslag skulle fremsættes inden udgangen af 2012.

Jeg skal starte med at sige, at jeg faktisk er enig i de intentioner, der ligger i beslutningsforslaget. Der skal ikke være tvivl om, at det er regeringens mål at nedbringe antallet af udsættelser væsentligt. Lige nu går vi imidlertid og afventer resultaterne af en igangværende SFI-undersøgelse om udsættelse af lejere. Den blev igangsat i starten af 2011 under den tidligere regering, og jeg forventer, at vi med denne undersøgelse vil afdække baggrunden for effekten af de mange udsættelser, og vi vil få et rigtig godt grundlag for det videre arbejde. Vi forventer at få resultaterne engang lige efter sommerferien.

Udsættelse af lejere er en problemstilling, som vi ikke bare kan finde en enkel løsning på. Vi er nødt til at have noget viden, for at vi kan sammensætte og igangsætte den rigtige indsats. Den viden får vi med SFI-undersøgelsen. Selv om jeg godt forstår, at Enhedslisten er ivrige efter at sætte gang i nye initiativer, synes jeg da, at vi lige skal vente på den viden, som er nødvendig, for at vi kan vurdere, om der er behov for yderligere tiltag og i givet fald hvilke. Hverken jeg eller andre har på nuværende tidspunkt de helt nødvendige forudsætninger for at kunne udarbejde en strategi for at nedbringe antallet af udsættelser af lejere. Jeg kan derfor heller ikke nu forpligte mig til at fremsætte et lovforslag inden et bestemt tidspunkt.

Jeg kan dog sige så meget, at jeg meget gerne ser den forebyggende indsats styrket, så chancerne for at afværge en udsættelse forbedres. Vi ved, at den forebyggende indsats, der består af rådgivning af udsættelsestruede lejere, virker. Om det er sådanne ordninger, der skal udbygges, kan i hvert fald komme på tale. Det er også muligt, som forslagsstillerne er inde på, at vi skal se på, om kommunerne har de redskaber, de skal have, og om de skal have bedre muligheder for at afværge en udsættelse. Det er jo noget af det, vi også får af dækket af de eksisterende redskaber i forhold til SFI-rapporten.

Når det er sagt, vil jeg da godt have lov at sige, at regeringen inden for en forholdsvis kort periode allerede har taget en række vigtige skridt for at nedbringe antallet af udsættelser af lejere. Som noget af det første sikrede et bredt flertal sammen med regeringen, at der med satspuljeaftalen for 2012 blev afsat i alt 40 mio. kr. til igangsættelse af flere forsøg med rådgivning i den almene sektor. Der vil jeg godt sige, at det ved vi virker. Vi ved det fra flere forskellige undersøgelser. Det, at man kommer ud, når man har udsættelsestruede lejere, og opsøger dem og giver dem en hånd med at få styr på deres økonomi, ved vi virker.

Dernæst har regeringen afskaffet de fattigdomsskabende ydelser. Dette har hjulpet en række af de borgere, som simpelt hen ikke havde råd til huslejen, og endelig har vi fremsat forslag om afskaffelse af lejelovents løbedage. Forslaget ser ud til at blive modtaget positivt, og det bliver, om alt går vel, vedtaget, inden vi går på sommerferie i det høje Ting.

Til sidst vil jeg knytte nogle bemærkninger til forslaget om en overordnet boligpolitisk plan, der sikrer bedre og billigere boliger. Dette får mig til at bemærke, at ifølge SFI-rapporten for 2008 bor udsatte lejere til helt almindelige og gennemsnitlige huslejer. Der er således ikke belæg for at antage, at udsatte lejere bor for dyrt.

Det er i øvrigt min opfattelse, at vi med det samlede boligmarked har et godt og passende udbud af boliger, og at vi med de muligheder, der ligger i den almene boligdel, er ganske godt dækket ind. Der er allerede et stort antal gode almene boliger til en rimelig husleje. Kommunerne har igennem deres anvisningsret og efter aftale med boligorganisationerne mulighed for at disponere over det nødvendige antal boliger.

Herudover kan nævnes, at vi med afsæt i regeringsgrundlaget er i gang med at kigge på, hvordan vi kan se nærmere på finansiering og på huslejeafsættelse i den almene sektor. Sigtet er at sikre billige lån til nye boliger med tilsvarende billigere husleje. Der skal også under dette arbejde kigges på mulighederne for at effektivisere og billiggøre driften af de eksisterende boliger.

På den baggrund vil jeg sige, at jeg forstår tankegangen bag det her og jeg sympatiserer med den. Jeg synes også, at vi har for mange udsættelser. Dog ser det ud til, at antallet kun er steget med 0,5 ifølge de sidste tal fra Domstolsstyrelsen, og at der er kommet sådan en stagnation i det – i hvert fald er udviklingen ikke eksploderet så voldsomt. Men jeg mener, at vi skal afvente SFI-rapporten. Jeg forstår baggrunden for forslaget, og vi arbejder sådan set med at kigge på billigere boliger.

Kl. 14:23

Formanden :

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 14:23

Louise Schack Elholm (V):

Der er jo ingen tvivl om, at hele det her spørgsmål om udsættelse af lejere er meget vigtigt, og derfor har det altid ligget Venstre meget på sinde, også igennem vores regeringstid. Men jeg kan godt forstå, at Lejernes Landsorganisation og Enhedslisten er frustrerede, for det er jo noget lidt andet, vi hører fra Socialdemokraterne i dag, end vi gjorde før valget. Således lovede statsministeren i et brev til Lejernes Landsorganisation den 12. september sidste år et forbud mod at sætte børnefamilier på gaden. Kan boligministeren fortælle, hvad der er blevet af det løfte?

Kl. 14:24

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:24

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu er der ingen grund til at være frustreret, for der er jo sket en masse på området. Som jeg har redegjort for, har vi afskaffet fattigdomsydelserne; vi har sat gang i en rådgivningsindsats, som er blevet vedtaget, og som kører derudad; og derudover har vi afskaffet løbedage. Nu afventer vi SFI-rapporten. Jeg synes, det vil være klogt af alle at tage den SFI-rapport og bruge den som afsæt for det videre arbejde. Jeg er i øvrigt enig i, at antallet af udsatte lejere er alt, alt for højt, og det er jo eksploderet igennem de sidste 10 år, hvor vi har haft en anden regering.

Kl. 14:25

Formanden :

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:25

Louise Schack Elholm (V):

Vi er jo helt enige om, at det er meget vigtigt at sikre, at folk ikke bliver sat ud af deres boliger, og derfor har der været en massiv indsats i de sidste 10 år med at prøve at fokusere på det her emne og gøre noget ved det. Men kan ministeren bekræfte, at det løfte, som statsministeren gav den 12. september 2011, ikke bliver opfyldt? Det glemte ministeren at svare på.

Kl. 14:25

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:25

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu siger fru Louise Schack Elholm, at der er gjort en stor indsats de sidste 10 år. Hvis man kigger på, hvordan folk er sat ud af deres lejemål, så skal jeg bare sige, at fra 2002 til 2003 steg det med 28 pct., fra 2003 til 2004 steg det med 12 pct., det steg med 8 pct. igen fra 2004 til 2005, og sådan kunne jeg blive ved. Så vi er oppe på en meget, meget betragtelig stigning. Vi er gået fra 1.823 i 2002 til 4.405 i 2011. Det er jo en voldsom stigning. Det er over 100 pct., så det er rigtig meget. Så det, man har gjort, har ikke rigtig hjulpet.

Nu har vi taget tre meget konkrete initiativer, vi afventer SFI-rapporten, og så synes jeg, vi alle sammen skal være enige om at se på, hvad det er for nogle redskaber, der virker, og hvad der ikke virker. Og så skal vi have nedbragt antallet af dem, der bliver udsat, betragteligt.

Kl. 14:26

Formanden :

Tak til ministeren. Var der en kort bemærkning, der lige kom? Jeg vil godt bede om, at man lige trykker lidt tidligere, men fru Karina Adsbøl vil også gerne have en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Karina Adsbøl (DF):

Jeg vil lige høre, om ministeren kan bekræfte, at det var VKO, der fik indført det her med, at man skulle føre statistik over udsættelser?

Kl. 14:26

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:26

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er i hvert fald sådan, at statistikken jo er startet op under den tidligere regering, det er rigtigt, men tallene her lyver ikke, nemlig at vi er gået fra 1.823 til 4.405, der er blevet udsat. Ifølge regning for stråtte skoler er det sådan, at det altså er en stigning på over 100 pct. i antallet af udsættelser af lejere, og hvis man fremhæver de mange resultater, man har i den borgerlige regering, er det vel ikke det her, man er mest stolt af.

Kl. 14:27

Formanden :

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:27

Karina Adsbøl (DF):

Jeg kan forstå, at ministeren så bekræfter, at der er sat en masse initiativer i gang på det her område, og dermed kan vi nu også føre statistik over det og se, hvilke stigninger der har været. Det er da i hvert fald et godt redskab at have ligesom at kunne handle ud fra, så det er da noget positivt, der er sat i gang. Så kan man handle ud fra det. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 14:27

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:27

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Altså, jeg ved ikke, hvordan fru Karina Adsbøl har hørt, hvad jeg har sagt, men jeg har ikke bekræftet, at de initiativer har virket, og jeg har heller ikke bekræftet, at der er sat en masse initiativer i gang. Jeg vil sige, at der er sat nogle initiativer i gang, og det skal man selvfølgelig altid anerkende. Men jeg må bare sige, at de jo ikke har virket.

Med de her meget store stigningstakter, der har været frem til 2007, i en tid, hvor velfærden og lønsomheden i det danske samfund nærmest er eksploderet, har vi set flere og flere bliver udsat af deres boliger, og det synes jeg ikke er rart. Derfor tror jeg da også, vi skal gå anderledes til værks. Vi har i den nye regering nu allerede taget tre initiativer, og vi vil også komme med flere, men vi afventer lige SFI-rapporten.

Kl. 14:28

Formanden :

Så siger jeg tak til ministeren. Så er det fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 14:28

(Ordfører)**Louise Schack Elholm** (V):

Venstre ser med stor bekymring og alvor på stigningen i antallet af lejere, som bliver udsat. Boligen er hjemmet, og hjemmet er vigtigt for enhver. Samtidig ved vi også, at det er lettest at hjælpe folk, mens de stadig væk bor i deres bolig, og derfor er indsatsen vigtig over for de udsatte lejere. Det var også årsagen til, at den tidligere VK-regering satte stort fokus på emnet. Det var under VK-regeringen, at man begyndte at opgøre antallet af udsættelser. Indtil da vidste ingen, hvor stort problemet var, og det var derfor et klart første skridt. Herefter satte VK-regeringen en undersøgelse i gang i regi af SFI. Den undersøgte, hvor mange lejere der blev sat ud af deres bolig, den undersøgte, hvad årsagerne til udsættelserne var og kom med forslag til, hvordan man kunne imødegå udsættelsen af lejerne. Med undersøgelsen under armen gik Venstre til forhandlingsbordet og var med til at sikre en pakke, der skulle imødegå udsættelser. Den gav bl.a. kommunerne mulighed for bedre at kunne hjælpe lejerne, så udsættelserne kunne undgås.

Desværre stiger antallet af udsættelser stadig væk, og derfor igangsatte den daværende VK-regering en ny undersøgelse af udsættelser af lejere. Denne undersøgelse forventes færdig til efteråret. I mellemtiden har vi sikret, at der blev sat penge af i satspuljen til økonomisk rådgivning af lejerne, og det til trods for, at kommunerne allerede er forpligtede til at sikre dette. Den økonomiske rådgivning i de almene boligorganisationer har vist sig at fungere rigtig godt.

Der er et andet sted, hvor vi også har gjort noget, mens vi har ventet. Jeg noterer nemlig med glæde, at det nu bliver til virkelighed, at boligsikringen nu skal betales direkte til lejerne for beboere i almene boligorganisationer – noget, der har været en af mine små mærkesager. Det tror jeg kan hjælpe på at modvirke nogle af udsættelserne. Det er en af de sager, jeg har taget med videre fra et af mine besøg i de almene boligorganisationer.

I beslutningsforslaget nævnes desuden, at der skal sikres bedre og billigere lejeboliger. I 2009 var Venstre med til at gennemføre en finansieringsreform, som netop var med til at skaffe billigere boliger i Danmark, og det stemte Enhedslisten ikke for. Det gjorde Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti i øvrigt heller ikke. Jeg forstår godt, hvis lejere og Enhedslisten er skuffede over den røde regering i denne problemstilling. Det er jo kun godt et år siden, at den nuværende beskæftigelsesminister bebudede et forbud mod at udsætte børnefamilier, og statsministeren lovede stort set det samme i et brev til Lejernes Landsorganisation den 12. september lige op til valget. Nu er Socialdemokraterne kommet i regering, og nu har piben fået en anden lyd, nu er der ikke noget forbud på vej.

Men når den nye SFI-undersøgelse er færdig, forventer vi at blive indkaldt til forhandlinger om udmøntning af nye initiativer, og da vil vi have det bedst mulige informative grundlag og dermed de bedste muligheder for at skabe den bedste løsning. På den baggrund kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Jan Johansen.

Kl. 14:31

nes LO, at der ville komme et forbud mod udsættelse af børnefamilier?

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:31

Kl. 14:35

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Jeg og Socialdemokraterne er sådan set fuldstændig enige i intentionerne i forslaget fra Enhedslisten. Vi skal sætte aktivt ind for at nedbringe antallet af tvangsudsatte lejere. Som forslagsstillerne også bemærker, er antallet af lejere, der er sat ud af deres boliger, eksploderet i de seneste år, fra 1.800 i 2002 til 4.400 sidste år. Det skal vi selvfølgelig ikke acceptere. Vi skal vende udviklingen med en styrket social boligindsats. Det er vi allerede startet op med ved at igangsætte flere initiativer, som skal hjælpe de udsatte familier. Vi har afskaffet fattigdomsydelserne; vi er i gang med at afskaffe løbedagene; vi har afsat penge i satspuljen til forsøg med rådgivning i almene boligområder; vi har med andre ord allerede sat et arbejde i gang med at nedbringe antallet af udsatte. Det har vi selvfølgelig gjort, fordi der er meget alvorlige konsekvenser for de mennesker og familier – ikke mindst familier – som bliver sat ud af deres hjem. Samtidig må vi erkende, at vi ikke ved nok om de udsættelser, der sker.

Som ministeren allerede har været inde på, afventer vi derfor også undersøgelsen fra SFI-rapporten. Den skal være med til at give os en langt bedre viden på området om, hvad baggrunden er for de mange udsættelser, og hvad det mere korrekt betyder for de mennesker og familier, som udsættes og står i en meget, meget svær situation. Løsningen kan ikke findes med et enkelt snuptag, der skal flere initiativer til, som vi ser frem til at gå videre med, når vi har resultatet af undersøgelsen.

Socialdemokraterne kan på nuværende tidspunkt ikke støtte forslaget.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Louise Schack Elholm.

Kl. 14:34

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil høre, om den socialdemokratiske ordfører kan bekræfte vores statsministers løfte til Lejernes Landsorganisation den 12. september 2011 om et forbud mod at udsætte børnefamilier fra lejeboliger.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Jan Johansen (S):

Kommunerne har jo i dag tiltag, hvormed de kan forhindre, at familierne bliver udsat, og samtidig har de også nogle værktøjer, de kan benytte, for at få familierne hurtigt sat ind et andet sted. Så de tiltag, vi har gang i nu, er jo også med til at gøre, at der helst ikke skulle blive så mange familier sat på gaden, som der har været tidligere.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:34

Louise Schack Elholm (V):

Jeg ville sætte pris på, hvis ordføreren vil besvare mit spørgsmål: Lovede den nuværende statsminister den 12. september 2011 Lejer-

Jan Johansen (S):

Når vi har fået SFI-undersøgelsen, og vi tager den undersøgelse og går i forhandling om, hvad vi gør for, at ikke flere familier bliver udsat, så er det jo klart, at det så også indgår. Derved finder vi også på et eller andet tidspunkt et forslag, der gør, at vi ikke har alle de udsættelser, som vi har i dag.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for Socialdemokraterne. Så går vi til Dansk Folkeparti, og det er fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Dette forslag handler om en strategi for at nedbringe antallet af tvangsudsatte lejere. Hver femte gang fogeden sætter folk ud af deres lejeboliger, er der tale om en børnefamilie. Boligselskabet KAB, Københavns Almennyttige Boligselskab, havde sidste år en stigning på 25 pct. i antallet af udsættelser, og det er selvfølgelig utrolig trist. Direktør Jesper Nygård fra KAB har udtalt, at det er stærkt bekymrende, fordi det nu i langt højere grad er almindelige familier, som ikke er i stand til at betale deres husleje. Han appellerer til kommunerne om at sætte ind med hjælp, inden det ender med en udsættelse.

En undersøgelse har vist, at flertallet af udsatte er lønmodtagere. I Dansk Folkeparti mener vi også, det er dybt tragisk, at børnefamilier bliver sat ud af deres bolig, og vi mener ligesom direktør Jesper Nygård, at kommunerne skal tage hånd om det og hjælpe. En familie, som er blevet udsat, kan gå hen og blive en rigtig stor økonomisk byrde for kommunerne, da kommunerne har ansvaret for genhusning. Så derfor handler det om at få fokus på den forebyggende indsats, så det kan undgås.

Kommunerne kan i dag anvende flere værktøjer. De kan have øget indsats og fokus på økonomisk rådgivning. Samtidig kan de oprette rådgivning på jobcentrene, det var et forslag, for så kan dem, der står uden arbejde, få hjælp til styring af økonomi og samtidig få hjælp til at komme i gang med arbejde eller andet, så det bliver en helhedsorienteret indsats. Dansk Folkeparti vil gerne opfordre ministeren til at sende en opfordring til kommunerne om at give deres indsats et eftersyn og følge op på, at de efterlever loven.

For knap et år siden blev der sat fire rådgivningsprojekter i gang. Det er en indsats, vi i Dansk Folkeparti tror vil kunne hjælpe udsættelsestruede lejere. På satspuljen for 2012 er der afsat yderligere 40 mio. kr. over 4 år til igangsættelse af endnu flere forsøg. En SFI-undersøgelse viser, at tre ud af fire udsatte lejere erkender, at udsættelsen bl.a. skyldes deres manglende evne til at administrere deres privatøkonomi. Denne betydelige grad af selverkendelse tyder på, at mange udsættelsestruede lejere vil være villige til at indgå i en eller anden form for frivillig administration, hvis bare de får vejledning i hvordan. Her spiller kommunerne en vigtig rolle, da kommunernes hjælp f.eks. kan være at få oprettet en PBS-aftale eller en budgetkonto eller andet, så huslejen bliver betalt som det første.

SFI-rapporten fra 2008 viser også, at kun 50 pct. har søgt om boligsikring. Her kunne kommunen også træde til for at oplyse borgerne om deres muligheder. I 2007 kom der en lov, ifølge hvilken kommunen har pligt til at genvurdere hjælpen til personer, som udsættes af beboelseslejemål. Efter § 5 a skal kommunen straks behandle

spørgsmål om hjælp, når kommunen modtager fogedrettens underretning om, at en borger udsættes af et beboelseslejemål og der er børn under 18 år i husstanden, eller når kommunen er i besiddelse af oplysninger om borgeren, som sandsynliggør, at borgeren har behov for hjælp. Så der er sat en række initiativer i gang, og det handler også om, at man ude i kommunerne efterlever det.

I øjeblikket afventer vi så den her rapport fra SFI. Vi vil gerne afvente den, den skulle komme hen over sommeren, og når den er færdig, mener vi i Dansk Folkeparti, at vi skal evaluere på det.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til fru Karina Adsbøl. Og jeg går videre til den radikale ordfører, hr. Jeppe Mikkelsen.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg skal starte med at sige, at jeg vikarierer for fru Liv Holm Andersen, som desværre ikke kunne være her i dag, men jeg har fået en tale fra hende, som jeg vil læse højt. Lad mig gøre det kort:

Enhedslisten ønsker med dette beslutningsforslag, at regeringen laver en strategi inden udgangen af 2012 for at nedbringe antallet af tvangsudsættelser. Radikale Venstre er helt enige i problematikken. Tvangsudsættelser er et kæmpe problem, og et kæmpe problem, som også Radikale Venstre ønsker at løse. Der er også allerede taget skridt i den retning. Vi har forhøjet de laveste ydelser, vi ændrer løbedagene i lejeloven, og i satspuljekredsen blev vi enige om at afsætte midler til gældsrådgivning. Således kan man gøre en masse forebyggende, og det skal vi gøre.

Vi vil dog gerne afvente den yderst relevante undersøgelse, som SFI lige nu er ved at lave om netop dette emne, for det er altså vigtigt at vide noget om den gruppe, der tvangsudsættes, om deres indkomster, sociale udfordringer, levevis osv. Ellers kan vi ikke lave noget, der virker, og så kan vi ikke hjælpe ordentligt. Men det er en vigtig problematik, som vi både socialt og boligpolitisk er nødt til at tage alvorligt, såvel herinde som i samarbejde med både kommuner og boligforeninger. Radikale Venstre støtter retningen i forslaget, men vi ønsker en tidsramme, der dels fordrer, at vi får mere viden, og dels giver rum til, at vi kan se, om nogle af de ting, vi allerede gør, virker.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Vi går straks til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 14:41

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er altid alvorligt, når børnefamilier bliver sat på gaden – især når børnefamilier bliver sat på gaden. Jeg siger det, fordi det først og fremmest rammer børnene rigtig, rigtig hårdt. Det er jo ikke kun en lejlighed eller et værelse, de mister, men de mister også deres netværk; de mister også deres venner; de mister deres klassekammerater; og de mister også deres trygge rammer.

Derfor er det her beslutningsforslag faktisk et rigtig, rigtig godt initiativ, i forhold til at vi skal blive ved med at sætte fokus på, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at vi kan forebygge, at mennesker ender på gaden. Det er jo en meget, meget kompleks problemstilling. Noget af det skyldtes jo de lave sociale ydelser, som har gjort, at folk ikke var i stand til at betale deres husleje og derfor blev sat på gaden. Det har den nuværende regering afskaffet. Men der er også nogle andre problemstillinger, som også ifølge SFI-rapporten omhandler, at der er stor gæld blandt de her folk, og at der er sociale

problemer. Når man kombinerer det med en lav indkomst, betyder det jo, at mange af de her mennesker er ekstra udsatte. Der har vi jo i fællesskab taget en masse initiativer, bl.a. i forhold til gældsrådgivning, løbedage; og jeg håber også, at vi fortsat kan blive ved med at sætte fokus på det her.

Nu har jeg også hørt ministeren sige, at vi har bestilt en SFI-rapport, som snart skal komme. Der vil jeg mene at det er helt oplagt, når SFI-rapporten kommer, at vi i fællesskab sætter os ned og får diskuteret, hvad det er for nogle ting, vi gerne vil gøre i fællesskab for at kunne komme det her til livs. Så mit svar til Enhedslisten vil lidt være, at det er vi meget, meget indstillet på, for som jeg kan forstå, er det også noget, der optager stort set alle partier herinde, hvordan vi kan forebygge, at de her mennesker ender på gaden. Tak for det.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Vi går videre til Enhedslistens ordfører – nej, vi går videre til Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen, værsgo.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Når personer eller hele familier sættes på gaden, fordi de ikke har betalt deres husleje, er det en alvorlig social begivenhed, som man må gøre hvad man kan for at forhindre. Problemstillingen kan imidlertid deles i to.

Der er dem, der bliver sat på gaden, fordi de ikke har betalt deres husleje med deres egen løn, altså folk, der går på arbejde og har deres egne penge. Det er vanskeligt at gøre noget ved, at disse mennesker vælger at bruge deres penge på andre ting end husleje. Vi lever i et frit land, hvor man kan bruge sin løn, som man vil, når man har betalt sin skat. Vi kan ikke forpligte udlejere til at huse folk, som ikke betaler deres husleje.

Det betyder ikke, at vi ikke kan sætte ind med gældsrådgivning, og at der f.eks. skal tilbydes gældsrådgivning af frivillige organisationer, men der er grænser for, hvad man kan gøre her.

En anden gruppe er imidlertid den, der betaler huslejen med penge, som de får af det offentlige via overførselsindkomster som konstanthjælp, dagpenge, førtidspension osv. Der kan man stille krav efter Liberal Alliances opfattelse. Der kan man som kommune gå ind og sætte familier eller enkeltpersoner under administration, hvis de har problemer med at styre deres økonomi, så de får betalt huslejen. Der kan man trække pengene ud af de penge, de modtager af det offentlige, og indbetale dem til husleje, sådan at huslejen bliver betalt, og så vi ikke står i den situation, at folk bliver sat på gaden.

Det synes vi at man i højere grad bør gøre. Vi har ikke endnu det store overblik over – og det håber vi, at SFI-rapporten kan give et indblik i – hvor problemet ligger her, for kommunerne har jo allerede i dag redskaber, der gør, at de kan gå ind og sætte folk under administration og betale huslejen for dem. Er det, fordi reglerne ikke er gode nok, eller er det, fordi kommunerne ikke benytter de regler, der er, at vi alligevel ser disse mange udsættelser? Det må vi have undersøgt.

Så til selve det her beslutningsforslag vil jeg sige, at det ikke indeholder nogle konkrete forslag om, hvad der faktisk skal gøres, det indeholder hensigtserklæringer. Man skal styrke forebyggelsen, man skal give bedre mulighed for, at kommunerne kan gribe ind, man skal sørge for billigere lejeboliger. Vores stillingtagen til, hvordan sådan nogen ting skal gøres, afhænger jo af, hvad der faktisk konkret skal gøres, så derfor tør vi ikke udstede sådan en blankocheck til regeringen om, at den bare skal gøre, hvad end den måtte finde på for at løse de her problemer. Der må der komme noget mere konkret på

bordet, og det kommer så, forstår vi, fra regeringen, når SFI har spillet ud med deres rapport. Det ser vi frem til.

Kl. 14:50

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 14:47

Lars Dohn (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om ikke det vækker til eftertanke, når vi hidtil har fået beskrevet her via ordførerrækken, at det jo er ganske almindelige familier, det er lønmodtagere, som sættes ud. Der har været en voldsom stigning i de 10 år. Giver det ikke anledning til at overveje, om der er et eller andet galt, når stigningen er så stor?

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, det giver nogle overvejelser om, hvorvidt danskerne efter i årtier at have levet i en velfærdsstat, der i større og større grad tager sig af dem fra vugge til grav, efterhånden er nået til et niveau, hvor de i højere grad end tidligere ikke engang kan finde ud af at betale deres husleje til tiden og hellere bruger pengene på andre ting, som burde være mindre vigtige.

Det er selvfølgelig et problem, hvis der er sket sådan et kulturelt skred, motiveret af den barnepigementalitet, som den socialdemokratiske velfærdsstat står for. Om det er det, der er på spil, kan man vanskeligt sige noget om, men man kan have sine fornemmelser. Men det forekommer mig, at Enhedslistens ordfører måske ikke vil gøre noget ved problemet på den her led.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Lars Dohn.

Kl. 14:48

Lars Dohn (EL):

Mener ordføreren, at det er et brist hos den enkelte, når der er sket så stor en stigning, og at det ikke kan bunde i f.eks. den amerikanisering af vores boligmarked, som er sket, bl.a. gennem genudlejningsforhøjelser, ødelæggelse af andelsboligsektoren og alle de andre ting, som er sket, og som har medført, at der er et voldsomt pres på vores boligsektor for øjeblikket?

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har ikke den opfattelse, at huslejerne i Danmark sådan er for høje, og at det skulle begrunde, at folk må gå fra hus og hjem. Vi har haft nogle debatter her i salen, bl.a. om den såkaldte Carinasag, som viser, at det heller ikke er udbetalingerne fra det offentlige, som er for små til, at man burde kunne få en eksistens, også som familie, hvor man betaler sin husleje.

Folk, der har et job, har jo også cirka det samme beløb eller et højere beløb tilovers, efter at skatten er betalt, så også de burde have råd til at betale deres husleje. Men der er nok måske en stigende tendens til, at folk ikke optræder så modent og ansvarligt nu om dage, som de gjorde i gamle dage, dengang der endnu var voksne mennesker til.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører ... (*Munterhed*) ... Liberal Alliances ordfører! Så giver jeg ordet til den konservative ordfører, fru Benedikte Kiær.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Med det her forslag ønsker Enhedslisten, at der skal udarbejdes en strategi for at nedbringe antallet af udsættelser fra lejeboliger. Der bliver fremhævet tre områder, som den her strategi skal omhandle: Der er noget omkring forebyggelse og om bedre mulighed for kommunerne for at kunne gribe ind, så man kan undgå en udsættelse, og så bliver der også nævnt en overordnet boligpolitisk plan om billigere lejemål.

Der er ingen tvivl om, at en udsættelse er en alvorlig social hændelse, som har store konsekvenser. Det har den selvfølgelig for den, det rammer hårdest, nemlig lejeren og familien, der bliver sat ud af en bolig, men også for den almene boligforening og for kommunen, da det koster rigtig mange penge både i manglende husleje, og det går ud over andre lejere i en almen boligforening, og for kommunen, som skal hjælpe den borger, som bliver sat ud af lejligheden. Derfor er det jo klart bedst, at vi forebygger udsættelser, og netop derfor er der også igennem de seneste år sat flere initiativer i gang, som fint lever op til de to første punkter, som forslagsstillerne ønsker skal være med i en strategi.

Lad mig nævne nogle af initiativerne. For godt 4 år siden blev der vedtaget et nyt lovforslag, L 92, og målet med lovforslaget var at give kommunerne mulighed for at kunne komme tidligere på banen for at hjælpe de mennesker, som det egentlig handler om, nemlig dem, der er ved at blive sat ud af deres lejlighed.

Lovforslaget indeholdt syv punkter, og jeg vil gerne fremhæve nogle af dem. Først skal de almene boligorganisationer underrette kommunen om, at de har en sag om en huslejerestance. Derved får kommunen mulighed for at handle; de får viden om en udsættelsestruet lejer. Påkravsfristerne er blevet udvidet fra 3 dage til 14 dage, så der også er tid at handle i for den enkelte kommune. Samtidig er det vigtigt, at kommunerne med hensyn til de lejere, som gentagne gange har været igennem en udsættelse, eller som har problemer med at styre økonomien, har mulighed for at gå ind og overveje administration af visse grupperes økonomi, så man derved kan forebygge en udsættelse.

I det hele taget var det syv gode forslag, der var i dette lovforslag, og med forslaget fulgte selvfølgelig penge til kommunerne.

Det kan godt være, at regeringen skal sørge for, at kommunerne får genopfrisket loven, for jeg møder faktisk stadig væk mange kommunalpolitikere, der spørger mig, om vi ikke godt kan få gang i de værktøjer, som vi faktisk har vedtaget for over 4 år siden. Så det er meget beklageligt, at der er kommunalpolitikere, der ikke ved, at de faktisk har glimrende muligheder for at kunne gå ind og forebygge udsættelse af lejere.

Mens vi venter på kommunerne, er der jo også blevet lavet andre tiltag. Der er gældsrådgivning, og så har vi også det, som vi kalder for fremskudt rådgivning, noget, som jeg virkelig tror vil rykke meget. Det er de almennyttige boligorganisationer, der skal stå for den fremskudte rådgivning, hvormed de udsættelsestruede lejere får en personlig og opsøgende rådgivning.

Forsøget med fremskudt rådgivning blev sat i gang med satspuljen for 2011, og der var en kæmpe søgning på de 12 mio. kr., der blev sat af til forsøget. Der var så stor interesse, at der allerede året efter – i VK-regeringens tid og i VK-regeringens udspil til en satspuljeaftale – faktisk lå et forslag om at sætte endnu flere penge af til fremskudt rådgivning. Det blev alle satspuljepartierne og regeringen

så enige om i efteråret at vi gerne ville, og derfor er der blevet sat yderligere 40 mio. kr. af til endnu flere forsøg og endnu mere arbejde med den fremskudte rådgivning, og jeg venter mig rigtig meget af resultaterne fra disse forsøg.

Det er også væsentligt, at vi finder ud af, hvorfor vi har alle de her udsættelser af lejere, og der er SFI jo i gang med en ny undersøgelse. Vi har flere gange hørt om SFI-undersøgelsen fra 2008, som går lidt bagom de her udsættelser, og der er mange interessante oplysninger i den analyse. Analysen viser, at tre ud af fire af dem, der bliver sat ud af deres lejlighed, siger, at de har uorden i deres økonomi, halvdelen fortæller, at de ikke har søgt boligsikring, og rigtig mange af dem, der bliver sat ud, har en stor gæld. Så der ligger rigtig mange oplysninger i den her SFI-undersøgelse, som vi snart kommer til at se i en ny version, hvor der også bliver noget ny viden om, hvad årsagen til, at vi gang på gang ser en stigning i antallet af udsættelser af lejere, er. Ministeren har lovet os, at vi får konklusionen fra den nye undersøgelse fra SFI inden sommeren 2012 – jeg venter i spænding – og på baggrund af den undersøgelse ved vi mere om, hvad der virker, og hvad der ikke virker, særlig i forhold til den lovgivning, vi vedtog for 4 år siden, men også hvad vi ellers skal gøre for at forebygge udsættelser.

På baggrund af de ting, der allerede er sat i gang, og det, som vi kan tage fat på, når SFI-undersøgelsens konklusion kommer kort tid før sommeren 2012, kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte forslaget.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Lars Dohn.

Kl. 14:56

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lars Dohn (EL):

Når Enhedslisten fremsætter det her beslutningsforslag, er det ikke, fordi der ikke har været forslag nok på banen. Vi må erkende, at den tidligere regering havde mange forslag; den nuværende – havde jeg nær sagt – har i forhold til sin hidtige levetid fremsat endnu flere. Det er jo ikke, fordi der ikke har været forslag nok på banen. Det, vi kan konstatere, er, at tallene fortsat stiger, og der nok er forskel på tålmodigheden længst til venstre i salen og så forskellige andre steder i salen.

Når vi fremsætter beslutningsforslaget, er det udtryk for, at Enhedslistens tålmodighed over for at få grebet grundigt fat i det her ikke er særlig stor, for tvangsudsættelser fra en lejlighed er et stigende problem. Tallene er allerede blevet nævnt, altså 4.405 er det sidste tal, og det er ganske foruroligende. Det er et socialt problem, og det skal løses hurtigt.

I Enhedslisten har vi sammen med regeringen allerede taget det første store skridt, nemlig ved at fjerne fattigdomsydelserne – det bliver spændende at se, om man kan registrere en virkning af det i de undersøgelser, der kommer – men det er vores klare holdning, at det her problem kræver en større indsats, der spiller på flere og mere vidtgående og mere grundlæggende strenge, nemlig at gøre op med den amerikanisering af den danske boligøkonomi, som er sket det sidste årti. Så derfor må vi styrke forebyggelsesindsatsen.

Der skal for det første være bedre kontakt mellem de sociale myndigheder, boligselskaber og lejere – det er der også flere, der har nævnt her, så det er ikke her, de store uenigheder består. Forsøgene med en fremskudt indsats, som allerede er i gang i udvalgte boligforeninger, hvor socialrådgivere og boligforeninger har kontakt til lejere, som har problemer med huslejebetaling, skal udbredes til hele landet. Den almene sektor har krav på at blive støttet i forhold til den boligsociale indsats, den yder, og en af måderne er at give midler til

fremskudt indsats i boligforeningerne, så man kan komme udsættelserne i forkøbet.

For det andet skal kommunerne have lov til at gribe ind for at forhindre udsættelser. En rapport om forebyggelse af udsættelser, som er lavet af Københavns Kommune i samarbejde med de almene boligorganisationer i København, anbefaler, at det skal være muligt for kommunen at overføre boligstøtten direkte til boligorganisationen eller til udlejer. Rapporten anbefaler også nogle lovændringer, f.eks. færre sanktioner af borgere med sociale problemer og muligheden for at bevilge afværgedyldelse, der på kort sigt forhindrer udsættelse ved restance, for en udsættelse er meget omkostnings tung. Det her skal ikke vurderes alene ud fra kroner og øre, men alene det, at en borger kommer på forsorgshjem, medfører en månedlig udgift for det offentlige på cirka 35.000 kr., så der er også rigtig mange penge at spare ved at lave en forebyggelse her.

For det tredje må der i indsatsen mod udsættelser målrettet skabes flere betalelige lejeboliger, og her når vi så til det, som er den egentlige essens, og det er der, jeg gerne vil have boligministeren helt frem på beatet, fordi der jo netop i regeringsgrundlaget er anført nogle ganske fornuftige ting på de områder her, f.eks. det, at vi skal finde en anden og bedre og billigere finansiering af boliger i den offentlige sektor, og at vi også skal kigge på, hvordan huslejestigningerne i den private sektor kan begrænses. Det er noget af det, der også ligger i mit næste forslag.

Så vi ser gerne en strategi, hvor der arbejdes målrettet på at gøre boligerne billigere at leje, for det er her, vi har grundlaget. Selvfølgelig er der hos enkeltpersoner også andre ting, der spiller ind – svigt og måske også, som hr. Ole Birk Olesen nævner, en vis løslagtighed i befolkningen, meget på grund af at man i dag kan få lån over sms, og hvem har ikke en mobiltelefon? Så der er mange ting, der spiller ind, men det helt grundlæggende er, at vi har behov for nybyggeri, altså opførelse af nye boliger, der baserer sig på billige lån med lang løbetid.

Endelig kan der også gøres meget for at forhindre de huslejestigninger på det private lejemarked, som vi har set under VK-regeringen. 30 pct. af udsættelserne sker trods alt på det private lejemarked, og her vil en afskaffelse af boligreguleringslovens § 5, stk. 2, gøre meget til at forhindre, at priserne på lejemarkedet bliver pumpet op, og det vil vi så tage med i det næste forslag.

Kl. 15:01

Retsstillingen i dag er meget, meget betænkelig. Altså, jeg nævnte sidst, da vi havde debatten, Erik Henningsens billede »Sat ud« fra 1892, som på gruelig vis illustrerer, hvordan det var at blive sat ud i 1890'erne. I sidste nummer af bladet Vi Lejere, udgivet af Lejernes Landsorganisation, beskrives det, hvordan en ung kvinde – som er en af de 15, der hver dag udsættes af sin bolig i det her land – er blevet udsat for, at man har ryddet boligen og afbrændt alt, hvad der var. Det er nærmest en mere barsk sanktion, end man havde i 1892. Så her mener jeg også, at man i anden sammenhæng skal prøve at se på, om ikke også den retsikkerhedsmæssige side er så ringe, at man i den grad træder på det inderste hos mennesker.

Jeg har selvfølgelig fulgt debatten og konstaterer, at alle partier – måske med undtagelse af Liberal Alliance, det er jeg lidt usikker på – betragter det her som et problem, vi ikke kan og skal leve med, og at der også er et ønske om at arbejde videre med det og afvente SFI-rapporten. Da vi nærmer os sommerferien, er det nok også mest realistisk, at de forslag, der skal på banen, kommer efter sommerferien. Så jeg ser frem til udvalgsarbejdet med lovgivningen.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre betalelige private udlejningsboliger ved genudlejning efter modernisering.

Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL).

(Fremsættelse 19.04.2012).

Kl. 15:03

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til ministeren for by, bolig og landdistrikter.

Kl. 15:03

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Forslagsstillerne vil pålægge regeringen at udarbejde et lovforslag, hvor ordningen i boligreguleringslovens § 5, stk. 2, ophæves. Formålet med forslaget er at sikre, at der fortsat findes betalelige private udlejningsboliger, og kigger vi på selve formålet, kan jeg fuldt ud tilslutte mig det.

Jeg er helt enig i, at der skal være et varieret boligmarked, og enig i, at der skal være gode og billige lejeboliger, som kan betales af almindelige mennesker med helt almindelige indtægter, men det er samtidig vigtigt, at der også sker en løbende modernisering af de private lejeboliger. Det skal lovgivningen naturligvis give de rette incitamenter til, og der skal i lovgivningen være incitamenter til, at der gennemføres større samlede moderniseringer af lejeboliger, som ikke lever op til dagens standard. Derfor er jeg også grundlæggende tilhænger af den ordning, vi har i boligreguleringslovens § 5, stk. 2.

Det er jo ikke ensbetydende med, at vi ikke kan ændre på ordningen. Jeg mener, det er vigtigt, at vi løbende vurderer, om ordningen har den rigtige udformning og understøtter den udvikling, som i det boligpolitiske perspektiv er den rigtige og den ønskelige. Det er jo lige præcis det, vi er i færd med, hvor Enhedslisten jo også er med til det. En meget stor del af energiforbruget i Danmark sker i vores boliger og ikke mindst i vores private udlejningsbyggeri, hvor der er et stort potentiale for besparelser – det tror jeg at alle Folketingets partier er enige om.

Vi er for øjeblikket i gang med at udmønte den nylig indgåede energiaftale, og der er forskellige initiativer på det her område, og her indgår også § 5, stk. 2, om gennemgribende moderniseringer af boliger. En moderne bolig er også en bolig, der sparer på energien, og det er derfor helt naturligt, at vi i udmøntningen arbejder med krav til de ejendomme, der skal benytte den særdeles attraktive ordning, som boligreguleringslovens § 5, stk. 2, i virkeligheden er. Når energiforbruget i sektoren skal reduceres, er det helt oplagt, at vi også bruger ordningen til at stimulere og gennemføre energibesparende foranstaltninger, og det er den ifølge min opfattelse uhyre velegnet til. Enhedslisten har jo tiltrådt energiaftalen, og det er vel at mærke uden forbehold, at Enhedslisten er med her, og man kan sige, at der her er forslag, der ligesom strammer ordningens § 5, stk. 2, op. Derfor synes jeg ikke, at det rigtig hænger sammen – og slet ikke, når det samtidig påstås, at ordningen modvirker energiforbedringer, samtidig med at vi selv arbejder med det.

Et andet forhold, som forslagsstillerne peger på i beslutningsforslaget, er, at ordningen benyttes til spekulative moderniseringer. Jeg har også hørt rigtig mange andre steder fra, at § 5, stk. 2-forbedringer er de rene fupmoderniseringer. Men jeg vil godt sige, at jeg ikke er blevet præsenteret for nogen dokumentation for det. Det er klart, at det er alvorligt, hvis det er rigtigt. Og jeg vil tage spørgsmålet op til drøftelse op i forlængelse af organisationernes forhandlinger om forenkling af lejelovgivningen. Der er som bekendt nedsat et udvalg, der nu har siddet under fem boligministre i 10 år og snakket om en enighedsliste.

Forslagsstillerne anfører endvidere, at der skulle være sket en eksplosion i antallet af genudlejninger efter § 5, stk. 2. Man må sige, at hvis det er en eksplosion, er det ifølge vores undersøgelser en forholdsvis lille eksplosion – man kan vel nærmest sige et lille bump – på det samlede boligmarked, for forskellige undersøgelser har, siden ordningen blev indført i 1997, vist, at der omdannes i størrelsesordenen 2.000 boliger om året, hvilket i øvrigt svarer nogenlunde til det, man skønnede, da man indførte ordningen. Og der er ikke noget, der tyder på, at der har været større udsving i denne udvikling. I beslutningsforslaget refereres der til, at Lejernes LO skønner, at antallet er steget betydeligt siden ministeriets opgørelser, og at der nu skulle være 35.000 boliger, der er moderniseret efter § 5, stk. 2. Grundlaget for skønnet er ikke omtalt, ud over at det er organisationens erfaring. Hvis der foreligger en nærmere dokumentation, ser jeg gerne på det, for vi har ingen undersøgelser, der peger på, at det skulle være i et så stort omfang, som forslagsstillerne påstår.

Alt i alt mener jeg ikke, at omfanget af moderniseringer efter § 5, stk. 2, udgør en reel trussel imod bestanden af billige private lejeboliger. På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, men vi er helt enige i intentionen om, at der skal være gode billige boliger til almindelige mennesker med almindelige indtægter.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 15:08

Lars Dohn (EL):

Nu står der i regeringsgrundlaget, at lejelovgivningen skal gennemgås, med henblik på at lejere skal have bedre beskyttelse mod urimelige huslejeforhøjelser i forbindelse med moderniseringer, og der vil jeg gerne spørge ministeren, hvilke tanker man har gjort sig i tårnet. Jeg ved godt, at man sad højt oppe der, og om man så havde overblikket, ved jeg ikke, men det kan være, at ministeren så kan løfte lidt af sløret for, hvad det rent konkret er, hvis det ikke er § 5, stk. 2-moderniseringer, man vil bruge som medicin over for de her urimelige huslejeforhøjelser, som jeg er fuldstændig enig i forekommer. § 5, stk. 2, medfører 70 pct. huslejestigning, uden at der i ret mange tilfælde er foretaget ret meget i lejligheden.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:09

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det sidste, hr. Lars Dohn sagde, er vel en tilsnigelse, ellers skal der jo være fusket med tallene, men generelt er det sådan, hvad angår det lejedes værdi, at der har man jo også dokumentation for omkostningerne. Det er sådan den ene del af det. Det andet er, at jeg synes, at der er flere ting, vi kan se på undervejs, men det er jo ikke det, beslutningsforslaget omhandler i dag. Jeg synes, at der er gode muligheder for at se på, at hvis der er steder, hvor der svindles eller man laver fupmoderniseringer, skal vi selvfølgelig komme efter det. Jeg synes også, at der er noget at komme efter, når vi snakker om fraflyt-

ninger i forhold til dokumentation, syn og skøn osv. Så der er egentlig nok at tage fat på på den måde. Så synes jeg også, at vi skal se, om vi kan opføre billigere almene boliger, som jeg også sagde i min forrige tale.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Lars Dohn.

Kl. 15:10

Lars Dohn (EL):

Men så må vi være mere konkrete, vil jeg sige til ministeren. Altså, lejerne skal have en bedre beskyttelse mod urimelige huslejeforhøjelser. Det skal jo konkretiseres på et eller andet tidspunkt. Er det, fordi regeringen endnu ikke er afklaret med hensyn til, hvad det er for nogle kirurgiske snit, man skal lægge, eller er det bare tænkt så løst, som ministeren giver udtryk for?

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:10

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nej, jeg kan love hr. Lars Dohn, at regeringsgrundlaget skam ikke er løst, og der er konkrete formuleringer. Det vil vi gerne vende tilbage med, men det er jo ikke det, beslutningsforslaget omhandler. I virkeligheden er det § 5, stk. 2, og der har man en række påstande i, at der skulle være 35.000 boliger osv., og at der er rigtig mange boliger. Det er ikke det, vi kan se, og det andet er, at vi i øjeblikket sidder og forhandler § 5, stk. 2, om at forbedre den i forhold til energipakken. Så derfor er det sådan lidt underligt, at vi har den lige nu, men det er klart, at vi, når det står i regeringsgrundlaget, vil vende tilbage til Folketinget, også til hr. Lars Dohn, med det, der står i regeringsgrundlaget. Altså, vi vil sikre lejerne mod fupmoderniseringer osv.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken. Først er det fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette beslutningsforslag handler om at ophæve boligreguleringslovens paragraf § 5, stk. 2. Til dem, der ikke har helt styr på boligreguleringslovens paragraffer, kan jeg sige, at boligreguleringsloven § 5, stk. 2, sikrer, at private udlejningsboliger, som bliver gennemgribende renoveret, kan gendules til det lejedes værdi. Det betyder, at det kan betale sig for udlejer at foretage gennemgribende renoveringer. Det er relevant for f.eks. nogle af de lejligheder, hvor der ikke er bad. Der kan det betale sig for udlejer at lave et badeværelse, for han kan få pengene hjem igen. Det er ikke en gerning, han kun gør, fordi han har et godt hjerte. Han skal ikke kun betale for det, han får også pengene hjem igen på investeringen.

Enhedslisten ønsker at afskaffe § 5, stk. 2, i boligreguleringsloven. Det vil ifølge Enhedslisten sikre betalelige private udlejningsboliger. Enhedslisten hævder nemlig, at der i dag foregår en slags spekulation i moderniseringer fra udlejers side, som gør de private lejligheder for dyre for unge og for folk med lavindkomster. Men sådan forholder det sig ikke. Det er allerede i dag ikke muligt at give urimeligt store huslejeforhøjelser ved moderniseringer ifølge § 5, stk. 2. Der er også meget skrappe krav til begrundelsen for moderniseringer. Derfor bliver der sjældent fastsat grundløse huslejeforhøjelser eller lavet meningsløse moderniseringer. Enhedslistens bekym-

ring om spekulation er altså ubegrundet. Mener lejer, at der ikke er tale om en reel modernisering, kan lejer tage det op i huslejenævnet, og får lejer medhold, kan udlejer ikke få pengene for moderniseringen hjem. Udlejer løber dermed en økonomisk risiko ved at benytte boligreguleringslovens § 5, stk. 2, og derfor har udlejer et incitament til at overholde lovgivningen.

Enhedslisten fremfører, at boligreguleringslovens § 5, stk. 2, opstiller en barriere for byudvikling. Hvis § 5, stk. 2, afskaffes, vil udlejerne ikke kunne få pengene igen, når de foretager en modernisering, og det vil betyde, at der ikke længere vil blive gennemført gennemgribende renoveringer af lejlighederne. Det er der behov for i nogle lejligheder. På langt sigt vil det medføre, at vi får hele slumkvarterer med nedslidte og måske endda usunde boliger. Er det denne byudvikling, som Enhedslisten mener at § 5, stk. 2, er en barriere for?

Reelt forholder det sig sådan, at § 5, stk. 2, fremmer byudviklingen. Den sikrer nemlig, at det kan betale sig for udlejere at modernisere de private udlejningsboliger. Desuden ansporer § 5, stk. 2, til, at moderniseringer sker for udlejernes private midler. Det er værd at bemærke. På den måde sikrer § 5, stk. 2, ikke blot, at vi undgår utidssvarende og nedslidte lejligheder, men også at vi ikke behøver at bruge milliarder af skattekrone på dyre offentlige renoveringsprojekter.

Samlet set er beslutningsforslaget et udtryk for en påfaldende misforståelse af det private udlejningsmarked. En afskaffelse af § 5, stk. 2, vil nemlig ikke have gavnlige effekter. Endelig står Venstre uforstående over for, at Enhedslisten fremsætter dette beslutningsforslag. Enhedslisten er nemlig med i energiforliget, hvori der indgår et punkt om et energikrav, der skal opfyldes, hvis udlejer skal benytte boligreguleringslovens § 5, stk. 2. Denne aftale giver jo ingen mening, hvis Enhedslisten afskaffer § 5, stk. 2. Derfor mener jeg ikke, at Enhedslisten kan fremsætte dette beslutningsforslag, hvis de vil være med i energiforliget.

På den baggrund afviser Venstre beslutningsforslaget.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 15:14

Lars Dohn (EL):

Ja, der er en økonomisk motivation og fortjeneste for udlejerne ved at anvende § 5, stk. 2. Det skal jeg love for. Den giver huslejestigninger på 70 pct. Der stilles ikke af de fleste huslejenævn dokumentationskrav, og det vil sige, at det meget ofte sker på grundlag af en umiddelbar vurdering. Hvad vil der ske, vil jeg gerne spørge ordføreren om, hvis man henviser udlejerne til at modernisere efter § 5, stk. 1, ifølge hvilken udlejer for det, der moderniseres, har ret til at indføre en huslejestigning, der svarer til en tilbagebetaling på et 20-årigt realkreditlån? Efter de 20 år fortsætter den huslejestigning, så for mig at se vil det være en ganske fornuftig måde at afregne for udlejer på, men det er klart, at hvis udlejer kan få huslejestigninger på 70 pct., så hjemtager man selvfølgelig dem.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren

Kl. 15:15

Louise Schack Elholm (V):

Ifølge § 5, stk. 2, er der en helt klar mulighed for at sikre, at vi får renoveret nogle af de her utidssvarende boliger, og vi har alt, alt for mange utidssvarende boliger – boliger uden toilet i lejligheden, boliger uden badeværelse i lejligheden, boliger, som vi efter nutidens standarder ikke synes er i orden. Derfor har vi brug for at sikre, at de

stadig væk bliver renoveret. Det er derfor, der er behov for § 5, stk. 2.

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Dohn.

Kl. 15:16

Lars Dohn (EL):

Det vil sige, at hvis ikke udlejerne har et meget kraftigt og meget stort incitament til at foretage moderniseringer, tror Venstre ikke på, at udlejerne vil gennemføre dem. Jeg vil gerne bede om, at det her ses i lyset af mangelen på betalelige boliger, altså at antallet af betalelige boliger indskrænkes voldsomt i de her år. Så jeg beder ordføreren om at se på § 5, stk. 2, i det lys.

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:16

Louise Schack Elholm (V):

Det her er meget interessant. For er det o.k., at folk får en billig bolig, hvis ikke det er en bolig, der er af en ordentlig standard? Hvor ringe vil vi acceptere boligerne er? Det synes jeg også er noget, man nogle gange skal overveje. Vi ved, at med den her § 5, stk. 2, sikrer vi, at der bliver lavet de her gennemgribende renoveringer. Vi har ikke set beviser for, at der er en masse fupmoderniseringer, som det bliver påstået. Ergo er der behov for de renoveringer, der bliver lavet.

Så vi har en lov, der virker. Den sikrer, at vi får nogle tidssvarende boliger, og så vil man afskaffe den. Jeg forstår ikke logikken i det. Er det meningen, at folk skal bo i utidssvarende boliger? Skal de bo i noget, der bare bliver ringere og ringere? Det mener jeg ikke. Det mener jeg ikke er i nogens interesse. Vi er nødt til at sikre, at vores boliger er af en ordentlig standard og kvalitet, og at de ikke står og forfalder.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Venstres ordfører. Så går vi til Socialdemokraternes ordfører, hr. Jan Johansen.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Det ligger naturligvis Socialdemokraterne meget på sinde, at vi sikrer et boligmarked, hvor der er boliger, som også er til at betale. Så langt er vi helt enige med Enhedslisten. Vi ønsker et variabelt boligmarked, hvor der er plads til alle. Men det er ikke det samme, som at vi ikke skal modernisere. Vi skal selvfølgelig også sikre, at lejerne kan få en moderne og tidssvarende bolig at bo i. Derfor ser vi heller ikke en ophævelse af § 5, stk. 2, som vejen frem. Vi mener, at ordningen giver nogle gode incitamenter til modernisering. Ordningen skal selvfølgelig bruges til formålet, og derfor vil jeg også gerne se, om der skulle være dokumentation for spekulative moderniseringer eller lignende. Indtil da synes jeg at vi gør det helt rigtige ved at forbedre ordningen, hvilket ministeren også var inde på.

Med den energipakke, som vi forhandler i øjeblikket, lægger vi jo op til, at § 5, stk. 2, skal gå hånd i hånd med energimæssige forbedringer. Vi skal have grønne ambitioner, også på boligområdet. Vi skal hele tiden blive bedre til energieffektivisering og til at mindske CO₂-udslippet. Det kommer både lejerne og samfundet til gode. Og eftersom Enhedslisten selv har været med til energiaftalen, hvor der lægges op til forbedringer, undrer det mig lidt, at de i dag fremsætter

et beslutningsforslag om netop § 5, stk. 2. Derfor kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget.

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så går jeg videre til Dansk Folkepartis ordfører, fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Det her forslag handler om at afskaffe boligreguleringens § 5, stk. 2, som vi så har hørt mange gange tidligere i dag. Vi støtter ikke forslaget, og det har Venstre redegjort meget fint for. Men jeg må sige, at jeg er helt uforstående over for det her forslag, da vi sidder i forhandlinger i øjeblikket. Dem er vi i fællesskab ved at finde udmøntning af. Det er jo sådan i dag med hensyn til § 5, stk. 2, at det handler om, at når man genudlejer, kan en udlejer fastsætte lejen efter princippet om det lejedes værdi. Så det er jo sådan, at man ikke bare kan hæve huslejen til uanede højder. Hvis det er sådan, at nogle udlejere gør det, har lejer en mulighed for at gå til huslejenævnet. Vi kan ikke støtte det foreliggende forslag.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 15:21

Lars Dohn (EL):

Som jeg tidligere har nævnt, medfører den her adgang til huslejestigning jo en forhøjelse ifølge den rapport fra Velfærdsministeriet, som er lavet i 2009. Det er jo sådan, at man f.eks. ikke kender boligens standard forinden, det er jo ved genudlejning, at tingene sker. Er det en ambition for Dansk Folkeparti, at en betalelig lejlighed – nogle boligordførere har været ude at se på lejligheder – til 2.800 kr. koster 6.000 kr., efter at der er kommet nyt køkken og bad ind? Er det en rimelig udvikling på det danske boligmarked?

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Karina Adsbøl (DF):

Nu er jeg ikke boligudlejer, så jeg skal ikke gå ud at sige, hvad der er rimeligt eller ikke rimeligt, og jeg er heller ikke lejer.

Det, jeg mener, og det, der står i boligreguleringsloven, er, at der skal ske en sammenligning med tilsvarende boliger med hensyn til beliggenhed, art, størrelse, kvalitet, udstyr og vedligeholdelsestilstand. Som hovedregel skal sammenligningen ske med boliger, hvor lejen er fastsat efter reglerne om det lejedes værdi. Det er det, der står i loven. Hvis det er, som ordføreren siger, at udlejerne benytter sig af det her, må ordføreren jo komme frem med beviserne.

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Dohn.

Kl. 15:22

Lars Dohn (EL):

Jeg har hørt fra ankenævnet, hvor de svære sager går ind, at man uden større debat forleden dag har godkendt et lejeniveau på 1.200 kr. pr. m² pr. år. Det vil sige, at en 100 kvadratmeter bolig – ikke nogen speciel stor bolig, jeg tror, at de fleste her bor i noget, der er større – vil så koste 120.000 kr. plus forbrug. Det er godkendt uden nogen større debat, uden dokumentation for, hvad der er lavet i lej-

ligheden. Føler Dansk Folkeparti, at det er en betryggende måde, boligmarkedet kører på for øjeblikket?

Kl. 15:26

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:23

Karina Adsbøl (DF):

Altså, jeg synes, at præmisserne for hr. Lars Dohns spørgsmål er lidt komiske. Nu skal jeg jo ikke stå her at bedømme, hvad der i en eller anden sag er afgjort i ankestyrelsen, i huslejenævnet eller andre steder. Det er jo deres opgave. Min opgave er at stå her at sige, at vi ikke støtter forslaget.

Kl. 15:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Liv Holm Andersen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Når Enhedslisten med det her forslag ønsker at afskaffe § 5, stk. 2, i boligreguleringsloven, er Det Radikale Venstre ikke enig heri. § 5, stk. 2, er en attraktiv ordning, og derfor skal der selvfølgelig stilles krav ved brug af den. De her krav skal vi naturligvis også turde ændre politisk, og det er vi jo ved at gøre i en kreds af partier, som Enhedslisten også sidder med i, nemlig den kreds af partier, som forhandler boligdelen af energiaftalen. Her er vi ved at stramme ordningen med energikrav, og derfor virker timingen bag Enhedslistens forslag altså heller ikke helt optimal.

For blot at opsummere: Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget, for vi vil gerne beholde en balance mellem incitamenter og krav i forhold til vores boligrenovering. Tak for ordet.

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til De Radikales ordfører. Jeg giver straks ordet til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Beslutningsforslaget skal sikre, at borgere med almindelige indkomster fortsat har mulighed for at leje private udlejningsboliger, og det vil man gøre ved at ophæve boligreguleringslovens § 5, stk. 2, der indebærer, at det er muligt for udlejer at hæve huslejen ved modernisering af boligen.

Der er nogle uheldige konsekvenser ved den måde, Enhedslistens forslag er fremsat på. Det er den ene ting, der gør, at vi ikke kan støtte forslaget, og den anden er, at man i øjeblikket er i gang med forhandlinger. Energirenoveringer vil også betyde, at huslejen vil stige. Vi er også lidt uforstående over for, at man tager det her op i Folketingssalen, når der samtidig føres forhandlinger. Jeg har i hvert fald ikke tidligere været med til, at man både forhandler i ministeriet og forhandler her i Folketingssalen.

Vi kan desværre ikke være med til at støtte forslaget.

Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Når vi har så stram en regulering af huslejerne i den ældre boligmasse, som vi har i Danmark, så får udlejerne selvfølgelig det problem, at det ikke kan betale sig at renovere boligmassen, fordi de ikke kan få en husleje ind, som kan forrente den investering, som de foretager i deres udlejningsbolig. Derfor har man besluttet denne § 5, stk. 2, som giver udlejerne en mulighed for at tjene pengene hjem, når de gennemgribende renoverer deres udlejningsboliger.

Det giver så et andet problem, som Enhedslistens ordfører fint påpeger i det her beslutningsforslag: at der måske bliver renoveret i højere grad, end der ellers ville have været gjort, fordi det giver mulighed for at komme fra et reguleringsniveau af huslejerne op til et andet reguleringsniveau af huslejerne. Taberne ved det her er selvfølgelig dem, der egentlig ville være villige til at bo i en bolig, der ikke var i tiptop moderne stand til gengæld for at have en billigere husleje. Vinderne bliver dem, der har et større udvalg af moderne boliger til rådighed.

Løsningen på at få et boligmarked, der tilfredsstiller alle ønsker, er selvfølgelig at ophæve huslejereguleringen fuldstændig, sådan at udbud og efterspørgsel kan møde hinanden, sådan at unge studerende, der har lyst til at leje en billig bolig, der måske er uden bad, kan få det, og sådan at andre mere magelige mennesker, der gerne vil have bad i egen bolig og et ordentligt køkken, kan gøre det for det, det nu koster. Men hvis vi opgiver den her § 5, stk. 2, vil der være for få boliger i Danmark, der lever op til moderne standarder, som de fleste lejere gerne vil overtage. Til gengæld vil der være nogle flere boliger til de studerende, men det er så det dilemma, man kommer ind i, når man insisterer på, at der skal være en huslejeregulering som den, vi har i dag. Løsningen er at fjerne den helt.

Vi kan ikke støtte det her forslag. Vi ønsker ikke at stramme huslejereguleringen i Danmark endnu mere. Tak.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 15:28

Lars Dohn (EL):

Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget. Gør det ikke et vist indtryk, at de, der tilhører lavindkomstgrupperne i Danmark, har fået deres muligheder for at finde en bolig væsentligt indskrænket i de senere år, i og med at antallet af især de små boliger, der er til at betale, er indskrænket med omkring 40.000 boliger.

Man kan diskutere tallet lidt frem og tilbage, men antallet er i hvert fald faldet. F.eks. i en by som København, hvor der hver måned kommer tusinde flere beboere pr. måned. Har de, der flytter til København, efter ordførerens mening gode muligheder for at finde en bolig, hvis de tilhører lavindkomstgruppen?

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Ole Birk Olesen (LA):

Man har færre muligheder, end man havde tidligere, og det gør et indtryk på Liberal Alliance. Det er også derfor, vi foreslår, at huslejereguleringen skal afskaffes, for så har vi en meget klar forestilling om, at der så vil være et større match mellem udbud og efterspørgsel på boligmarkedet i stedet for som i dag, hvor tingene er i ubalance, fordi et flertal herinde i Folketinget insisterer på at regulere huslejerne meget hårdt.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Lars Dohn.

Lars Dohn (EL):

Jamen så vil jeg vil lige spørge Liberal Alliances ordfører om noget, når nu forslaget går på at fjerne reguleringen. Man ved fra undersøgelser og erfaringer med at fjerne reguleringen – desværre bliver færre og færre kommuner i de her år reguleret – at huslejen stiger med ca. en tredjedel. Ville det da være en løsning for de dårligst stillede grupper i det danske samfund?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Al erfaring – også fra de undersøgelser, der er lavet i Danmark – viser, at i de boligkomplekser, der er meget attraktive, fordi huslejen er kunstigt lav som følge af huslejereguleringen, bor de socialt dårligst stillede ikke. De mennesker, som hr. Lars Dohn her taler om, er tværtimod meget ressourcestærke mennesker, som har de kontakter og forbindelser, som gør, at de kan få adgang til den privilegerede del af boligmassen i Danmark. De har et boligprivilegium, og man kan sige, at det nærmest er et privilegiesamfund, som Enhedslisten forsvarer og beskytter mod den frie udfoldelse af markeder og valg og i udbud og efterspørgsel. Hvis man gerne vil sørge for, at der i højere grad er boliger til stede til dem, der gerne vil have dem, så skal man afskaffe denne huslejeregulering.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til Liberal Alliances ordfører. Så går vi til fru Benedikte Kiær som ordfører for De Konservative.

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Med dette forslag ønsker forslagsstillerne at ophæve boligreguleringslovens § 5, stk. 2. Jeg kan med det samme sige, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte forslaget og dermed en annullering af § 5, stk. 2. Og i øvrigt under vi os over, at vi står og behandler det her forslag nu, når vi faktisk sidder i et andet rum sammen med bl.a. Enhedslisten for netop at finde frem til en regulering eller en ændring af § 5, stk. 2. Så det er sådan lidt underligt at stå her med Enhedslistens forslag, der vil fjerne den her paragraf, mens vi sidder i et andet rum med Enhedslisten og kigger på den selv samme paragraf.

Med boligreguleringslovens § 5, stk. 2, kan udlejer ved genudlejning gennemmodernisere en privat lejebolig, så boligen kan blive tidssvarende. Ved genudlejningen kan lejen fastsættes efter princippet om det lejedes værdi. Det forudsætter, at udlejer har gennemført nogle gennemgribende forbedringer af lejligheden. Og ved gennemgribende forbedringer var beløbsgrænserne i 2011 2.054 kr. pr. kvadratmeter eller 234.928 kr. pr. lejemål. For disse boliger kan lejen fastsættes skønsmæssigt til et beløb, der ikke væsentligt overstiger det lejedes værdi, og som sagt skal forbedringerne have medført en væsentlig forøgelse af lejlighedens brugsværdi.

Her er det værd at hæfte sig ved, at udgifter til vedligeholdelse og opretning som udgangspunkt ikke er forbedringsudgifter. Der skal således være tale om gennemgribende renoveringer. Her har man

Kl. 15:30 selvfølge mulighed for at klage, og det påhviler udlejer at godtgøre, at den aftalte leje ikke væsentligt overstiger det lejedes værdi.

Kl. 15:30 Hvad ville der så egentlig ske, hvis det ikke længere var muligt at bruge boligreguleringslovens § 5, stk. 2? Jeg tror helt klart, at vi vil se og opleve færre af disse gennemgribende moderniseringer. Vi ville opleve lejligheder, der forfalder, og konsekvensen ville være, at vi så igen skulle til at bruge milliarder på at modernisere lejligheder gennem mere offentlig byfornyelse.

Men samlet set kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte forslaget.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så får vi til sidst hr. Lars Dohn, som er ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:34

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lars Dohn (EL):

Vi er jo, som det er blevet nævnt flere gange, i den situation, at antallet af betalelige boliger på det danske boligmarked indskrænkes. Man kan diskutere tallet, men 30.000-40.000 boliger er forsvundet fra markedet. Derfor står Folketinget jo med et kæmpestort problem. Boligen er jo noget helt grundlæggende. Alle partier – måske lige med undtagelse af Liberal Alliance – har det synspunkt, at det at have en bolig er en menneskeret og ikke udelukkende skal afgøres af markedskræfterne.

Der er jo sket det i de senere år, at de lejligheder, der er kommet til på det her marked, jo ikke er til at opnå for ganske almindelige mennesker. Antallet af 18-29-årige vokser med 100.000 personer, og de skal ud på boligmarkedet. De kommer så ud til et privat boligmarked, hvor udlejerne har fået en meget favorabel § 5, stk. 2, hvorefter man kan modernisere ved genudlejning. En officiel undersøgelse viser, at det, som jeg har nævnt nogle gange, medfører en huslejestigning på 70 pct. – jeg mener, at tallet i sig selv burde være ganske afskrækkende – og det er samtidig med, at man ikke i nær alle nævn skal dokumentere investeringen. Det sker jo i mange tilfælde på det glatte ansigt eller ud fra en umiddelbar vurdering. Det sker, uden at tilstanden før kendes, for det er jo en ny lejer, der flytter ind. Det er, som jeg nævnte i et spørgsmål til en af ordførerne, godkendelser af op til 1.200 kr. pr. kvadratmeter pr. år i det, som tyskerne kalder kold leje – altså plus forbrug. Så vi er altså oppe på et huslejeniveau for nogle ganske almindelige lejemål – det er jo ikke fantastiske boliger, vi her taler om; der kan være tale om, at der er opsat nye elementer i køkkenet og sat fliser op på badeværelset, så er den hjemme for udlejer – hvor uddannelsessøgende og folk på overførselsindkomster ikke kan være med på markedet.

Vi har samtidig haft en række år, hvor andelsboligsektoren er blevet ødelagt, fordi man har liberaliseret andelskronen med alle de tragedier til følge for danske familier, som vi kan se. Det betyder jo altså, at 50 pct. af andelsboligsektoren er utilgængelig for folk med lave indkomster. Så er der de nyopførte boliger. Vi kan jo blot gå ganske kort herfra og se, hvad huslejen er. Inden jeg fik tilbudt en bolig af Folketinget, måtte jeg lige ud og kigge på boligmarkedet, og jeg må indrømme, at det var meget svært at finde noget til betalelige penge også for et folketingsmedlem for Enhedslisten.

Det vil sige, at studerende og enlige er rigtig dårligt stillede og i mange tilfælde kommer til at bo på ikkegodkendte lejemål. Kældrene bliver igen brugt. Der er skimmelsvamp og fugt, radonstråling og alle de ting, som vi kender fra de her dårlige lejemål. Folk bor alt for tæt, fordi de bliver nødt til at være flere om at dele en lejlighed, og vi ser også stadig flere, især unge, som er hjemløse, som bor lidt hist og her hos familie og venner, hvis man har sådan nogle.

Vi har altså de udlejede ejerlejligheder til 5.000-6.000 kr. om måneden. Dem er der 30.000 af, men de er ikke tilgængelige for folk

med de laveste indtægter. Og i al beskedenhed er det dem, vi først ser på, når vi skal tilrettelægge det boligpolitiske arbejde, for de med de høje indtægter klarer sig jo altid. De små boliger og de små lejligheder forsvinder, for man lægger boliger sammen, og det er så tit igennem § 5, stk. 2, og med en medfølgende huslejestigning. Med hensyn til de unge så bliver der jo bygget alt for få ungdomsboliger, og der er for få betalelige boliger.

Kl. 15:39

Derfor bliver vi nødt til at se på, hvad det er for nogle forhold, Folketinget kan gå ind og ændre på. Det er f.eks. at fjerne § 5, stk. 2, som Enhedslisten – det er ganske rigtigt – har været med til at anerkende er en del af boligforliget. Det er jo, fordi vi går ind for den mindste forbedring – havde jeg nær sagt. Det er en forbedring, at man med boligforliget skal stille med energikrav D for at kunne lave en § 5, stk. 2-modernisering. Derfor er det altså vores sigte, at vi skal have nogle løfter på bordet i den her debat om, hvordan vi sikrer betalelige boliger til den danske befolkning, og det kunne f.eks. være § 5, stk. 2. Nu kan jeg forstå, at der ikke kan blive et flertal for det, så god er jeg dog til at regne. Men det kunne eventuelt være noget med at give et tilsagn om, at lejerne skal have en bedre beskyttelse, og jeg mangler stadig væk svar fra boligministeren på, hvad det rent konkret er, der ligger i regeringsgrundlaget, altså svar på eller tilsagn om, at lejerne skal have en bedre beskyttelse mod huslejestigninger.

Jeg har selv sammen med andre boligordførere været ude i nogle lejligheder og set, hvad forskellen er på ikkemoderniserede lejligheder og § 5, stk. 2-moderniseringer i den samme ejendom. I en § 5, stk. 2-moderniseret lejlighed ude i Egilsgade på Amager ser vi, at når der er sat et køkken og et nyt badeværelse ind, så koster lejligheden 6.000 kroner. Ved siden af bor en lejer, som selv har gjort det, hvor der altså ikke har været en § 5, stk. 2-modernisering, og han betaler 4.000 kr. Det vil sige, at bare i løbet af ca. 3 år har han, ved at han selv har stået for det, sparet pengene ind. Det viser altså, at den her § 5, stk. 2-model er en åben ladeport for urimelige huslejestigninger over for lejerne, og det er Enhedslisten selvsagt ikke tilhængere af. Tak.

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:42

Karina Adsbøl (DF):

Jeg skal lige høre ordføreren: Mener ordføreren, at den eneste måde at sikre fornuftig husleje på er ved at afskaffe det her § 5, stk. 2, eller ser ordføreren andre muligheder, hvor ordføreren mener det kunne være relevant?

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Lars Dohn (EL):

Der kunne være mange andre muligheder. Jeg har tidligere i debatten nævnt en ændret finansiering af den almene boligsektor med langstrakte lån, og det ved jeg da også er noget af det, som regeringen har inde i billedet. Man kunne forestille sig en almenørelse af mange af dem, som er teknisk insolvente, og som sidder ude i deres huse. I stedet for en ydmygende udsættelse fra deres huse, kunne man forestille sig en eller anden form for offentlig overtagelse, så de kunne fortsætte med at bo i deres huse på en anden finansiering. Så der er rigtig mange måder, men det er helt tydeligt, at § 5, stk. 2, er så klart urimeligt, at det er det, vi gerne vil tage fat på først.

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Karina Adsbøl.

Kl. 15:43

Karina Adsbøl (DF):

Mener ordføreren ikke, at når vi sidder og forhandler om § 5, stk. 2, er det sådan lidt mærkværdigt, at ordføreren stiller det her forslag, eller mener ordføreren bare, at det er meget relevant i forhold til de forhandlinger, vi er i gang med?

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Lars Dohn (EL):

Nu er jeg ikke ung og uerfaren, jeg er kun uerfaren, og derfor har jeg forespurgt hos folk, der har forstand på noget af det her. Det svar, jeg hidtil har fået, er, at det jo er drilleri, for det, at man accepterer § 5, stk. 2, i en sammenhæng, betyder ikke, at man så bredt skal affinde sig med, at f.eks. antallet af boliger for befolkningen er utilstrækkeligt. Så foreløbig har jeg fulgt det råd, men jeg er selvfølgelig ikke interesseret i at lave noget, der hedder forligsbrud, så hvis der kommer mere velkvalificerede svar end dem, jeg har mødt, er vi selvfølgelig påvirkelige over for det.

Kl. 15:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer. (Stofindtagelsesrum).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 09.05.2012).

Kl. 15:44

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til Venstres ordfører, fru Jane Heitmann.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Fra starten har lovforslag nr. L 185, forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer, været omgærdet af kaos. Høringsfristerne til høringsparterne har været ultrakorte, helt ned til 8 timer. Advokatrådet bemærker:

»Det må på den baggrund påregnes, at en række myndigheder og organisationer reelt ikke har mulighed for at udfylde den funktion som høringspart, som det lovforberedende arbejde normalt trækker på som led i kvalitetssikringen af ny regulering og som led i en almindelig, demokratisk proces.«

Dybt bekymrende er det, at ministeren udviser stor arrogance ved at begrunde en ultrakort høring om fixerum med, at hun kendte svarene i forvejen. Fra oppositionens side har den ultrakorte høringsfrist resulteret i en klage til Folketingets formand.

Regeringen skriver i sit eget regeringsgrundlag, at regeringen i et tæt samarbejde med Folketinget vil sikre høj lovkvalitet gennem rimelige høringsfrister, der sikrer, at organisationer og andre høringsparter har ordentlig tid til at gennemgå lovforslag og udarbejde kommentarer.

Regeringen har haft god tid til at forberede forslaget, men har alligevel valgt at haste det igennem Folketinget. Hvorfor skal forslaget hastes igennem? Rådet for Socialt Udsatte påpeger, at det er uacceptabelt, taget i betragtning at lovforslaget introducerer et helt nyt tilbud, hvor der bør være længere tid til at overveje og drøfte de forskellige aspekter af det konkrete forslag. Men hvad er mon baggrunden for, at regeringen har så travlt? Advokatsamfundets generalsekretær Torben Jensen påpeger: Noget tyder på, at man slet ikke er interesseret i at høre hverken vores eller andres holdning til forslaget.

I Venstre er vi meget optaget af at løse de problemer, som narkomaner oplever i deres hverdag, både socialt, økonomisk og menneskeligt. Og når vi taler om stofmisbrug, findes der ingen lette løsninger, hvor man blot ved parkering eller ved at stikke hovedet i busken som strudsen kan tro, at problemerne forsvinder af sig selv.

Siger vi ja til oprettelsen af fixerum, siger vi samtidig ja til en passiv misbrugspolitik, hvor narkomaner fastholdes i misbrug, kriminalitet og socialt armod, og vi siger ja til en glidebane mod legalisering af euforiserende stoffer, hvor der ikke længere er nogen stopklods. Jeg er helt klar over, at der kan argumenteres for, at med oprettelsen af fixerum vil en del af misbrugerne forsvinde fra gadebilledet, men at fjerne misbrugsproblemet gør det ikke.

Lovforslaget udtrykker en holdning, som vi i Venstre på ingen måde kan bakke op om. Stofferne, som indtages i fixerummene er ulovlige og vanedannende, og ofte er de købt for midler opnået via kriminalitet. Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug slår også fast, at man bør have realistiske forventninger til fixerum, idet de bl.a. ikke adresserer problemet med, at stofmisbrugerne køber deres stoffer på det illegale marked.

For os er det helt uacceptabelt, at man med den foreslåede lovændring helt lovligt kan gå ind i et fixerum og få nogle til at sørge for hygiejniske forhold såsom oprydning og rengøring, mens man indtager sine ulovligt købte stoffer. Den moral kan vi ikke bakke op om. Det betyder, at vi respekterer FN's kontrolorgan, som ved flere lejligheder har påpeget, at oprettelsen af fixerum ikke er i overensstemmelse med FN-konventionen. Det kan undre, at man fra regeringens side vælger at se bort fra kontrolorganets anbefalinger.

Vi er enige med regeringen i målet om, at dødeligheden blandt misbrugere på gaden skal nedbringes, og at de skader, problemer og gener, som er forbundet med gademisbrug, skal reduceres. Men vi er uenige i midlerne til at nå målet.

Fra Venstres side har vi et ønske om at forebygge og behandle stofmisbrug. En af løsningsmodellerne kunne være at satse mere på lægeordineret heroin. Med lægeordineret heroin ved vi, at vi får stofmisbrugere ud af kriminalitet, og at de får en markant bedre sundhedstilstand. Som en af stofmisbrugerne udtaler i evalueringsrapporten fra forsøget med lægeordineret heroin: Jeg har fået et liv.

Formålet med lovforslaget er at skabe et klart retligt grundlag for fixerum. Det lykkes ikke med dette lovforslag. Lovforslaget rejser ganske enkelt flere spørgsmål, end det besvarer, også hvad angår

autorisationsloven og politiets mulighed for at håndhæve lovgivningen.

Jeg indledte med at kommentere de korte høringsfrister, og jeg vil hermed opfordre regeringen til at udsætte lovbehandlingen og dermed give høringsparterne en reel mulighed for at komme med bemærkninger. Vi har noteret os, at kun hver anden høringsberettiget har afgivet høringssvar – muligvis på grund af de korte høringsfrister – og det er ganske enkelt ikke tilfredsstillende i et land, hvor vi sætter demokrati, høringsret og mulighed for borgerinddragelse i højsædet. Det må også være i en socialistisk regerings interesse at værne om disse værdier.

Kl. 15:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 15:50

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg er lidt overrasket over den meget hårde tone fra Venstres ordførers side i afvisningen af forslaget, for tilbage i tidernes morgen har det jo også være sådan, at Venstre har haft medlemmer af Folketinget, der støttede oprettelsen af fixerum. Der var fru Rikke Hvilshøj og hr. Jens Rohde, der sidder i Europa-Parlamentet nu, så jeg havde måske egentlig forventet, at Venstre havde overvejet at stille sin gruppe frit, så de kunne tage stilling til det igen, ligesom man har gjort det tidligere. Men nuvel, det har man ikke.

Så havde jeg måske omvendt troet, at man så havde lyttet til de 77 pct. af københavnere, der uanset partitilhørsforhold synes, at det er en rigtig god idé at oprette fixerum, stofindtagelsesrum, ja, kært barn har efterhånden rigtig mange navne. Så kunne Venstres ordfører ikke fortælle lidt om, når nu det har været diskuteret mange gange i Venstres gruppe, hvad der er baggrunden for, at man er endt med at komme med en så hård afvisning af noget, som ellers er så ønsket blandt en stor gruppe danskere, og som tidligere har været til intern debat i Venstres gruppe?

Kl. 15:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Jane Heitmann (V):

Jeg kan på Venstres vegne sige, at vi har et meget, meget stort ønske om at hjælpe alle de uheldige stofmisbrugere, som turer rundt i gaderne. Vi har bestemt et ønske om at behandle stofmisbrugere. Vi har, som jeg sagde i min ordførertale, et ønske om at hjælpe dem ud af den sociale armod. I Venstre har vi ikke noget ønske om en passiv misbrugspolitik, hvor man parkerer stofmisbrugere i lukkede fixerum. Jeg er godt klar over, at det ser kønnere ud i gadebilledet, men løse nogle problemer gør det ikke.

Kl. 15:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 15:51

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det jo sådan, og det må Venstre vel også indse, at de sidste 10 år, hvor man har haft ansvaret for den danske narkotikapolitik og sundhedsindsats, har man jo hverken nedbragt antallet af mennesker, som er stofmisbrugere, som er intravenøse stofmisbrugere, altså stiknarkomaner, eller medvirket til at sikre en lavere dødelighed for mennesker, som er stofmisbrugere. Så der må jo være et eller andet galt med den politik, man har ført i 10 år, siden man på ingen af de her parametre har højnet kvaliteten i forhold til det sigte, man har

om, at flere mennesker skal i behandling, og at flere mennesker skal komme ud af deres stofmisbrug.

Kl. 15:55

Jeg vil egentlig godt høre, om det ikke giver lidt stof til eftertanke i Venstres egne rækker, at der stadig væk er bekymrende mange, der dør af en overdosis, at der stadig er rigtig mange mennesker, som ikke bare er stofmisbrugere – mange er også blevet hashmisbrugere i den tid, hvor den tidligere regering har haft ansvaret – og at man simpelt hen ikke når de her mennesker. Lige præcis i de lande, hvor man har oprettet stofindtagelsesrum, har vi set en markant nedbringelse af overdødeligheden, og vi har også set, at folk kommer tættere på behandlingssystemet – ikke længere væk, men tættere på. Man er i kontakt med flere misbrugere, som man kan motivere til at gå i behandling, frem for færre. Det må da være noget, der peger i den samme retning, når nu vi alle sammen har samme holdning om, at flere skal komme ud af og overleve deres stofmisbrug.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Jane Heitmann (V):

Jamen jeg vil da godt igen slå fast, at det altid er ulykkeligt, når mennesker havner i et misbrug, uanset om vi taler alkohol, om vi taler stoffer eller om vi taler andre former for misbrug. Det er ulykkeligt, og vi har da naturligvis en forpligtigelse til at hjælpe de mennesker på bedste vis, bl.a. ved at sørge for, at de ikke havner i et misbrug, og havner de i et misbrug, har vi også en forpligtigelse til at hjælpe dem ud af det misbrug på en ordentlig måde.

Derfor har vi jo bl.a. fra Venstres side i samarbejde med andre partier indført lægeordineret heroin som et forsøg. Vi ved jo lige præcis noget om lægeordineret heroin som forsøg. Vi har netop fået en evalueringsrapport for ganske få måneder siden, som faktisk viser, at for de misbrugere, som er med, har man fået nedbragt antallet af sygdomme; antallet af kriminalitetsdage er faldet fra ti til under tre; og det økonomiske forbrug, som de har, er faldet fra omkring 10.000 til omkring 1.300 kr., hvis jeg husker rigtigt. Så på en lang række parametre har man faktisk hjulpet de her mennesker, og det er jo et eksempel på en meget aktiv forebyggelsespolitik.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 15:54

Özlem Sara Cekic (SF):

I forhold til det med lægeordineret heroin vil jeg sige, at det godt kan være, at Venstre har rykket sig på det punkt, men det tog altså også tid, for lige præcis på det her område hersker der en moraliseren ud over alle grænser. De her mennesker bliver jo ikke på samme måde betragtet som syge ligesom diabetikeren, ligesom hjertepatienten, og derfor er der sådan en moraliserende tilgang med den løftede pegefinger over for den her stofmisbruger. Der bliver sagt nogle ting i den her debat, som er enormt svære at få bevist rent faktisk. F.eks. sagde ordføreren: Når man laver det her, vil man jo fastholde stofmisbrugerens i kriminalitet. Er der en eneste undersøgelse, som ordføreren kan referere til, hvor kriminaliteten er faldet, fordi man ikke har et stofindtagerum? Er der en eneste undersøgelse, som ordføreren kan henvise til?

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Jane Heitmann (V):

Nu taler fru Özlem Cekic om moraliseren. Det bliver jeg nødt til at sige kommer til at stå for fru Cekics egen regning. Jeg mener ikke, jeg har moraliseret, så den bliver jeg nødt til at tilbagevise. Så spørger ordføreren, om jeg kan komme med eksempler. Men det bliver ordføreren nødt til lige at gentage. Jeg beklager.

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:56

Özlem Sara Cekic (SF):

Det vil sige, jeg får ekstra taletid, fordi ordføreren ikke har lyst til at svare og på den måde kan trække tiden ud? Det her handler jo i den grad om, at grunden til, at jeg siger moraliserende tilgang, er, at man indtil videre har kørt den linje, der hedder: Stofmisbrugerne må tage sig sammen, de her stoffer er jo ulovlige, og derfor skal de heller ikke indtage dem. Det er den tilgang, der har gjort, at vi har mistet hundredevis af liv. Al videnskab viser, at man faktisk godt kan redde de her liv, hvis man dropper den løftede pegefinger.

Derfor vil jeg gerne vide, om der er en eneste undersøgelse, der viser, at kriminaliteten blandt stofmisbrugerne er lavere, når man ikke har et stofindtagerum? Mener ordføreren, det er mere værdigt, at de her mennesker ved højlys dag står med bukserne nede på gaden og prøver at finde en åre? Hvad er det, der støder ordføreren så meget, at de her mennesker ikke kan få lov til at gå ind i et rum, hvor der er sundhedspersonale, der kan motivere dem, der kan sørge for skadereduktion, sørge for rene kanyler? Hvad er det, der er så afskyeligt ved at behandle de her mennesker ordentligt? Jeg forstår simpelt hen ikke logikken.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Jane Heitmann (V):

Det her er jo netop et spørgsmål om at behandle mennesker ordentligt. Det her er netop et spørgsmål om at tage vare på dem og hjælpe dem til et værdigt liv. Jeg mener faktisk ikke, at man hjælper nogen til et værdigt liv ved at parkere dem i et fixerum, hvor de kan få lov at sidde i fred og fixe ulovligt købt stof, som vi alle sammen ved er illegalt. Vi ved også, at der for en stor dels vedkommende er blevet begået kriminalitet for at skaffe penge til de her stoffer.

Så spurgte ordføreren før, om jeg kunne nævne nogle lande, hvor det ikke har hjulpet eller har hjulpet. Jeg kan jo sige, at det, jeg kan henvise til, er, at der står i lovforslaget, som jeg selvfølgelig går ud fra fru Cekic selv har læst, at Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug jo netop slår fast, at man bør have realistiske forventninger til et fixerum, idet de bl.a. ikke adresserer problemet med, at stofmisbrugere køber deres stoffer på det illegale marked. Det betyder altså, at man ikke skal have for høje forventninger til et fixerum. Derfor må jeg stille mig en lille smule uforstående over for fru Cekics bemærkninger her.

Kl. 15:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg er klar til at give fru Cekic lidt ekstra taletid, fordi hun skulle gentage sit første spørgsmål. 30 sekunder.

	Kl. 15:58		Kl. 16:00
Özlem Sara Cekic (SF): Fantastisk. Jeg spurgte ikke om det. Ordføreren sagde, at det her vil være med til at fastholde stofmisbrugere i kriminalitet. Så spurgte jeg: Er der en eneste undersøgelse, der viser, at kriminaliteten falder, hvis ikke man har et stofindtagerum? Ja eller nej?	Kl. 15:59	Tom Behnke (KF): Tak for det. Jeg hørte Socialdemokratiets ordfører referere til, at der er 77 pct. af københavnere, der synes, det er en rigtig god idé at få de her fixerum. Mon ikke ordføreren, fru Jane Heitmann, er enig med mig i, at det måske er, når man får lov til at deltage i sådan en spørgerunde og får forelagt, at hvis der bare kommer fixerum, forsvinder alle kanylerne fra gader og stræder og sandkasser, og så overlever alle stofmisbrugerne? Når man starter med at få den information, kan man næsten ikke lade være med at sige, at det er en rigtig god idé med et fixerum, men det er jo kun forsiden af medaljen. Bagsiden af medaljen er jo al kriminaliteten, og det glemmer man i den her sammenhæng, så mon ikke den undersøgelse er en lille smule skæv i sin opbygning?	Kl. 16:01
Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.	Kl. 15:59	Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.	Kl. 16:01
Jane Heitmann (V): Jamen jeg er da fuldstændig klar på, at det her vil være med til at fastholde stofmisbrugere i kriminalitet. Et fixerum får ikke stofmisbrugere til at flytte sig på noget som helst felt. Det her giver dem bare et helle, hvor de kan sidde i fred og indtage illegalt købte stoffer. Det har intet behandlende sigte at oprette et fixerum.	Kl. 15:59	Jane Heitmann (V): Jo, jeg er sådan set enig i det synspunkt, vi hører her fra hr. Behnke, nemlig at der meget vel kan tænkes at være den slags problematikker omkring enighed eller ikke enighed. Det, som jeg har noteret mig, er, at der er en lang række hørings-svar, som problematiserer forholdene omkring fixerum, og så sent som i går, kan jeg sige, blev jeg ringet op af en beboer på Vesterbro, som var meget, meget bekymret for gennemførelsen af det her lovforslag, bl.a. fordi man har erfaringer med stofhandel, der er bekymring for placering, og der er bekymring for håndhævelse af lovgivningen. Der er en lang række snitflader i det her lovforslag, som gør det problematisk, og det har jeg naturligvis tænkt mig at spørge ind til i udvalgsarbejdet, nemlig hvordan man lige præcis vil håndhæve de her forskellige problematikker, og hvordan man vil sikre, at man ikke generer beboerne på f.eks. Vesterbro.	Kl. 16:02
Første næstformand (Bertel Haarder): Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.	Kl. 15:59	Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen): Hr. Tom Behnke.	Kl. 16:02
Camilla Hersom (RV): Tak. Hvis jeg hørte ordføreren korrekt, sagde hun i sin tale, at det her forslag kunne komme til at forhindre, at stofmisbrugerne kan tage imod eller benytte nogle af de behandlingstilbud, som allerede eksisterer. Vil ordføreren uddybe det synspunkt?	Kl. 15:59	Tom Behnke (KF): Den anden ting, som slog mig lidt, og som jeg også tror at ordføreren er enig med mig i, er sådan lidt slående. Det var at høre Socialdemokratiets ordfører kritisere den tidligere VK-regering for ikke at have gjort noget. Der vil jeg gerne spørge fru Jane Heitmann: Er det ikke fuldstændig korrekt, at alt, hvad der er foregået i de sidste 10 år, er sket i samarbejde med Socialdemokratiet? Kan man ikke bekræfte, at de tiltag, VK-regeringen gennemførte med behandlingsgaranti, både i og uden for fængslerne, den dag i dag har den konsekvens, at behandlingsgarantien i fængslerne fungerer helt perfekt? Det er der, hvor vi, staten, har fat i behandlingen. Men lige så snart vi når ud i kommunerne, er det der, hvor det overhovedet ikke fungerer. Det er da lidt slående. Er det ikke lidt slående, at den behandlingsgaranti, Folketinget enstemmigt har indført, fungerer i statsligt regi, mens den fuldstændig sejler i kommunalt regi? Er det ikke korrekt?	Kl. 16:03
Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.	Kl. 15:59	Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.	
Jane Heitmann (V): Den formulering kan jeg ganske enkelt ikke genkende.	Kl. 15:59		
Første næstformand (Bertel Haarder): Fru Camilla Hersom.	Kl. 15:59		
Camilla Hersom (RV): Det glæder mig, for så kan ordføreren måske bekræfte, at der ikke er noget som helst i det at oprette et stofindtagelsesrum, som på nogen måde forhindrer dette. Måske understøtter det tværtimod, at de mennesker, som lever i den her ulykkelige situation, får det overskud, der skal til for at tage imod et behandlingstilbud. Er det så ordføreren opfattelse?	Kl. 16:00		
Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.	Kl. 16:00		
Jane Heitmann (V): Nej, min opfattelse er faktisk, at det ikke understøtter noget som helst eller har noget som helst behandlende sigte at indføre et fixerum. Det, jeg faktisk mener, er, at vi med en passiv politik på området fastholder narkomanerne lige præcis det sted, hvor de er i forvejen.	Kl. 16:00		
Første næstformand (Bertel Haarder): Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.			

Kl. 16:03

Jane Heitmann (V):

Jo, jeg er sådan set glad for, at hr. Tom Behnke bringer det på bane. Nu ligger det jo ikke i mit opdrag her at stille spørgsmål til Socialdemokraterne, til ordføreren, men det er naturligvis en ting, som jeg da vil se frem til at få lov til at spørge ind til, når Socialdemokraternes ordfører kommer på banen her. Man kan da lige præcis undre sig over, at Socialdemokraterne her faktisk taler imod det, som vi har været fælles om at foreslå.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Stine Brix (EL):

Ordføreren har flere gange henvist til Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, og jeg kunne i den forbindelse godt tænke mig at henlede ordførerens opmærksomhed på, hvad der faktisk står i lovforslaget, fordi der står jo bl.a., at de vurderer, at man med et stofindtagelsesrum kan nå ud til gademisbrugere, som man ikke kan nå ud til i dag, at man kan begrænse overdosisdødsfald, at man kan nedbringe eksponering af infektionssygdomme, at man kan øge målgruppens adgang til sociale og sundhedsmæssige tilbud, herunder stofmisbrugsbehandling, at der ikke er noget, der tyder på, at stofindtagelsesrum fører til mere berigelseskriminalitet, og at det ikke tilskynder til mere stofmisbrug eller intravenøs stofindtagelse, end der er i dag.

Er alt det, som ordføreren her står og siger om, hvad et stofindtagelsesrum vil have af konsekvenser og ikke vil have af konsekvenser, alene baseret på ordførerens egen mavefornemmelse, eller er der nogen som helst dokumentation i forhold til alt det her – der er faktisk dokumentation om stofindtagelsesrum – og af, hvad det rent faktisk vil have af effekt?

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:04

Jane Heitmann (V):

Nej, det, jeg sagde, var faktisk bare, at fixerum ikke adresserer problemet. Og jeg står ikke her og taler ud fra min egen mavefornemmelse. Jeg står og taler for, at et fixerum ikke vil få narkomanerne ud af et misbrug. Jeg synes, at i de tiltag, som man bør tage som statsmagt, skal vi have et sigte på, at vi gerne vil hjælpe, og at vi gerne vil helbrede og ikke fastholde dem gennem en passiv misbrugspolitikken. Det her er ganske enkelt at parkere narkomaner i et fixerum i fred og ro, hvor de kan sidde og vedligeholde deres misbrug, og det mener jeg faktisk ikke at vi kan være bekendt.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Stine Brix.

Kl. 16:05

Stine Brix (EL):

Ordføreren siger, at et fixerum ikke vil få stofmisbrugere i behandling. Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug siger, at et fixerum kan øge målgruppens adgang til behandlingstilbud. Hvor er det så, at dokumentationen for ordførerens påstand ligger? Det er jo ikke rigtig, når ordføreren siger, at det ikke kan hjælpe til behandling. Det er lige præcis det, det gør. Man kan få fat i nogle af de stofmisbrugere, som vi ellers ikke får fat i, og få dem over i behandlingstilbud. Det er det ene problem, vi kan løse.

Det andet problem, vi kan løse, er jo, at vi kan nedbringe dødeligheden, og vi kan nedbringe antallet af de meget, meget alvorlige sygdomme, som nogle af de her brugere bliver udsat for at få. Det må vi jo også sige er en del af problemet, vi står over for i dag, og som vi skal finde en løsning på. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Jane Heitmann (V):

Som ordfører bliver jeg nødt til at sige, at når man taler om misbrugere, er det, som jeg sagde før til den socialdemokratiske ordfører, altid en ulykkelige situation, og jeg mener, at vi har en forpligtelse til at hjælpe de mennesker, der er havnet i misbrug med en hel palet af tilbud, som i sidste ende skal sigte mod at få de her mennesker ud af deres misbrug. Lige meget hvordan man vender og drejer det, har et fixerum altså ikke det sigte, at det skal hjælpe mennesker ud af deres misbrug. Det, et fixerum gør, er, at det holder narkomanerne fast i et misbrug.

Det, vi gerne vil fra Venstres side, er, at vi gerne vil hjælpe narkomanerne ud af deres misbrug. Vi vil gerne hjælpe dem tilbage til et værdigt liv, og fuldstændig som Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug skriver, adresserer et fixerum altså ikke problemet med, at stofmisbrugere køber deres stoffer på det illegale marked, og det vil sige, at man rent faktisk fastholder dem i kriminalitet. Det kan vi ikke bakke op om.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:07

Joachim B. Olsen (LA):

Hvad med de stofbrugere, der ikke vil hjælpes af statsmagten? Hvad skal vi gøre ved dem? Hvad vil Venstre gøre ved dem, der ikke er parate til at komme ind i et behandlingstilbud, men som er stofbrugere, og som sidder ude på gaderne få hundrede meter herfra og fixer?

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:07

Jane Heitmann (V):

Vi har et enormt ansvar for at hjælpe alle grupper af misbrugere. Nu sigter lovforslaget her jo mod de hårdest belastede narkomaner – det ville lægeordineret heroin også gøre – og jeg er sikker på, at hvis man spørger de hårdt belastede narkomaner, vil de gerne hjælpes, men måske har de bare problemer med selv at finde rundt i systemet og finde derhen, hvor hjælpen er. Der har vi naturligvis som samfund et enormt ansvar for at spotte de mennesker, som er havnet i så ulykkelig en situation, at de ikke selv har overskuddet til at søge hjælp.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:08

Joachim B. Olsen (LA):

Det der er sådan noget politikersnak, som er så langt væk fra det, der foregår ude i virkeligheden. Der er stofbrugere, som ikke er klar til at komme ind i et behandlingstilbud. De kan ikke overskue det, de er

fysisk afhængige af, at de skal have et stof, og de sidder og fixer på gaden. Det vil de gøre, lige meget hvad Venstre eller noget andet parti står og siger om gode intentioner.

Det her er ikke en passiv politik. Det er ikke en passiv politik, når man indfører fixerum, som vi ved er med til at nedbringe dødeligheden. Der er ikke noget passivt over det. Det her er mennesker, som dør, fordi de skal sidde på gaden og fixe. De får infektioner, de tager overdosis, og vi ved, at det her nedbringer risikoen for det.

Hvad vil du sige til mødrene til de stofbrugere, som mister deres liv, fordi man ikke vil være med til at indføre en politik, som man ved kan nedbringe den dødelighed. Hvad vil du sige til de mødre?

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hvad vil »ordføreren« sige til de mødre? Ordføreren.

Kl. 16:09

Jane Heitmann (V):

Jeg vil meget, meget gerne være med til at føre politik, som kan hjælpe mennesker ud af et misbrug. Jeg vil meget, meget gerne være med til at føre en politik, som kan holde mennesker ude af et misbrug. Jeg vil i det hele taget gerne være med til at føre en aktiv sundhedspolitik, men jeg vil ikke være med til, at vi passivt parkerer mennesker, som vi ikke synes passer ind i gadebilledet af forskellige årsager, inde i et rum, hvor de kan sidde i fred bag et gardin og indtage stoffer, som er købt ulovligt. Det vil jeg ikke være med til.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Jane Heitmann som ordfører for Venstre. Det er fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg får lidt et sug i maven af at stå her i dag, og det gør jeg af to årsager. Den ene er, at debatten stadig væk er så hård imellem dem, der er tilhængere, og dem, der er modstandere af de her fixerum, stofindtagelsesrum, som det nu er blevet til. Den anden årsag er, at jeg er helt vildt glad for, at det trods alt er mig, der står her i dag og kan forsvare et forslag, vi forhåbentlig får vedtaget her inden sommerferien, der gør, at en masse mennesker nu kan få hjælp til at overleve deres stofmisbrug uden at få smitsomme sygdomme som hepatitis og hiv, til måske ikke at få amputationer i fremtiden og til måske en dag at kunne se deres eget liv i øjnene og søge behandling, hvad enten det er heroinbehandling, metadonbehandling eller stoffri behandling.

Socialdemokraterne arbejder for at mindske udbredelsen af illegale stoffer og hjælpe stofafhængige til et værdigt liv, og det kræver en bred og helhedsorienteret indsats, hvis færre skal udvikle et stofmisbrug og flere skal ud af deres afhængighed, samtidig med at skaderne af det misbrug, der trods alt finder sted, begrænses. Der er stadig rigtig store udfordringer på narkotikaområdet. Det vurderes, at antallet af stofmisbrugere i Danmark er steget fra 28.000 til 33.000 fra 2006 til 2009, og antallet af narkotikarelaterede dødsfald, dvs. overdoser, forgiftninger m.m., er ligeledes steget – fra 239 dødsfald i 2008 til 276 dødsfald i 2009 og næsten det samme i 2010. Brugen af kokain i de større byer er voksende, og det samme er antallet af indlæggelser med forgiftninger på landets sygehuse, og vi ser også et stigende antal stofrelaterede diagnoser blandt patienter i psykiatrisk behandling.

Alt det her sker på trods af en stigende og stadig dyrere indsats. Det er også mit svar til hr. Tom Behnke, som siger, at der ikke er sket noget, og at Socialdemokraterne ikke har bakket op. Jo, vi har

bakket op alle de steder, vi kunne, men vi har bare ment, at det ikke var nok. Vi kan jo se, at det ikke er nok, fordi der er stadig væk mange mennesker, der dør af det, og der er stadig væk mange mennesker, som lever nogle uværdige liv. Udviklingen viser, at den danske narkotikapolitik på lange strækninger har slået fejl. Det er ikke tilfredsstillende, at så mange mennesker dør af det, og at stofmisbruget er stigende.

Nu vil jeg egentlig godt lave et scenskift, og det scenskift er til min egen opgang på Vesterbro i går, hvor jeg var nede og hente posten. Jeg tog nogle billeder af, hvordan der ser ud, når opgangen fungerer som fixerum, og hvor uværdigt det er, når der er blod over det hele og der ligger brugte kanyler. Der har siddet mennesker i en beskiddet opgang, måske alene, måske sammen med en anden, der skulle passe på dem, og indtaget deres stoffer i håbet om, at det var det rigtige stof, og at det ikke var noget, de pludselig ville få en overdosis af, for så ville der ikke være nogen hjælp at hente i min opgang langt væk fra det hele.

Jeg synes, det er interessant, at dem, der er imod de her stofindtagelsesrum, ikke kan se, hvor uhygiejnisk og farligt det er, at mennesker sidder uden at kunne få hjælp, og hvor utryg det er for os borgere at komme ned og måske en dag finde et menneske, som er i nød, som er døende, eller som i hvert fald er uden for rækkevidde, fordi vedkommende har siddet i al stilhed og taget stoffer. Det er den negative side af sagen.

Rambøll Management har tidligere dokumenteret, at 51 pct. af børnefamilierne på Vesterbro er utrygge ved at lade deres børn færdes frit, fordi de er bange for, at de skal falde over kanyleaffald. Det taler også sit eget sprog, når man ved, at Københavns Kommune vurderer, at der samles 3-4 t sprøjter op hvert eneste år på Vesterbro. Det svarer til næsten 1 million sprøjter. Det er altså rigtig, rigtig mange kanyler, og hvis man er i tvivl om, hvordan det ser ud, så kan man gå ind på min facebookhjemmeside og se det billede, jeg tog.

Når jeg så vender den historie om, er den positive side af historien, at SprøjtePatruljen, som er en gruppe af mennesker med gule jakker af tidligere eller nuværende stofmisbrugere – mange af dem er måske i metadonbehandling på tiende år, men lever et rigtig godt liv – faktisk går rundt og hjælper med at samle det affald ind, som de mennesker, som ikke kan overskue det, efterlader sig.

Det er hverdagen for rigtig, rigtig mange mennesker. Vi har lige nu sådan cirka 33.000 stofmisbrugere i Danmark, og omkring 13.000 af dem injicerer stoffet, som det hedder rent teknisk – andre ville kalde dem stiknarkomaner. Men det korte af det lange er, at det vurderes, at vi kun er i kontakt med cirka en tredjedel af de mennesker – en tredjedel af de mennesker, der efter min mening har behov for hjælp. Der er altså rigtig mange mennesker, vi ikke er i kontakt med. Vi Socialdemokrater og regeringen tror på, at det, der skal til for at få folk tættere på behandlingssystemet, er, at man på gadeplan rækker hånden ud og giver folk et sted at være, hvor der ikke er uhygiejnisk, og hvor det ikke er farligt at være, og hvor man kan hjælpe folk, den dag de er motiveret til at gå i behandling. Tak for ordet.

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 16:15

Tom Behnke (KF):

Jamen det er lige for at præcisere, at jeg ikke har sagt, at der ikke er sket noget under 10 år med en VK-regering, tværtimod var det fru Hæstorp Andersen, der sagde, at der ikke var sket noget, hvortil jeg replicerede: Jo, det er der, og det, der er sket, er i øvrigt sket i samarbejde med Socialdemokratiet – hver eneste skridt, der er blevet taget.

Men jeg kan også konstatere, at rigtig mange af de argumenter, der bliver brugt her for et fixerum, er argumenter om nogle ting, som allerede bliver opfyldt i dag i form af de sundhedsrum, der er, og ud-

levering af kanyler. Altså, i forhold til sundhed og sådan noget bliver det jo opfyldt, det har ikke noget som sådan med fixerum at gøre.

Men det, jeg kan forstå er tilbage, og som er argument for, at man gerne vil have de her fixerum, er, at man gerne vil gøre noget ved det høje antal dødsfald, og man vil gerne gøre noget ved alle de kanyler, der ligger og flyder på gader og stræder.

Men forslaget her fastholder samtidig det illegale marked. Er man bevidst om det? Er man bevidst om, at man holder liv i hele folgekriminaliteten, hele det illegale marked, dødens købmænd, bagmændene, for man skal jo stadig væk ud for at købe sit stof illegalt, og de penge, man skal bruge til det, kan man ikke få ved at være på bistandshjælp, der skal man ud at stjæle med arme og ben og lave røverier, indbrud osv. og stjæle ting, som skal omsættes til penge, man kan købe stofferne for.

Når vi sidder og ser på, at det stof, der bliver indtaget, er finansieret for penge fra salg af dit eller mit fladskærmsfjernsyn, der er blevet stjålet ved et indbrud, er det så ikke sådan, at vi i Folketinget på den måde accepterer det?

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:17

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Lige præcis det, som hr. Tom Behnke beskriver, er status i dag. Det er lige præcis status i dag, at mange mennesker har brug for at få råd til det næste fix, enten ved at prostituere sig selv eller ved at lave rapserier eller røverier eller andre ting. Det er status i dag.

Jeg er ikke mirakelmager, jeg tror ikke på, at en verdensompændende, organiseret kriminalitet eller efterspørgslen efter stoffer stopper i morgen, fordi vi indfører nogle stofindtagelsesrum. Det har jeg heller aldrig nogen sinde foregivet nogen mennesker, jeg har aldrig nogen sinde prøvet at bilde nogen mennesker ind, at vi med en snup-tagsløsning kan ordne den kæmpe, kæmpe udfordring, der er på verdensplan med illegale stoffer.

Det, jeg taler om, er at skabe en værdighed, og det er at sikre en overlevelse. Ordføreren har totalt misforstået mig, hvis han tror, at jeg brokker mig som beboer over, at der ligger kanyler i min opgang. Det gør jeg ikke. Jeg brokker mig, fordi jeg synes, at det er uværdigt, at der er nogle mennesker, der ligger i min opgang og måske dør, fordi der ikke er nogen overvågning af, at de indtager de her stoffer. De ved ikke, hvad der er i de her stoffer, og det er det, jeg er bekymret for.

Jeg er bekymret for menneskers liv. Kriminaliteten skal vi have fat på ved at lave indsatser, der går ind og tager fat i bagmændene og angriber den organiserede kriminalitet. Det får vi altså ikke ved at sikre os, at folk sidder ude på gaden og dør.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:18

Tom Behnke (KF):

Nej, vi er måske ikke mirakelmagere, men lad os lige prøve at komme lidt tættere på alligevel, for nu bliver der også sagt, at stofmisbrugerne ikke ved, hvad der er i de stoffer, de indtager. Det ændrer et fixerum jo ikke på. Det er stadig væk illegale stoffer, der er købt på det illegale marked, uden at man ved, hvad indholdet er i dem, så det er jo ikke et argument.

Vi er stadig væk enige om, at alt det her forudsætter al folgekriminaliteten, det forudsætter, at der bliver stjålet med arme og ben for at skaffe penge til stoffer. Hvis nu jeg kan fremsætte et forslag, der opfylder de samme ønsker, som fru Hæstorp Andersen har, altså fær-

re dødsfald og færre kanyler på gader og stræder, måske endda endnu færre, end et fixerum kan opfylde, uden at være mirakelmager, ville Socialdemokratiet så være med til det – altså, at vi sørger for at redde liv, får kanylerne væk, men undlader at acceptere de ulovlige stoffer?

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:19

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at vi ikke accepterer ulovlige stoffer. Illegale stoffer er stadig væk illegale, også efter at et fixerum, stofindtagelsesrum, er blevet vedtaget.

Men jeg har hørt hr. Tom Behnke være ude på vegne af De Konservative og foreslå to ting. Den ene ting er et akuthus, hvor man skal kunne komme ind fra gaden og komme i behandling, ligesom man har det i Vancouver i Canada. Der vil jeg godt gøre opmærksom på at i de lande er indgangen et stofindtagelsesrum, og når man så sidder og har fixet og bliver opmærksom på og motiveret til at gå i behandling, har det akuthuset bygget oven på.

Det har Københavns Kommune foreslået. Det synes jeg vi skal kigge nærmere på, det synes jeg er en god idé. Men forudsætningen er altså, at man når mennesker i første omgang, f.eks. i form af et stofindtagelsesrum, at man får folk inden for, så de ikke ligger i min opgang og dør.

Den anden ting, jeg har hørt hr. Tom Behnke tale for, er en udvidelse af heroinbehandling i Danmark, således at dem, der er der, ikke kun skal injicere det, de skal have lov til at ryge det, ligesom man har kunnet gøre det i Holland. Det foreslog Socialdemokratiet allerede i Folketinget, da man indførte heroinbehandling i 2008. Der stod jeg på den her talerstol og talte lige netop for, at man inkluderede nogle flere heroinmisbrugere, så det synes jeg da også bare at vi skal tage en drøftelse om. Men selvfølgelig skal De Konservative så også være med til at anvise, hvor de 120 mio. kr. til det forslag skal komme fra.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Jamen der er jo fine forhandlinger under de korte bemærkninger her. Vi ser frem til den videre debat.

Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 16:21

Jane Heitmann (V):

Tak. Det var jo en spændende tale fra ordføreren og en meget levende beskrivelse af ordførerens opgang. Og det bekræfter i hvert fald min egen tilgang til det: Bevares, et fixerum vil fjerne en del af narkomanerne fra gaden, og ved at lukke dem ind i et fixerum fjerner man jo på den måde også noget af det, vi ikke kan lide at se.

Men jeg har endnu ikke hørt ordføreren tale for, at vi rent faktisk kan hjælpe narkomaner til et bedre liv. Jeg kunne da godt tænke mig at høre, om ordføreren ikke lige kunne prøve at fortælle mig helt konkret på baggrund af erfaringer fra udlandet, hvor mange narkomaner det er, man har fået ud af deres misbrug, efter at man har oprettet fixerum.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Masser, formentlig, masser. For hele forudsætningen er jo netop, at man kommer tættere på misbrugerne i lige præcis det øjeblik, hvor de indtager deres stoffer.

Der er i hvert fald tre ting, jeg kan komme i tanker om, som gør det godt at lukke folk ind i et fixerum, for at bruge fru Jane Heitmanns egne ord. For det første er der det hygiejniske; der er adgang til rene kanyler og rent vand. For det andet er der overvågning. Det betyder, at hvis man har taget illegale stoffer, som jeg sagde før, hvis dosis og egentlige indhold man ikke rigtig kender, så kan man i hvert fald sikre sig, at der er nogen, der holder øje med en, sådan at hvis man falder om, så ved man, at der er nogen, der kan hjælpe en og redde ens liv. Og ikke mindst er der for det tredje lige præcis adgang til sundhedsfagligt personale.

Det er en vigtig del af vores forslag, at der skal være sundhedsfagligt og socialfagligt personale, som kan give den kop kaffe, yde den hjælp, der er brug for, sådan at man den dag, man siger, at man er motiveret for at komme i behandling, kan komme i behandling. Og på den måde har man også andre steder i verden fået folk tættere på behandlingssystemet, frem for at skyde dem ud i kulden, som man desværre gør med sundhedsrummene i dag. Jeg synes ellers, det var et godt tiltag, men man siger lige netop til dem: I er velkomne i sundhedsrummet, så længe I gerne vil have sundhed; i det øjeblik, I skal fikse, er det ud i kulden med jer – også selv om det er minusgrader.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Jane Heitmann.

Kl. 16:23

Jane Heitmann (V):

Vil ordføreren ikke give mig ret i, at lige præcis forholdene vedrørende hygiejne og det at få en kop kaffe rent faktisk er indeholdt i det tilbud, som vi har i sundhedsrummene i dag? Og nu har ordføreren jo flere gange nævnt, at illegale stoffer stadig væk er illegale. Kunne ordføreren ikke lige præcisere i forhold til de her fixerum: Inden for hvilken grænse det er, at politiet rent faktisk kan håndhæve lovgivningen?

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen det er jo allerede sådan i dag, når politiet træffer en person med stoffer på sig, at man dagligt vurderer: punkt 1, om stofferne er i en mængde, der kan siges at være til eget forbrug, og punkt 2, om det er sådan, at vedkommende er så stærkt stofafhængig – og det er jo en vurdering, politiet laver allerede i dag – at vedkommende alene skal have en advarsel, eller om man skal gå videre og udskrive en bøde eller indkalde folk, hvis de har store mængder stoffer på sig. Så den skelnen laves allerede i dag, og det er en skelnen, vi viderefører i forbindelse med stofindtagelsesrummene.

Politiet vurderer altså allerede i dag, om det her er en stærkt stofafhængig, der har stoffer i besiddelse til eget forbrug, for så er det allerede i dag sådan, at man ikke på samme måde skal straffe lige så hårdt, som hvis det var en ung, der var på vej ind på et diskotek for at eksperimentere med stoffer. Vi har allerede lavet den skelnen i dansk lovgivning i dag, og den fortsætter vi med.

Men jeg vil stadig væk godt sige: At sige, at min opgang er hygiejnisk; at påstå, at det er hygiejnisk at sidde bag ved Øksnehallen

alene i 0 graders kulde med bukserne nede; at påstå, at det er hygiejnisk at indtage stoffer ude ved døren bag Mændenes Hjem, uanset om kanylen oprindelig var ren, da man hentede den, må siges at være en sandhed med modifikationer og en påstand, som jeg bestemt ikke deler.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 16:25

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvad man i forhold til de her områder, vi nu får de her stofindtagelsesrum i, vil gøre for at sikre, at vi ikke bare trækker kriminaliteten og problemerne hen i de områder, så man i stedet for at have dem et sted i byen bare får dem andre steder i byen. Man får nogle områder, hvor det er lovligt at have stoffer på sig, eller det er selvfølgelig ikke lovligt, men politiet skal ikke gøre noget ved det. Så jeg ved ikke, om det er lovligt eller ulovligt, men der er i hvert fald frit lejde. Så hvordan vil man sikre, at der ikke også kommer til at foregå handel og egentlig vil være et liv omkring de her fixerum?

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:25

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ordføreren skulle bare vide. Der er ikke frit lejde for stoffer i Danmark. Det vil der heller ikke være efter det her lovforslag. Det er ikke lovligt at gå rundt og sælge stoffer og være pusher. Det skal der fortsat slås hårdt ned på. I dag er det sådan, at politiet allerede i høj grad ved, hvem pusherne er, og selvfølgelig forsøger at efterforske og opbygge sager imod nigerianske pushere og andre bagmænd. Jeg er ikke naiv. Jeg tror ikke, at det er sådan, at de forsvinder i morgen, fordi vi indfører stofindtagelsesrum, men jeg tror heller ikke, at det bliver værre.

Københavns Kommune har jo vedtaget, at et kommende stofindtagelsesrum skal ligge på Mændenes Hjem, og Mændenes Hjem er allerede i dag rammen for en lang række indsatser for de udsatte stofmisbrugere. De har bl.a. koksestole, hvor folk lægger sig, efter at de har indtaget deres stoffer ude på gaden; de har sundhedstilbud; de har tandlægetilbud; de har allerede i dag andre tilbud til stofmisbrugere. Ved at man placerer de kommende stofindtagelsesrum der, skaber man i virkeligheden ikke en meget stor forandring af den stofscene, der er på Vesterbro i forvejen.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 16:26

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Så jeg kan høre ordføreren sige, at man faktisk vil sikre, at der vil være ordnede forhold de her steder. Er det også noget, man vil sikre der bliver andre steder i landet, når man tilsyneladende udlægger det sådan, at det her kan forekomme i alle de store byer eller rettere sagt alle steder i landet? Vil man sikre, at der bliver ført opsyn, at der bliver fulgt op på de her retningslinjer osv., så man ikke risikerer bare at skabe nogle nye problemer nogle nye steder?

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Selvfølgelig vil man det på den måde, at det, som lovforslaget jo lægger op til, er, at en kommune, der ønsker at lave et stofindtagelsesrum, skal ansøge om det i Sundhedsministeriet, og det skal ske på baggrund af en aftale med det lokale politi, og der skal være forskellige almindelige høringsprocesser. Derfor har jeg stor tiltro til, at de kommuner, der ønsker det, også allerede har et godt samarbejde med politiet, og jeg er helt overbevist om, at de også kan finde ud af at bruge lovgivningen, som den vil være fremover. Jeg er ikke så bekymret for det, men der vil også blive stillet nogle krav til, hvordan vi kan evaluere og følge op på lovgivningen, så jeg er helt overbevist om, at vi i de kommende år nok skal få nogle gode erfaringer, vi kan diskutere videre herinde i Folketinget.

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

For ikke så længe siden behandlede vi også et andet forslag om fixerum, som regeringen afviste. Det var forslaget fra Liberal Alliance. Nu skal vi så til det igen. Tonen er slået an. Formålet med rummene er at nedbringe dødeligheden og begrænse generne for det omgivende samfund. Vi ser en række problemer i det her forslag.

Vi kunne starte med finansieringen. Hvis man kigger i bemærkningerne til lovforslaget, kan man se, at der ikke er nogen økonomiske konsekvenser for staten. I høringsvaret finder jeg så som en lille bemærkning, at regeringen og Enhedslisten har fundet 17 mio. kr. til en pulje for 2012 og 2013. 17 mio. kr. er selvfølgelig heller ikke noget at tale om, så hvorfor skulle det nævnes? Når vi kommer til det næste lovforslag i dag, kan vi se, at der er beskrevet noget med 10 minutter som en omkostning, men det er selvfølgelig en helt anden ting.

Så kan man se på, hvem der må bruge de her rum. Det er personer over 18 år, der som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer har en stærk afhængighed af det pågældende stof. Hvordan skal man tjekke det? Det skal man måske, men man må ikke spørge, hvem de er. Der står jo, at kvalificeret personale i stofindtagelsesrummene må antages at kunne bedømme, hvorvidt en stofmisbruger tilhører gruppen af personer med stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer. Vi hørte også før, at det er politiet eksperter i.

Der står også i lovforslaget, at der skal være autoriseret personale. Det kan f.eks. være sygeplejersker. Som udgangspunkt er de ikke underlagt kravene i henhold til deres autorisation, for de skal bare overvåge, udlevere udstyr og vejlede. I det øjeblik de går ind og yder førstehjælp eller formidler et tilbud, der måtte findes i tilknytning til fixerummet, skal de følge sundhedsloven, autorisationsloven, og så er der rettigheder for borgerne, som kan klage til Patientombuddet osv. Det vil sige, at man som udgangspunkt prøver at etablere et lavtærskeltilbud uden nogen former for registrering, og et sekund efter er det et almindeligt socialt tilbud med registrering, journaler osv. Det kræver et ganske særligt personale, hvis det skal fungere, og der vil helt sikkert være rigtig mange gråzoner, som det vil være rigtig vanskeligt at agere i for personalet. Det er så en ting.

Så synes jeg også, noget andet er bemærkelsesværdigt. I dag behandler vi jo lidt senere på dagen et forslag til en ny rygelov, hvor vi strammer reglerne, og hensigten der er at jage rygerne. Hvordan er det så egentlig med arbejdsmiljøet i fixerummene? Der står faktisk, at stofferne godt må indtages, ved at de ryges, og at personalet skal

overvåge det. Det ville jeg tænke var ulovligt i forhold til rygeloven, men nu er det selvfølgelig i forvejen et lovløst område i forhold til besiddelse, så rygeloven gælder nok heller ikke der.

Der beskrives flere gange i lovforslaget, at hvis stofindtagelsesrum skal være i overensstemmelse med FN's narkotikakonvention, skal der i forvejen eksistere en bred vifte af behandlingsmæssige og skadereducerende foranstaltninger, som stofindtagelsesrummet ikke erstatter, men supplerer. Det anføres også, at INCB, som er FN's narkotikakontrolorgan, siger, at det ikke lever op til FN's narkotikakonvention, så formentlig er det ikke foreneligt med FN's konvention, og hvis det skal være o.k., skal det i hvert fald nærmest være sidste mulighed, man har, set i forhold til en lang række andre tilbud.

I Dansk Folkeparti mangler vi at se overbevisende dokumentation for, at alle andre muligheder er udtømt. Der er over de sidste 10 år sat mange penge af til projekter under satspuljen, men hvilken effekt har de projekter haft, og er de fortsat aktive? Hvad er tilbuddene ude i kommunerne? Hvis man rent faktisk havde forsøgt alt og der var en række relevante tilbud til alle narkomaner i alle kommuner, kunne stofindtagelsesrum være en overvejelse værd, men som det er nu, virker det mest som et bekvemt tiltag for at gøre et problem mindre synligt, og så er det jo en bekvem undskyldning, at det mindsker dødeligheden.

Hvis det reelt skal have en effekt i forhold til de resultater, der er beskrevet i bemærkningerne, så skal der være rigtig mange rum. Den store effekt på dødeligheden ses i en afstand på op til 500 m fra rummet. Det vil sige, at rummene i henhold til de resultater skal placeres med ca. 1 kilometers mellemrum. Derfor må vi have klar besked om, om kommunerne lever op til de høje krav og faktisk har en række tilbud, f.eks. et her og nu-tilbud til den narkoman, der ønsker afvæning, og naturligvis også et fornuftigt socialt opfølgende forløb, så tilbagefald modvirkes.

Endelig er der problematikken for politiet. Hvis man tilhører målgruppen, dvs. er over 18 år og har haft et mangeårigt misbrug, så gælder loven ikke, i hvert fald ikke hvis man opholder sig i nærheden af fixerummet. Der ligger også en understøttelse af kriminalitet i forslaget. Misbrugerne skal fortsat have penge til stofferne, og hvordan vil man have det som nabo til et fixerum, når man har haft indbrud i sit hjem og fået rodet det igennem og misbrugereren derefter kan gå hen i et autoriseret tilbud og indtage sit stof?

Derfor er Dansk Folkeparti imod det her lovforslag, men hvis flertallet ønsker at vedtage det, har vi nogle punkter, som vi faktisk mener man skal tage med ind i udvalgsarbejdet. Der bør foretages en miljøvurdering af placeringen. Der skal føres tilsyn med – og det er meget vigtigt – at der bliver ro og orden i området omkring fixerummet. Endelig skal man selvfølgelig trække tilladelsen til et fixerum tilbage, hvis området ikke fungerer og der ikke er så meget styr på det, som der skal være.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:33

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Tak til ordføreren, vil jeg gerne sige. Jeg forstår også nogle af de bekymringer, man kan have om, hvorvidt kommunerne lever op til sine forpligtelser omkring behandlingsgarantien, men det ville have været rart, hvis Dansk Folkeparti også havde haft de bekymringer, da man i 10 år var støtteparti for regeringen og blev trukket gennem det ene samråd efter det andet om lige netop samme spørgsmål. Men jeg vil egentlig godt stille et spørgsmål. Tidligere var der jo på et tidspunkt nogle overvejelser i Dansk Folkeparti om, at man gerne ville kigge på stofindtagelsesrum; der var bl.a. en sundhedsordfører, og jeg kan ikke huske, om fru Pia Kjærsgaard også var en tur på Vesterbro for

at se, hvordan forholdene egentlig er. Er det noget, man fuldstændig har lagt på hylden i Dansk Folkeparti, eller er man her under udvalgsdrøftelsen villig til måske at ændre holdning til det?

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Vi er meget bekymrede for, hvordan vi kan finde nogle ordentlige løsninger på det her område. Det er også korrekt, at vi over tid har diskuteret mange ting i forbindelse med det her. Jeg mener heller ikke, at det er sådan en sort-hvid ting, for det er klart, at der er positive og negative sider af det her. Vores grundlæggende anke lige nu er sådan set, at vi ikke mener, at den understøttende indsats er effektiv nok. Vi mener faktisk, der er mange andre ting, man kan og bør gøre. Som det også bliver beskrevet i forskelligt baggrundsmateriale, er forudsætningen for, at det her overhovedet giver mening, at der er en meget bred vifte af tilbud, altså at der er reelle tilbud til de narkomaner, der er derude. Hvis der ikke er det, er jeg bange for, at det her simpelt hen bare bliver den der løsning med, at vi nu bare gemmer dem væk i et rum, og den del er vi ikke med på.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 16:35

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er jo sådan, at Sundhedsstyrelsen tror jeg det er, hvert år udgiver den rapport, der hedder »Narkotikasituationen i Danmark«, hvor man ikke alene kan læse om udfordringerne, men også om de mange tiltag, der er i Danmark. Selv om vi jo har haft samråd på samråd om, hvorvidt kommunerne lever op til den forpligtelse, de har om at yde behandling, kan vi jo ikke lave om på, at Danmark er et land, hvor man har ret til at få behandling inden for 14 dage, hvis det er sådan, at man søger behandling. Det her forslag går så et skridt videre, og med det prøver vi på at hjælpe de mennesker, som endnu ikke er motiveret til at komme i behandling, eller som af forskellige årsager stadig væk er i en periode i deres liv, hvor de hverken er på vej ind i stoffri behandling eller i substitutionsbehandling. Selv hvis de er i metadonbehandling, kan de jo godt falde tilbage, og så vil det her også redde deres liv, altså at de går ind i et stofindtagelsesrum og får hjælp igen og i hvert fald overlever deres stofmisbrug.

Så kan ordføreren ikke godt se, at vi på mange områder i Danmark, også på det øvrige sundhedsområde, godt kunne ønske os, at tingene var lidt bedre? Vi må derfor hele tiden tage nye skridt for at forbedre kræftbehandling og hjertebehandling og dermed også alkoholbehandling og stofmisbrugsbehandling, når det eksisterende nu ikke nødvendigvis er perfekt.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:36

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Vi er fuldstændig enige i, at man skal gøre en stor indsats på de her områder. Man kan sige, at med sådan noget som f.eks. lægeordineret heroin, som man har kørt forsøg med, får man faktisk gode resultater, der betyder, at misbrugerne både kommer ud af deres kriminalitet og faktisk bliver motiveret for hen ad vejen at komme videre med deres liv og at komme ud af misbruget. Det er jo helt klart nogle positive forsøg, og vi skal arbejde videre i den retning. Vi er bare ikke

overbevist om, at man rent faktisk i kommunerne gør alt det, man kunne gøre, og vi mener stadig væk, at det derfor for kommunerne bliver en lidt nem løsning. I stedet er vi nødt til primært at satse på alle de andre tiltag, vi kan gøre, og så kan vi snakke igen om det her på et senere tidspunkt.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl. Fru Camilla Hersom som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Lovforslag nr. 185 vil lovliggøre etableringen af stofindtagelsesrum, så mennesker med en stærk afhængighed af stoffer får rene og mere værdige forhold at indtage deres stoffer under. Det er velkendt, at de mest afhængige stofmisbrugere ofte lever på gaden, og at mange af dem ender med at dø af det. Overdødeligheden blandt narkomaner er foruroligende høj.

Muligheden for at etablere stofindtagelsesrum har længe været ønsket blandt de mennesker, der færdes i narkomiljøet eller tæt på narkomiljøet eller bor dør om dør med narkomiljøet, og det er, hvad enten man på sin egen krop har oplevet eller blot har set de konsekvenser, et liv på gaden som stofmisbruger medfører. Det har også været stort ønske blandt behandlere og kommuner at få muligheden for at etablere stofindtagelsesrum.

Desværre er det også en mulighed, der har været alt for længe undervejs, og vi synes derfor, at det er glædeligt, at vi endelig er nået til den dag, hvor vi skal førstebehandle et forslag her i Folketingssalen. Vi håber, at man med lovforslaget kan sikre stofmisbrugerne større værdighed generelt. Vi håber også, at etableringen af stofindtagelsesrum kan medvirke til at nedbringe dødeligheden blandt stofmisbrugere. Endelig er det håbet, at stofindtagelsesrum kan give en bedre kontakt med en meget udsat gruppe, som det er utrolig svært at nå med behandlingstilbud.

Stofindtagelsesrum vil ikke i sig selv helbrede folk, men den lille forbedring, der kan ligge i, at stoffet kan indtages i rene omgivelser med hygiejniske redskaber og med tilstedeværelse af sundhedspersonale, kan måske give mennesker det overskud, der gør, at de får kræfter til at orientere sig mod de tilbud, der eksisterer, om støtte til at komme ud af et misbrug.

Vil stofindtagelsesrum så ikke bare fastholde de stofafhængige i kriminalitet? Ja, ifølge Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug er der intet – siger og skriver: intet – der tyder på, at stofindtagelsesrum fører til mere kriminalitet. Det vil næppe heller i sig selv føre til mindre, men det er jo ikke det, der er formålet med loven. Hovedformålet er at give den aller mest udsatte misbrugergruppe nogle rammer, der sikrer et minimum af menneskelig værdighed, som kan nedsætte antallet af dødsfald, og som måske kan virke som en støtte frem mod et bedre liv.

Det Radikale Venstre kan derfor støtte forslaget i sin helhed.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 16:40

Tom Behnke (KF):

Enig eller uenig i ordførertalen synes jeg i hvert fald, at det var en flot balanceret ordførertale, der netop ikke prøvede på at foregøgle et eller andet med de her fixerum, man holdt sig helt nøgtern til, hvad det her går ud på. Det synes jeg der skal gives ros for.

Det andet, jeg så gerne vil høre, for jeg har læst forslaget igen, og jeg har ikke umiddelbart kunnet finde det, er, om ordføreren kan hjælpe mig lidt på vej, for der står, at det skal være lovligt at have til eget forbrug i *nærheden* af de her stofindtagelsesrum. Hvad er i nærheden? Hvor langt er det? Ikke nødvendigvis 38 m sådan præcis, men bare sådan cirka? Hvad er det, vi taler om, for at få en idé om, hvad det er for en zone, man skal være inden for?

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Camilla Hersom (RV):

Det vil jo være op til politiets vurdering i det helt konkrete tilfælde, for det, der er sagen her, er jo, at vi har at gøre med en lov, hvor vi skaber en mulighed for, at folk kan have stoffet og også indtage det til deres eget brug. Og de skal jo altså til og fra det her stofindtagelsesrum uden at blive anholdt undervejs. Men det er klart, at det jo ikke vil være acceptabelt, hvis der foregår salg. Det vil ikke være acceptabelt, hvis man bringer stof eller andre ting med til vennerne, og det er jo politiets vurdering, hvordan man håndterer det.

Jeg synes også, at det i den diskussion er værd at medtage, at sådan som det er i dag, sidder folk jo lige her nede bagved og fixer på den åbne gade eller i trappeopgange, som vi har hørt om. Det er politiet jo absolut vidende om, der er jo politi overalt på Vesterbro. Så i virkeligheden er der jo ikke så meget, der, i forhold til hvornår politiet skal gribe ind, adskiller sig, bortset fra at man nu vil vide, at der sidder en flok meget, meget udsatte mennesker, som måske kan få lidt hjælp det her pågældende sted.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:42

Tom Behnke (KF):

Mange af de andre problemer vender jeg tilbage til med forslag om, hvad vi gør som et alternativ til det, som regeringen foreslår, og hvor vi undgår de der følgeproblemer. Det er der selvfølgelig et forslag om hvordan vi kan. Men nu forholder vi os lidt til det der med, at det skal være lovligt at have til eget forbrug i nærheden af stofindtagelsesrummet.

Hvordan vil man så forhindre salg i det her område, for virkeligheden er jo, at de, der handler stoffer, kun har en portion på sig ad gangen. Og det har de af den gode grund, at hvis de bliver pågrebet af politiet, kan de netop stå at sige: Jamen det er kun til eget forbrug.

Men »eget forbrug« kan jo hurtigt blive solgt. Så hente en ny portion, tilbage at sælge, hente en ny portion, tilbage at sælge. Men hver gang, de er i området med en portion, kan de jo sige, at de er på vej hen for selv at indtage det, det er bare til deres eget forbrug. Bli-ver det ikke fuldstændig umuligt at forhindre salg af narkotika inden for denne zone, som ingen rigtig ved hvor stor er, andet end at det er op til den enkelte betjent, som vi så har 10.000 af her i Danmark? Så der er 10.000 forskellige holdninger til, hvor den grænse går. Det bliver spændende at se den første retssag.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Camilla Hersom (RV):

Men det her forslag har jo ikke som sit formål og heller ikke inden for sin mulighed at forhindre, at der bliver solgt og købt narkotika i

Danmark. Det gør der i dag, og det vil der også gøre i morgen, og det vil der også gøre, når vi har etableret stofindtagelsesrummene.

Men hvis jeg var politiet – det er jeg jo ikke – ville jeg da selvfølgelig holde øje med, om der foregår en eller anden trafik i nærheden af sådan et stofindtagelsesrum. Altså, det er jo politiets opgave, det er også politiets opgave i dag. Men alligevel kan vi ikke forhindre, at der finder det køb og salg sted, og det har det her forslag egentlig ikke noget som helst med at gøre. Forslaget skal sikre, at folk får et lille bitte frirum, hvor de måske kan få noget hjælp, som også kan give dem det skub, der gør, at de begynder at gå ind i et behandlingsforløb.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 16:44

Jane Heitmann (V):

Tak. Ordføreren siger, at man måske kan få noget hjælp. Det synes jeg godt nok var en noget løs formulering. Det kunne ordføreren måske uddybe. Jeg synes, vi hørte tidligere, at den socialdemokratiske ordfører var ret fast i kødet, med hensyn til hvilke tilbud der skal gives som hjælp. Nu hører vi så, at man »måske« kan få noget hjælp. Vil ordføreren ikke lige starte med at uddybe det?

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:44

Camilla Hersom (RV):

Jo, det kan jeg godt. Jeg er fuldstændig på linje med det, fru Sophie Hæstorp Andersen har sagt om de her ting. Men det, der er sagen her, er jo, at nogle af de mennesker, vi forestiller os vil tage imod tilbuddet om at komme i et stofindtagelsesrum, måske ikke er parate til at tage imod hjælp. Det skal man faktisk være parat til.

Hvis man er en stærkt afhængig stofmisbruger, så kræver det, at man lige kan sætte sig ud over den situation, man er i, og sige, at man måske ville få et bedre liv, hvis man tog imod et behandlingstilbud, som det også kræver en vis styrke at gå igennem. Og det er jo det, vi håber på at man kan understøtte stofmisbrugerne i. Men man skal faktisk være parat til at tage imod den hjælp for at kunne bruge den.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Jane Heitmann.

Kl. 16:45

Jane Heitmann (V):

Måske kan man få hjælp, måske kan vi understøtte, ja, der er rigtig, rigtig mange måske'er i det her og ikke særlig meget konkret. Jeg forstår sådan set godt, at Gadejuristen skriver, at de ikke kan bakke op om lovforslaget i sin nuværende form. Gør det ikke en lille smule indtryk på ordføreren, at en institution som Gadejuristen ikke kan bakke op om regeringens forslag?

Så vil jeg da godt lige spørge ordføreren, fuldstændig som jeg spurgte den socialdemokratiske ordfører, om man nu på baggrund af alle de her måske'er – at man måske kan få hjælp, at man gerne vil hjælpe – kan sige, hvor mange narkomaner det er, som vi sådan på international basis har erfaring for kommer ud af deres misbrug, efter at de har været inde i et fixerum. Det synes jeg da kunne være en givende og frugtbar oplysning at få i debatten.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Camilla Hersom (RV):

Til det første spørgsmål om Gadejuristen vil jeg sige, at jeg da tror, at alle de høringssvar, vi har modtaget, gør indtryk på os alle sammen. Men som jeg læser Gadejuristens høringssvar, er hovedpointen en anden, nemlig at Gadejuristen slet ikke mener, det er nødvendigt at have en lovhjemmel for at oprette et stofindtagelsesrum, altså at det burde man dybest set kunne gøre med den lovgivning, vi har i dag. Det er det, der er hovedtvisten i det høringssvar.

I forhold til spørgsmålet om narkomaner, og hvor mange der kommer ud af et misbrug ved at være i et stofindtagelsesrum, vil jeg sige, at jeg ikke tror, at der er nogen, der kommer ud af et misbrug ved at være i et stofindtagelsesrum. Stofindtagelsesrummet giver narkomanerne eller stofmisbrugerne en mulighed for at være i nogle rammer, som er mennesker værdige. Det, at man bliver behandlet som et menneske, som kan leve under rene og hygiejniske forhold og måske få rådgivning om andre sundhedsmæssige ting, kan forhåbentlig generere det overskud, der gør, at man kan tage imod et egentligt behandlingstilbud. Det ved vi jo ikke hvor mange der vil gøre, men erfaringerne fra udlandet er jo meget positive på det her punkt.

Kl. 16:46

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Özlem Sara Cekic som ordfører for SF.
Kl. 16:47

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er virkelig en stor glæde at stå her i dag og debattere det her ligesom alle andre gange, men forskellen den her gang er jo, at vi har de afgørende 90 mandater til at kunne føre det her ud i livet. Det er virkelig, virkelig fantastisk. Ud over selvfølgelig den egoistiske glæde, det giver, tænker jeg også på mange af de mennesker, som har mistet livet, fordi det borgerlige flertal besluttede sig for, at det var en moraliserende tilgang, man skulle have over for stofmisbrugere. Det har så betydet, at rigtig mange mennesker har mistet livet. Ud over det er de blevet udsat for en uværdig behandling ud over alle grænser.

Jeg er jo selv opvokset på Vesterbro. Jeg har selv mødt de her mennesker i opgangene og har holdt mine børn i hånden en lørdag eftermiddag og har set, hvordan de har stået på gaden med bukserne nede, fordi Folketinget, VKO's flertal, besluttede, at de her mennesker ikke må tage stoffer, og derfor ville man fastholde dem i den uværdige måde, man behandlede de her mennesker på. Derfor er det jo helt fantastisk, at den moraliserende tilgang, vi har haft til stofmisbrugere, i dag bliver afløst af en mere videnskabelig tilgang. Vi ser det her som en sygdom, og derfor skal der også nogle helt andre tiltag til, hvis man skal nå de her mennesker.

Vil et stofindtagelsesrum alene gøre forskellen og gøre, at de mennesker bliver stoffri? Nej, det vil det ikke, men det er et af de afgørende skridt, man er nødt til at tage, hvis man skal række hånden ud til de her mennesker.

I SF kæmpede vi jo i årevis for at overbevise højrefløjen om, hvor vigtigt det var med lægeordineret heroin. Langt om længe lykkedes det for os. Det var også en glædelig nyhed dengang. Når vi så derfor skal kigge på visitationskravene, og hvordan vi skal gøre i forhold til lægeordineret heroin, er jeg da enormt glad for, at Konservative nu åbner op for, at man også skal have lov til at ryge sin heroin.

Så fik vi jo også i SF fået gennemført anonym stofbehandling til weekendnarkomaner, som har børn og passer deres arbejde, men desværre også har det problem, at de indtager stoffer. Derfor er det her jo også et af de skridt, som vil gøre det bedre for en gruppe mennesker, som har det rigtig, rigtig svært. Ikke nok med at de fejler noget, de har også i årevis været udsat for en moraliserende, stemplende tilgang, som har gjort, at man har skubbet dem nedad, man har ikke hevet dem opad.

Derfor bliver det jo et afgørende skridt for de her mennesker, at de kan komme i de her rum, hvor der er sundhedspersonale, der kan hjælpe, der kan rådgive, der kan motivere. Nogle vil tage imod hjælp, ingen tvivl om det. Der er også nogle, der ikke vil. Men så er spørgsmålet også, om ikke vi skal have tålmodighed, fordi vi tror på, at de fejler noget, og vi tror på, at vi på et eller andet tidspunkt godt kan nå de mennesker, og at vi ikke vil opgive dem.

Så det kommer jo selvfølgelig ikke bag på nogen, at det her jo er fantastisk, mener vi i SF, og vi støtter det helhjertet, og vi glæder os til, at vi skal se, hvilke andre skridt vi også skal tage for at reducere dødeligheden rigtig meget for de her grupper. Det er en rigtig glædelig nyhed for rigtig mange stofmisbrugere.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 16:51

Tom Behnke (KF):

Lige for at tage noget af det, der falder mig ind først, så vil jeg sige, at jeg ændrede syn på stofmisbrugere i 1992 og i 1994. Det er mange år siden, det ved jeg godt, det er 20 år siden. Men der ændrede vi faktisk syn på dem med en række forslag, som jeg fremsatte her i Folketinget og fik vedtaget her i Folketinget. Så pas nu på med den moralprædiken.

Jeg har nogle konkrete spørgsmål – indledningsvis to: Er det korrekt forstået, at et hovedargument for de her stofindtagelsesrum er, at man ønsker at begrænse konsekvenserne ved en overdosis, at man ønsker, at der er nogle til stede, der kan gribe ind, hvis stofmisbrugeren får en overdosis, hvis vedkommende har taget for meget stof, og kan sørge for, at vedkommende ikke dør af det? Hvis det er korrekt, kan ordføreren så ikke også bekræfte, at langt de fleste tilfælde af overdosis rent faktisk sker, når stofmisbrugere har været i fængsel i en længere periode og kommer tilbage i gaden og køber stof og indtager lige så meget stof, som de var vant til, før de kom i fængsel, og at vi så har problemet med en overdosis? Er det ikke rigtigt forstået?

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Özlem Sara Cekic (SF):

Hvad er formålet med det her lovforslag? Der er jo flere formål. Det ene, som De Konservatives ordfører nævner, er i forhold til overdødeligheden. Det andet er i forhold til skadereduktion. Det tredje, som jeg synes er lige så vigtigt, er i forhold til at motivere og at være der for de her mennesker. Når de kommer ind, er det jo uddannet sundhedspersonale, der tager imod dem. Der er flere ting i det. Vedrørende om der er den her overdødelighed i forhold til folk, der har været i fængsel, vil jeg sige, at det her ikke løser alle problemer på det her område. Det er jeg fuldt bevidst om. Det er også derfor, at vi hvert år gør en indsats i forbindelse med fordeling af midler fra satspuljen i forhold til de mennesker, som er i fængsel, og som har et forbrug af stoffer, og gør en indsats i forbindelse med, hvordan vi kan nå dem, hvordan vi kan behandle dem, hvordan vi kan sørge for, at de men-

nesker bliver rådgivet og vejledt rigtigt. Så det er også en af de ting, som jeg mener vi fremadrettet bestemt også skal kigge på.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:54

Tom Behnke (KF):

Når vi nu i hvert fald tilnærmelsesvis er enige om, at et af mange argumenter i forbindelse med at reducere antallet af dødsfald er, at der i tilfælde af en overdosis er lægefagligt personale til stede, og at der er stor risiko for, at man tager en overdosis, hvis man har været væk fra misbrugsmiljøet i en periode og kommer tilbage, hvordan harmonerer det så med forslaget tekst? Der står klart og tydeligt i § 3 b, at forudsætningen er, at man er en person med en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer. Det udelukker jo folk, der lige har siddet 6, 12 eller 18 måneder i fængsel, for de har jo ikke et længere og vedvarende misbrug, så de er udelukket fra at bruge det her, er det ikke korrekt forstået?

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er også en af de ting, som Gadejuristen faktisk har påpeget et problem. Jeg synes, vi under udvalgsarbejdet skal kigge på det i fællesskab for at se, hvad vi kan gøre, for at den gruppe også på en eller anden måde bliver indtænkt. Det er jeg åben over for.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 16:55

Jane Heitmann (V):

Tak. Se, nu har ordføreren jo nævnt, at hun er tidligere beboer på Vesterbro. Jeg kan så oplyse, at det er jeg også, og det var sådan set, før Vesterbro blev mondant, at jeg havde min daglige gang der. Man kan sige meget om Vesterbro, men en af de ting, som i hvert fald kan glæde én, er, at der dog også er sket noget på Vesterbro fra begyndelsen af 1990'erne, hvor jeg boede der, til i dag.

En af de ting, som jeg så kan høre sundhedsordføreren sige, er, at med det her forslag skal vi have en videnskabelig tilgang til tingene, også i forhold til et eventuelt fixerum på Vesterbro. En videnskabelig tilgang betyder jo, at vi skal have noget evidensbaseret viden, og jeg har hørt ordføreren sige adskillige gange, at man nu her tager et skridt – et afgørende skridt – til at motivere.

Jeg kunne da godt tænke mig lige at spørge ordføreren, fuldstændig som jeg spurgte den radikale ordfører: Hvor mange er der kommet ud af misbrug efter at have været i et fixerum? Den radikale ordfører mente, at der nok ikke kom nogen ud af det, altså at der nok ikke kom nogen ud af misbruget. Jeg spurgte også den socialdemokratiske ordfører, som nævnte, at der formentlig er masser.

Nu spørger jeg så bare lige SF sådan med en videnskabelig, evidensbaseret holdning til tingene: Hvor mange narkomaner kan vi regne med kommer ud af deres misbrug, efter at de har været i et fixerum?

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Özlem Sara Cekic (SF):

Der er jo sket rigtig, rigtig meget på Vesterbro. Bl.a. gjorde man det, at man i forbindelse med byfornyelsen renoverede alle boligerne og sørgede for, at alle de udsatte familier blev skubbet væk, og på den måde fik man også skabt noget pænhed, kan jeg godt huske.

Men hvis man ser på Vesterbro udefra, og hvis man en dag synes, det kunne være rart lige at gå en tur ned ad Istedgade, kan man jo også se, hvordan de her mennesker bliver klumpet sammen ét sted. Heldigvis har politiet ophævet de her visitationszoner, som også var med til at stresse de her grupper gevaldigt.

Så spørger ordføreren til det med evidens. Altså, jeg hæfter mig ved, at de eksperter, at de læger, der arbejder på det her område, og som ved noget om det her, synes, at det her er rigtig, rigtig vigtigt. Det gør indtryk på os.

Med hensyn til hvor mange der kommer ud af det, vil jeg sige, at jeg ønsker og håber, at der er nogle, der gør det. Men jeg synes, at det er en af de her ting, vi skal følge op på. Der har jo ikke været et fixerum tidligere i Danmark, så derfor synes jeg faktisk også, det er et rigtig godt forslag at sige, at selvfølgelig skal vi følge op på loven og se, hvordan den har virket, og hvad der skal justeres i den, ligesom vi gør det med lægeordineret heroin.

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Jane Heitmann.

Kl. 16:58

Jane Heitmann (V):

Tak. Jeg synes da lige, jeg vil sige til ordføreren, at nu var det altså ikke mig, der introducerede begrebet videnskabelig tilgang og dermed også evidens. Så jeg spørger bare sådan i al mindelighed ordføreren, om hun ikke lige vil indvie os i den her videnskabelige tilgang, og hvad det præcis er for noget evidensbaseret materiale, som ordføreren taler om. Altså, hvor mange narkomaner kan vi regne med ikke er narkomaner mere om f.eks. 1 år, når de har været en tur inde over fixerummet?

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:58

Özlem Sara Cekic (SF):

Når jeg sagde det om den videnskabelige tilgang, er det, fordi jeg mener, at hele området har været præget enormt meget af moralisering fra højrefløjens side, hvor man ikke ville anerkende, hvad de videnskabelige resultater har vist.

Hvad angår lægeordineret heroin, så viser den sidste devalue-ring, at rigtig mange mennesker får det rigtig godt i det forløb, og den viser, at kriminaliteten falder og livskvaliteten stiger. Det er en af de her ting.

Jeg har været oppe og besøge Anonym Stofbehandling, som også er på vej med en evaluering, og der kan man også se, at der er rigtig mange, der faktisk er på vej ud af misbruget. De er på vej med at opføre tallene nu. Det er kun resultaterne herhjemme fra.

Så kan man jo kigge ud og se, hvordan det virker internationalt, og hvis ordføreren er interesseret, vil jeg gerne sende en liste over pr. mail, hvor ordføreren kan læse, at hvis man har den her tilgang, hvor man reelt går ind og yder sundhedsfaglig og social hjælp, kan man faktisk komme rigtig, rigtig langt med den her gruppe. Men det kræver jo selvfølgelig en vilje.

Kl. 16:59

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 16:59

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det er en lille kommentar i forhold til, at der nu bliver snakket om rygeheroin, og at de her stoffer også kan ryges. Så vil jeg gerne høre ordføreren, når man nu laver de her rum, og lige om lidt taler vi om rygelov, hvordan vil man så leve op til reglerne om arbejdsmiljø i den her sammenhæng, når man nu skal have personale, der skal overvåge og være klar til at gribe ind, hvis der skulle ske et eller andet for dem, der nu tager de her stoffer?

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:00

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er godt nok et rigtig kreativt spørgsmål. Det må jeg ærligt indrømme. Jeg tror, at det, der er den afgørende forskel, er, at vi jo ved, at rygeheroin er et kæmpe, kæmpe problem, fordi de her mennesker er så afhængige, de er så syge, at det har ødelagt deres liv socialt og sundhedsmæssigt og også arbejdsmæssigt. Men hvis det er, at man beslutter sig for, at der kan ryges heroin, kan man jo gøre det, at man laver ordentlig udluftning og sikrer, at personalet ikke bliver udsat for det. Det er jo faktisk lige så vigtigt, at man sørger for, at personalet ikke bliver udsat for den her røg. Men det tror jeg sagtens at man rent praktisk kan finde en løsning på.

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 17:01

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det synes jeg jo faktisk er et ganske interessant svar, i og med at når man taler om tobaksrøg, er selv den mindste partikel rigtig, rigtig farlig. Så hvis vi i de her rum kan klare det med ventilation, tror jeg, vi har en løsning i forhold til vores rygeudfordringer andre steder, og det kunne da være rart. Mener ordføreren ikke, at man til fulde skal leve op til arbejdsmiljølovens krav i de her lokaler?

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Özlem Sara Cekic (SF):

Det mener jeg man skal, men jeg troede faktisk, det var sådan et drillespørgsmål. Jeg synes, det er lidt rystende, hvis det er, at hr. Jens Henrik Thulesen Dahl faktisk sammenligner de her mennesker, som er så dårlige, at nogle af dem rent faktisk mister livet, fordi de har den her afhængighedssygdom, der gør, at mange af dem har et rigtig, rigtig dårligt liv, med mennesker, der bliver udsat for passiv rygning. Jeg synes, det er en uhørt sammenligning.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg blev bare foranlediget til at tage ordet, fordi jeg synes, det er interessant, at der nu er blevet sat et nyt mål op i forbindelse med formålet med stofindtagelsesrum, og det er så, hvor mange der er kommet ud af det. Det har vi hørt fra Venstres ordfører flere gange: Hvor mange er kommet ud af det efter stofindtagelsesrum?

Formålet med lovgivningen, og det vil jeg gerne høre ordføreren om, er jo at redde liv, at undgå smitteoverførsel og bringe folk tættere på behandlingssystemet. Men vi kan jo ikke med stofindtagelsesrum lave om på det. Selv når folk er i behandlingssystemet, har vi desværre ret lave succesrater i dagens Danmark med at få folk decideret afvænnet og stoffri, hvilket åbenbart er det eneste mål for Venstre. Eller hvad mener ordføreren om det?

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:02

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, jeg synes jo, det er begge dele. Hvis det er, at Venstre og de andre mener, at det andet er lige så vigtigt, så synes jeg, at vi i fællesskab skal sætte os ned og spørge: Hvad er det for nogle tiltag, der også skal til, for at man kan nå så langt? Så er det klart, at det også bliver rigtig interessant med loven at kigge på, hvordan kommunerne kommer til at indrette de her rum. Hvis kommunerne ikke vælger en discountløsning, men har ret store ambitioner på de her menneskers vegne og laver en tværfaglig indsats og også ansætter socialrådgivere, hvad ved jeg, og hvis kommunerne selv beslutter sig for, hvilket ambitionsniveau de vil sætte, så tror jeg helt reelt, man kan nå rigtig mange af de her mennesker.

Men altså, det er jo klart, at det ikke er vuptiløsninger. Jeg har arbejdet med stofmisbrugere på gadeplan, og det tager tid, man skal have tålmodighed til, at det her tager rigtig, rigtig lang tid. Nogle gange tænker man: Nu går det, nu er det bare fremad for Peter. Men dagen efter vil han noget andet. Det er også derfor, at de mennesker, der arbejder med det, ikke sådan er optaget af, om de bliver udsat for passiv rygning. De er enormt meget optaget af, hvilken forskel de kan gøre for de her mennesker, som er så syge, at de har brug for hjælp.

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Özlem Sara Cekic. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Det her forslag, kan jeg vist roligt konstatere, har vi ventet rigtig, rigtig længe på, alt for længe. Det har kostet menneskeliv, og det har betydet en unødigt stor sundhedsrisiko for en gruppe af vores aller-mest udsatte borgere, nemlig stofbrugere. Men bedre sent end aldrig, siger man jo, og fra Enhedslistens side kan jeg melde om en klar opbakning til, at det nu bliver muligt for kommuner at oprette stofindtagelsesrum til glæde og til gavn for stofmisbrugere og for de lokalområder og beboere, som bor i nærheden af, hvor stofbrugere færdes.

Vi har desuden i et tillæg til lovforslaget sammen med regeringen indgået en aftale, som sikrer en pulje på 17 mio. kr., som kan søges af de kommuner, som opretter et stofindtagelsesrum, og hjælpe med etablering af drift. Og der er hårdt brug for det. I 2010 døde 273 stofbrugere af deres misbrug. Heraf var det for en meget stor del af dem,

75 pct., forgiftninger af overdosis. Et stofindtagelsesrum med mulighed for at træde til med førstehjælp, f.eks. ved hjertestop eller vejrtrækningsstop, vil kunne redde liv. I dag er stofbrugere, som vi har hørt flere gange i dag, henvist til trappeopgange, telefonbokse eller baggårde, når de skal indtage deres stof. Det er ikke bare farligt, fordi hygiejnen er for dårlig, det er også uværdigt og usikkert. Den dårlige hygiejne betyder, at stofbrugere er særdeles udsatte for at få infektionssygdomme som leverbetændelse, hiv, blodforgiftning eller hjerteklapbetændelse. Et stofindtagelsesrum, hvor den enkelte kan indtage sit stof i rolige omgivelser, og hvor hygiejnen er i orden, vil nedbringe antallet af alvorlige sygdomme.

Færre dødsfald og færre sygdomme er i sig selv grunde nok til at etablere et stofindtagelsesrum. Dertil kommer de åbenlyse fordele for de lokalsamfund og beboere, der bor i nærheden. Mange af borgerne melder om, at de dagligt finder kanyler i gader og i opgange, også hvor børn færdes.

Stofmisbrug er hverken ønskeligt for den enkelte eller for vores samfund, og derfor skal vi gøre, hvad vi kan, for at forebygge misbrug, hvad enten det gælder alkohol, hash eller hårde stoffer, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at de mennesker, som er havnet i et misbrug, kan få hjælp til at komme ud på den anden side. Jeg tror også, vi skal blive bedre til at forstå og se den enkelte og historien bag et misbrug. Et misbrug har stort set altid en årsag, og det er oftest komplekse historier med svære sociale problemer, psykisk sygdom eller traumer, og derfor er en effektiv indsats mod misbrug en bred sundhedsfaglig og socialfaglig opgave.

Jeg tror ikke, stofmisbrug forsvinder af, at vi træffer en beslutning om, at det skal forsvinde. Det forsvinder heller ikke, ved at vi byder stofmisbrugere endnu mere usle og endnu mere uværdige forhold, end de har i dag. Det forsvinder heller ikke, ved at vi sætter politi til at jage eller stresse den enkelte stofmisbruger overalt, det har vi set mange gange før. Tværtimod fører det til mere desperation.

Ud over færre dødsfald, sygdomme og skader viser de internationale erfaringer, som vi har været inde på før, at stofindtagelsesrum faktisk kan blive det afgørende for, at nogle stofmisbrugere tager imod behandling, fordi vi rækker hånden ud. Jeg håber, at vi med det her forslag om stofindtagelsesrum kommer til at se en narkotikapolitik, som indvarsler en ny strategi, hvor vi rækker hånden ud og er i øjenhøjde med brugerne frem for at jage dem rundt og tro, at det fører nogen vegne. Så derfor er vi rigtig, rigtig glade for, at forslaget egentlig foreligger, og vi stemmer naturligvis for.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 17:08

Jane Heitmann (V):

Tak. På baggrund af den seneste tids debat er der jo et spørgsmål, der helt naturligt rejser sig. Jeg bliver nødt til at spørge Enhedslistens ordfører, om Enhedslisten deler regeringens holdning, at man godt må ryge i fixerummene, og at passiv røg ikke er problematisk i forhold til fixerum.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:08

Stine Brix (EL):

Man skal naturligvis leve op til arbejdsmiljølovgivningen, når man indretter et fixerum, og jeg ved, at man også har det med i de konkrete planer, man i Københavns Kommune konkret har med f.eks. rygerum eller rygebokse.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Jane Heitmann.

Kl. 17:08

Jane Heitmann (V):

Det forstår jeg sådan, at man ikke må ryge i et fixerum, og jeg stiller mig lidt tvivlende over for, om der så kommer et ændringsforslag, eller hvad vi kan forvente i forhold til det lovforslag, der ligger her, men det kan Enhedslisten sikkert svare på.

Ordføreren for Enhedslisten nævnte flere gange det her med hygiejne og forholdene omkring fixerummene, og jeg vil godt lige bemærke, at jeg i går modtog en mail fra nærmiljøgruppen på Vesterbro, som er rigtig kede af de problematikker, der har været i forhold til sundhedsrummet. Der har været mange konflikter med beboere, pushere og narkomaner i området, og for ganske nylig blev der, så vidt jeg har fået oplyst, faktisk afgivet et skud inde fra sundhedsrummet. Der vil jeg da godt lige høre, hvordan Enhedslisten forholder sig til den problematik, at det kan udvikle sig til det rene wild west.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:09

Stine Brix (EL):

Jeg tror ikke, at fru Jane Heitmann helt hørte, hvad jeg sagde, for jeg sagde, at når man etablerer et fixerum, skal man naturligvis leve op til arbejdsmiljølovgivningen. Det kan man jo f.eks. gøre ved at indrette et rygerum eller en rygekabine.

Hvis man lever op til arbejdsmiljølovgivningen, vil der også være mulighed for at indtage et stof, som man ryger, og som jeg også sagde, er det også det, man planlægger med i Københavns Kommune, hvor man er i gang med at kigge på, hvordan man kan indrette sådan et stofindtagelsesrum.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 17:10

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg får bare den tanke, at så er det jo egentlig omfattet af rygeloven, og hvis der så skal være en rygeboks eller et rygerum, ved jeg ikke rigtig. Dels skal der selvfølgelig skiltes omkring det, dels vil jeg gerne høre, hvor personalet så vil være henne, for de skal jo overvåge. Hvor befinder de sig rent praktisk i det her system?

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:10

Stine Brix (EL):

Altså, jeg kan slet ikke se, hvad problemet er. Man kan jo være lige ved siden af.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 17:10

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jamen det betyder så, at man lige pludselig har opfundet rygekabiner, der faktisk er så sikre og gode, at man kan være lige uden for

dem uden at blive udsat for passiv rygning, hvad det ellers er den gængse opfattelse blandt i hvert fald regeringspartierne for tiden, at man ikke kan.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:11

Stine Brix (EL):

Jamen jeg kan overraske ordføreren med, at i dag må man også finde sig lige ude foran en rygekabine. Det er der ikke noget nyt i.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja, man bliver klogere på forskellige ting under en sådan debat her.

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Det er hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Liberal Alliance har tidligere stillet spørgsmål om at skaffe hjemmel til, at man kan etablere stofindtagelsesrum. Det blev der på daværende tidspunkt ikke stemt ja til, men vi er selvfølgelig glade for, at der nu ligger et konkret lovforslag på bordet.

I Liberal Alliance er vi helt på det rene med, at fixerum ikke løser alle problemer omkring stofbrugere, og at de bestemt ikke løser det problem, at der er mennesker, som indtager stoffer. Det kommer overhovedet ikke til at forsvinde med det her lovforslag. Men det, det kommer til at betyde, er, at nogle af de mennesker i Danmark, som ellers på tragisk vis ville dø ganske få hundrede meter herfra, får en chance for at overleve, og det synes vi rent faktisk at de fortjener at få. Vi mener i hvert fald ikke, at Folketinget skal sætte en hindring op for, at de får den chance, ved ikke at give dem muligheden for at indtage deres stoffer under nogle værdige forhold.

Erfaringerne fra udlandet er fuldstændig klare. Det er trenden inden for behandlingen af stofbrugere, at man går mod skadesreduktion og afkriminalisering. Det er det, man anbefaler, og det her er et tiltag, som handler om skadesreduktion. Det er vi meget positive over for.

Vi har dog også nogle betænkeligheder eller i hvert fald nogle spørgsmål, som vi gerne vil rette til ministeren. Af høringsvar fra bl.a. Gadejuristen og foreningen Fixerum fremgår det, at der er usikkerhed om, hvilken retsstilling eksempelvis det mobile fixerum vil have, hvis vi vedtager det her forslag, som det ser ud nu. Kan ministeren bekræfte, at det mobile fixerum – med en i øvrigt meget høj sundhedsfaglig normering – kan fortsætte, som det har fungeret de seneste 8 måneder, uanset vedtagelsen af dette lovforslag?

Når det kun er kommuner, der kan søge om tilladelse til at oprette og drive stofindtagelsesrum, betyder det så i øvrigt, at private – eksempelvis en varmestue eller et herberg – vil være forhindret i at oprette stofindtagelsesrum, hvis stofindtagelsesrummet f.eks. skulle være på tværs af kommunalbestyrelsens narkotikapolitiske overbevisning?

Hvad er begrundelsen for regeringens forudsætning om, at de private aktører skal indgå driftsoverenskomst med en kommune for at bidrage til at løfte indsatsen for de mest udsatte medborgere, og at de lige præcis skal være selvejende institutioner i deres juridiske konstruktion? Dermed kan øvrige private aktører som f.eks. foreningen Fixerum eller fonde som projekt UDENFOR ikke blive medspillere. Hvorfor stækker man de private aktører på den måde, eller gør man overhovedet det? Det er i hvert fald vigtigt, at vi får svar på det.

I forhold til forudsætningen om, at der skal være driftsoverenskomst med en kommune, for at i det mindste private selvejende in-

stitutioner kan få lov til at bidrage til at løfte, er det så ikke sådan, at kommunalbestyrelsen til enhver tid kan ophæve en driftsaftale og dermed reelt forhindre, at private i det hele taget har mulighed for at bidrage til at løfte eller løse lokale narkotikaproblemer, hvor der ikke er kommunalpolitisk velvilje?

Det er nogle af de spørgsmål, vi skal have svar på, for vi synes, det er ærgerligt, og vi vil ikke medvirke til, at nogle af de tiltag, som foregår i civilsamfundet i dag, og som er meget succesfulde, forsvinder. Fixelancen inde på Vesterbro har en meget, meget høj normering; der arbejder over 100 frivillige, hvoraf halvdelen er sygeplejersker og læger. De skal have lov til at fortsætte det fantastiske gode arbejde, de har udført de sidste 8 måneder. Det er i hvert fald meget vigtigt for os.

Jeg vil så sige til De Konservative – som jeg ikke kan se er i salen i dag eller i hvert fald lige nu – at de forslag, som hr. Tom Behnke tidligere er kommet med om udvidelse af behandlingen med lægeordineret heroin og nye akuthuse, er forslag, som vi synes det er værd at se på, og som vi også gerne vil være med til at bakke op om. Det er bare vigtigt for os at understrege, at det at etablere fixerum supplerer de forslag, som De Konservative har fremsat. Det er, præcis som en tidligere ordfører sagde, tilfældet i Vancouver, hvor de har rigtig positive erfaringer med det. Tak.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Hr. Tom Behnke, som hørte hele talen. (*Joachim B. Olsen* (LA): Ja, han sad lige dernede). Ja, han hørte faktisk det hele, og han har ordet nu. Hr. Tom Behnke.

Kl. 17:17

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det er, fordi jeg har magiske evner og kan blive usynlig. Nej, spørg til side.

Se, det her jo et meget, meget alvorligt emne, og derfor skal der ikke laves noget spøg og sjov, når vi har denne debat. Jeg synes faktisk, at det har været en gavnlig debat, vi har haft, selv om jeg stadig væk synes, at fronterne er trukket lidt hårdt op.

Det, der gør sig gældende, er jo, at selv om Folketinget enstemmigt har indført behandlingsgaranti både i og uden for fængslerne, er virkeligheden derude, at behandlingsgarantien fungerer i fængslerne, fordi det er der, staten har fat i den lange ende. Det er der, vi styrer, det er der, vi bestemmer, det er der, vi organiserer tingene, så der fungerer behandlingsgarantien. Men lige så snart vi kommer ud i kommunerne, halter det helt vildt, og systemet møder misbrugerne med kæmpe mistro og afvisninger. Man skal komme igen en uge til 14 dage senere for at bevise, at man virkelig ønsker at komme i behandling. Når disse mennesker bliver modtaget på den måde, er der ikke noget at sige til, at jeg har mødt adskillige stofmisbrugere, som gav udtryk for, at det er meget nemmere at være hjemløs stofmisbruger på heroin end at komme ind i behandlingssystemet. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt.

Det er en helt anden diskussion, men det er ligesom det, der ligger forud for det, vi diskuterer i dag, nemlig at der er en række problemer forbundet med stofmisbrug, og det er jo, fordi behandlingssystemet ikke virker godt nok, det er ikke optimalt. Det er også derfor, at man, hvis man går ud på gader og stræder, kan konstatere, at antallet af misbrugere er steget over årene, og det er jo helt uhørt, samtidig med at vi her i Folketinget har indført behandlingsgaranti. Det er helt uhørt!

Jeg er enig i, at der er alt for mange stofmisbrugere, der dør, og der er alt for mange, der tager skade. Det er jeg enig i. Jeg er også enig i, at der er alt for mange kanyler, der ligger og flyder på gader og stræder, på togstationer, i sandkasser og alle mulige andre steder.

Jeg er helt enig i, at det er en udfordring og det er et problem, der skal tages hånd om. Men regeringens forslag om fixerum, stofindtagelsesrum, er *ikke* den rigtige løsning. Det er den forkerte løsning. For nok kan man opnå de to ting, jeg har sagt her – måske, og i et vist omfang, ja – men bagsiden af medaljen skal vi huske at tage med; man kan ikke nøjes med kun at se på forsiden. Derfor er det ærgerligt, at regeringen ikke har taget sig den tid, det tager at gennemtænke løsningsforslag, der løser problemerne, alle problemerne, der er forbundet med stofmisbrug. Det kan man, hvis man vil.

Problemet med de her stofindtagelsesrum er jo, at misbrugerne selv skal komme med de ulovlige stoffer, ulovlige stoffer, der er købt ulovligt. De er købt af dødens købmænd, bagmændene, hele det illegale marked, der lever fedt af misbrugernes misbrug. Det er altså det, man anerkender og accepterer. Det er i orden, synes regeringen. Det synes vi ikke er i orden. Vi vil ikke anerkender det, vi vil ikke acceptere det, for vi vil ikke holde liv i hele den illegale handel.

Vi vil heller ikke være med til – den viden har man nemlig – at langt de fleste penge, der bliver brugt til at købe stoffer for, kommer fra kriminalitet. De kommer fra indbrud, røverier, tyverier, alle mulige former for berigelseskriminalitet. Det er derfra pengene kommer. Det er helt almindelige mennesker, der får indbrud, dag efter dag; op mod 50.000 familier får indbrud i deres hjem om året. Det er tingene derfra, der bliver omsat til kolde kontanter, og som der bliver købt ulovlige stoffer for af dødens købmænd – og så kan man lige løbe ned i et fixerum, og hvis man når inden for døren, må man med regeringens velsignelse have lov at indtage stofferne. Kan vi ikke gøre det bedre? Jo, det kan vi. Og det er ikke, fordi man skal være magiker, det er ikke, fordi man skal lave trylleslag, men man kan gøre det bedre, hvis man tænker sig om.

Det tredje element, som kan gøres bedre, og som det her nemlig heller ikke tager hånd om, er, at de stoffer, der bliver købt illegalt, stadig væk er urene stoffer af en styrke, man ikke ved, hvad er. Så hvis man virkelig vil gøre noget for sundheden, hvis man virkelig vil gøre noget for at komme alle de her overdoser til livs, skal man jo ikke anerkende og acceptere de ulovlige stoffer.

Derudover skal vi huske på, at de fungerer sådan, at når man som stofmisbruger har købt noget ulovligt stof, er det ikke sådan, at man trasker det halve København eller en anden by igennem for at komme ned til et stofindtagelsesrum. Det gør man ikke. Det bliver indtaget inden for 200 m fra købsstedet, for man er totalt stresset og rigtig bange for, enten at ens såkaldte kammerater slår en ned og stjæler stofferne, eller at politiet kommer og beslaglægger dem. Derfor bliver stofferne indtaget så hurtigt som muligt, efter de er blevet erhvervet. Hvis det her skal fungere, forudsætter det altså, at der skal ligge stofindtagelsesrum med ganske kort afstand imellem. Det er jo en dum måde at gøre det på.

Lad os nu løse de her problemer, lad os løse de her udfordringer en gang for alle uden at have den negative bagside med, nemlig ved at udvide den ordning, vi har lavet med lægeordineret heroin. Det er den samme persongruppe, vi taler om, men grunden til, at der ikke er ret mange inde i det system, vi har i dag med lægeordineret heroin, er jo, at de skal indtage stofferne intravenøst, de skal sprøjte det ind. En, der har været på rygeheroin i mange, mange år, skal over på sprøjten for at komme ind i behandlingssystemet med lægeordineret heroin. Det duer jo ikke. Lad os nu lave den ordning, så den er for dem, som er misbrugere, måske oven i købet udvide stofvalget, for så løser man problemet. Det gør man ikke med lovforslaget her; der skaber man bare nogle nye.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:23

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er jo en rigtig, rigtig spændende argumentation og tankegang, som ordføreren for De Konservative er inde på her. I de fleste sammenhænge vil den selv samme argumentationsrække føre til argumentet om, at man skal afkriminalisere eller legalisere stoffer. Det er sådan, jeg hører ordføreren. Men den debat vil jeg ikke starte i dag, for jeg forstår godt, at det ikke er der, hr. Tom Behnke er på vej hen.

Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke: Hvis udvejen efter hr. Tom Behnkes og De Konservatives mening er et øget brug af heroin i behandlingen, hvor langt er man så villig til at gå? Er man villig til at gå derhen, hvor det er misbrugscentre, der så udskriver heroin på recept? Er det der, vi efter De Konservatives mening er på vej hen som afløsning for metadon og subutex, og hvad man ellers i dag bruger i substitutionsbehandlingen? Hvor langt er man villig til at gå for at få stofmisbrugere i behandling?

Men selv den dag, hvor vi har heroinbehandling på en måde, som vi måske mest kan genkende fra England, hvor det har været ret udbredt, at man kunne udskrive heroin på recept til stofmisbrugere, så er der jo stadig nogle, der ikke er modtagelige over for behandling, og som ikke ønsker behandling. For det er jo ikke sådan, at man begynder at tage stoffer, fordi man vil i behandling. Typisk begynder man jo at tage stoffer, fordi man enten har det dårligt, eller fordi man har det rigtig, rigtig sjovt.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Tom Behnke (KF):

Lægeordineret heroin er ikke behandling. Lægeordineret heroin er en pause, man får, hvor man kan få ro på sit liv, og hvor man selv kan træffe beslutningen om at komme i behandling. Og når man er klar til det, skal behandlingssystemet være klar til at tage imod en. Så den ordning med lægeordineret heroin, vi i fællesskab her i Folketinget, samtlige partier, stemte for, findes allerede i dag. Og hvis man går hen på en sådan klinik og bliver tilknyttet ordningen, er det på klinikken, man får udleveret stofferne og indtager dem under kontrol. Man kan ikke tage stofferne med hjem, for så bliver der handlet med dem. Så man indtager dem på stedet. Og det er jo egentlig ikke anderledes, end det er med andre stoffer, f.eks. metadon. Det får man så udleveret og kan tage med hjem, men det er jo også ulovligt, hvis man ikke har en recept på det. Altså, jeg kan ikke bare gå rundt med metadon på mig. Det ville være ulovligt og en strafbar handling. Så der skal man altså have en recept på det.

Men jeg synes ikke, at vi skal udlevere heroin til, at man kan tage det med hjem. Jeg synes, den ordning, vi har lavet, og som alle kender – fru Hæstorp Andersen kender den jo også – med lægeordineret heroin indtaget under kontrol, er det, der skal være bundlinjen, for så ved vi, at det er rene stoffer, at det er lovlige stoffer, og at det ikke er forbundet med risiko, når man indtager stofferne.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 17:25

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Men det laver jo ikke om på det i forhold til diskussionen om, hvor mange der skal være omfattet af det. Den nuværende heroinbehandling, heroinudlevering, som den foregår lige nu på Valmuen og i Hvidovre, er kun målrettet de mennesker, der allerede har forsøgt gentagne gange at være i behandling enten med metadon eller i stof-

fri behandling, mennesker, der gentagne gange har prøvet det – igen og igen – men som ikke har kunnet blive stoffri eller i hvert fald ikke har kunnet komme ud af deres stofmisbrug. Er man så villig til at gå længere? Altså, jeg har lidt svært ved at forstå, hvor den konservative ordfører vil hen med det her.

Jeg kan forstå, at man ønsker lægeordineret heroin under kontrol. Det betyder så, at en masse mennesker skal møde op dagligt, ikke bare én gang eller to gange, som når det er metadonbehandling, men tre-fire gange dagligt for at få lægeordineret heroin udleveret under kontrol. Men hvor langt er man villig til at gå? I dag er det jo kun de allerallermest udsatte stofmisbrugere, dem, som har prøvet gentagne gange at komme i behandling – 10 eller 15 gange – der kan komme ind i det her regime. Er det dem, man gerne vil henvende sig til? Hvor langt ud skal vi gå efter De Konservatives mening?

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:26

Tom Behnke (KF):

Jeg mener, at dem, vi taler om, skal være dem, man taler om i lovforslag nr. L 185, som vi diskuterer lige nu; det er den gruppe. Det vil sige, at jeg ikke mener, at man skal have været i adskillige behandlingsforløb først, men hvis man opfylder de kriterier, der er i regeringens forslag til stofindtagelsesrum, hvor man kan indtage ulovlige stoffer, så er man i den gruppe, jeg taler om. Og her siger jeg, at det vil være hundrede gange bedre og problemfrit og uden følgekriminalitet og dødens købmænd osv., hvis man lod den persongruppe komme ind i den ordning, vi har lavet med lægeordineret heroin. Det er dem, vi taler om. Det er bare at prøve at lave en ordning, der løser problemer, i stedet for at parkere problemer.

Jeg håber, at vi kan prøve at nå hinanden her og finde en løsning, men hvis regeringen med magt vil gennemføre det her, vil jeg garantere for, at det ender ligesom med metadonen; man sagde dengang, at metadon var et behandlingsforløb, men i dag er det en sovepude: Tag dit metadon, hold din mund og bliv væk. Og jeg er bange for, at det her kan risikere at blive det samme, for nu har man gjort noget – man har gjort det, som 77 pct. af københavnere efterlyser – og så må der være ro på bagsmækken. Det er der ikke, for det hele skal hænge sammen.

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 17:27

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg får lyst til at starte med at rose. Jeg synes, at det simpelt hen er så flot, at ordføreren faktisk ved at deltage og ved at gå på gaden og snakke med de her mennesker har rykket sig holdningsmæssigt. Jeg mener det faktisk ikke ironisk. Jeg synes, det er enormt flot, at man er i stand til at se, at der gives tilladelse til, at de kan ryge heroinen. Det er et rigtig, rigtig vigtigt skridt. Det er jo faktisk noget, vi i sin tid skrev i selve betænkningen. Så på den måde er det super fedt. Og ordføreren vil også gerne åbne op for, at vi kan kigge på kriterierne. Det synes jeg også er rigtig godt. Så der er vi allerede enige langt hen ad vejen.

Så kommer det andet. Ordføreren siger jo, at man skal løse alle problemerne en gang for alle. Det kan godt være, at ordføreren har sådan en eller anden tryllestav, som vi andre ikke kender til. Jeg ville da ønske, at det var så let. Det er det ikke, for de her mennesker er jo ikke homogene. Det er jo ikke dem alle sammen, der gerne vil ind og have behandling nu, for nu er de motiverede, og så kommer de ud af det. Nogle vil, andre vil ikke. De har forskellige sociale problem-

stillinger. Derfor vil jeg spørge: Er det rigtigt, at vi jo ikke kun kan tilbyde en behandling, for der er nødt til at være en vifte af behandlinger, fordi gruppen er så mangfoldig?

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:29

Tom Behnke (KF):

Jo, naturligvis skal der være en vifte af forskellige behandlingsmuligheder. Det er også derfor, at det er så lykkeligt og godt, at der på det her område er så mange private aktører, som har forskellige behandlingsmetoder, som har forskellige kvaliteter, og som gør det på forskellige måder. Man kunne så godt ønske sig, at der var lidt mere tilsyn med mange af de her steder. Jeg har også ladet mig fortælle, at det måske var en rigtig god idé, at man gjorde det. Men jeg tror, at man i det hele taget skal prøve at gøre sig en anstrengelse, og det fornemmer jeg i hvert fald, specielt efter de oplevelser, jeg har haft her i år. Det, man ofte mangler fra systemets side, er at tage sig tiden til at tale med de mennesker, vi taler om, altså, bare benytte nogle få minutter til at høre deres historie. Hvad er det, der er udfordringerne? Hvordan møder de tingene? Hvad er det for nogle problemer, der er ved forskellige løsningsmodeller. Og så skal man tage fat på det og finde nogle løsninger. Og jeg erkender det. Jeg lavede den pågældende udsendelse sammen med TV 2 i februar måned i bidende kulde, og det har taget et stykke tid at få brikkerne til at falde på plads. Det erkender jeg, o.k., det tog lidt tid. Men man skal tænke sig om og prøve på at sætte elementerne op. Hvordan kan vi på den ene side eliminere alle de negative elementer? Og så skal man sørge for, at vi kun har de positive elementer på den anden side. Det kan lade sig gøre. Men man skal ikke nøjes med det, for vi skal sandelig også have nogle forslag om, hvordan vi får behandlingsgarantien til at fungere, for det må være det, der er endemålet, altså at sørge for, at misbrugerne har et kvalificeret tilbud om at komme ud af deres misbrug. Når de henvender sig og er klar, skal de tages ind og ikke afvises.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Der er endnu en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 17:30

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er jo ikke et enten-eller. For os har det altid været et både-og. På den ene side skal behandlingsgarantien selvfølgelig fungere, og på den anden side skal der være en vifte af tilbud med lægeordineret heroin, anonym stofbehandling og en masse andre ting. Med al respekt for, hvor mange stofmisbrugere ordføreren har snakket med, så er det jo ikke alle. Man kan snakke med en række af de eksperter, der er på området. Det er også sådan, at der jo er nogle, som ikke er motiverede, og som ikke vil søge hjælp. Jeg savner stadig væk et svar fra ordføreren på, hvad man gør med de mennesker, som ikke vil have behandling. De er bare ikke der i deres liv, og de vil gerne have lov til at indtage de her stoffer. Skal man sige til dem, ligesom man siger til sin 13-årige søn: Hvis ikke du gør det på den her måde, så er der bare ligesom ikke noget at komme efter? Eller skal man sige: O.k., jeg møder dig værdigt, og jeg møder dig der, hvor du er, og derfor sørger jeg for, at du kommer ind et sted, hvor der er sundhedspersonale, og hvor vi kan motivere dig, og hvor der er rene kanyler og alle de her ting?

Jeg kan forstå, at ordføreren argumenter, at stofferne er ulovlige. Betyder det så, at Konservative ville gå ind for det, hvis man i de her stofindtagerrum kunne tilbyde hash, kokain, morfin, benzodiazep-

piner? Ville ordføreren så synes, at det var en god idé? Jeg vil enormt gerne forstå det.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Tom Behnke (KF):

Det, der er sagen, er, at vi skal sørge for, at vi har et behandlingssystem, som er klar, når stofmisbrugerne er klar til at komme i behandling. Og mens vi venter på, at den enkelte stofmisbruger er klar til at gå i behandling, skal vi finde nogle løsninger. Og løsningen er ikke, at de fortsætter deres ulovlige indtag af illegale stoffer købt for ulovlige penge. Det er at sørge for at udvide den ordning, vi har indført med lægeordineret heroin, således at det er lovlige stoffer, der indtages lovligt. Hvis min 14-årige søn vil ud at køre på ulovlig motocrossmaskine, så sørger jeg jo heller ikke for at give ham lov til at køre ulovligt ude på gader og stræder. Så sørger jeg for at lave en løsning, hvor han kan komme ind på en lukket bane og køre, og så kan han få lov til at gøre det der. Det er det samme, vi skal gøre med misbrugerne her. Vi skal ikke acceptere og anerkende deres kriminalitet og deres ulovlige måde at håndtere tingene på. Vi skal sørge for at skabe nogle rammer, hvor de kan gøre det under lovlige og trygge forhold. Det er det, vi allerede har gjort med forslaget omkring lægeordineret heroin, men det fungerer ikke, fordi ordningen er skruet forkert sammen. Der er det jeg siger: Lad os da skrue det sammen, så det fungerer, og så det virker.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og der er en ny spørger, der ønsker en kort bemærkning. Det er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 17:33

Joachim B. Olsen (LA):

Så må jeg lige følge op. Hvad med de andre stoffer, som også bliver købt og handlet? Skal de så også ind under det tilbud eller det forslag, som hr. Tom Behnke stiller? Skal der så også være kokain? Skal der være morfin og amfetamin? Skal det også ind under det her tilbud?

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Tom Behnke (KF):

Jeg tror, at det er meget vigtigt, inden man nu kaster sig ud i sådan at overgå hinanden i, hvor mange spændende stoffer man kan komme til at remse op fra en ende af en lov om euforiserende stoffer, at forholde sig til, at der er nogle stoffer, som er ekstremt afhængigheds-skabende, og der er andre, som ikke er det – i hvert fald ikke i samme omfang. Der, hvor vi har problemerne med, at det flyder med kan-nyler i gader og stræder, er primært fra heroin og kokain. Kokain, som jeg har ladet mig fortælle, udgør faktisk den største del. For op imod 60 pct. af dem, der injicerer, er det kokain, der bliver sprøjtet ind, og ikke heroin. Før i tiden var det omvendt, men kokain har fået en indmarch. Der vil jeg ikke stå i dag og sige, at vi skal udvide til, at kokain er omfattet, men jeg synes, at det var hensigtsmæssigt, om vi fik en diskussion af, om ikke man burde gøre det for at komme rundt om problemstillingen og for at få løst det her, sådan så vi ikke har et andet illegalt marked, der kører. Og det kunne man gøre for de to store grupper her, men der vil jeg gerne som politiker have lov til at have noget faglig, saglig bistand til, om det kan lade sig gøre.

Hvordan skal man indrette det? Er det på samme måde som med heroin? Kan det fremstilles på samme måde osv. osv.? Den diskussion vil jeg gerne have, men jeg synes, at vi skal være åbne over for at prøve at løse de her problemer i stedet for at acceptere den kriminalitet, der følger med det forslag, som regeringen lægger på bordet i dag.

Kl. 17:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:35

Joachim B. Olsen (LA):

Hvad er det for en kriminalitet, der følger med det her forslag? Der er jo ikke nogen kriminalitet, der følger med det her forslag, som ikke allerede eksisterer i dag. Hvad er det for en kriminalitet, der følger med det her forslag? Er det i stedet for, at stofbrugerne fikser på gaden, at så kommer de ind og fikser under nogle hygiejniske forhold, som vi ved er med til at redde liv, og vi ved, at det er med til, at de kommer tættere på behandling? Kriminaliteten foregår i dag.

Så vil jeg stille ordføreren et spørgsmål. Når politiet tager stoffer fra stofbrugerne, hvad er sandsynligheden så for, at de siger: Det var ærgerligt, jeg fik ikke mit fix i dag, nu laver jeg noget andet? Eller er der større sandsynlighed for, at de går ud og siger: Så skal jeg ud og begå ny kriminalitet for at få det fix, som er blevet frataget mig? Jeg synes egentlig, ordføreren er inde på nogle rigtig fornuftige ting. Det lyder næsten, som om ordføreren går ind for afkriminalisering. Men som tidligere politibetjent hvad er så ordførerens erfaring? Hvad sker der, når politiet fratager stofbrugerne deres stoffer? Lader de så være med at tage stoffer, eller går de ud og begår ny kriminalitet for at få det fix, som de er blevet frataget?

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 17:36

Tom Behnke (KF):

Der bliver sagt i indledningen, at den kriminalitet, der findes i forbindelse med stofmisbrug, altså det illegale marked, dødens købmænd på den ene side, hvor man handler stofferne, og på den ene side al berigelseskriminaliteten, indbrud, røveri, tyveri osv., jo allerede eksisterer i dag, som om at det så er en given ting, vi bare må acceptere at der er. Nej, det vil vi ikke fra konservativ side. Vi vil bekæmpe det og bekæmpe det, for det er helt almindelige mennesker, der bliver udsat for indbrud hver eneste dag, op mod 50.000 familier om året. Det vil vi ikke acceptere.

Men med regeringens forslag her vender man det blinde øje til og siger, at det kan da godt være, at pengene, der har finansieret det her fix, kommer fra et indbrud oppe ved hr. Joachim B. Olsen, og det er hans fladskærms-tv, der er blevet omsat. Det må vi jo bare acceptere, det skete jo alligevel. Nej, hvorfor ikke lave en løsning, der gør, at man ikke behøver at gå ud og lave kriminalitet for at skaffe penge til sine illegale stoffer? Hvorfor ikke lave en ordning, der gør, at man ikke behøver at holde liv i dødens købmænd og alle dem, der sidder i følgeindustrien af det her? Løsningen er jo at sørge for, at de her mennesker kan få udleveret de stoffer, de har behov for at indtage, indtil de kan komme i behandling, og gøre det på en måde, så de rent faktisk vælger at gå derhen og derfra i behandling.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren, og så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 17:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil gerne starte med at takke for debatten, jeg synes, den har været engageret og nyttig. Jeg vil også sige mange tak for ordførernes kommentarer til lovforslaget her, som har til formål at skabe det retlige grundlag for oprettelse og drift af stofindtagelsesrum, hvor stærkt afhængige stofmisbrugere kan indtage deres stoffer i hygiejniske omgivelser og under overvågning af kvalificeret personale.

Når regeringen ønsker at skabe det retlige grundlag for det, hænger det jo sammen med, at samfundets mest udsatte grupper fortjener en særlig opmærksomhed, og at det enkelte menneske skal være omgivet af respekt, krav og omsorg. Regeringen ønsker at gøre op med marginalisering, med udstødelse og med uværdige livsbetingelser og har den ambition, at den store dødelighed blandt stofmisbrugere skal nedbringes, og at de skader, problemer og gener, som er forbundet med stofmisbrug, skal reduceres. Den ambition kan stofindtagelsesrum være med til at indfri. Det mener de kommuner, der ønsker stofindtagelsesrum som en del af deres samlede tilbud til stofmisbrugere, og det synes bekræftet af erfaringer fra udlandet, hvor der er oprettet mere end 90 stofindtagelsesrum, de første for mere end 20 år siden.

Det her handler altså om liv og helbred for en af de mest udsatte grupper og om ordentlige forhold også for de borgere, som bor og færdes på f.eks. Vesterbro, hvor den her gruppe holder til. Det skal vi holde fast i, inden vi fortaber os i alle mulige mere eller mindre teoretiske diskussioner om, hvad stofindtagelsesrum mon vil betyde. I praksis har de vist sig at virke i andre lande, hvorfor skulle de så ikke også kunne gøre det i Danmark?

Jeg vil også gerne her fra talerstolen beklage den korte høringsfrist og gentage Folketingets formands pointe om, at høringsberettigede under udvalgsbehandlingen kan fremsende høringssvar. Det ligger desværre ikke i mine hænder at opfordre til det, da lovbehandlingen nu er hos udvalget, men den mulighed er der jo. Jeg beklager i hvert fald den korte høringsfrist.

Så jeg skal henvise lovforslaget til Folketingets velvillige behandling, og jeg stiller mig selvfølgelig til rådighed for udvalgsarbejdet og de spørgsmål, der skal stilles. Så tager jeg i øvrigt ved en anden lejlighed meget gerne den brede debat om vores samlede indsats i forhold til mennesker, der lider af narkotikamisbrug i vores land, og kan oplyse, at vi til sommer får resultatet af Sundhedsstyrelsens revurdering af, hvorvidt rygeheroin med fordel kan medtages i den ordning, vi har i dag med lægeordineret heroin. Så diskussionen får vi under alle omstændigheder igen.

Så synes jeg også bare, at jeg gerne vil kvittere for den meget store optagethed, jeg synes at have oplevet her i Folketinget i dag, i forhold til at gøre, hvad vi kan, for at hjælpe vores stofmisbrugere.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Der er et par ønsker om korte bemærkninger. Først er det hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:40

Tom Behnke (KF):

Kan ministeren bekræfte, at langt hovedparten af de dødsfald, der sker blandt stofmisbrugere som følge af deres stofmisbrug, skyldes, at de tager en overdosis, altså at de får for meget stof, der lammer kroppens organer, og at det er det, de dør af, hvis de ikke bliver reddet, bliver fundet eller hvis ingen griber ind og gør noget. Altså at det er overdosis – også kaldet OD – langt de fleste dør af, og at grunden til, at de gør det, er, at de ikke rigtig ved, hvor stærke stofferne er, når de køber de illegale stoffer. Nogle misbrugere gør det, at de prøver at skyde lidt ind først for lige at mærke, hvordan det er, inden de tager den mængde, de tror de skal have for at tilfredsstille det be-

hov, de har. Er det ikke korrekt, at det vel egentlig er det, der er den væsentligste årsag til, at vi har de mange dødsfald? Altså at man køber et stof, som man ikke helt ved hvor stærkt er, og så får man en overdosis, og hvis man ikke bliver fundet, så dør man.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:41

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Når vi kigger på, hvilke erfaringer man internationalt har med stofindtagelsesrum, ser vi, at det er rigtigt, at en af de effekter, som stofindtagelsesrum har, er, at man kan begrænse overdosisdødsfald. Det konkluderer Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, selv om de også siger, at man skal være realistisk omkring, hvor meget man kan udrette med et stofindtagelsesrum alene. Men en af effekterne er, at man kan begrænse overdosisdødsfald.

Jeg tror, jeg vil sige to ting. Den første er, at det jo ikke er det eneste formål med at oprette et stofindtagelsesrum. Det er i høj grad også at nå folk, man ellers ikke ville nå. Altså et håb om også at kunne øge behandlingen af stofmisbrug og sørge for, at folk, der misbruger, i mindre grad bliver udsat for uhygiejniske forhold og dermed infektionssygdomme som hiv og leverbetændelse og f.eks. kan ende med at skulle have amputeret lemmer. Det var den ene ting, altså at formålet med et stofindtagelsesrum jo ikke kun drejer sig om overdosisdødsfald.

Det andet, jeg vil sige, er, at hvis man tror, at regeringen mener, at vi med indførelsen af stofindtagelsesrum er i mål med vores indsats for at hjælpe stofmisbrugere i det her land, så tager man fejl. Det her – og det er der også flere ordførere, der har sagt – er ikke et easy fix eller en snuptagsløsning, som kan løse alle problemer.

Jeg er rigtig glad for, at alle Folketingets partier i dag deler den opfattelse. Vi står jo fortsat – både før og efter lovhjemmel og mulighed for at kommunerne kan etablere stofindtagelsesrum – med nogle store udfordringer og med nogle mennesker, der har rigtig meget hjælp behov. Jeg vil også gerne over for den konservative ordfører kvittere for, at der er så stor optagethed af, hvordan vi bedst hjælper de her personer. Det tegner rigtig godt for den yderligere indsats.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 17:43

Tom Behnke (KF):

Ministeren behøver såmænd ikke at henvise til internationale erfaringer. Ministeren er ansvarlig for en lov, der foreskriver, at enhver stofmisbruger, der dør, skal obduceres. I Danmark har vi meget, meget fine tal og statistikker på, hvad det er, stofmisbrugere dør af, fordi vi har en lovgivning, der siger, at det skal vi netop vide, fordi vi så kan finde ud af, hvad vi kan gøre for at redde dem. Så vi behøver ikke kigge på de internationale erfaringer.

Det er et faktum – ministeren afviste i hvert fald ikke, at det hænger sådan sammen. Der blev også nævnt andre grunde til, at vi skulle have de her stofindtagelsesrum, men nu er man meget optaget af dødsfaldene. Er det så ikke et problem, at man – når det netop handler om illegale stoffer, man ikke kender styrken af – oven i købet i forslaget på en måde begrænser stofindtagelsesrummene, for som man skriver:

»Det liv, som personer med en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer lever, indebærer, at denne gruppe er særlig hårdt ramt, når det gælder narkotikarelaterede dødsfald«?

I den her ordning forudsættes det altså, at man har været i et læn- gere og vedvarende misbrug. Men en overdosis – fordi stoffet er stærkere, end man havde forventet – kan vel indtræde allerede på dag to. Jeg mener bare, at det er et enormt farligt signal at sende til unge mennesker, at det først er, når man er blevet en gammel, afdan- ket junkie, at man risikerer at dø. Nej, det risikerer man på dag et.

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:45

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg tror, jeg lige vil slutte af med at sige, at jeg ikke frygter, at vi ved at give lovhjemmel til, at kommunerne kan oprette stofindtagelses- rum, sender et signal til unge mennesker om, at det hverken er ufar- ligt eller fedt at få et misbrug af narkotika.

Men jeg vil da gerne medgive den konservative ordfører, at der er en række problemer, som vi ikke løser med oprettelsen af stofindta- gelsesrum. Jeg har heller ikke hørt nogen ordfører fra regeringsparti- erne eller Enhedslisten – det parlamentariske grundlag – stå her og sige, at vi med det her forslag løser tingene en gang for alle. Det her er et vigtigt forslag, for det vil betyde en markant forbedring for nogle af de mest udsatte borgere i vores land. I stofindtagelsesrum- mene vil vi få mulighed for at nå nogle af de borgere, vi ikke har kontakt med i dag. Det ved vi også fra internationale erfaringer.

Det var sådan set derfor, jeg nævnte den internationale reference. Det var ikke, fordi jeg ikke vil forholde mig til danske tal. Det var for at sige, at det er rigtigt – som den konservative ordfører er opta- get af – at internationale erfaringer viser, at man med et stofindtagel- sesrum faktisk kan begrænse antallet dødsfald som følge af en over- dosis.

Jeg noterer mig jo også, at vi desværre nok ikke kan forvente, at der antalsmæssigt vil komme et meget voldsomt fald, hvilket vi også kan se ud fra de internationale erfaringer. For det her må ikke stå alene, og jeg er meget glad for at høre, at der her i Folketinget åben- bart er en relativt bred enighed om, at det her ikke må stå alene. Der er ingen tvivl, at det er en markant forbedring i forhold til i dag, og det er også derfor, at en række kommuner i nogle år har efterlyst en lovhjemmel for det, det er der ikke nogen tvivl om.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen fra Socialdemokraterne for en kort bemærkning.

Kl. 17:46

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg skal indrømme, at jeg egentlig kort overvejede nærmest at tage en hel omgang til, fordi jeg synes, det er så interessant med de her nye toner, der er kommet fra De Konservative, men jeg synes også, det stadig væk virker, som om det er en debat, som er – undskyld udtrykket – 10 år forud for sin tid, kan man næsten sige. For vi har jo faktisk ikke nogen evidens – eller det kan ministeren svare på: Har vi nogen evidens for, at en tilgang, hvor vi lavede en kraftig ud- videlse af heroinbehandling af stofmisbrugere og ikke havde fokus på de mennesker, som tager andre stoffer, i sig selv ville være en kæmpe, kæmpe hjælp på det her område?

Jeg synes, det er rigtig spændende toner, vi hører fra De Konser- vative, forstå mig ret, men jeg tænker også, at ideen med stofindta- gelsesrum jo netop er, at vi ikke sætter spørgsmålstegn ved, om det er kokain, eller om det er heroin, eller om det er metamfetamin, eller hvad det er, man tager. Man kommer ind og får den overvågning og hjælp videre i systemet, som man har behov for, hvorimod en hero- inbehandling jo primært er målrettet folk, som allerede har stiftet be-

kendskab med heroin – medmindre man så også skal til at udlevere alle de andre stoffer på recept også og under overvågning.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:47

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg er sådan set meget enig i, at det er en spændende diskussion, den konservative ordfører rejser, og det er også derfor, jeg siger, at jeg er sikker på, at vi får lejlighed til at diskutere den her problemstilling flere gange sammen. Og jeg kan sige, at det, som Sundhedsstyrelsen i hvert fald har gang i, er at lave en vurdering af det gavnlige og det nyttige i at udvide ordningen med lægeordineret heroin til også at omfatte rygeheroin. Det vil jeg jo kigge på med meget stor interesse, når deres vurderinger ligger klar en gang til sommer eller efter som- merferien.

Jeg synes jo, det er en spændende diskussion, og jeg har ikke væ- ret med i debatten siden – var det i starten af 90'erne? – hvor den konservative ordfører siger, at han revurderede sit grundsyn. Men det er altid dejligt, når folk og partier er i bevægelse, og hvis det til- med kan betyde, at vi kan få en stadig mere ambitiøs indsats i for- hold til nogle af de her borgere, der altså er allermost udsatte i vores land, er det jo bare en rigtig dejlig dag på flere fronter.

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Sophie Hæstorp Andersen? Nej, hun afstår fra flere korte be- mærkninger. Så er det fru Jane Heitmann, Venstre, for en kort be- mærkning.

Kl. 17:49

Jane Heitmann (V):

Tak. Nu har vi jo gentagne gange i debatten hørt, at det, som regerin- gen gerne vil opnå med det her lovforslag, er at nå en gruppe stof- misbrugere, som man traditionelt har svært ved at nå, hvis jeg har forstået det rigtigt. Jeg kunne godt tænke mig bare lige at spørge mi- nisteren, nu hvor jeg hørte ministeren netop tale om evidens og evi- densbaseret, og vi hørte også ministerens partifælle fru Özlem Sara Cekic tale om, at det her nu er videnskabeligt, og at det så også bety- der, at der er en vis form for evidens: Hvor mange narkomaner er det helt præcis, at de her fixerum har reddet ud af et misbrug?

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:49

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jamen altså, jeg kan oversende, hvad vi har af rapporter og evalue- ringer af de mange steder, hvor det her har fungeret i flere år, til fru Jane Heitmann. Vi kan også prøve at bygge os igennem det for fru Jane Heitmann og sende det over, men jeg vil bare sige, at når vi kan se fra erfaringer i udlandet, hvor det altså har eksisteret, så det her mere end 20 år på bagen nogle steder, at man kan konkludere, at det betyder, at man når folk, misbrugere, man ellers ikke når fra syste- merne; det betyder, at man kan begrænse antallet af overdosisdøds- fald; og det betyder, at man kan begrænse eksponeringen over for in- fektionssygdomme, og at man som sagt kan få en kontakt til gade- misbrugere, som man ellers ikke har kontakt med. Når det er den samlede erfaring – og ordføreren kan så kalde det evidens, eller hvad hun vil – vi kan få fra udlandet, som Det Europæiske Overvågnings- center for Narkotika og Narkotikamisbrug har indsamlet, og som ogs- å er optrykt i bemærkningerne til lovforslaget, så synes jeg, at der er

rigtig god grund til, at vi også kommer i gang med at give kommunerne mulighed for at rulle det her ud i Danmark.

Kl. 17:54

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
En kort bemærkning fra fru Jane Heitmann.

Kl. 17:51

Jane Heitmann (V):

Ja, jeg synes, det er tankevækkende, at vi igen og igen hører ordene evidens og videnskabelig, men hverken ministeren eller en eneste af ordførerne har faktisk kunnet svare på, hvad det her reelt har reddet af narkomanliv fra at være i et misbrug til ikke længere at være i et misbrug. Jeg synes, det er en tankevækkende holdning, at man accepterer at fastholde narkomaner i deres misbrug med alt, hvad det fører med af kriminalitet, socialt armod og til en vis grad også sundhedsrisici. Jeg synes faktisk, det er lidt skuffende.

Jeg kunne godt tænke mig også lige at følge op på en ting, vi har hørt her i debatten, som netop går på rygeproblematikken i de her fixerum. Jeg kan så forstå, at der skal tillades rygning, og hvis jeg har forstået det ret, skal der tillades rygning i en rygekabine. Kunne ministeren ikke lige kort skitsere de her sikkerhedsprocedurer, der så vil være, hvis vi nu forestiller os, at der sidder en narkoman inde i en rygekabine og ryger rygeheroin og lige pludselig får et ildebefindende: Hvordan er sikkerhedsproceduren så for sundhedspersonalet, der skal redde en dårlig narkoman ud?

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Med det lovforslag, vi behandler i dag, giver vi et retligt grundlag, en lovhjemmel til, at kommunerne kan oprette stofindtagelsesrum. Og man skal overholde rygeloven – det skal man jo. Det er der ikke sat noget spørgsmålstegn ved. Hvordan man gør det, er jo et lokalt anliggende. Det følger også i forlængelse af den måde, vores rygelov er indrettet på, at man har et ansvar for det lokalt. Så er den diskussion faktisk ikke så meget længere, og jeg må tilstå, at jeg lidt ligesom SF's ordfører troede, det var et drillespørgsmål, da det først kom op, men så fyldte det pludselig en del i debatten, og jeg må sige, at jeg synes, det er lidt af et sidespor.

Når Venstres ordfører insisterer på at blive ved med at konstatere, bare konstatere, at det her vil fastholde folk i deres misbrug, og alle de erfaringer, vi har fra udlandet, viser, at det her rent faktisk betyder, at man kan nå ud til de gademisbrugere, vi ellers ikke har kontakt med, at det rent faktisk betyder, at der – det er et de krav, vi vil stille fra statslig side – jo skal være sundhedsfagligt og social fagligt personale til stede, og det er det eneste krav, vi stiller, fordi det jo er kommunerne, der bedst ved, hvordan man kan opfylde de lokale behov, så det er da en måde at nå folk på, der er bedre end status quo, som det er i dag. Så jeg bliver nødt til at vende den om og sige tilbage til Venstres ordfører: Jeg har ikke hørt Venstres ordfører komme med nogen evidens eller nogen sandsynliggørelse af, at det her forslag vil medføre, at man fastholder folk i deres misbrug. Tværtimod har vi erfaringer fra udlandet, der viser os det stik modsatte. Så jeg synes ikke, at den konstatering er blevet mere rigtig af, at Venstres ordfører nu er kommet med den rigtig mange gange i dag.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Og så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance, for en kort bemærkning.

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg skal bare have ministeren til at bekræfte, at de initiativer, der er i dag, f.eks. det mobile fixerum, kan fortsætte uhindret.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:54

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Med den lovhjemmel, der bliver skabt i dag, kan kommuner få mulighed for at oprette stofindtagelsesrum. Dem kan kommunerne altså selv drive, eller også kan selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommunerne drive dem. Det vil sige, at man skal være en selvejende institution, og det er, som jeg er blevet oplyst om det af jurister, der ved noget om den slags, ikke den sværeste ting i verden at blive, og derfor vil det være muligt for kommunerne lokalt at vælge den tilrettelæggelse og drift, som man mener lokalt er bedst.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:54

Joachim B. Olsen (LA):

Hvorfor egentlig? Altså, jeg mener, i dag er der et tilbud inde på Vesterbro, som fungerer. Der er en enormt høj normering på det tilbud, der er over 50 læger og sygeplejersker tilknyttet det tilbud. Det fungerer i dag. Hvad er rationalet bag, at det ikke kan få lov til at fortsætte? For som jeg kan forstå det, er politiet ikke kommet og har stoppet det tilbud, der er i dag. Der er sådan set ikke noget i loven, der siger, at det tilbud ikke må fungere, at det er ulovligt, så hvad er rationalet bag, at man skal lave det her om?

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 17:55

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jamen jeg synes jo, at debatten i dag har vist meget godt, at der er nogle, der synes, at det her er for vildt, fordi det giver for store problemer i forhold til håndhævelsen – hvad skal politiet stille op, og hvordan kan vi overhovedet få det her til at fungere? – mens hr. Joachim B. Olsen så rejser spørgsmålet om, om det ikke er for fast, for stramt, for indsnævret, for indskrænket i sit mulighedsrum.

Den her model, hvor vi siger, at vi nu giver lovhjemmel til, at kommunerne selv kan stå for driften eller kan lave en driftsoverenskomst med selvejende institutioner, er jo sådan set en måde at kunne bevare noget af det på, hr. Joachim B. Olsen fremhæver, nemlig at der eksisterer nogle velfungerende initiativer derude, men hvor vi samtidig har den nødvendige hånd i hanke med, hvem der står med ansvaret, nemlig kommunerne. Det er jo kommunerne, som har ansvaret for forebyggelses- og behandlingsindsatsen, i henhold til både sundhedsloven og serviceloven.

Så skal jeg også sige, at den model, vi er landet på, har vi lavet i tæt samarbejde med Justitsministeriet, som jo står for den politimæssige side af sagen.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 17:56

Det er vedtaget.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det glæder mig, at ministeren siger, at rygeloven skal overholdes, men jeg undrer mig en lille smule, når det bliver sagt, at det nok er et drillespørgsmål eller et sidespor. For mig at se er medarbejdernes arbejdsmiljø ikke noget sidespor. Man synes selvfølgelig i den her sammenhæng, at det er synd for narkomanerne – det er slet ikke det, og det også dem, der er kernen i det – men er det ikke lige så vigtigt, at de medarbejdere, der skal håndtere det, også kan gøre det under forsvarlige forhold? Og er det ikke et lige så relevant spørgsmål at tage op i den her sammenhæng, at der også skal leves op til de arbejdsmiljømæssige krav? Det vil jeg gerne høre, hvordan ministeren forholder sig til.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren, værsgo.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg må bare fastholde, at det, vi gør i dag, er, at vi skaber lovhjemmel til, at man lokalt i kommunerne får mulighed for at etablere og drive stofindtagelsesrum. Derfor er det også et lokalt ansvar at sørge for, at rygeloven, som der bliver spurgt ind til, bliver overholdt. Arbejdstilsynet vil føre tilsyn, som de i det hele taget gør, med at rygeloven overholdes, og det vil også gælde på det her område. Ligesom vi med rygeloven ikke står i Folketingssalen og detailregulerer, hvordan man lokalt lever op til rygeloven, men konstaterer, at man skal leve op til rygeloven, skal vi jo heller ikke gøre det på det her område. Så det var ikke et forsøg på ikke at svare.

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 17:58

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det, jeg så hører ministeren sige, er, at man selvfølgelig skal leve op til rygeloven. Vi skal lige om lidt tale om rygekabiner. Der vil ministeriet udsende advarselsskilte, der skal sættes op på de her rygekabiner. Det må så være det samme, der skal gælde for de her fixerum. Der vil blive sat et advarselsskilt op om, at der ryges, så man ikke kommer til at gå der ind ved en fejltagelse.

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:58

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg ved ikke, hvordan de lokalt i de kommuner, der måtte ønske at etablere stofindtagelsesrum, vælger at indrette sig. Jeg kan bare i forlængelse af hr. Jens Henrik Thulesen Dahls spørgsmål konstatere, at selvfølgelig gælder rygeloven også her.

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde, en skærpelse af lovens straffebestemmelser m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 09.05.2012).

Kl. 17:59

Forhandling**Tredje næstformand (Marianne Jelved):**

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Jane Heitmann fra Venstre.

Kl. 17:59

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Regeringen ønsker med dette lovforslag at sætte fokus på bl.a. passiv rygning. Det er i sig selv et fromt ønske, særlig hvis der er en reel problemstilling at hænge hatten på.

Fra Venstres side har vi noteret os, at flere høringsparter bemærker den meget korte høringsfrist. Jeg tror, at vi er mange, der undrer os over, hvorfor regeringen har så travlt. Men lad mig for en god ordens skyld erindre regeringen om, hvad regeringen skriver i sit eget regeringsgrundlag:

»Regeringen vil i tæt samarbejde med Folketinget sikre høj lovkvalitet gennem rimelige høringsfrister, der sikrer, at organisationer og andre høringsparter har ordentlig tid til at gennemgå lovforslag og udarbejde kommentarer.«

Jeg tror, vi lader det billede stå et øjeblik, mens vi summer lidt over, at regeringen heller ikke på det her punkt overholder egne løfter, og at der i den grad mangler sammenhæng.

Jeg vil gerne her udtrykke min forundring over en regering, som med den ene hånd ønsker at oprette fixerum, hvor man fuldt lovligt kan fixe og ryge ulovligt indkøbte stoffer, mens man med den anden hånd ønsker at forbyde voksne mennesker at ryge en fuldt ud lovligt købt cigaret udendørs på f.eks. et gymnasium.

At rygning er skadeligt og sundhedsfarligt er der vist bred enighed om, uanset politisk observans. I Venstre har vi et stærkt og et målrettet fokus på sundhed med sund fornuft. Den sunde fornuft ser imidlertid ud til helt at have forladt regeringen, som nu med kvælen-de lovgivning ønsker at lave lovgivning for lovgivningens skyld. At indføre lovgivning på områder, hvor hverdagen i praksis fungerer og der ikke er problemstillinger, som indikerer, at her må 179 lovgivere på Christiansborg tage affære, er helt urimeligt. Lad mig komme med et par eksempler på indvendingerne fra nogle af de berørte foreninger. Efterskoleforeningen bemærker, at det ikke giver mening at tale om røgfri efterskoler, fordi eleverne kan ryge, så snart de har forladt skolens område. Og Gymnasieskolernes Rektorforening skriver:

»Vi mener derfor godt, at skolerne inden for de nuværende lovgivningsmæssige rammer kan sikre restriktive rygepolitikker – og ser derfor ikke lovændringen som nødvendig.«

For det første er det allerede forbudt for eleverne at ryge inden-dørs på gymnasierne, og for det andet kan gymnasierne godt selv finde ud af at tage ansvar og gennemføre yderligere stramninger. De behøver ikke sindrige manualer fra 179 landspolitikere om, hvor på

skolens matrikel elever må det ene eller det andet. Det synspunkt deler vi fuldt ud i Venstre. Som liberalt parti er vi ikke imod, at forældre og uddannelsessteder sætter grænser for under 18-årige. Det er tværtimod det, der er vores alternativ til håbløse statslige forbudsregler med politikontrol, der ikke virker, og undtagelser og bureaukrati. Derfor tror vi også på et samfund, hvor også forældrene og uddannelsesstederne er med til at løfte et ansvar. Det viser de allerede i dag, og det er jo trods alt dem, der skal sikre overholdelsen, og ikke politiet

Politikere kan lovgive om meget og meget. Til gengæld kan vi ikke lovgive om noget af det allervigtigste i samfundet, nemlig ansvaret for os selv og for vores nærmeste. I Venstre er vi optaget af, at man lokalt tager ansvar, ligesom vi er optaget af at forebygge, at unge overhovedet begynder at ryge, og ligesom vi tror på, at man kan nå væsentlig længere ved at sikre en bedre håndhævelse af den eksisterende lovgivning. Fra Venstres side glæder vi os derfor over, at regeringen har valgt at lytte, hvad angår bødestørrelserne. Det er et vigtigt signal at sende, at vi mener det seriøst, når vi fra Christiansborg lovgiver omkring konsekvenserne af salg af tobak til unge under 18 år.

Afslutningsvis vil jeg gerne gøre det klart, at Venstre ikke kan støtte lovforslaget, og vi ser frem til udvalgsarbejdet. Vi finder ganske enkelt ikke, at der er sammenhæng i regeringens argumentation på flere områder, som når der f.eks. i lovtekstens § 7 står, at på børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af gymnasiale ungdomsuddannelser og opholdssteder er det ikke tilladt at ryge på institutionernes område. At der nævnes gymnasiale ungdomsuddannelser må så betyde, at SOSU-skoler, landbrugsskoler, tekniske skoler uden htx samt handelsskoler uden htx ikke er omfattet. Og det er ifølge statistikken nogle af de steder, hvor der er flest unge rygere. Det forhold vil vi naturligvis gerne have belyst nærmere under udvalgsarbejdet.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er ønsket en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen, Socialdemokraterne.

Kl. 18:04

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Venstres ordfører, fru Jane Heitmann, ved alt om, at vi fra socialdemokratisk side havde ønsket, at Venstre havde afsluttet forhandlingerne og var gået med i en bred aftale. Sådan gik det ikke, og det undrer os rigtig, rigtig meget. Danmark ligger rigtig dårligt i forhold til middellevevid, og den tidligere statsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen, sagde i 2009 i forbindelse med sin plan for, at vi skulle genvinde en af de ti højeste placeringer bl.a. på sundhedsområdet:

»Mange gode leveår er både en forudsætning for velstand og for lykke. Her kunne vi klare os bedre i Danmark. Der er ingen grund til, at vi i Danmark ikke skulle kunne leve lige så længe som f.eks. svenskerne og nordmændene. Stærkere forebyggelse og sundhedsbehandling betyder flere gode leveår for alle danskere.«

Hr. Lars Løkke Rasmussen siger også, at vi alle har en forpligtelse til at passe på hinanden og ikke mindst vores børn, og at det derfor også kan være nødvendigt at lovgive for at beskytte vores børn, eksempelvis mod rygning.

Jeg er rigtig ked af, at den holdning ikke er videreført til 2012, nu hvor vi har en mulighed, og nu hvor vi står over for at skulle revide-re den rygelov, der var en meget, meget bred aftale om i 2007. Hvorfor? Det er mit spørgsmål til fru Jane Heitmann.

Kl. 18:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:05

Jane Heitmann (V):

Det, som hr. Flemming Møller Mortensen refererer til, er jo den danske drøm, og den danske drøm lever i allerhøjeste grad stadig væk, både hos og i Venstre. Jeg vil såmænd bare her konstatere, at Socialdemokratiet og regeringen jo i allerhøjeste grad svigter vælgernes drøm. Man er løbet fra stort set samtlige valgløfter.

Kl. 18:06

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:06

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg er rigtig ked af, at vi ikke kan få mere essens i den her debat, og at ordføreren nu står og siger, at det her er et svigt af valgløfter, når sagen er så alvorlig, som den er, og vi har så mange børn og unge, som begynder at ryge, og vi alle kender konsekvenserne af det. Jeg vil sige til fru Jane Heitmann: Det er ikke godt nok.

Hvad er det, Venstre ville gøre, hvis Venstre havde genvundet regeringsmagten? Hvad ville Venstre gøre for at gøre en særlig indsats, for at færre unge skulle begynde at ryge, for at dæmme op for de mange sygdomme, for at dæmme op for den konsekvens, der er af at begynde at ryge som barn eller ung og at ryge et langt liv, nemlig at dø tidligt og få mange sygdomme? Hvad er det, Venstre ville have gjort? Hvad er det, Venstre ikke nåede at fuldføre af det, som den tidligere statsminister altså i 2009 sagde var Venstres mål? Hvilke mål, hvilke initiativer ville Venstre have taget, hvis de sad med regeringsmagten nu?

Kl. 18:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Jane Heitmann (V):

Det, jeg igen hører hr. Flemming Møller Mortensen tale om, er svigt af løfter. Og jeg må jo igen som ordfører konstatere, at regeringen her vælger at svigte sit eget løfte ved at bryde det forlig, der var på området, og indgå en aftale eller et forlig – jeg ved ikke, hvad man kalder det i den ny terminologi. Det synes jeg er et ærgerligt udgangspunkt for et videre samarbejde, og jeg fristes lidt til at spørge sådan retorisk, om det er blevet en vane for regeringen at bryde forlig.

Kl. 18:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Camilla Hersom, Det Radikale Venstre.

Kl. 18:07

Camilla Hersom (RV):

Det er i virkeligheden lidt i forlængelse af det forrige spørgsmål, for jeg hørte jo fru Jane Heitmann sige i sin ordførertale, at man gik op i forebyggelse, og at man gerne ville sætte ind med noget forebyggelse, der virkede over for de unge. Og jeg ville gerne have, om fru Jane Heitmann kunne uddybe, hvad det så er, Venstre mener der rent faktisk ville hjælpe, når vi taler om de unge og rygning, altså ting, som man tilsyneladende ikke har diskuteret i de her forhandlinger.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Kl. 18:10

Jane Heitmann (V):

Jeg vil meget gerne uddybe, hvad det er, Venstre mener. Vi har sagt det før, og jeg vil gerne sige det igen: Vi mener, at den eksisterende lovgivning er fuldt ud tilstrækkelig, også hvad angår et forebyggende sigte. Vi mener, det vil være klog strategi, også i forhold til de unge, at starte med at håndhæve den lovgivning, som har eksisteret siden 2007.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 18:08

Camilla Hersom (RV):

Det er jo netop et element i det lovforslag, vi behandler i dag, nemlig at man vil forsøge at håndhæve det forbud, der er mod salg af tobak til unge under 18 år. Så det kan jo undre, at Venstre ikke fandt anledning til at støtte det lovforslag, som vi førstebehandler i dag. Men har Venstre andre ting på programmet end det, at man vil håndhæve et forbud? Er der andet, Venstre kunne forestille sig ville hjælpe, eller er Venstre tilfreds med den tilstand, som betyder, at antallet af unge rygere er fuldstændig stagneret og ikke falder, som det ellers er tilfældet for andre rygergrupper i samfundet?

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:09

Jane Heitmann (V):

Jamen fru Camilla Hersom har da fuldstændig ret i, at jeg roste regeringens initiativ i forbindelse med den eksisterende lovgivning, netop hvad angår bødestørrelsen. Det glæder mig meget, at regeringen har valgt at lytte til almindelig sund fornuft på det område.

Hvad angår de unge rygere, vil jeg sige, at man da skal gøre sig den allerstørste umage for at forhindre, at unge overhovedet begynder at ryge. Og jeg kan jo konstatere, at i år 2000 røg 17 pct. af eleverne i 9. klasse hver dag, og i dag er der halvt så mange, der ryger. Det betyder, at lovgivningen virker.

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er det fru Stine Brix fra Enhedslisten, der gerne vil have en kort bemærkning.

Kl. 18:09

Stine Brix (EL):

Det er jo nogle interessante tal. Der har helt sikkert været en effekt af den lovgivning, der er, men vi kan også se på de samme tal, at det tal er stagneret siden 2006. Og det er stadig sådan, at en ud af ti, der går i 9. klasse, ryger til daglig. Det er alt, alt for mange efter min mening med den store sundhedsrisiko, vi ved det indebærer, når man ryger, og når vi ved, at det netop er i teenageårene, man etablerer en fast rygevaner. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre: Var det det her, der var årsagen til, at Venstre forlod forhandlingerne om rygeaftalen, nemlig at man ikke ville være med til at kigge særligt på, hvad man kunne gøre for de unge rygere? Eller hvad var årsagen egentlig til, at Venstre ikke ville være med?

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Jane Heitmann (V):

Jeg er helt enig, også med Enhedslisten, i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe, at unge ryger. Og det, som jo er det helt oplagte svar her, er, at vi må have forældrene på banen. Forældre har et enormt ansvar for, at deres børn ikke begynder at ryge. Det har skoler og institutioner også, og det, som vi jo kan høre fra rektorenes forening, som jeg også nævnte i min ordførertale, er, at man mener, at man faktisk godt selv inden for gældende lovgivning kan være med til at indføre de stramninger, som hver enkelt institution finder rimelige.

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 18:11

Stine Brix (EL):

Jeg hører ordføreren sige, at vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan. Gør det så ikke indtryk, når Kræftens Bekæmpelse har fremlagt en undersøgelse, der viser, at på de efterskoler, hvor man ikke må ryge, er der halvt så mange, der begynder at ryge, som på de efterskoler, hvor man gerne må ryge? Det gør en kæmpe forskel, om man må ryge på skolen eller ej. Gør det ikke indtryk, og vil det så ikke være interessant at kigge på som et tiltag, der faktisk ville betyde uhyre meget for de unge mennesker, som så ikke begynder at ryge?

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:11

Jane Heitmann (V):

Det gør altid indtryk, når der kan fremlægges en undersøgelse og dokumenteres forskellige sundhedsmæssige aspekter. Det gør altid indtryk, og det gør det også, når Kræftens Bekæmpelse fremlægger deres tal i forhold til unge og rygning eller i forhold til kræft, eller hvad Kræftens Bekæmpelse nu kommer med. Den undersøgelse, som fru Stine Brix her refererer til, er jo ikke færdig endnu, og jeg synes, man skal være meget, meget forsigtig med at gå ud og konkludere på baggrund af en ikke færdiggjort undersøgelse.

Det, som vi jo ved, er, at rygning har en social slagside, og en klog tilgang til lige præcis den undersøgelse ville da være at få styr på, hvordan den sociale slagside forholder sig til de børn eller unge mennesker, som ryger, og hvad vi kan gøre for at rette op på den sociale slagside.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Flemming Møller Mortensen, som er ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Er der alvor i den her sag, som drejer sig om en revidering af rygeloven? Hertil vil jeg gerne med et rungende ja sige: Ja, det er der. Der er meget, meget stor alvor. Lad mig give et par eksempler på konsekvenserne af rygning. 14.000 danskere dør årligt som følge af rygning. Hver fjerde dansker, der dør, dør som følge af rygning. Det er den største enkeltstående faktor i forhold til sygdomsudvikling og dødsfald i Danmark. 5.000 danskere får hvert år tilkendt førtidspension som følge af en sygdom, der skyldes rygning. 150.000 danske patienter bliver årligt indlagt som følge af rygning. 2,8 millioner sygedage har vi her i landet årligt som følge af rygning. Det er der

mange skæbner og mange dårlige liv bag, og det koster samfundet rigtig mange penge. Derfor har vi en rygelov, derfor blev vi i 2007 med meget stort flertal her i Folketinget enige om, at vi havde brug for en lovgivning på det her område. Vi blev enige om, at den skulle evalueres i 2010, det udsatte vi, og nu er vi her, hvor vi har evalueret, og vi laver justeringer.

Regeringspartierne har fremlagt et lovforslag, som primært tager udgangspunkt i at beskytte og hjælpe børn og unge, så vi undgår, at de begynder at ryge, og så vi undgår, at de ryger meget. De skal have hjælp til heller ikke at blive udsat for passiv rygning på det, der er deres arbejdspladser. Deres arbejdspladser er skolerne. 1 ud af 4 13-årige har røget, 1 ud af 10 15-årige ryger dagligt. Der er virkelig behov for, at vi får justeret den her rygelov, og der er plads til forbedringer. Socialdemokraterne havde virkelig håbet på at få en bred aftale, som vi havde det i 2007, og jeg troede rent faktisk til det sidste, at det ville lykkes. Det troede jeg, fordi jeg kunne se, der ikke var stor uenighed de borgerlige partier og regeringspartierne imellem. Men sådan blev det ikke. Der røg måske surhed og noget politisk strategi og taktik i det, og det synes jeg er ærgerligt. Jeg har tidligere udtalt, og det gør jeg gerne igen, at jeg synes, det er uansvarligt set i forhold til alvoren for børn og unges sundhed. Glædeligt er det dog, at vi får et flertal, og at vi får en god lov ud af det.

Væsentlige punkter, som vi kigger på, og som indgår i lovændringen, er, at ligesom det i dag er lov, at man skal være 18 år for at kunne købe tobak, så bliver det fremover også sådan, at man skal være 18 for at kunne ryge i en skolegård eller på en anden uddannelsesinstitution, og det gælder både ude og inde. Det er fornuftigt, og det giver sammenhæng i den lov, vi allerede har i dag. Der er visse undtagelser, eksempelvis anbringelsessteder for unge og nogle undtagelser i forhold til Kriminalforsorgens institutioner. Vi skærper også reglerne i forhold til arbejdspladser, eksempelvis enkeltmandskontorer, som skal blive røgfrie, og det er af hensyn – et nødvendigt hensyn – til eksempelvis rengøringsassistenten. Men der vil fortsat være mulighed for, at landmanden kan ryge i sin traktor eller lastbilchaufføren i sin lastbil, og det vil fortsat være muligt også at ryge på de små værtshuse på under 40 m². Vi skærper kontrollen og sanktionerne, og det er helt nødvendigt. Vi hæver bøderne til det dobbelte, så de kommer til at ligge på 5.000, 10.000 og 20.000 kr. for henholdsvis første, anden og tredje gang, der finder overtrædelse sted. Vi evaluerer loven igen i 2014 og finder områder for yderligere forbedringer.

Andre områder, som vi også kigger på, er, at der skal gives en ekstra hjælpende hånd til de op imod 70 pct. af alle rygere, som rent faktisk gerne vil holde op med at ryge. Vi kræver også, at der skal forevises legitimation, når unge handler i butikkerne fremover, for at vise, at de reelt er 18 år, og vi tager til EU for at få EU til at frembringe den nødvendige viden og dokumentation for tobakkens og tilsetningsstofferne skadevirkninger og deres afhængighedsskabende virkninger. Kan vi ikke få EU med på den plan, så kigger vi på lovgivningen i Danmark. Det er initiativerne set overordnet.

Så kan man spørge: Er det tilstrækkeligt? Er det tilstrækkeligt, når vi kigger på tobakkens alvor og skadelige effekt? Nogle vil sige nej, og andre vil sige det modsatte. Som jeg ser det, tager vi tre skridt i den rigtige retning. Det er bedre for sundheden, for de unge i særdeleshed, og det er bedre for alle, der udsættes for røg, enten fordi de selv er rygere, eller fordi de udsættes for passiv rygning.

Socialdemokraterne ønskede en bred aftale, de borgerlige partier stod af – de bærer ikke ansvaret. Det synes jeg er ærgerligt, og jeg synes, det er en ærgerlig måde at forvalte sine mandater på her i Folketinget. Vi får en god aftale, Socialdemokraterne støtter den naturligvis, og SF gør det samme.

KI. 18:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

KI. 18:18

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Nu bliver det jo meget svært for unge at komme til at ryge. Hvis man nu har et ungt menneske, som er ryger, rigtig, rigtig træt af at gå i skole, men egentlig står foran gerne at skulle tage en ungdomsuddannelse, hvor skal man så gå i skole henne? Betyder det her, at vedkommende skal vælge mellem at holde op med at ryge eller lade være med at gå i skole? Jeg kunne være bange for, at rigtig mange af dem, som i og for sig ikke er voldsomt motiveret, men måske godt vil tage en uddannelse – vi vil rigtig gerne have, at de tager en uddannelse – vil være i tvivl. Hvor skal de gå hen at gå i skole med det her?

KI. 18:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

KI. 18:19

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl får i hvert fald ikke mig som ordfører til at stå her og sige, at folk ikke skal tage en uddannelse. Det her er jo ikke et enten-eller. Vi ved alt om, at tilgængelighed til rygning gør, at flere ryger, og derfor skal vi jo gribe de lavest hængende frugter, og det er børn og unge. Derfor snitter vi lige nøjagtig revideeringen af rygeloven til i særdeleshed at fokusere på børn og unge. Vi kan se, at der er rigtig mange uddannelsesinstitutioner, som har indført en stram rygepolitik. Eleverne kommer da, også selv om det måtte være erhvervsfaglige skoler, som har gjort det. Så her søger Dansk Folkeparti et argument, som jeg slet ikke mener er diskussionen værdig.

KI. 18:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning igen fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

KI. 18:20

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det er jo beklageligt, hvis det ikke er diskussionen værdigt. Jeg ville jo gerne have, at vi tog en seriøs diskussion om det, fordi jeg tror faktisk, at der vil være en gruppe, som vi tager på den her måde, hvor man i dag, hvor skolerne har mulighed for at lave rygepolitik, har mulighed for at gå ind og lave en pædagogisk indsats over for de unge, har mulighed for at hjælpe dem med at lade være med at ryge og finde måder, hvorpå der kan arbejdes med det. Den mulighed mister de. Nu bliver det bare forbudt. Jeg er såmænd bare bekymret for den gruppe. Jeg ved ikke, hvor stor den er, men den vil være der, og det er måske dem, som har allersværest ved at komme igennem og få den her uddannelse, som vi på den her måde får skubbet ud.

KI. 18:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

KI. 18:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Vi tager jo i hvert fald et helt klart initiativ, og det bliver lov fra medio august, at der ikke må ryges på uddannelsesinstitutioner, hvis de elever, der går der, er under 18 år.

Jeg har et brev fra en mor, det er godt nok ikke en erhvervsfaglig uddannelse, men det er et alment gymnasium, hvor der bliver røget,

og moderen skriver, at hun er rigtig ked af, at forældreansvaret og pædagogikken hjemme i stuen og køkkenet ikke har været tilstrækkelig. Der bliver røget rigtig meget lige uden for hoveddøren på gymnasiet, og moderen har adskillige gange henvendt sig til ledelsen, til rektor, og spurgt, om de ikke kunne bære ansvaret på institutionen for en anden og bedre rygepolitik. Det er ikke lykkedes for forældrene at komme igennem.

Kl. 18:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en ny, der ønsker ordet. Det er fru Jane Heitmann fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 18:21

Jane Heitmann (V):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at holde lidt fast i det her om forældre. Der ligger et høringssvar fra Foreningen for Danske Døgninstitutioner, og jeg vil godt lige kort citere, hvad de skriver. De skriver i deres høringssvar:

»På institutioner, hvor der er indført rygeforbud for voksne, har det medført, at en del børn ikke har fået besøg af deres forældre, da de ikke ønsker at overholde dette forbud«.

Synes hr. Flemming Møller Mortensen, at det er hensigtsmæssig lovgivning, regeringen er i gang med at indføre i forhold til børn og forældre?

Kl. 18:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:22

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu er det jo meget pudsigt, at fru Jane Heitmann fremhæver de her ting i forhold til døgninstitutioner. Her fra talerstolen eller fra andre steder refererer vi jo naturligvis ikke fra forhandlingerne, men jeg erindrer, at Venstre og Konservative først forlod forhandlingerne langt senere, end der var fundet egentlig enighed om, hvordan man skulle gøre både i forhold til Kriminalforsorgen og i forhold til steder, hvor andre unge bliver placeret uden for hjemmet. Derfor virker det meget, meget søgt, at Venstre nu prøver at finde små elementer, hvor man kan spørge, om der her er en konflikt mellem børn og forældre, fordi der ikke må ryges på en døgninstitution, og forældrene derfor ikke kommer og besøger dem.

Da fru Jane Heitmann var oppe som ordfører lige for lidt siden, blev der refereret til Kræftens Bekæmpelses undersøgelse på efterskoler, som viser, at dobbelt så mange børn begynder at ryge på en efterskole, hvor der må blive røget. Altså, er det her et hensyn til barnet, eller er det et hensyn til forældrene? Hvor ligger det politiske ansvar og de voksnes menneskelige ansvar i forhold til, at færre børn skal udsættes for enten direkte rygning, fordi de selv ryger, eller for den passive rygning?

Kl. 18:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 18:23

Jane Heitmann (V):

Det her er sådan set ikke et spørgsmål om at søge konflikter. Det er et spørgsmål for at finde ud af, hvor det er, regeringen er henne i forhold til forældreansvaret, i forhold til det ansvar, som vi alle sammen har i det her samfund for at opføre os ordentligt over for hinanden. Jeg synes ikke, at jeg får noget konkret svar fra ordføreren, udover at han bare forsøger at sætte aben på en andens skulder, og det kan jeg naturligvis kun beklage.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 18:24

Kl. 18:24

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu synes jeg jo ikke, at det drejer sig om aber i dag. Det drejer sig om børn og unges helbred og sundhed, og der bærer Venstre altså ikke noget ansvar. Det synes jeg er skammeligt. Vi havde en sundhedsminister, der i juni måned sidste år, det var hr. Bertel Haarder, som sagde, og jeg citerer:

For mig er der stor forskel, om man udøver formynderi over for børn eller over for voksne. Jeg vil meget gerne være formynder over for unge under 18 år. Derfor har jeg f.eks. over for skoler og uddannelsesinstitutioner presset meget på for at stoppe rygning og drikkeri. Det har virket, og kunne jeg gøre det på den samme måde i forhold til andre ting, vil jeg gøre det.

Altså, hvad er det, der sker i Venstre. Hr. Bertel Haarder var sundhedsminister sidste år i juni måned, og nu begynder Venstres ordfører at grave små petitesser op, fordi Venstre er røget i opposition og er blevet sure, eller hvad der er af anden årsag til, at man ikke ville bære ansvaret. Kræftens Bekæmpelse, Forebyggelseskommissionen, som var den tidligere regerings egen forebyggelseskommission, har givet klare anbefalinger til, hvilken vej vi skal gå. Det gør vi nu med regeringens forslag. Hvor er Venstre? De er passive, de bærer ikke ansvar.

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en for en kort bemærkning, og det er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 18:25

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg må nok erkende, at jeg er en lille smule enig med ordføreren i hans kritik af de andre borgerlige partier. De har om nogen været medvirkende til, at der er kommet det ene forbud efter det andet på det her område.

Men jeg vil godt lige spørge ordføreren til det konkrete eksempel, som han kom med tidligere. Hvad hjælper det den her mor, som ordføreren hentydede til, når hendes barn går hen til sit gymnasium, at de elever på gymnasiet, der ryger, står 20 m væk fra døren, lige uden for skolens matrikel? Altså, når man alligevel skal forbi dem, der står og ryger, hvad hjælper det så? Det er jo fuldstændig symbolsk lovgivning.

Kl. 18:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg vil gerne citere fra det brev, jeg har fået:

Der er rigtig mange, der ryger på gymnasiet, og det er så nemt og så hyggeligt lige at gå uden for hoveddøren i skolegården, hvor der er bænke og askebægre stillet op. De skal kun gå få skridt for at komme ud i det fri og få lov til at ryge, og som nævnt har skolen faktisk stillet faciliteter op, for at det skal være nemt og hyggeligt.

Jeg vil sige til hr. Joachim B. Olsen, at det drejer sig om tilgængelighed. Det er det, der er grundpillen i rigtig, rigtig meget forebyggelsespolitik. Vi ved, at ligger det lige for, så gør man det. Er det sådan, at det er et lille hyggeligt, cosy område med bænke, ja, så går man derud. Hvis de to hippe elever fra årgangen sidder derude og ryger, hvem sværmer så ikke omkring dem? Joachim B. Olsen, både

du og jeg kan godt huske, at det var sådan, det var at gå i skole. Den sociale effekt er stor blandt børn og unge, og det har noget med tilgængelighed at gøre. Derfor laver vi en regel på området.

Kl. 18:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg bliver næsten nødt til lige at minde om, at der ikke er direkte tiltale fra talerstolen.

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:27

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kan godt huske, hvordan det var at gå i gymnasiet. Jeg kan også godt huske, at jeg selv røg i 1 år, og så holdt jeg også op igen, ligesom de fleste unge jo gør. Det er jo sådan, at de fleste unge mennesker – sådan er vi indrettet – prøver forskellige ting, herunder prøver nogle også at ryge, selv om man udmærket godt ved, at det er sundhedsskadeligt. Det er der heller ikke nogen der argumenterer imod at det er.

Men det her handler om, at vi herinde i Folketinget skal sidde og bestemme over voksne mennesker, for dem, der er ledere ude på de her gymnasier, er voksne mennesker. Nu tager vi ansvaret fra dem, og det er der et problem i. Det er der et problem i i forhold til vores demokrati, i forhold til at det må være sådan, at det er voksne mennesker derude, uden for de her mure, som vi må have tillid til kan træffe de rigtige beslutninger. Hvis der så er et område, hvor de voksne mennesker vælger noget andet end det, vi synes er rigtigt herinde, må det bare være sådan. Og så kan de mennesker, f.eks. på et gymnasium, som ikke er enige i den beslutning, jo gå hen på et andet gymnasium. Så vil det jo være sådan, at hvis efterspørgslen på røgfrie gymnasier er så stor, vil de gymnasier, hvor der må ryges, på et eller andet tidspunkt bukke under, altså fordi der ikke vil være nogen, der vil ønske at gå på det gymnasium.

Kl. 18:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:29

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kommer slet ikke bag på mig, at hr. Joachim B. Olsen har den holdning, for Liberal Alliance vil blot afregulere alt. Altså, man taler til en meget lille del af befolkningen, som ikke forstår fornuften i, at det også er godt at have et samfund med regler.

Jeg vil gerne spørge hr. Joachim B. Olsen om noget. Hr. Joachim B. Olsen giver udtryk for, at de fleste holder op med at ryge. Er det hr. Joachim B. Olsens holdning, at der er for mange, der ryger i Danmark? Nu ved jeg godt, det kan være vanskeligt at få hr. Joachim B. Olsen til at svare herfra på mit spørgsmål: Er der for få eller for mange, der ryger i Danmark? Jeg vil sige, at der set med socialdemokratiske øjne er for mange, som ryger.

Jeg kunne også have haft lyst til at stille et andet spørgsmål til hr. Joachim B. Olsen, og det er: Giver det mening, at man skal være 18 år for at købe tobak i Danmark, eller giver det ikke mening? Det giver rigtig meget mening set med socialdemokratiske briller og øjne, at man skal være 18 år, fordi mange børn og unge har vanskeligt ved at forstå konsekvenserne af de ting i livet, der rent faktisk er farlige. Nu har vi også reguleret fartgrænser og aldersgrænser med hensyn til knallerter og andre ting. Derfor synes vi, det giver rigtig meget mening at harmonisere reglen om en aldersgrænse på 18 år i forbindelse med køb og salg af tobak med en regel om, hvor man må ryge henne, når man er under 18 år.

Kl. 18:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Mange tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:30

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Debatten om rygning er altid spændende. Rygning har vi alle sammen en mening om. En ting, som man helt overordnet kan forundres over, er, at når det nu i forbindelse med dette lovforslag beskrives, hvor farlig røg er – vi hørte også lige Socialdemokraternes ordfører beskrive, hvor mange der dør, og hvor mange der bliver syge af det – hvordan kan det så være, at man ikke forbyder tobak fuldstændig? Det ville i det mindste give en eller anden form for mening i den her sammenhæng.

Aftalen bag lovforslaget er indgået af et smalt flertal, regeringen og Enhedslisten, og det er nok ikke et forlig, for den gamle aftale var nemlig ifølge regeringen ikke et forlig. Pudsigt nok står der i bemærkningerne til lovforslaget, at i 2010 udskød aftalekredsen revisionen. Hvorfor mon det var aftalekredsen, som gjorde det, når det nu ikke er en aftale eller et forlig? Dansk Folkeparti er stadig af den formening, at der er tale om forligsbrud i den her sag. Men det er måske regeringens holdning, at det kun er vigtigt med forlig, hvis man er enig med regeringen – ellers er der ikke noget, der hedder forlig, på samme måde som med udligningsreformen, hvor man heller ikke respekterer et forlig.

Tilsyneladende er meningen med lovforslaget stadig at imødegå passiv rygning, selv om det hele får en drejning, der antyder et syn på sundhedsområdet, som i vores øjne er voldsomt formynderisk: Vi ved, hvad der er bedst. Man vil forbyde rygning på enkeltmandskontorer, fordi man, som man skriver, mener, at det typisk vil medføre spredning af tobaksrøg i de tilstødende lokaler og derfor ofte vil blive en kilde til ufrivillig passiv rygning for andre ansatte. Hvis andre bliver generet af ufrivillig passiv rygning, var det allerede forbudt efter den gamle lov, så hvorfor lave det her tiltag? Det er en mærkelig tilgang, at fordi der måske er eksempler på, at den lov ikke bliver overholdt, så bliver man nødt til at stramme den i stedet for at fokusere på at få den overholdt.

Sikring af, at røgen bliver, hvor den er, er en rent bygningsteknisk eller ventilationsteknisk problemstilling, som naturligvis kan løses. Det er kun et spørgsmål om de ressourcer, det kræver, og det gælder, uanset om det handler om enkeltmandskontorer, rygerum, rygekabiner eller for den sags skyld fixerum.

Oven i det her skal der opsættes advarselsskilte ved rygekabiner og rygerum. Det er selvfølgelig også vigtigt, at man ikke tror, man går ud på toiletet og så uforvarende kommer til at gå ind i en rygekabine. Og med hensyn til skiltene er det så viseligt, at de udleveres gratis af ministeriet. Flot med statsautoriserede skilte! Det forekommer mig en anelse overskruet. Hvis der ikke er ordentlig ventilation ved f.eks. et rygerum, er det for det første slet ikke lovligt efter den gamle lov, og for det andet er der ikke nogen, der er i tvivl om, at der er tobaksrøg i luften. Så hvorfor have skilte? Det næste må være, at vi udstyrer alle rygere med et advarselsskilt, så man ikke kommer for tæt på dem. Rygere bærer altså også rundt på en masse små partikler, og de lugter af røg, og så må de jo også være farlige. Hvordan kan det egentlig være, at vi tillader rygere at opholde sig i samme rum som ikkerygere?

I forbindelse med skiltningen med autoriserede advarselsskilte, som udleveres af ministeriet, er det under »Økonomiske konsekvenser« i lovforslaget angivet, at der er en negativ konsekvens for erhvervslivet på 10 minutter pr. virksomhed, men der er ikke angivet nogen konsekvenser på det offentlige område. Jeg ved ikke lige, hvem det er, der skal sættes skilte op f.eks. her på Christiansborg,

men de kommer jo nok op af sig selv. Ellers kan det være, fordi den offentlige arbejdstid ikke er noget værd, og det kan selvfølgelig også være, fordi der ikke mere skal ryges på offentlige arbejdspladser, men så er der en detalje i loven, jeg ikke lige har været opmærksom på.

En helt anden problematik i forbindelse med rygning er de unge, som er begyndt at ryge, og som har problemer med skolen. De vil nu have svært ved at finde eller rettere sagt faktisk ikke kunne finde en efterskole eller en ungdomsuddannelse, hvor der må ryges. Hvad skal man gøre ved dem? Skal vi lade dem ryge ud af skolen? Hvorfor skulle de være motiveret for at gå på en skole, hvor de som rygere er uønskede? At det er en reel problemstilling, understreges også af høringsvarene fra bl.a. Efterskoleforeningen og Frie Skolers Lærereforening. Det havde været langt bedre at holde fast i den igangværende indsats, hvor man lokalt kunne arbejde med at begrænse rygning, men ud fra en pædagogisk indsats og ikke ved formynderisk tvang.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte det her lovforslag, da vi mener, det er udtryk for en formynderisk tankegang, som lige så stille splitter vores samfund op i gode sunde og dårlige usunde. Den tankegang forstærker problemerne frem for at løse dem.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er en, der ønsker ordet. Det er hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokraterne for en kort bemærkning.

Kl. 18:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Dansk Folkepartis ordfører startede med at sige, at der er spænding omkring debatten om rygning, og at det er der altid. Nej, jeg synes ikke, at der er spænding; der er seriøsitet, og der er alvor.

Men jeg forstår i og for sig godt ordførerens måde at udtrykke sig på, for det falder fuldstændig i tråd med den måde, hvorpå Dansk Folkeparti proklamerede, at de ikke ønskede at være med i forhandlingen. Man inviterede til pressemøde på et røgfyldt værtshus her i København med bægereklang for på en eller anden måde lidt sarkastisk, lidt ironisk, lidt latterliggørende at sige, hvad regeringen var i gang med at gøre på rygeområdet. Det synes jeg var en pinlig måde at handle på fra et politisk partis side.

Jeg vil gerne stille ordføreren et spørgsmål om enkeltmandskontorer: Har Dansk Folkeparti slet ingen forståelse for, at den rengøringsassistent, der kommer ind på et kontor og skal gøre rent, efter at der har været en medarbejder derinde i 8 timer, som måske har storøget på sin cigar, udsættes for en unødvendig, skadelig, kræftfremkaldende passiv rygning?

Kl. 18:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:36

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg siger mange tak for kommentarerne.

Når vi går ud af de her forhandlinger, handler det om, at den tankegang, der ligger bag, at rygerne skal forbydes at ryge, bare fordi de er rygere, og ikke fordi de generer nogen, er os imod.

Når der så blev nævnt et eksempel med enkeltmandskontorer, vil jeg til det sige, at det ganske enkelt handler om, at hvis man ikke har en tilstrækkelig ventilation, vil der ikke kunne komme rengøringspersonale ind i det lokale, men hvis man har det – for der er ikke noget problem i at lave sådan et lokale – kan rengøringspersonalet, når ellers medarbejderen er gået hjem, komme ind og arbejde præcis på samme måde, som vi f.eks. har det ude i hjemmeplejen, hvor man også siger, at der kan personalet godt gå ind og arbejde, forudsat at

der ikke bliver røget, når de er der, og at der i øvrigt bliver luftet ud. Det er helt almindelig praksis, og det er der ikke nogen problemer i.

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:37

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil rigtig gerne have, at tonen her i Folketingssalen skal være ordentlig, så undskyld, hvis jeg bed lidt for kraftigt efter ordføreren.

Jeg forstår ikke ordførerens argumentation om ventilation på enkeltmandskontorer. For mig at se ville ventilationen kunne koste arbejdsgivere ganske meget at installere. Jeg nævner det, fordi ordføreren tidligere i sin ordførertale spurgte, hvem der skulle sætte skilte op, hvis der var en rygekabine, og syntes, at det måtte være en ekstra udgift, og at der måtte sættes tid af, hvis nogen her på Christiansborg eventuelt skulle gøre det. Jeg synes ikke, at det hænger sammen.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er ordføreren af den opfattelse, at man kan kalde det formynderi, hvis vi eksempelvis fra Folketingets side gør noget for unge under 18 år, altså laver reguleringer for unge under 18 år? Er det formynderi eller ej?

Kl. 18:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:38

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jamen der er tale om formynderi, hvis man siger, at folk på enkeltmandskontorer ikke må ryge. Der er ikke noget problem i at lave en effektiv ventilation. Ja, selvfølgelig koster det penge.

Når jeg omtalte de 10 minutter, var det sådan set, fordi der i begrundelsen for lovforslaget står anført, at det for private virksomheder koster 10 minutter, og at det for de offentlige virksomheder ingenting koster. Så det var sådan set bare en måde at pege på, at der er en eller anden unøjagtighed, som gør, at det ikke hænger sammen.

Det er klart, at det koster, hvad det koster. Den eksisterende ryge-lov siger, at man ikke må udsættes for passiv rygning. Ergo er det sådan, at hvis der skal være mulighed for at ryge på enkeltmandskontorer, kræver det den investering, det nu engang kræver. Det er så op til den enkelte arbejdsgiver, om vedkommende vil etablere det eller ikke vil etablere det. Og hvis man ikke vil etablere det, har vi jo hele tiden forbudt rygning på enkeltmandskontorer i virksomheder, og de fleste virksomheder har også gjort det, men det har de ganske udmærket kunnet finde ud af selv. Og der var den gamle lov sådan set også ganske glimrende, når man skulle tage højde for det.

Kl. 18:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er der en ny for en kort bemærkning. Og det er fru Camilla Hersom fra Det Radikale Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 18:39

Camilla Hersom (RV):

Tak. Jeg kan forstå på ordføreren, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, at han er meget bekymret for de unge rygere, der nu ikke længere kan ryge på deres uddannelsesinstitution. Hvad vil det betyde for deres skolegang? Men der er jo ikke noget i det her lovforslag, som forhindrer, at de unge rygere går uden for matriklen. Det er jo det, der er hele pointen: De skal bare bevæge sig væk fra matriklen, og så vil det jo stadig være muligt for dem at ryge.

Lovforslaget, vi behandler her i dag, sigter mod at beskytte mennesker mod passiv rygning og beskytte unge mod et gruppepres, som

rygerne kan udgøre, hvis de er en stærk gruppe. Er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl uenig i, at vi skal beskytte de unge ikkerygere?

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 18:40

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg er ikke uenig i, at vi skal beskytte de unge ikkerygere, men jeg er ikke sikker på, at vi gør det på den rigtige måde.

Det eksempel, der blev nævnt tidligere ved hr. Flemming Møller Mortensen, var dette: Man står uden for et gymnasium og ryger. Jeg har været ude og besøge efterskoler, hvor de faktisk har en god rygepolitik, hvor de aktivt går ind og arbejder med de unge om, om de skal ryge eller ikke ryge. De siger, at hvis det her lovforslag bliver gennemført, vil det medføre, at de unge vil stå og ryge ved indkørslen til skolen, så alle kommer forbi rygerne, som bliver vældig, vældig eksponerede og vældig, vældig synlige.

Det tror jeg ikke er den rigtige vej. Jeg tror faktisk på de ting, der var iværksat i henhold til den gamle rygelov, de ting, man også kan se både i høringsvarene og i alle mulige andre tilkendegivelser ude fra skoleverdenen, der handler om, at man rigtig mange steder faktisk er rigtig godt i gang.

Jeg havde meget hellere set, at man havde understøttet den udvikling frem for at gå ind herfra og sige: Jamen vi tror ikke på, at I selv kan håndtere det, vi tror ikke på, at I selv kan klare det, vi bliver nødt til på formynderisk vis at sige, at nu skal I bare gøre, som vi siger. Jeg tror ikke på, at det er den rigtige vej.

Kl. 18:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Fru Camilla Hersom, en kort bemærkning.

Kl. 18:41

Camilla Hersom (RV):

Jamen det, vi har gjort indtil nu, virker jo ikke, for antallet af unge rygere er stagnerende. Og som der allerede er blevet henvist til, viser undersøgelser eller delresultater af undersøgelser, at f.eks. på de efterskoler, hvor man tillader rygning, produceres der nye rygere, fordi det her med, hvornår man begynder at ryge, og hvornår man ikke ryger, blandt unge er et meget, meget stærkt, socialt fænomen, så det, vi gør i dag, virker ikke.

Hvad vil Dansk Folkeparti foreslå vi gør?

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 18:42

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi vil jo sige, at man kunne starte med at leve op til den gamle rygelov. Den siger sådan set, at der ikke er nogen, der må udsættes for passiv rygning, og det kunne man sikre. Det vil kunne gøre noget rigtig mange steder.

Med de svar, vi har set både ude fra skolerne og alle mulige andre steder, kan vi se, at så er der en udvikling i gang med hensyn til at regulere rygning, med hensyn til at gå ind at bruge pædagogiske virkemidler. Og der tror jeg altså bare at det er den vej man skal gå frem for at gå ind og diktere det herindefra. Det tror jeg ikke er den rigtige måde.

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Camilla Hersom, der er ordfører for Det Radikale Venstre.

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Rygeloven og den udvikling, som rygereguleringen har været igennem siden de første tiltag i 1995, er et fuldstændig fantastisk eksempel på, hvordan en lov kan ændre meget mere end det snævre område, den regulerer. Den har ikke bare betydet, at folk ikke længere behøver at finde sig i passiv rygning på deres arbejdspladser, i offentlige transportmidler, i offentlige institutioner som f.eks. hospitaler og på restauranter.

Rygeloven har betydet, at danskernes adfærd og holdning til rygning har ændret sig markant. Vi har fået meget færre rygere. Og blandt dem, der stadig ryger, er der en udpræget tendens til, at rygning er noget, der foregår udendørs på altanen eller i haven, og hvor der som minimum tages hensyn til små børn, hvis de er til stede.

Det er godt, at det er blevet sådan. Rygning er ingen spøg, men den enkeltfaktor, der bedst forklarer danskernes overdødelighed i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os ned. Vi har årligt 14.000 rygerelaterede dødsfald. Rygning medfører en stærkt øget risiko for kræft, KOL og hjerte-kar-sygdomme og har en negativ indvirkning på næsten alle tænkelige sygdomme fra de store kroniske sygdomme som diabetes og slidgigt til sårheling og menneskers ferilitet. Tobak er et afhængighedsskabende stof, der medvirker til at slå folk ihjel.

Den ændring af loven, vi skal diskutere i dag, er særlig målrettet de unge, for modsat hvad gælder deres forældre, falder antallet af unge rygere ikke. Det er stagnerende. Der er fortsat 10 pct. af de 15-årige, der ryger dagligt.

Hvorfor begynder børn og unge at ryge? Sandsynligvis fordi deres kammerater gør det, måske fordi man føler sig mere voksen, når man gør det, også selv om de voksne, der er omkring en, fraråder rygning. Det er en del af ungdomsidentiteten at være imod den etablerede mening, men det er ikke ensbetydende med, at man ikke med en målrettet indsats kan ændre på de unges adfærd.

Lovændringen vil medføre, at det fremover ikke er tilladt at ryge ude eller inde på børneinstitutioner, skoler, efterskoler, gymnasier m.v., der fortrinsvis optager børn og unge under 18 år. Uanset at det i dag i langt de fleste tilfælde er forbudt at ryge indendørs på uddannelsesinstitutionerne, har man fortsat mange steder rygergårde eller særlige udendørsarealer for rygere. I det omfang rygning betragtes som cool af de unge, eller hvad man siger, når man er ung i dag, er der vist ingen tvivl om, hvor de unge søger hen.

Lovforslaget vil altså sætte en stopper for, at man kan se sine kammerater ryge på skolens område. Det vil forhåbentlig give de unge et rygstød til at sige nej tak til at udskyde debuten for den første cigaret og dermed også nej tak til risikoen for, at man bliver afhængig af tobak. De fleste rygere begynder nemlig som teenagere, men os, der har røget, vil vide, at det kræver benhård tilvænning gennem ganske lang tid, før man får smag for skidtet.

Regeringen vil derfor også understøtte rygelovens ændringer med et krav om, at unge, der vil købe tobak, skal vise billedlegitimation, ligesom den vil hæve bøderne for at overtræde rygeloven til cirka det dobbelte. Det skal medvirke til at håndhæve det forbud mod salg af tobak til unge under 18 år, som vi allerede har, og dermed reducere tilgængeligheden af tobak, for det er det, der efter al erfaring virker i forebyggelsespolitikken.

Tobak er et dødsensfarligt produkt, som man skal være voksen for at benytte, og som vi skal beskytte vores børn imod. Det er det, som lovforslaget handler om, og Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget i sin helhed.

Kl. 18:46

Kl. 18:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 18:46

Kl. 18:49

Joachim B. Olsen (LA):

Hvor forestiller ordføreren sig at det ender henne, for jeg går ikke ud fra, at det her er det sidste lovforslag, vi ser på det her område? Hvad skulle der ifølge ordføreren være til hinder for – eller måske mener ordføreren, at det vil være godt – at man forbyder rygning i private hjem, for der er jo også børn, som skal beskyttes? Vil det være en farbar vej? Er det der, vi er om 10 år? Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 18:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:47

Camilla Hersom (RV):

Jeg er enig med spørgeren i, at det her næppe er den sidste ændring af rygeloven, vi ser. Det håber jeg personligt heller ikke. Og der er jo også lagt en revisionsbestemmelse ind i lovforslaget, som gør, at vi skal kigge på det allerede igen inden næste folketingsvalg; det må man håbe.

Hvor ender det henne? Det vil jo afhænge af mange ting, men så længe tobak er et lovligt produkt og vi har den gældende grundlov, kan man jo ikke forbyde rygning i private hjem. Boligen er jo ukrænkelig.

Kl. 18:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:47

Joachim B. Olsen (LA):

Man kunne jo forbyde rygning helt, og så ville det også være ulovligt at ryge i et privat hjem, fordi man ikke måtte være i besiddelse af tobak. Ville det være godt? Vil det med tilgængeligheden, der blev nævnt her, være en farbar vej, altså at man siger: O.k., det her er meget, meget farligt, så vi forbyder rygning helt? Er det et mål?

Kl. 18:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:48

Camilla Hersom (RV):

Det er sådan med de her ting, at udgangspunktet er at beskytte ikke-rygerne mod passiv rygning. Og det, man jo i stigende grad også taler om, er, at røgpartikler også indlejres i stof og gardiner og alle mulige andre steder, så det her med at lufte ud og ventilere ikke er nok.

Jeg håber og tror på, at Danmark vil følge den internationale tendens på det her område og være utrolig opmærksom på, hvilke helt alvorlige skadevirkninger tobak har. Det kan så forhåbentlig påvirke befolkningen i en grad, hvor færre begynder at ryge, sådan at vi får stadig færre rygere.

Det er jo det, forslaget om en lovændring i dag også handler om, for vi kan se, at når det gælder de unge, er antallet af rygere stagne-rende, vi har ikke fat i dem på samme måde, som vi har i den voksne del af befolkningen. Hvor vi så ender om 10, 20, 50 eller 100 år, vil jeg helst ikke indlade mig på at spå om.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er endnu en anmodning om en kort bemærkning. Det er fru Jane Heitmann fra Venstre.

Jane Heitmann (V):

Tak. Jeg kunne forstå på ordføreren, at det her næppe er den sidste ændring af rygeloven i den her regeringsperiode. Kunne ordføreren ikke lige løfte sløret for, hvor det er, at ordføreren gerne vil stramme? Vi har jo tidligere hørt De Radikale udtale sig om, at man gerne vil forbyde rygning i private hjem. Hvor er det, at ordføreren helt konkret gerne vil stramme rygeloven?

Kl. 18:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:49

Camilla Hersom (RV):

Jamen vi synes i Det Radikale Venstre, at man skal være meget, meget modtagelig over for fakta og over for viden om den sundhedsrisiko, der kan være forbundet med forskellige ting. Og der ligger jo en lang stribe høringsssvar, som bl.a. peger på, at det er meget, meget svært at indhegne røgpartikler, også selv om man opstiller rygekabiner og rygerum.

Kl. 18:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 18:50

Jane Heitmann (V):

Jeg tror lige, jeg tillader mig at spørge igen: Hvor er det helt konkret den radikale ordfører gerne vil stramme op?

Kl. 18:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:50

Camilla Hersom (RV):

Jeg har peget på et af de områder, som bliver fremhævet i hørings-svarene. Om det så kan blive til en realitet eller ej, vil jo afhænge af Folketingets partier. Det, vi havde håbet meget i forbindelse med den her lov, og det har min kollega, hr. Flemming Møller Mortensen, jo også fremhævet, var at få et bredt forlig, fordi det her er et kontroversielt område, og fordi det er noget, som optager alle danskere. Vi havde håbet på, at Folketinget i forening havde kunnet blive enige om, at vi gerne ville gøre en indsats for de unge rygere. Det har ikke været muligt, og det markerer desværre, synes jeg, en helt ny kurs for, hvordan vi skal diskutere de her ting. Politik er jo altid det muliges kunst, men vi læner os op ad fagkundskaben, og der er ikke nogen tvivl.

Kl. 18:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgere i dag. Den næste ordfører er fru Stine Brix, Enhedslisten.

Kl. 18:50

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Lovforslaget her er en del af en aftale, som vi i Enhedslisten har indgået med regeringen på rygeområdet. Aftalen har to formål. For det

første er det at sikre flere røgfrie miljøer, så børn og voksne så vidt muligt kan undgå at blive ufrivilligt udsat for passiv rygning, og for det andet er det at få færre børn og unge til at begynde med at ryge.

Med rygeloven i 2007 tog Folketinget for alvor fat på at begrænse den passive rygning, som rigtig mange danskere, både børn og voksne, bliver udsat for i deres hverdagsliv. Med den her lovændring udbygger vi de røgfrie miljøer både i daginstitutioner, i skoler og på arbejdspladsen. Med lovforslaget etablerer vi fuldstændig røgfrie vuggestuer, børnehaver og folkeskoler, og vi udvider med røgfrie institutioner, skoler, hvor eleverne er under 18 år. Det skal sikre, at børn og unge får en hundrede procent røgfri skoledag. Vi sløjfer muligheden for at ryge cigaretter eller pibe på enkeltmandskontorer, og det er først og fremmest af hensyn til sekretæren, rengøringspersonalet og andre, som skal bevæge sig ind på enkeltmandskontoret, og som udsættes for passiv rygning i den forbindelse. Vi gør det muligt at etablere røgfrie besøgsrum i fængsler af hensyn til især de børn, som skal besøge forældre, som er indsatte.

Det er nogle tiltag, som vi i Enhedslisten er glade for. Vi mener, det er en samfundsopgave at sørge for, at børn og unge og voksne ikke ufrivilligt bliver udsat for tobaksrøg, fordi den som bekendt er kræftfremkaldende, provokerer astma og allergier og røger risikoen for hjerte-kar-sygdomme. Det bør være en ret, at man kan være i skole eller på arbejde og være fri for røg.

Et andet mål med aftalen er, at færre børn og unge i fremtiden skal blive faste rygere. Langt de fleste begynder med at ryge i teenageårene, og det er derfor, at det lige præcis er her, der skal sættes ind med en bred indsats. Her spiller røgfri skoler og ungdomsuddannelser en vigtig rolle, men også prisstigningen på cigaretter, som blev vedtaget med finansloven, satspuljekredsens initiativer til at hjælpe udsatte unge med at kvitte tobakken, et europæisk forbud eller alternativt et dansk forbud mod cigaretter målrettet børn samt de skærpede straffesanktioner til butiksindehavere, som sælger tobak til mindreårige, spiller ind. Alt sammen er det initiativer, der skal være med til at knække den udvikling, som handler om, at omkring 10 pct. af de unge på 15 år ryger.

Det er min forventning, at vi i fremtiden kommer til at se netop færre rygere og unge rygere, og derfor vil jeg også henlede opmærksomheden på et sidste initiativ, som også er en del af aftalen, men som ikke ligger her i lovforslaget. Det går ud på, at vi opprioriterer en del af det rygestoparbejde, der allerede foregår, netop for at kunne række ud til nogle af de mange danskere, som ryger i dag, og som siger, de gerne vil stoppe. Det synes jeg også er et rigtig, rigtig fint signal, altså at vi hjælper dem til at kvitte tobakken.

Kl. 18:53

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger nu. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Der er ikke nogen, der benægter, at rygning er farligt. Det er veldokumenteret, og det ved vi alle sammen godt. Jeg tror heller ikke, der er nogen borgere i det her samfund, som ikke godt er klar over, at rygning er usundt. Men her er der nogle andre principper på spil. Det handler om frihed, og frihed er vores dyrebareste guld. Og man krænker friheden, når man tager ansvaret fra ledelsen ude på institutionerne, når man fratager dem muligheden for at bestemme, hvad der er den bedste politik på deres institution. Man krænker friheden for ledelsen og medarbejderne ude på arbejdspladserne, når man trækker rygepolitikken ned over hovedet på dem. Det er vi imod, for frihed er vores dyrebareste guld, og den er vigtig at værne om.

Derfor må vi bare konstatere, at Folketinget nu tager endnu et skridt i den forkerte retning, endnu et skridt i retning mod at skabe

en stat, hvor politikerne bestemmer, hvordan vi skal leve vores liv, og hvor vi får frataget ansvaret for at tage beslutningerne selv, og dermed bevæger vi os i en retning, som vi synes er imod grundprincipperne i et demokrati. I et demokrati må det være sådan, at vi kan leve vores liv, som vi har lyst, så længe vi ikke skader andre mennesker.

Om passiv rygning vil jeg sige, at man nogle gange får det indtryk, at det er noget, som slår tusinder af mennesker ihjel. Det er der også medlemmer af Folketinget som har været ude at sige, bl.a. hr. Flemming Møller Mortensen, som har været i Detektor, hvor han sagde, at der døde, jeg tror, det var 2.000 mennesker. Det kom så frem, at det rigtige tal nærmere var 200. Så man vil gå langt i den her debat, man vil endda lyve om tingene for at få muligheden for at trække sit eget livssyn ned over hovedet på alle borgerne. Det er en kedelig udvikling, og derfor stemmer vi naturligvis nej til det her forslag.

Kl. 18:56

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokraterne.

Kl. 18:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er rigtig godt, når talerstolen her i Folketinget bliver brugt til fyndige taler, så jeg takker Liberal Alliances ordfører for hans ordførertale. Det krænker frihed, bliver der sagt. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er det ikke også et spørgsmål om frihed, når det her lovforslag nu giver børn og unge og rengøringsassistenter lov til frit at fravælge det, at de bliver udsat for passiv rygning i deres hverdag? Kan man ikke også kalde det frihed til selv at vælge, at man ikke vil udsættes for passiv rygning? Det er ikke sikkert, at Liberal Alliance har den samme tolkning, men har Liberal Alliance en tolkning af, at det alligevel er frihed selv at kunne vælge det fra?

Kl. 18:57

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 18:57

Joachim B. Olsen (LA):

Det er et meget, meget perverteret frihedsbegreb, hr. Flemming Møller Mortensen lægger for dagen her. Man har ikke noget krav på at arbejde et bestemt sted. Man har friheden til at lade være med at arbejde et sted, hvor der f.eks. bliver røget. Det er den frihed, man har. Eller man har friheden til at lade være med at gå på en skole, hvor der bliver røget. Og så må jeg bare lige holde fast i, at det i virkeligheden jo er sådan, at mennesker er fornuftige. Derfor har stort set alle uddannelsesinstitutioner af deres egen fri vilje indført en rygepolitik.

Det er faktisk ikke sådan, at havde det her Folketing aldrig nogen sinde indført en rygepolitik, så var antallet af rygere bare eksploderet. Nej, tendensen til, at færre og færre ryger, var allerede i gang, før man begyndte at vedtage de her love, fordi folk gennemsnitligt set er fornuftige. Når det går op for folk, at noget er farligt, så vil nogle holde op. Så er der nogle, der vælger noget andet. Der er nogle, der vælger at ryge, på trods af at det er farligt, og den frihed skal man også have. For friheden indebærer også retten til at gøre ting, som ikke er fornuftige.

Kl. 18:59

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 18:59

Kl. 19:02

Flemming Møller Mortensen (S):

Et perverteret frihedsbegreb! Den lader vi lige hænge lidt her i salen. Det var nok meget bevidst, at ordføreren svarede på det om rengøringsassistenten og ikke svarede på den anden del af mit spørgsmål, som drejede sig om børn og unge. Derfor vil jeg gerne vende tilbage til børn og unge.

Er børn og unge fornuftige? Er det ordførerens holdning og mening, at børn og unge selv kan forstå konsekvenserne af deres handlinger? Lad mig stille to helt konkrete spørgsmål: Er der for mange unge, der ryger i Danmark set med Liberal Alliances øjne? Og er det i orden, at vi har en 18-års-regel, som siger, at man skal være 18 år for at købe tobak?

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 19:00

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg tror ikke, at børn og unge er fornuftige. Det er også derfor, jeg har retten til at bestemme, hvornår mine børn skal gå i seng, for den beslutning kan de ikke tage selv, for det er de ikke gamle nok til. Men se, det er min ret, fordi det er mine børn. Mine børn er mine børn, og det er ikke vores børn. Det er mit ansvar at tage mig af, hvordan de lever deres liv. Socialister har sådan en tendens til – og det er også blevet sagt flere gange – at tale om vores børn oppe fra den her talerstol. Men det er ikke vores børn, det er mine børn, og det er mig, der har ansvaret for, at de ikke begynder at ryge. Det vil jeg gøre alt for, men jeg vil godt frabede mig, at andre tager det ansvar fra mig, for så er man inde at røre ved noget meget mere fundamentalt, noget meget mere vigtigt, end om folk ryger eller ej. Så er man inde at røre ved nogle helt fundamentale principper, som vi sætter meget højt i Liberal Alliance.

Kl. 19:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er det fru Camilla Hersom, Det Radikale Venstre, for en kort bemærkning.

Kl. 19:01

Camilla Hersom (RV):

Tak. Ordføreren, hr. Joachim B. Olsen, interesserede sig jo for frihed, fremgik det af hans ordførertale og af mange andre ordførertaler, jeg har hørt ordføreren holde. Men jeg tænker, at lige nøjagtig når vi diskuterer tobak, er der jo tale om et afhængighedsskabende stof, altså et stof, som man føler en trang til og bliver afhængig af at bruge.

Når vi nu har undersøgelser, som viser, at 70 pct. af brugerne faktisk siger, at de gerne vil holde op med at bruge det her stof, men at de af en eller anden grund ikke kan det, sandsynligvis fordi det er afhængighedsskabende, giver det så ikke anledning til i hvert fald at overveje, hvor stor reel frihed der er for den enkelte, når vi taler om rygning, og kunne det ikke give anledning til, at man sagde, at det netop er årsagen til, at man også fra samfundets side kunne overveje regulering både i form af restriktioner og i form af at hjælpe folk, der ønsker at holde op med at ryge, altså at nå dertil, at det også lykkes for dem?

Kl. 19:02

Formanden :

Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Der er mange ting, der er svære i livet. Det er sådan set en del af livet. Der er også mange mennesker, der ønsker at dyrke mere motion. Det betyder ikke, at vi tvangsudskriver motion til borgerne. Jeg er udmærket godt klar over, at det er svært at holde op med at ryge, men det er ikke det samme, som at vi herindefra skal forbyde det og knægte nogle meget mere fundamentale principper.

Det forbavser mig til stadighed, hvordan Det Radikale Venstre, som jo beskriver sig selv som et socialliberalt parti, i den grad svigter sit ideologiske fundament. Det handlede sådan set om, at staten ikke skulle blande sig i, hvordan folk lever deres liv, så længe de ikke skader andre. Det var engang et princip, som mange radikale politikere holdt højt, men det er man gået væk fra, og det synes jeg er yderst beklageligt. For vi ser mere og mere, at friheden bliver knægtet af Folketinget herindefra.

Kl. 19:03

Formanden :

Fru Camilla Hersom.

Kl. 19:03

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes selvsagt ikke, at vi svigter vores ideologiske fundament, men det handler om at gå til roden af problemerne. Det synes jeg også vi gør her. Vi har at gøre med et i særklasse sundhedsskadeligt produkt, som folk oven i købet bliver afhængige af.

Men lad mig spørge om en anden ting i forhold til det her med frihed og de unge, for det er jo det, der er kernen i lovforslaget i dag. Ordføreren, hr. Joachim B. Olsen, talte om sine egne børn, og at det var ham, der havde ret til at vide, hvornår de skulle puttes i seng. Når hans børn, som er små, formoder jeg, fylder 15, 16, 17 og 18 år, vil de jo være ude af hans varetægt det meste af dagen. Er det så ikke rimeligt, at samfundet sørger for, at de ikke bliver udsat for passiv røg, og at samfundet sørger for, at de ikke bliver underlagt et socialt gruppepres på deres uddannelsesinstitution for at begynde at ryge, ved den lov, som vi indfører i dag?

Kl. 19:04

Formanden :

Værsgo.

Kl. 19:04

Joachim B. Olsen (LA):

Joh, men igen får ordføreren det til at lyde, som om at hvis vi ikke gør noget herindefra, kommer det ikke til at ske, som om at folk derude i den virkelige verden på institutionerne ikke indfører de her ting af sig selv. Jeg ville vægte utrolig højt, når jeg skulle putte mine børn i skole, at der var en rygepolitik. Det ville jeg virkelig værdsætte at der var. Men det er ikke det samme, som at det skal trækkes ned over hovedet på dem herindefra. Så vil jeg til gengæld have friheden til at sige, at mine børn ikke skal gå i den skole, hvor der ikke er den rygepolitik, som jeg er enig i. Det er den frihed, der er. Så kunne det være, at der var nogle andre, som prioriterede nogle ting anderledes. Det tror jeg faktisk ikke, for jeg tror, at de fleste forældre ønsker, at deres børn går på en skole, hvor der er en rygepolitik, hvilket der jo også er på stort set alle skoler. Jeg er ikke bekendt med, at der er nogen, der ikke har en rygepolitik i dag.

Kl. 19:05

Formanden :

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 19:05

Kl. 19:09

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

For et par uger siden talte jeg med min 15-årige nevø om det at ryge. Han går i folkeskolen og er for historiens skyld ikkeryger. Han kunne fortælle mig, at flere af hans jævnaldrende skolekammerater faktisk ryger på livet løs, på trods af at de hverken må ryge udendørs eller indendørs på deres skole.

Det undrede mig, og jeg spurgte, hvordan det kunne være, når der er rygeforbud. Så grinede han blot og sagde, at det er ikke det der med forbud, der får mine kammerater til at lade være med at ryge. Det er noget helt andet, for man går da bare hen et andet sted, hvis man har lyst til at ryge. Vi talte så lidt om, hvorfor børn og unge egentlig begynder at ryge, for det er jo noget stads, og med tanke på det lovforslag, som vi står med i dag, spurgte jeg ham, om det er skolelærernes rygning, der får de unge til at kaste sig over smøgerne. Igen fik han sig et godt grin, for det har at gøre med nogle helt andre ting, sagde han, herunder hvordan de unge ser på hinanden, og hvordan de tror, andre i samme aldersgruppe opfatter dem, og hvad der egentlig er gængs blandt de unge.

Nu har jeg det sådan, at jeg da allerhelst så, at de unge slet ikke begynder at ryge, og jeg er også interesseret i at knække koden, så færre unge begynder at ryge. Men jeg tror ikke, at det her lovforslag er vejen frem, for så burde vi sådan set allerede i dag opleve, at loven – den lov, vi har om røgfrie miljøer – havde medført, at stort set ingen folkeskoleelever begynder at ryge. For de må jo som sagt hverken ryge indendørs eller udendørs.

Men antallet af unge i folkeskolen, der begynder at ryge, har ikke ændret sig ret meget i løbet af de år, der er gået, siden loven blev vedtaget.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at der er en klar sammenhæng mellem skolelærernes synlige rygning og elevernes risiko for at blive rygere. Men skolelærerne må jo ikke ryge udendørs på en skole for unge under 16 år, og da de unge hverken må ryge udendørs eller indendørs, må de opleve lærernes rygning ved enten selv at hoppe ind i et rygerum, eller også må det være, fordi man simpelt hen tror, at en rygekabine, der står til frit skue og er fyldt med skolelærere, der pulser på livet løs, giver de unge enormt meget lyst til at begynde at ryge.

Men denne forestilling om, at man bliver ryger af blot at kaste et blik på en rygende skolelærer, tror jeg ikke på, selv om det meget klart fremgår af bemærkningerne, hvor der står, at et totalt rygeforbud ville nedbringe andelen af daglige rygere blandt unge.

Hvad gør vi så, hvis en elev på vej til skole møder sin skolelærer rygende på en cigaret uden for skolens matrikel? Hvad gør vi i det hele taget med den virkelighed, som de unge møder uden for skolens matrikel uden for skoletiden? Det vil jo fuldstændig smadre intentionen med lovforslaget.

Derfor mener jeg, at hvis vi skal have bugt med de unges rygning, skal der altså nogle helt andre midler i brug end blot at gribe til forbud og tro, at så er den hjemme.

Lovforslaget indeholder også en lang række andre elementer som f.eks. en masse bureaukrati med skiltning af rygerum og rygekabiner, og jeg må spørge: Hvem skal tjekke op på det og sørge for, at loven bliver overholdt? Og hvem skal tjekke rygning i erhvervskøretøjer, hvor der nu på den enkelte arbejdsplads skal vedtages en rygepolitik, i forhold til at man også kun må ryge i et køretøj, hvis det er for en person ad gangen?

Vi kan tilslutte os de dele af forslaget, der vedrører kriminalforsorgen og bøder for salg af tobak, men samlet set kan vi ikke støtte forslaget, som på flere områder er en omgang symbollovgivning.

Her til sidst må jeg lige hejse flaget omkring høringsfrister, for endnu en gang har vi at gøre med en ultrakort høringsfrist. Den er kun 9 dage, og det er bare ikke godt nok.

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:09

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg er glad for, at ordføreren siger, at rygning er noget stads, og at Det Konservative Folkeparti rigtig gerne ville knække koden eller finde koden til, hvordan man får færre rygere. De sidste ti år har Det Konservative Folkeparti haft en mageløs chance for at være med til at sætte dagsordenen, knække koden og fjerne stadset, så vi fik færre rygere.

Jeg må sige, at jeg er rigtig ked af, at Det Konservative Folkeparti forlod forhandlingerne og ikke er med. Jeg har tidligere sagt det, jeg siger det gerne igen, men jeg vil gerne spørge, om ordføreren ikke kunne prøve at forklare, hvilke andre ting der skal tages i brug, når ordføreren siger, at det er helt andre ting, der skal tages i brug. Jeg erindrer ikke, at Det Konservative Folkeparti i forhandlingssammenhænge har fremlagt andre ting, som skulle tages med. Vil ordføreren ikke gerne lige fortælle, hvilke andre ting ordføreren tænker på?

Kl. 19:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:10

Benedikte Kiær (KF):

Nu handler det her forslag jo først og fremmest om forbud og om, at man ikke må ryge overhovedet på institutioner for unge over 16 år. Det er det, der er det primære sigte.

Ja, gennem tiderne er der sket ting, og man har været i gang med kampagner og ting og sager, hvor man gør sig nogle erfaringer. Men der er behov for, at vi får noget mere viden om, hvad det egentlig er, der får de unge til at ryge, for nu har vi jo prøvet med en lov om røgfrie miljøer, hvor man – heller ikke som skoleelev – hverken må ryge indendørs eller udendørs, og der burde vi nok egentlig kunne se, at de unge slet ikke ryger, når de går i folkeskolen.

Men jeg synes, det er bekymrende, når jeg så hører, at der alligevel er masser af unge, som bare løber hen et andet sted og begynder at ryge. Derfor hilser jeg de tiltag velkommen, som man har sat i gang for at prøve at finde ud af, hvad det egentlig er, der får de unge til at ryge. Nogle undersøgelser har faktisk fundet frem til, at det nok er nogle helt andre ting, som får de unge til at lade være med at ryge, end blot at udstede en masse forbud.

Kl. 19:11

Formanden :

Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:11

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kan undre mig, faktisk ikke så lidt, at Det Konservative Folkepartis ordfører siger, at vi mangler viden. Det er ganske få år siden, at den daværende regerings egen Forebyggelseskommission leverede et meget, meget digert og gennemarbejdet forslag til, hvordan vi skulle forbedre folkesundheden generelt i Danmark. Noget af det, Forebyggelseskommissionen – altså den daværende regerings egen Forebyggelseskommission – sagde, var, at vi skulle kigge på tilgængeligheden. Tilgængelighed er et problem. Jo lettere tilgængelighed, jo mere bliver der røget, jo mere bliver der drukket osv. Forebyggelseskommissionen sagde også, at vi skulle hæve priserne, fordi de unge er prisfølsomme, og fordi dem, der ryger meget, er de mest pris-

følsomme i vores land. Forebyggelseskommissionen sagde også, at vi skulle fjerne de små cigaretpakninger, tistyspækkerne.

Hvorfor har Det Konservative Folkeparti ikke støttet de forslag, som er kommet fra den nye regering, om at hæve prisen 3 kr. pr. pakke cigaretter og fjerne de små tistyspækker, og det nye forslag om at være med til at fjerne og reducere tilgængeligheden? Der er noget her, der slet, slet ikke matcher med det, ordføreren siger er De Konservatives holdning, og deres lyst til at frembringe ny politik til bedring af de unges sundhed.

Kl. 19:13

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:13

Benedikte Kiær (KF):

Det er der faktisk. Det er meget klart, at vi taler om to forskellige retninger. Jeg hører ordføreren tale om forbudsretningen og troen på, at det er den eneste retning, man kan gå, hvorimod jeg taler om, at man måske også skal se på nogle andre tiltag, hvor man faktisk går ind og taler med de unge om, hvad det egentlig er, der får dem til at begynde at ryge. Man har faktisk gjort sig nogle erfaringer med, at nogle har nogle forestillinger om de andre og nogle forestillinger om, hvad det egentlig betyder, hvis de begynder at ryge.

Til det der med at hæve priserne på tobak må jeg sige, at det gjorde den forrige regering altså også. Vi er så bare uenige om, hvor grænsen er i forhold til at hæve prisen, for vi bliver også bare nødt til at være helt på det rene med, at vi lever i en global verden, hvor varer syd for grænsen nemt kan komme til København eller andre steder i landet gennem illegal handel med cigaretter. Ellers ville regeringen jo også have hævet priserne endnu mere, sådan som man egentlig gerne ville have gjort det ifølge nogle af de forslag, man er kommet med. Men man valgte alligevel at prøve at finde et andet leje, som man tror ikke giver øget grænsehandel.

Kl. 19:14

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 19:14

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil gerne sige tak for den gode debat, vi har haft om det her forslag i dag. Uanset holdningerne synes jeg, det er rigtig positivt, at vi nu har brugt noget tid sammen her på at snakke om, hvad vi kan gøre for at styrke forebyggelsesindsatsen, og særligt om, hvad vi kan gøre for at beskytte børn og unge mod røg.

De forslag, som vi har debatteret her i dag, skal selvfølgelig ikke ses isoleret. De er et vigtigt element i en større og samlet forebyggelsesindsats på tobaksområdet, der skal være med til at sikre et sundere Danmark. Ud over lovforslaget her er der i den aftale, der er indgået med Enhedslisten, som også Enhedslistens ordfører var inde på, aftaler om en hjælpende hånd til rygerne, om at øge indsatsen i forlængelse af den rygestoplinje, som har rigtig god effekt i dag, om at øge viden og kendskab til det digitale rygestop og få udviklet en rygestopapplikation til alle de smarte smartphones, som mange efterhånden har. Der er en aftale om at sætte ind på europæisk plan i forhold til tobaksvaredirektivet og om, hvis det ikke er muligt at opnå et forbud imod cigaretter med smag og farve målrettet børn der, at gå den danske vej. Hele spørgsmålet om billed-id ved køb af tobak er også en del af den aftale. Ud over det har satspuljepartierne jo sammen indgået aftale om at styrke indsatsen i forhold til børn og unge og rygning. Regeringen har, som den socialdemokratiske ordfører var inde på, hævet priserne og lovgivet i forhold til de små pakker. Det er alt sammen ting, der skal være med til at reducere antallet

af unge, der begynder at ryge, og dermed reducere de skadelige virkninger, vi ved det har både for sundhedstilstanden og i forhold til levealderen.

Som det også fremgår af lovforslaget, er det fuldstændig afgørende vigtigt for den her regering, at vi beskytter børn og unge mod rygnings sundhedsskadelige konsekvenser, og særligt, at vi støtter den gruppe børn og unge, som ikke har de fornødne ressourcer, den viden og det netværk, der skal til for at træffe det sunde valg. Det er ud fra min opfattelse lykkedes os med lovforslaget at finde en fornuftig balance, hvor vi skaber flere røgfri miljøer, hvor vi kommer et skridt videre i vores bestræbelser på at mindske den sociale slagside, der er i forhold til unges rygning, samtidig med at loven giver mulighed for lokale løsninger der, hvor der kan være behov for det.

Jeg er naturligvis meget rede til at besvare, hvad der måtte være af spørgsmål i det kommende udvalgsarbejde. Jeg ser meget frem til et konstruktivt samarbejde med Sundhedsudvalget om det her lovforslag, og så vil jeg foranlediget af den konservative ordførers indlæg også sige, at jeg ser rigtig meget frem til, at vi får en bredere diskussion om, hvad vi kan gøre for at løfte forebyggelsen på det her område, for det her er ét skridt af flere. Mere skal komme til, og kan det lykkes os at få en bred fælles forståelse omkring nogle af de ting, der kommer fremover, ville jeg også synes, det var rigtig dejligt. Så jeg vil gerne kvittere for behandlingen her i salen i dag.

Kl. 19:17

Formanden :

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

20) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og børne- og undervisningsministeren:

Hvad vil regeringen gøre for at sikre job og uddannelse til alle unge?

Af Rosa Lund (EL), Christian Juhl (EL) og Finn Sørensen (EL).
(Anmeldelse 13.03.2012. Fremme 20.03.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 22. maj 2012).

Kl. 19:19

Formanden :

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 22. maj 2012.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgerne, fru Rosa Lund fra Enhedslisten, for en begrundelse, værsgo.

Kl. 19:19

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Rosa Lund (EL):

Tak. Vi i Enhedslisten har stillet den her forespørgsel, fordi der i dag er alt for mange unge, som står i en meget usikker situation, og som går en meget usikker fremtid i møde. De har dårlige fremtidsudsig-

ter. I 2011 var der 113.000 unge under 30 år, der hverken var i job eller under uddannelse. Heraf havde 52.000 afsluttet en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Hos akademikerne ligger dimittendarbejdsløsheden i dag på mellem 21 og 28 pct., alt efter hvilket område vi kigger på. Hos FTF'erne er dimittendarbejdsløsheden også enormt høj, og den er steget fra 5 pct. til 8 pct. i februar 2012. Op mod 10.000 unge mangler en praktikplads, og sådan kan jeg blive ved med at opremse eksempler på dårlige forhold og dårlige muligheder for unge mennesker i dag.

Uddannelse er godt for den unges muligheder fremover i livet. Det ved vi alle sammen. Vi ved også, at dimittendarbejdsløshed forringer den unges mulighed fremover i livet. Vi ved også, at dimittendarbejdsløshed giver mangeårige lønfejterslæb, og vi ved, at det betyder, at den unge får svært ved at få en fod indenfor på arbejdsmarkedet senere. Der bør på den baggrund ikke være nogen tvivl om, at der er behov for at få en massiv indsats mod den stigende ungdomsarbejdsløshed, hvis ikke vi skal tabe en hel generation på gulvet. Vi har jo desværre lært af 1980'ernes høje ungdomsarbejdsløshed, at hvis vi ikke sætter ind nu, risikerer vi som sagt at tabe en hel generation på gulvet, og det er uønsket både for os som en del af samfundet og i den grad også for den unge selv.

Den økonomiske krise har betydet, at der har været nedskæringer i vores uddannelsessystem, og at ungdomsarbejdsløsheden er blevet mere end fordoblet. Hvis udviklingen fortsætter som nu, parkeres regningen endnu en gang hos ungdommen, og det synes vi i Enhedslisten er både dumt og uretfærdigt. Derfor er det rigtig glædeligt, at ønsket om at få nedbragt ungdomsarbejdsløsheden og få flere igen en uddannelse er noget, som optager os alle sammen herinde i Folketinget. Vi mener i Enhedslisten, at det er på tide, at vi får diskuteret nogle løsninger på de her problemer, og det er baggrunden for, at vi har stillet den her forespørgsel. Jeg håber, vi kan få en rigtig god debat og diskutere nogle samlede løsninger på, hvordan vi kommer ud af problemet med ungdomsarbejdsløshed. Tak.

Kl. 19:21

Formanden :

Tak for begrundelsen. Så giver jeg først ordet til beskæftigelsesministeren til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 19:22

Besvarelse

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Der er ikke meget i et samfund, der er værre end ungdomsarbejdsløshed. Det er svært at forestille sig en værre start på voksentilværelsen. Det er svært at forestille sig en sværere start på et forhåbentlig langt og aktivt liv på arbejdsmarkedet, at man starter op i passivitet uden at kunne få lov til at bruge sine evner og uden at få lov til at realisere sit potentiale. Ligeegyldigt hvordan man vender og drejer det, ligeegyldigt hvor høj eller lav en ungdomsarbejdsløshed Danmark måtte have i forskellige situationer, vil ungdomsarbejdsløsheden altid være en fjende. Det vil den for ethvert progressivt samfund, fordi alle unge mennesker selvfølgelig skal have lov til at virke ved starten af deres arbejdsliv og alle unge skal have lov til at have en god start.

Ungdomsarbejdsløsheden er et problem i Danmark. Ungdomsarbejdsløsheden er et problem i hele Europa. Når jeg deltager i ministerrådsmøder med mine kollegaer fra alle de europæiske lande, møder jeg jo beskæftigelsesministre, der kan fortælle om ungdomsarbejdsløshedsrater på 35, 40 og 50 pct. Tænk, der er europæiske lande, hvor hver anden ung hver eneste morgen står op uden at have et arbejde at stå op til. Så galt er det heldigvis ikke i Danmark, men ligeegyldigt hvem vi måtte sammenligne os med, er ungdomsarbejdsløsheden et problem for dem, den rammer.

Hvem er det så, der er hårdest ramt lige nu? Dem, der er hårdest ramt lige nu, er faktisk ikke akademikere, FTF'ere og andre. Dem, der er hårdest ramt lige nu, er vores unge ufaglærte. Dem, der har den højeste arbejdsløshed i Danmark, er de 25-29-årige ufaglærte. Det er alle dem, der, dengang det gik godt, tog chancen og lod være med at tage en uddannelse, gik ud på arbejdsmarkedet direkte, fik tilknytning til det ufaglærte arbejdsmarked og lod være med at forsikre sig mod arbejdsløshed. Mange af de mennesker er i dag i vores kontanthjælpssystem. Det er også dem, der troede, at der igennem hele deres liv ville være et ufaglært arbejdsmarked, hvor der var plads til dem. Så de er startet deres liv på byggepladser, i restaurationsbranchen eller andre steder og har leveret en fantastisk flot arbejdsindsats, men da krisen kom og konjunkturerne vendte, var de også nogle af de første, der røg ud.

Det er den gruppe, som jeg synes vi bliver nødt til at være mest bekymrede for, for det er en gruppe unge, der har få kompetencer og få forudsætninger for at tage en uddannelse. Måske har de en trøls folkeskoleetid bag sig, måske har de ikke fået gennemført en ungdomsuddannelse, måske var der ikke en praktikplads, måske har livet i det hele taget spændt ben undervejs, og nu står de så der med risiko for langtidsledighed og som et kedeligt nummer i en statistik over en for høj ungdomsarbejdsløshed.

Det, vi skal være allermost opmærksomme på, når vi politisk vælger at håndtere problemerne med ungdomsarbejdsløshed, er at dæmpe op for risikoen for langtidsledighed. Hvis jeg skal sige det sådan lidt firkantet, er der ikke nogen af os, der tager skade af at være arbejdsløse, hvis det er i en helt kort periode, hvis det er noget, der finder sted, mellem man skifter fra et til et andet job. Det prøver mange mennesker. Vi har også et arbejdsmarked i Danmark, der er indrettet sådan, at vi oplever mange jobskift igennem et arbejdsliv. Det, der er problemet, er, når man starter arbejdslivet på den måde, når det bider sig fast, når det bliver til langtidsledighed.

Derfor påhviler der os alle sammen en politisk forpligtelse til at adressere problemerne med ungdomsarbejdsløshed. Det gør man selvfølgelig bedst ved at understøtte væksten, få gang i hjulene igen og sørge for, at der bliver skabt flere arbejdspladser. Det er derfor, at vi sammen med Enhedslisten har lavet en kickstart af dansk økonomi som en del af finanslovaftalen for i år. Det er derfor, at vi sammen med et bredt udsnit af Folketingets partier har lavet en energitale, der over de kommende år kommer til at skabe tusindvis af job. Det er også derfor, at vi gerne vil i gang med at renovere i den almene sektor, så byggeriet får endnu en mulighed. Men det er også derfor, at vi har taget konkrete initiativer målrettet de unge: voksenalringsordningen, jobrotationen og en særlig indsats for nogle af vores mere læse-stave-svage unge.

Jobrotation tror jeg i det hele taget er et redskab, som vi skal bruge endnu mere. Derfor er jeg som beskæftigelsesminister glad for, at regeringen har fremlagt en 2020-plan, hvori vi jo sådan set meget klart skriver, at ja, der er udfordringer for dansk økonomi på lang sigt, men der er også aktuelle udfordringer, der skal løses, og derfor vil vi gerne sammen med arbejdsmarkedets parter i en kommende trepartsaftale lave en delaftale, der handler om bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed.

Hvad peger vi på i den forbindelse? Vi peger på en række redskaber, først og fremmest brobygning, så nogle af vores mere sårbare unge, der står langt væk fra uddannelsessystemet, får mulighed for at komme derind. Vi peger på partnerskaber med politiet og forsvaret. Ja, det er nytænkende, det ved jeg godt. Der er også nogle, der vil synes, at det er et lidt mærkeligt valg. Jeg tror, vi bliver nødt til at prøve nye veje, og jeg tror, at forsvaret og politiet kan være gode steder at komme i praktik og få lov til at snuse til de forskellige uddannelsesretninger, der er der.

Kl. 19:27

Kl. 19:30

Vi synes også, at vi skal satse endnu mere på jobrotation. Det gør vi, fordi jobrotation jo sådan set har det geniale i sig, at vi kan tage en ud fra en arbejdsplads, der har behov for noget vokseneftersuddannelse, noget opkvalificering, samtidig med at der bliver en jobåbning, så en ung nyuddannet får mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet. Et eksempel på det kunne være i forhold til det, Enhedslistens ordfører var inde på. Vi har lige nu en træls arbejdsløshed for vores unge nyuddannede på FTF-områder – sygeplejersker, pædagoger, lærere. Hvis man f.eks. på Glostrup Hospital kan bruge jobrotation, kan nogle af vores erfarne sygeplejersker få den efteruddannelse, der skal til, for at de på sigt kan fastholde deres job. Samtidig bliver der en jobåbning, så vi kan tage unge nyuddannede sygeplejersker ind, som kan få den erhvervs erfaring og den konkrete jobberfaring, der gør, at cv'et ser pænere ud, og gør, at de næste gang, de søger et job, kan sige: Jeg har været 3, 4, 6, 8, 10 måneder på den her arbejdsplads, jeg har lært rigtig meget, og jeg har vist, at jeg kan bruge min uddannelse i praksis. Så jobrotation er noget, vi gerne vil styrke endnu mere. Det er en effektiv metode, og det er noget, de vinder på – både dem, der er på arbejdsmarkedet, og dem, der gerne vil ind.

Når alt det her er sagt, vil jeg også gerne sige, at når det handler om at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed, er der noget, der er meget vigtigere end at bringe mennesker i arbejde, og det er at sørge for, at vores unge får en uddannelse. For selv om vi har dimittendarbejdsløshed, og selv om der både er unge akademikere og unge sygeplejersker og lærere, der oplever arbejdsløshed lige nu, viser al historisk erfaring, at det, at man får taget en uddannelse fra starten af sit voksne liv, gavner en på sigt, også hvad angår en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Lige nu har vi for mange i Danmark, der ikke har en uddannelse. Vi har rigtig mange ufaglærte unge, der har været på arbejdsmarkedet. Vi har mange unge, der falder fra i erhvervsuddannelsessystemet – det vil min kollega komme ind på efterfølgende – og den bekymring, der i hvert fald for mig er måske allerstørst, er, at vi har tusindvis af unge i vores kontanthjælpssystem, som ikke engang har færdiggjort en ungdomsuddannelse og for nogles vedkommende ikke engang færdiggjort 9. klasse. Nogle har færdiggjort 9. klasse, men med så ringe karakterer, at det ikke vil kunne give adgang til den uddannelse, som de gerne vil ind på. Derfor er det her, vi først og fremmest skal sætte ind, for hvis vi vil sikre, at ungdomsarbejdsløshed ikke bliver til langtidsledighed, og hvis vi vil sikre, at det, at vi står i en aktuel krise her og nu og en besværlig konjunktursituation, ikke gør, at vi kommer til at tabe en del af en ungdomsgeneration, så skal vi fylde deres rygsække op, så skal vi give dem de kompetencer, den viden, der skal til, for at de kan klare sig, og der er uddannelse det aller-, allerbedste bevis, man kan have med sig.

Derfor er regeringens holdning klar: Vi skal bekæmpe ungdomsarbejdsløshed. Det står klart formuleret i vores 2020-strategi. Det vil være dominerende for den økonomiske politik sammen med andre ting. Det handler først og fremmest om at sikre, at unge får en uddannelse. Dem, der har en uddannelse og er ramt af ungdomsarbejdsløshed, skal i arbejde, og der tror jeg vi alle sammen bliver nødt til at tænke nyt og utraditionelt, og derfor er mit eget afsæt som beskæftigelsesminister, at alle gode forslag til, hvordan vi både i det store og det små kan bekæmpe ungdomsarbejdsløshed, hilser jeg som udgangspunkt velkomne, og det synes jeg også alle andre skal gøre.

Kl. 19:30

Formanden :

Tak til beskæftigelsesministeren. Så er det børne- og undervisningsministeren for en fortsat besvarelse af forespørgslen.

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak, det vil jeg meget gerne. Som min kollega beskæftigelsesministeren sagde, er der jo to opgaver, som er lige vigtige. Der er de initiativer, som beskæftigelsesministeren nævnte i forhold til at få unge arbejdsløse i gang med et arbejde, og så er der det med at få dem, der ikke har en uddannelse, til at få en uddannelse, fordi vi ved, at den allerbedste forsikring mod ledighed er, at man får en kompetencegivende uddannelse. Vi kan jo desværre også se, at mange af de unge arbejdsløse har det fællestræk, at de ikke har særlig meget uddannelse. Der er en del af dem, der ikke har andet end folkeskolens afgangsprøve, og der er også en del af dem, der har nogle helt grundlæggende faglige problemer, som gør, at det er rigtig svært for dem at gennemføre en uddannelse og dermed få et sikkert fodfæste på arbejdsmarkedet.

Jeg vil derfor gå lidt mere ind i de udfordringer, der er på uddannelsesområdet, for at vi kan få løst ungdomsarbejdsløsheden ad begge veje – den indsats, der skal ske i forhold til både job og uddannelse.

Det er sådan, at der allerede er en bred vifte af ungdomsuddannelser, som unge kan vælge efter 9. og 10. klasse. Man kan vælge de fire gymnasiale uddannelser, og så er der erhvervsuddannelserne, som faktisk består af en lang række meget forskellige gode erhvervsuddannelsesveje, der har det tilfælles, at langt de fleste af dem, der gennemfører en erhvervsuddannelse, får et job umiddelbart efter.

Det, der er udfordringen, er, at der er alt for mange af de unge, der starter på en ungdomsuddannelse, især på erhvervsuddannelserne, som falder fra undervejs. Det er faktisk sådan, at vi vel i hele Folketinget er enige om at arbejde efter den målsætning, at 95 pct. af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Hvis det bare var sådan, at alle de unge, der faktisk startede på en ungdomsuddannelse efter folkeskolen – det er nemlig 96 pct. af en årgang – gennemførte, havde vi nået målet allerede nu. Men vi kan se, at det så kun er 89,6 pct. af en ungdomsårgang, der rent faktisk gennemfører, så der sker jo altså noget i løbet af de år, de er på ungdomsuddannelsen, hvad angår frafald, og det er især på erhvervsuddannelserne, at vi ser det største frafald.

Det er i virkeligheden uretfærdigt i forhold til erhvervsuddannelserne, for vi har nogle rigtig gode erhvervsuddannelser. Lige nu har Danmark EU-formandskabet, og der har vi også drøftelser på hele ungdomsuddannelsesområdet, herunder om, hvordan vi kan give unge bedre muligheder for at kunne uddanne sig på tværs af landegrænser, også inden for det erhvervsfaglige område. Og noget af det, der bliver diskuteret som en fælles udfordring på tværs af EU-landene, er lige præcis, hvordan vi kan få flere unge motiveret til at vælge at gennemføre en erhvervsuddannelse.

Alle peger på lande som Danmark, Tyskland, Østrig, Schweiz og Holland, fordi vi har det, der hedder et vekseluddannelsessystem, hvor de unge i et tæt samarbejde med virksomheder og arbejdsmarkedets parter rent faktisk får en uddannelse, hvor de både får rigtig god teori på erhvervsuddannelserne og også får en rigtig god uddannelse ude i virksomhederne. Og 90 pct. af dem, der har vekseluddannelser, og hvor de unge vel at mærke gennemfører, fordi der er en praktikplads gennem vekseluddannelsen, får et job bagefter. Vores udfordring i de lande, der har et vekseluddannelsessystem, er, at vi er afhængige af, at der er praktikpladser, og det er jo en af de udfordringer, vi står med nu i den økonomiske krise, altså fordi virksomhederne ikke har tilstrækkeligt med ordrer og derfor heller ikke kan tilbyde det tilstrækkelige antal praktikpladser. Vi har selvfølgelig nogle muligheder for alligevel at hjælpe de unge på vej, bl.a. gennem skolepraktik.

Jeg vil lige nævne de udfordringer på uddannelsesområdet, som vi synes er de allervigtigste. For det første skal vi have løst problemet med de manglende praktikpladser. For det andet skal vi få flere

unge til at få lyst til at vælge en erhvervsuddannelse. Det, vi kan se i forhold til erhvervsuddannelserne nu, er, at der er masser af job i fremtiden til dem med en erhvervsuddannelse. Det er blevet lidt af en myte, at fremtidens jobmarked kun er for unge, der har gennemført en universitetsuddannelse. Det er faktisk sådan, at der er job til alle, der vel at mærke har en uddannelse, og der er også brug for langt flere med en håndværksmæssig uddannelse i fremtiden. Og derfor skal det jo være attraktivt at vælge en erhvervsuddannelse, altså fordi der er jobmuligheder, men hvis det er lidt af et lotteri, hvor man ikke aner, om man kan gennemføre, fordi der ikke er tilstrækkeligt med praktikpladser, kan jeg godt forstå, at de unge tænker: Nej, så må jeg hellere vælge en af de gymnasiale uddannelser. Derfor er det så afgørende, at vi får lavet en uddannelsesgaranti med praktikpladser.

Kl. 19:34

Der er, som jeg har nævnt før, også et stort frafald fra erhvervsuddannelserne, og det er vel at mærke ikke kun unge, som ikke har tilstrækkelige kompetencer til at gennemføre; det er også unge, der vælger erhvervsuddannelserne fra, fordi de synes, at de ikke får den nødvendige faglige udfordring, og derfor tænker: Jeg skal gå en anden vej.

Endelig har vi for mange unge, som vi kan se simpelt hen mangler de grundlæggende faglige kompetencer. Det er sådan, som de seneste undersøgelser viser, at 15 pct. af de unge, der forlader folkeskolen i dag, reelt er det, man kalder funktionelle analfabeter. Det vil sige, at det godt kan være, at de kan læse ordene, men de har svært ved at forstå sammenhængen i en avis, de har svært ved at forstå et brev, de får fra kommunen, de har svært ved at læse underteksterne, hvis de ser en film i fjernsynet, og dermed er det også rigtig, rigtig svært at lære det, der skal til for at gennemføre en uddannelse.

Men der er ikke kun alvorlige læseproblemer. Der er 17 pct. af de unge, der forlader folkeskolen, som ikke kan tilstrækkeligt med matematik, anvendt matematik, til at de kan bruge det til at gennemføre deres ungdomsuddannelse. Så vi skal også kigge på, hvordan vi får det faglige løft hele vejen igennem.

Derfor peger vi i regeringen på en folkeskolereform, der giver et fagligt løft til alle, med særligt fokus på at måle, at vi giver alle et løft med hensyn til at læse, skrive og regne hele vejen igennem, altså de grundlæggende kompetencer for også at kunne lære de øvrige fag, herunder for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Vi vil arbejde for at gennemføre en uddannelsesgaranti med praktikpladser til de unge, der vælger erhvervsuddannelsesvejen, så de ved, at de kan gøre deres uddannelse færdig.

Vi vil gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive, også ved at arbejde med nogle højniveauspor, sådan at dem, der ønsker faglige udfordringer inden for både de håndværksmæssige fag og de almene fag, kan gennemføre det.

Vi ønsker også at indføre en tredje ungdomsuddannelsesvej, der hedder fleksuddannelsen, og som er for de unge, der ikke vil kunne gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse i dag, men via en visitation kan starte på en tredje ungdomsuddannelsesvej, der løfter de steder, hvor de mangler kompetencer, og kombinerer med forskellige uddannelsesveje, så de på den måde alligevel får en chance for uddannelse og arbejde.

Endelig vil vi også kigge på, hvordan vi kan styrke overgangene fra erhvervsuddannelserne til en videregående uddannelse, akademiuddannelserne, sådan at de unge kan se, at hvis man vælger en erhvervsuddannelse, er der også et perspektiv for videre uddannelse. Erhvervsuddannelserne åbner nemlig døre, de lukker ikke døre.

Kl. 19:37

Formanden :

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning. Nej, det kan man ikke. Vi siger tak til ministeren, og så får hr. Kristian Jensen til gengæld ordet som ordfører. *(Den fungerende folketingssekretær: Det er først*

Rosa Lund). Nå ja, undskyld, det er mig, der er fraværende. Vil ordføreren for forslagsstillerne have ordet først? Så er det fru Rosa Lund, og så er det hr. Kristian Jensen.

Det er godt, man har noget hjælp heroppe – sidst på aftenen. Værsgo.

Kl. 19:37

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Rosa Lund (EL):

Jeg har også været en lille smule i tvivl om, hvordan det egentlig fungerede med sådan nogle forespørgselsdebatter, men nu prøver vi.

Jeg vil starte med at sige, at jeg har en rigtig god veninde, som i sommer blev færdiguddannet som folkeskolelærer. Det betyder, at hun har brugt 4 år på at tage en uddannelse til at varetage en af de vigtigste opgaver i vores velfærdssamfund, nemlig at undervise i den danske folkeskole. Hun har brugt 4 år på en uddannelse, og nu er hun virkelig klar til at tage en tårn for det danske velfærdssamfund. Der er bare lige et problem, og det er, at hun ikke kan få et arbejde, hvilket jo er ironisk i en tid, hvor vi alle sammen diskuterer, at vi skal højne kvaliteten af den danske folkeskole, og samtidig med at vi om nogle år kommer til at mangle uddannede folkeskolelærere, fordi der er så mange, som falder fra læreruddannelsen i dag.

Der er jo desværre rigtig mange nyuddannede unge og unge uden en uddannelse, som kan fortælle præcis den samme historie. Det er både dem, som har uddannet sig til det private, dem, som har uddannet sig til det offentlige, og dem, som ikke har en uddannelse. De kan fortælle historien om, at de ikke kan få et arbejde.

Jeg mener, at vi som politikere skylder de unge, som har taget en uddannelse, som er klar til at arbejde for vores samfund, og som er klar til at gøre en indsats for at bevare vores velfærdssamfund, et arbejde. Jeg er ret sikker på, at når man har brugt lang tid på at tage en uddannelse, ønsker man også at bruge sin uddannelse til noget – bare lige for at slå fast, at jeg altså ikke tror på myten om, at unge menesker ikke gider arbejde. Det er nok snarere et spørgsmål om, at der ikke rigtig er noget arbejde at få. Jeg tror ikke på, at arbejdsløse unge i dag har brug for, at vi øger arbejdsudbuddet. Jeg tror, at det, de har brug for, er, at vi øger antallet af arbejdspladser, og det kan vi som udgangspunkt gøre ved at investere.

Klækstarten, som jo er en del af den finanslovaftale, der er indgået mellem regeringen og Enhedslisten, er en rigtig god start, men det er desværre ikke nok, tror jeg. Skal vi sætte gang i beskæftigelsen, er det ikke nok kun at sætte gang i det offentlige byggeri. Vi skal også investere i vores velfærd. Det betyder, at vi skal ansætte mere sundhedsfagligt personale. Det synes jeg giver god mening i en tid, hvor sygeplejerskerne er stressede og SOSU-assistenten løber rundt. Det betyder, at vi skal ansætte flere nyuddannede pædagoger i vores daginstitutioner. Det ved vi kan betale sig på sigt, fordi vi ved, at jo mere voksenkontakt børn har, jo bedre chancer har de for at klare sig gennem livet, og man skal derfor bruge færre penge på sociale tiltag. Vi skal altså ikke bare skabe job i den offentlige sektor, fordi det giver arbejdspladser, men også fordi vi får en bedre velfærd ud af det. Energiforliget, som beskæftigelsesministeren var inde på, synes jeg også er en rigtig god vej til at skabe nye job, og jeg mener godt, at vi som Folketing og regeringen kan gå yderligere ud ad den vej og investere mere i grønne job.

Så er vi i Enhedslisten også helt enige i, at vi skal indføre orlovsordninger og jobrotation med særlig fokus på unge, så vi sikrer, at netop unge får en fod indenfor på arbejdsmarkedet. Og jeg er glad for, at beskæftigelsesministeren var inde på 2020-planen og ungepakken, for den har jeg et par kommentarer til. Nu må jeg se, om jeg kan nå dem alle sammen. Jeg ser 2020-planen sådan, at hvis man stikker den i hånden på en nyuddannet tømrer eller en nyuddannet

sygeplejerske, skal personen nok lede rimelig længe efter sit nye job, så jeg vil meget gerne høre, hvor det job er henne.

Når det så er sagt, er jeg utrolig glad for, at man har tænkt sig at forhandle en praktikpladsgaranti, at man har tænkt sig at udvide videnspilordningen, og at man har tænkt sig at lægge fokus på jobrotation. Og jeg vil bare lige slå fast, at i Enhedslisten forstår vi altså en praktikpladsgaranti som en garanti for, at man får en praktikplads i den uddannelse, man er startet på, altså at man er sikret en praktikplads som tømrer, hvis man er startet på en tømreruddannelse. En sådan garanti vil kunne opfyldes – og nu vil jeg bare tage imod invitationen til at komme med nogle gode ideer – hvis vi benytter sociale klausuler, hvis vi giver mulighed for, at flere virksomheder kan gå sammen om en uddannelsesaftale, og hvis vi fjerner noget af papirarbejdet.

Vi er helt enige med regeringen i, at det vigtigste er at sørge for, at alle unge har mulighed for at tage en uddannelse, at den vigtigste opgave er at sørge for, at alle unge kan tage en uddannelse, uanset hvor mange penge ens forældre tjener, og uanset hvad det er for en uddannelse, man starter på. Men vi synes også, det er afgørende, at vi sørger for, at alle unge starter på den uddannelse, som netop er rigtig for dem, og at de har mulighed for at vælge om, så vi ikke bare uddanner unge til arbejdsløshed, men også til et ulykkeligt arbejdsliv.

Nu har jeg ikke så lang tid tilbage, så jeg vil bare slutte af med at sige, at jeg er rigtig glad for, at vi i Enhedslisten og i Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre er blevet enige om en linje om et forslag til vedtagelse, som jeg vil læse op, hvis jeg lige kan nå det.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer,

- at regeringen (Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre) arbejder for at skabe vækst og nye arbejdspladser til unge. Dette skal sikre, at de langsigtede konsekvenser af krisen begrænses – både for den enkelte og for samfundet. Energiaftalen og kickstart af dansk økonomi er eksempler herpå;

- at regeringen arbejder for, at flere arbejdsløse får et kompetenceløft eller kommer i job, især unge. Dette skal bl.a. ske, ved at flere ufaglærte unge får en relevant kompetencegivende uddannelse, at flere arbejdsløse unge faglærte og ufaglærte får relevant efteruddannelse, og at flere arbejdsløse unge kommer i jobrotation;

- at regeringen arbejder for, at erhvervsuddannelserne skal være mere attraktive, at der skabes flere uddannelsespladser til unge og en uddannelsesgaranti på erhvervsuddannelser – med sikkerhed for praktikpladser;

- at frafaldet på ungdomsuddannelserne skal nedbringes, samtidig med at målsætningen om, at 95 pct. gennemfører en ungdomsuddannelse og 60 pct. gennemfører en videregående uddannelse, understøttes.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 64).

Kl. 19:44

Formanden :

Det af fru Rosa Lund oplæste forslag til vedtagelse indgår selvfølgelig i de videre forhandlinger.

Der er tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Det er først hr. Bent Bøgsted.

Kl. 19:44

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Ordføreren siger, at alle unge kan tage en uddannelse. Mener ordføreren dermed også, at alle unge er i stand til at tage en uddannelse, som giver arbejde bagefter? For så er det noget nyt, for vi har jo indtil videre haft store grupper, der ikke har været i

stand til at tage en uddannelse, bl.a. nogle af dem, der går på konstanthjælp, der ikke kan tage en uddannelse på grund af forskellige problemer.

Men når ordføreren nu siger, at alle unge kan tage en uddannelse, er der i hvert fald noget nytænkning i det. Det er da et spændende projekt, og jeg vil gerne høre, hvordan Enhedslisten vil sikre, at alle kan tage en uddannelse, som også arbejdsgiverne vil gøre brug af bagefter.

I den forbindelse vil jeg også høre, om ordføreren er enig med undervisningsministeren i, at der er job til alle, der får en uddannelse?

Kl. 19:45

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:45

Rosa Lund (EL):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg synes, det er afgørende, at vi som Folketing sikrer, at alle unge kan få et job efter deres uddannelse. Det kan de ikke i dag, og det er jo lige præcis derfor, at vi har stillet den her forespørgsel, nemlig fordi vi rigtig gerne vil diskutere, hvordan vi sikrer det. Det var den ene ting.

Den anden ting er, at alle unge i dag ikke har mulighed for at tage en uddannelse, og jeg vil sige undskyld mange gange, hvis jeg ikke fik sagt klart og tydeligt, at det er vores mål i Enhedslisten, at det skal være muligt for alle unge at tage en uddannelse.

Så tror jeg, der skal en masse ændringer til. Jeg tror, vi skal have en meget bedre og en meget mere nærværende vejledning; jeg tror, vi skal fjerne al brugerbetaling; jeg tror, vi skal sætte timetallet op på de videregående uddannelser. En lærerstuderende har jo 13 timer i gennemsnit om ugen – det ved jeg ikke engang om jeg vil kalde en uddannelse, det er måske mere et studiejob – altså, der synes jeg da vi har et ansvar for at fastholde elever netop ved at sætte timetallet op.

Jeg mener, vi har et ansvar for at styrke erhvervsuddannelserne. Der skal meget mere til end en praktikpladsgaranti. Vi har foreslået, at der skal laves nogle indgangssår, altså sådan at man, ½ år inden man starter på sit grundforløb, starter på en erhvervsuddannelse i et indgangssår. Og på den måde har vi en masse forslag til, hvordan vi kan sikre, at alle unge får mulighed for at tage en uddannelse, for det er det, jeg synes er det afgørende.

Kl. 19:46

Formanden :

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 19:46

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg tror da, der er mange unge, der vil se frem til, at det skal gå i opfyldelse. For i dag er det jo sådan, at der er en hel del unge, der faktisk ikke *kan* tage en uddannelse, som arbejdsgiverne vil gøre brug af, og de har så bare behov for et job, hvor de kan bruge deres hænder. Det synes jeg man skøjter let hen over i det her; det er så flot at sige, at *alle* unge skal kunne tage en uddannelse, og at *alle* får et job bagefter, vel vidende at det aldrig nogen sinde vil gå i opfyldelse. Så er spørgsmålet: Hvorfor har ordføreren så ikke fået regeringen til at skrive, at 100 pct. skal have en uddannelse i stedet for kun 95 pct.? Fordi det er det, som regeringen siger er det maksimalt opnåelige. Man kan ikke nå 100 pct.

Vi har i dag også de særligt tilrettelagte uddannelser, men det viser sig, at der ud af de unge, der tager den uddannelse, kun er ganske få, der får job bagefter. Det var ellers en stor succes, som Dansk Folkeparti sammen med Enhedslisten var stærk fortalende for, at vi fik

igennem, og Enhedslisten bakkede op om Dansk Folkeparti på det område, men det giver stadig væk ikke job til alle sammen.

Hvordan vil ordføreren sikre, at arbejdsgiverne vil gøre brug af de her unge, der får en uddannelse, som måske ikke er god nok? Jeg kender en del unge, der er i den situation, og det ved jeg at fru Rosa Lund også gør. Men hvordan sikrer man, at arbejdsgiverne så også vil gøre brug af de unge, der har en uddannelse? Det kan være nogle unge, der måske ikke er så hurtige, som arbejdsgiverne vil have dem til at være. Så er det en stor opgave at få arbejdsgiverne til at tage dem ind.

Kl. 19:48

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:48

Rosa Lund (EL):

Det er da deprimerende, hvis vi allerede nu konstaterer, at vi ikke kan lave et uddannelsessystem, som kan rumme alle unge, for det tror jeg sådan set godt vi kan.

Jeg tror, vi skal styrke de tilbud, vi har i dag, bl.a. den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse. Jeg mener, vi skal styrke vores erhvervsuddannelser, vores gymnasier, vores handelsskoler, vores produktionsskoler. Jeg tror, at hvis vi ophæver den grænse, der er på produktionsskolerne i dag, om, at man kun må gå der i 1 år, så giver vi rigtig mange unge en bedre mulighed for at blive rustet til at tage en ungdomsuddannelse og for at blive rustet til at komme ud på arbejdsmarkedet. For så kan produktionsskolerne nemlig lave nogle forløb, som er tilpasset lige præcis den unge, vi står med. Men det kræver altså, at vi ophæver den her grænse om, at man kun må gå på en produktionsskole i 1 år. Så det er jo et eksisterende uddannelses-tilbud, vi kan styrke.

Så tror jeg også på, at hvis vi laver en fleksuddannelse, som børne- og undervisningsministeren også var inde på, kan vi løfte rigtig, rigtig mange af de unge, som i dag falder igennem og falder fra i vores uddannelsessystem. Og så vil jeg bare til sidst sige, at jeg glæder mig da rigtig meget til den dag, hvor vi får et arbejdsmarked, som er så rummeligt, at alle mennesker, alle typer af unge, kan arbejde på vores arbejdsmarked. Det glæder jeg mig rigtig meget til.

Kl. 19:49

Formanden :

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 19:49

Merete Riisager (LA):

Tak for ordet. Jeg kan ikke lade være med at hæfte mig ved, at ordføreren lige kaldte uddannelsen for en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse, som jo skulle have været revideret i år. Der er det jo sådan, at Enhedslisten støtter regeringen i at udskyde den revidering, på trods af at handicaporganisationer siger, at der lige nu svigtes unge mennesker derude, som får et for dårligt uddannelsestilbud. Det forstår jeg ikke, når nu ordføreren er så optaget af de svageste.

Så har jeg et andet spørgsmål til ordføreren, som går på, at ordføreren siger, at vi skal investere i job, at vi skal investere for at få job, men hvem er det, der skal investere? Er det skatteborgerne, eller er det virksomhederne?

Kl. 19:50

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:50

Rosa Lund (EL):

Som man spørger, får man svar. Det er da virksomhederne, som skal investere. Jeg går da også stærkt ud fra, at når regeringen udskyder en hel ungepakke til trepartsforhandlingerne, er det da, fordi en socialdemokratisk ledet regering mener, at virksomhederne skal til lommerne. Det kan være, at jeg her lægger ord i munden på regeringen, men det er da mine forhåbninger som socialist.

I forhold til en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse har vi jo netop valgt at udskyde revisionen, som ordføreren så rigtigt påpeger. Det har vi i Enhedslisten sagt ja til, for når de, der skal lave revisionen, vurderer, at de skal have et bedre grundlag, så må vi stole på det.

Kl. 19:51

Formanden :

Fru Merete Riisager.

Kl. 19:51

Merete Riisager (LA):

Nu tvivler jeg alvorligt på, at det, der er tilfældet, er, at der mangler et datagrundlag. Der er i hvert fald ikke nogen af de svar, der kommer fra ministeren, som tyder på, at der mangler noget særligt andet end opmærksomhed på området. Men nu siger ordføreren, at det er virksomhederne, der skal investere. Nu er det jo sådan, at det, som regeringen faktisk fokuserer på, de job, som regeringen fokuserer på, jo er følgerne af et energiforlig og en kickstart, som finansieres med skattekroner. Det er skattekroner, der skal ud at finansiere de job. Det vil sige, at det er midlertidige job, at det er job, der forsvinder, når skattekronerne er brugt, hvorimod virksomhederne jo stilles ganske ringe, i og med at der ikke gøres noget ved konkurrenceevnen. Her vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvordan forholder ordføreren sig til Danmarks konkurrenceevne i forbindelse med at skabe flere job til de unge mennesker?

Kl. 19:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:51

Rosa Lund (EL):

Jeg forholder mig til Danmarks konkurrenceevne på den måde, at jeg tror, at vi får den bedste konkurrenceevne ud af at have den bedst uddannede arbejdskraft. Det betyder altså, at vi skal investere i uddannelse, at vi netop skal sikre, at alle unge får mulighed for at tage en uddannelse, at vi netop skal sikre, at der er så meget kvalitet i vores uddannelser, at vi har den bedst uddannede arbejdskraft. Det tror jeg ærlig talt er den bedste måde at styrke Danmarks konkurrenceevne på, nemlig at vi gør noget af det, vi er bedst til, og det er nu en gang at uddanne.

Kl. 19:52

Formanden :

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 19:52

Mai Henriksen (KF):

Tak for ordførertalen. Ordføreren siger, at alle skal kunne få det her uddannelsestilbud, og så kommer vi hurtigt til at snakke om særligt tilrettelagt uddannelse. Jeg må også spørge lidt ind til det, for hvis man virkelig er så optaget af de her menneskers kår og virkelig gerne vil give dem en vej ind til uddannelse, hvorfor har Enhedslisten så ikke sat sig sammen med en række andre partier og sagt: Vi venter med at udskyde den her revision og tager revisionen med det samme, sådan at vi kan få rettet op på nogle af de problemer, der

netop er med uddannelsen i dag? Hvorfor er det, man venter? For man gør jo de her unge mennesker en kæmpe, kæmpe bjørnetjeneste. Jeg synes, det er nemt at stille sig op og være beskytter og vogter af, at alle skal have et uddannelsesstilbud, men det gælder bare ikke, når det kommer til praksis.

Kl. 19:53

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:53

Rosa Lund (EL):

Jeg synes nu, det gælder, når det kommer til praksis. Vi har f.eks. lige sammen med regeringen lavet et loft over klassekvotienten. Vi har fået fjernet forringelserne på skolepraktiklønner. Det synes jeg da sådan set er nogle glimrende tiltag for at få alle i uddannelse.

Når det drejer sig om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, er grunden til, at vi har valgt at bakke op om, at regeringen gerne vil udskyde revisionen i 1 år, at vi gerne vil have et bedre grundlag, men det er også, fordi vi gerne vil sikre os, at alle de nødvendige ting bliver taget med i revisionen, og det synes jeg bl.a. netop er kårerne for de elever, der går på STU, dvs. de penge, de har at leve for om måneden. Det synes jeg er meget vigtigt at vi tager med, når vi reviderer uddannelsen, og det fik vi jo så lejlighed til at diskutere forleden, da vi diskuterede, om revisionen skulle udskydes.

Kl. 19:54

Formanden :
Fru Mai Henriksen.

Kl. 19:54

Mai Henriksen (KF):

Så taler fru Rosa Lund om 2020-planen og om, hvor den nyuddannede lærer eller sygeplejerske skal lede efter et job. Det er jo i virkeligheden et rigtig godt spørgsmål. Det har alle vi andre også stillet os selv, kunne man sige.

Mit spørgsmål er egentlig helt enkelt: Hvilke reformer – meget af det, der ligger i 2020-planen, er lagt op til de kommende reformer – regner Enhedslisten med at indgå med regeringen? Lige nu forhandles førtidspension og fleksjob. Til efteråret er der varslet en kontanthjælpsreform. Hvor er det, Enhedslisten kommer ind og trækker regeringen i den retning, som Enhedslisten gerne vil? Hvilke reformer er det, Enhedslisten regner med at deltage i?

Kl. 19:54

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:54

Rosa Lund (EL):

Vi vil som støtteparti gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at trække regeringen i den rigtige retning. Vi håber jo rigtig meget, at regeringen kommer en lille smule mere til fornuft og sikrer, at de rigeste i det her samfund kommer til lommerne. Jeg synes f.eks., at det er en lille smule usolidarisk, at man siger, at man vil investere i uddannelse, men at man så samtidig siger, at pengene skal komme fra en SU-reform. Det betyder altså, at de unge selv skal betale for bedre forhold for de unge. Det synes jeg da er en lille smule mærkeligt.

Jeg kan ikke stå her og svare på, præcis hvad for nogle reformer vi vil være med til og ikke vil være med til. Det kommer jo meget an på reformernes indhold, og hvad for nogle udspil vi får at se. Men vi ser frem til, at regeringen fremlægger nogle meget solidariske udspil, hvor de rigeste skal til lommerne. Det er i hvert fald vores forhåbning.

Kl. 19:55

Formanden :

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:55

Kristian Jensen (V):

Nu nævnte ordføreren, hvad ordføreren mente Enhedslisten havde fået gennemført, altså de resultater, som Enhedslisten har været med til at få igennem. Hun nævnte også, som mange andre, spørgsmålet om praktikpladsordningen. Så er det sådan set bare, jeg gerne vil spørge, hvordan ordføreren egentlig synes at det går med praktikpladsordningen sammenlignet med for 1 år siden?

Kl. 19:56

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:56

Rosa Lund (EL):

Jamen jeg synes, at det går rigtig dårligt, altså, praktikpladskøen vokser. Derfor har vi også i Enhedslisten sagt, at vi gerne vil have den her praktikpladsgaranti, og det skal hellere være i dag end i morgen. Derfor har vi i Enhedslisten været med til at lave en aftale, som gav nogle flere skolepraktikpladser. Det synes jeg ikke er den ideelle løsning. Jeg synes langtfra, det er den ideelle løsning, men det var nu engang det, der lå på bordet. Bl.a. fordi ordførerens eget parti ikke ville være med til at indføre sociale klausuler lige nu og her, var det nu engang det, vi kunne blive enige om.

Så jeg vil da svare, at jeg synes, at det går rigtig dårligt, og jeg håber da, at vi snart kan få vendt den udvikling. Det synes jeg da at vi skylder de 10.000 unge, som i dag står og mangler en praktikplads.

Kl. 19:56

Formanden :

Hr. Kristian Jensen.

Kl. 19:56

Kristian Jensen (V):

Jeg er sådan set meget enig med ordføreren i, at det er gået dårligt sammenlignet med, hvordan det gik for 1 år siden. Men jeg er meget uenig i det løsningsforslag, som fru Rosa Lund kommer med. Altså, endnu flere skolepraktikpladser er ikke det, de unge ønsker. Sociale klausuler er ikke det, der er vejen frem.

Det, der må være vejen frem, må være at skabe en vækst i samfundet, der gør, at virksomhederne i højere grad har mulighed for at tage elever i praktik. Derfor er det bare ærgerligt, at Enhedslisten har været med til at føre en politik, som har fjernet arbejdspladser, som har skadet konkurrenceevnen, og som har været med til at gøre det sværere for virksomhederne at oprette de praktikpladser, vi gerne skulle have.

Kl. 19:57

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 19:57

Rosa Lund (EL):

Jeg vil sige, at det da er glædeligt, som Venstre har ændret holdning, for dengang Venstre sad for bordenden i regeringen, f.eks. i 2006, var der 4.800, der manglede en praktikplads. I dag er der op mod 10.000.

Hvis Venstre går så meget op i det her, kunne jeg da ønske mig, at de havde indført en reel praktikpladsgaranti dengang, men det gjorde de ikke. De satsede netop på skolepraktikken og var med til at

sørge for, at der i dag er unge mennesker, som har halve uddannelser, bl.a. murere, som er endt op med at blive flisemontører. Det var nok ikke lige det, der var meningen.

Men jeg håber da, at hr. Kristian Jensens spørgsmål er et udtryk for, at Venstre har ændret holdning, og at Venstre nu vil være med til at lave en reel praktikpladsgaranti, som sikrer de unge mennesker, som i dag står og venter på en praktikplads, en uddannelse. Det håber jeg da at det er udtryk for. Det er i hvert fald den positive tilgang, jeg vil have til det, og det, jeg vil lægge i det.

Kl. 19:58

Formanden :

Tak til ordføreren for forespørgerne. Der er ikke flere, der ønsker bemærkninger lige nu. Så er det hr. Kristian Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 19:58

(Ordfører)

Kristian Jensen (V):

Tak for det, og tak for anledningen til at blande mig lidt i debatten, desværre fordi fru Ulla Tørnæs har fået forfald i løbet af eftermiddagen og derfor ikke har mulighed for at være her. Så jeg skal prøve efter ringe evne at dække Venstres holdning på området her.

Jeg synes jo, at det er et utroligt væsentligt emne at diskutere. Hvordan sikrer vi job og arbejdspladser til flest muligt unge? Det var også derfor, Venstre sammen med den konservative regeringspartner og en række andre partier satte en målsætning op i 2006 om, at vi ville have 95 pct. af en ungdomsårgang til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Det blev for nogle på daværende tidspunkt anset for være urealistisk højt, men den delmålsætning, vi satte op, nemlig at man i 2010 skulle have nået mindst 85 pct., nåede man, og vi kan se, at der i de senere år har været en positiv bevægelse.

Hvis vi tager de seneste tal med, og så tager det med, som den nye regering har omformuleret, nemlig at det mindst drejer sig om en ungdomsuddannelse, ja, så forventer man rent faktisk, at årgangen 2010 vil nå op på, at ca. 90 pct. får mindst en ungdomsuddannelse. Så vi er altså på rette vej, men der er stadig væk en række ting, der skal gøres, ligesom der også er en stor anledning til at prøve at forbedre arbejdet i Ministeriet for Børn og Undervisning, så det bliver klart, hvad det er for nogle elementer, som egentlig er med til at bidrage til, at man kommer i den rigtige retning.

Det, jeg synes er væsentligt i den her diskussion, er at få fat i det grundlæggende. Hvad er det, der skal til, for at vi kan få unge i arbejde? Hvad er det, der skal til, for at unge får en praktikplads? Ja, det er først og fremmest, at dansk økonomi er på rette vej, at vi har en sund, stærk økonomi, der gør, at vores virksomheder får forbedret deres konkurrenceevne og ikke får forringet den, at vi har mulighed for, at danske virksomheder har en sund økonomi, der gør, at de kan tage de praktikanter ind, at de kan skabe de arbejdspladser til de unge mennesker, der gør, at vi har så lav en ungdomsarbejdsløshed som overhovedet muligt.

Heldigvis står det langt bedre til i Danmark end i andre lande i Europa. Desværre er det ikke godt nok. Derfor er der grund til at gøre endnu mere. Vi synes fra Venstres side, at man skal styrke erhvervslivet. Det skal vi gøre, ved at vi får rettet op på de skadelige elementer, der var i finansloven for 2012, hvor man øgede skatterne for borgerne, noget, der er med til at trække købekraft ud af de danske forbrugere, og at man øgede afgifterne for virksomhederne, noget, der gør, at det bliver sværere at drive virksomhed i Danmark. Vi har brug for, at man i højere grad får skabt bedre rammer for virksomhederne, så de kan klare at tage de praktikanter ind, som vi så gerne vil have at de gør.

Venstre har stået i spidsen for, at der i flere omgange er blevet taget en række initiativer på skolepraktikordningsområdet. Helt tilbage i 2009 kom den første praktikpladsaftale, og samtidig kom der

en udvidelse af skolepraktikordningen, som jeg ikke mener er nogen optimal løsning, men nærmere en nødløsning, i forhold til det der er endnu værre, nemlig at de unge mennesker ikke kan få gennemført deres uddannelse.

Det blev så fulgt op allerede i 2010 med det, der blev kaldt den forstærkede indsats for at få flere praktikpladser. Og endelig kom der i 2011 en aftale om endnu flere praktikpladser. Desværre må vi sige, at de resultater, vi har fået nu, og den seneste praktikpladsstatistik, der er offentliggjort på Ministeriet for Børn og Undervisnings hjemmeside, desværre viser, at der er et markant fald i antallet af indgåede praktikpladsaftaler. Der er en markant stigning i antallet af skolepraktikpladsaftaler, og der er desværre en markant stigning i antallet af elever, der er praktikpladssøgende.

Det er altså gået ringere på det her område i det seneste år, fra de tal blev offentliggjort i 2011, til vi fik de tal, der er offentliggjort her den 8. maj 2012. Og jeg kan ikke lade være med at mene, at noget af det må skyldes, at vi desværre lægger for mange byrder på vores virksomheder. Derfor håber jeg, at vi helt grundlæggende kan få sat mere gang i dansk erhvervsliv, at vi kan få skabt den positive stemning, der gør, at virksomhederne i højere grad kan konkurrere, at vi kan få sat nogle aktiviteter i gang.

Derfor var det sådan set også glædeligt, da ministeren for by, bolig og landdistrikter efter i lang tid at have afvist Venstre og De Konservatives forslag om at åbne for renoveringspuljen, sådan at Landsbyggefonden kunne bruge endnu flere midler til at renovere for, i sidste uge vendte på en tallerken. Efter han i flere uger havde sagt nej til det forslag, som Venstre og De Konservative havde fremsat, var han nu enig og ville gerne være med til at åbne for at bruge 4, 1 mia. kr. mere på renovering, for det kunne betyde, at vi kunne få sat gang i nogle af de ting, der skal gøres i den almene boligsektor.

Ved siden af det kan man bare ikke komme uden om, at der også er nødt til at gøres noget for, at almindelige virksomheder kan skabe praktikpladser på det almindelige arbejdsmarked.

Kl. 20:04

Formanden :

Der er to korte bemærkninger. Først er det hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:04

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren for fremlæggelsen.

Hørte jeg rigtig lige før, da jeg hørte ordføreren sige, at sociale klausuler ikke er vejen frem? Altså, det hørte jeg faktisk ordføreren sige. Så undrer det mig lidt, når ordføreren sammen med andre partier, jeg tror alle undtagen Liberal Alliance, er med i en aftale om en forstærket indsats i forbindelse med praktikpladser som et led i finanslovaftalen for 2012, hvor der jo står, at sociale klausuler kan være en måde at gøre det på, og der er nedsat et udvalg for at kigge på det.

Betyder det, at ordføreren så bare har skrevet under, eller at partiet Venstre bare har skrevet under på skrømt? For nu får vi at vide, at sociale klausuler ikke er vejen frem. Og skal vi så forvente, at Venstre spænder ben for, at man bruger det instrument?

Så har jeg også lige et spørgsmål mere: Mener ordføreren, at den tidligere regering lagde for mange byrder på erhvervslivet? For jeg kunne forstå, at det skulle være en årsag til, at vi ikke får skabt praktikpladser. Fru Rosa Lund gjorde opmærksom på, at i 2006 manglede der lidt mere end 4.000. Men der er så altså 6.000 op til de 10.000, for da vi når frem til, at den regering, som ordførerens parti er med i, træder af, mangler der op mod 10.000 praktikpladser. Er det så udtryk for, at man ikke har gjort det godt nok? Og hvad vil ordføreren gøre for at sikre praktikpladser til de unge mennesker?

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:05

Kristian Jensen (V):

I modsætning til regeringens ageren her de seneste dage står Venstre ved de aftaler, vi indgår. Derfor står jeg naturligvis også fuldt ved den finanslovaftale, der er indgået.

Når jeg siger, at sociale klausuler ikke er vejen frem, er det bl.a. et spørgsmål om, at det da må være optimalt, hvis det er sådan, at virksomhederne skaber de praktikpladser, der skal til, uden at vi skal lovgive om det. Det synes jeg da at alle partier bør have som optimalt mål. Vi har i forbindelse med finansloven lavet en aftale om, at det skulle undersøges nærmere. Det er bl.a., fordi det ikke er så enkelt at lave sociale klausuler, som det lige gøres til, når nogle partier har fremført det som værende løsningen på alle praktikpladsproblemer.

Det andet, jeg vil sige, er, at jeg ikke synes, at man alene kan sige, at det drejer sig om byrder på virksomhederne, for selv i de år, hvor det gik allerbedst, har der været virksomheder, der har lurepasset og ikke taget deres andel af praktikanter, ikke har skabt de praktikpladser, der skal til. Derfor er der også behov for, at det er noget, vi følger op på politisk.

Men når jeg nævner udviklingen i praktikpladser eller rettere i praktikpladsmanglen fra marts 2011 og til nu, er det, fordi dansk økonomi overordnet set ikke er blevet markant forværret i den tid. Ledigheden er ikke steget markant. Men vi kan bare se, at virksomhederne er så klemte, at de ikke tager praktikanter ind.

Så kan man spørge sig selv, hvad det er, der er sket i den tid. Ja, der er bl.a. sket det, at en række virksomheder er blevet berørt af højere skatter og højere afgifter og dermed har en ringere konkurrenceevne.

Kl. 20:07

Formanden :
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:07

Finn Sørensen (EL):

Vi er enige om, at det optimale er, hvis virksomhederne altså selv kan finde ud af at oprette de praktikpladser. Men erfaringen fra ordførerens partis regeringsperiode er, at det gør de ikke, og vi kan konstatere, at det gør de stadig væk ikke.

Derfor må jeg spørge ordføreren: Hvordan mener ordføreren at man skal sikre, at virksomhederne skaber de praktikpladser? Hvad vil ordføreren sådan helt konkret gøre? Ordføreren indrømmer, at der er en hel del virksomheder, der har lurepasset, og det er jeg jo glad for at han indrømmer. Hvad gør vi så ved de virksomheder, sådan at de løfter det ansvar, de skal løfte på det her område? Og jeg vil gerne høre noget sådan helt konkret og ikke bare noget luftigt om at gavne økonomien generelt set, for det hjælper åbenbart ikke.

Kl. 20:07

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:08

Kristian Jensen (V):

Det synes jeg var det mest mærkelige indlæg, jeg har hørt i den lange debat, der har været her i dag, mens jeg har siddet og ventet på, at den her diskussion kom frem, nemlig at det skulle være luftigt at hjælpe erhvervslivet.

Det er da helt konkret! Det er da vores grundlæggende problem, at vi har en regering og et parlamentarisk flertal i øjeblikket, der er med til at lægge byrder på virksomhederne, der er med til at gøre det dyrere at drive virksomhed i Danmark, der er med til at gøre, at virksomhederne flytter til udlandet, der er med til at gøre, at det bliver sværere for danske virksomheder at skabe de praktikpladser, der skal til. Det er da overhovedet ikke luftigt. Det er da helt konkret og det grundlæggende problem, vi har, nemlig at Enhedslisten er med til at gøre det dyrere at drive virksomhed i Danmark og derfor er med til at gøre det sværere for dem at oprette praktikpladser.

Vi tog, da vi sad i regering, en række konkrete initiativer. Vi tog initiativ til at øge belønningen til de virksomheder, der skabte praktikpladser, og det virkede ganske markant. Vi fik en vækst i antallet af indgåede praktikpladsaftaler, og det synes jeg var glædeligt. Derfor er det beklageligt, at jeg må konstatere, at siden regeringsskiftet er det desværre gået den forkerte vej, så der er flere, der er praktikpladssøgende.

Kl. 20:09

Formanden :
Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 20:09

Rosa Lund (EL):

Jeg vil gerne blive lidt ved de her praktikpladser, for det er tydeligvis noget, som optager os alle sammen, og noget, som vi alle sammen er interesseret i at finde en løsning på, så jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hvad det så er, der skal til, for det har jo tydeligvis ikke været de indsatser, som den tidligere regering har sat i gang, for praktikpladskøen er jo blevet længere. Hvis det så heller ikke er de indsatser, som den nuværende regering sammen med Enhedslisten, Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti har været med til at sætte i gang, altså den her aftale om flere skolepraktikpladser, som jeg er helt enig i vi godt kan kalde for en nødløsning, det er jeg meget enig i, hvad er det så, der skal til, ikke for at hjælpe virksomhederne, men for at hjælpe eleverne, som mangler en praktikplads?

Kl. 20:10

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:10

Kristian Jensen (V):

Hvis man hjælper virksomhederne til at have en økonomi, der er stærk nok, til at de kan etablere flere praktikpladser, hjælper man de unge. Det er så simpelt, at hvis man skaber grundlaget, for at virksomhederne kan tage flere praktikanter ind, får man hjulpet ikke bare virksomhederne, men også de unge og dermed hele samfundet.

Derfor er løsningen at få et stærkere konkurrencemiljø i Danmark, altså få en stærkere konkurrenceevne for virksomhederne. Det er bare beklageligt, at det har vi ikke fået. Det er gået den forkerte vej siden valget, det er gået den forkerte vej siden regeringsskiftet. Der er lagt afgifter på virksomhederne i stedet for hjælp til, at de kan skabe flere arbejdspladser.

Kl. 20:10

Formanden :
Fru Rosa Lund.

Kl. 20:10

Rosa Lund (EL):

Jamen hvis det er et spørgsmål om at styrke konkurrenceevnen, er det måske mig, som har misforstået noget, for jeg husker da den tidligere regering som en regering, der gerne ville gøre livet lidt nem-

mere for virksomhederne, som gerne ville styrke konkurrenceevnen. Det kom der desværre bare ikke flere praktikpladser ud af.

Så er det ikke et spørgsmål om, at vi har brug for noget nyt, altså at vi har brug for nogle andre tiltag? For når vi kigger på tallene fra 2006 og sammenligner dem med de tal, der var i 2009, 2011 og 2012, ser man, at der er sket en markant stigning, så måske er det på tide med nogle andre tiltag end dem, som den tidligere regering fik afprøvet?

Kl. 20:11

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:11

Kristian Jensen (V):

Jeg kan anbefale, at man går ind på Ministeriet for Børn og Undervisnings hjemmeside – jeg er gammeldags nok til stadig væk at kalde det for Undervisningsministeriet, men det hedder det ikke, det er et ministerium, hvis minister sidder lige hernede i salen på min venstre side. Hvis man så slår op på statistikservice om erhvervsuddannelser på side 6, vil man kunne se, at fra regeringsskiftet i 2001 og frem til krisen ramte os var der en markant vækst i antallet af indgåede aftaler. Så sker der et fald, da krisen rammer os. Det fald bliver vendt til en vækst i antallet af indgåede uddannelsesaftaler for det, der hedder øvrige uddannelser, da vi begynder at tage fat med aftalerne om flere praktikpladser. Vi går ind og belønner mere, så de initiativer, den tidligere regering tog, hjalp.

Når jeg siger, at der er et beklageligt fald i udviklingen i øjeblikket, er det, fordi de seneste tal, der er offentliggjort om praktikpladsstatistikker, viser, at der i marts måned i år er markant færre indgåede aftaler, end der var for 1 år siden. Og hvad er det bl.a., der er sket i det tidsspænd? Ja, det er, at regeringen har gjort det dyrere at drive virksomhed i Danmark. Og det synes jeg bare er en indikation på, at det er den forkerte vej at gå.

Kl. 20:12

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. (*Kristian Jensen (V):* Selv tak). Så er det fru Ane Halsboe-Larsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 20:12

(Ordfører)

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak for det, og tak til Enhedslisten for at give os muligheden for at diskutere det her emne. Det er så uhyre vigtigt, at det er dejligt at få anledning til det. For når vi siger ungdomsarbejdsløshed, at det jo ikke bare en eller anden floskel eller et eller andet ord uden mennesker bag. Det her handler om Peter, Pernille, Mark, Andrea, Ninna, Jakob, Claus – tusindvis af unge, der har en ting tilfælles, nemlig at de ikke har noget arbejde.

Siden 2008 er der kommet 35.000 flere unge på offentlig forsørgelse. Der er mange af dem, der har mistet deres arbejde, men alt, alt for mange af de her mennesker har ikke engang haft muligheden for at få deres første arbejde. De er simpelt hen blevet mødt af en mur i form af, at der ikke er brug for dem, at de ikke duer til noget. Der er rigtig mange tal og statistikker, og rigtig mange af dem peger i den her retning, altså at alt for mange unge kæmper med arbejdsløshed for tiden. Nogle har det svært, fordi de ikke har en uddannelse og derfor bliver ramt rigtig hårdt, når krisen kradser. Det var også det, vores beskæftigelsesminister var inde på tidligere. Andre har gjort alt det, vi har sagt til dem de skal, nemlig taget en uddannelse, så de har været klædt på til fremtidens arbejde. Alligevel bliver de ramt nu af, at nyuddannede har rigtig, rigtig svært ved at komme ind. Og rigtig mange unge oplever, at virksomhederne efterspørger en erfaring på flere år, men der er ikke nogen virksomheder, der er åbne for at

give muligheden for at få den her erfaring. Det er hamrende alvorligt, og som socialdemokrat synes jeg, at vi skal tage det sindssygt seriøst, at vi er i gang med at tabe endnu en generation på gulvet.

Da hr. Lars Løkke Rasmussen var statsminister, udtalte han jo de famøse ord om, at hans søn i hvert fald ikke skulle opleve ungdomsarbejdsløshed. Det synes jeg var meget prisværdigt. Jeg synes, det var oprigtig dejligt at have en statsminister, som virkelig tog det her problem til sig og tog det alvorligt. Desværre var det mest på talerstolen og i de flotte taler, vi hørte til det her, og siden da må vi jo bare konstatere, at alle tal er braget i den forkerte retning. Det er mildt sagt gået rigtig skidt.

Jeg synes personligt, det har været frustrerende at se til måned efter måned, hvor den ene unge efter den anden har stillet sig op i arbejdsløhedskøen, har taget et nummer, har oplevet følelsen af ikke at du, at der ikke er brug for en, samtidig med at vi har haft en regering, som ikke rigtig har taget det seriøst. Som politikere kan man meget. Vi vil jo gerne tro, at vi kan rigtig meget. Vi kan jo alt lige fra at ændre på SU'en til at bygge en bro til at ændre kræftbehandlingen. Hvis der er en økonomisk krise, kan vi også gøre noget ved det. Vi kan ikke forhindre den, men vi kan trods alt gøre noget.

Jeg oplever ikke, at den tidligere regering har gjort noget for at forhindre, at den store gruppe af unge, der i dag bliver ramt af krisen, gik fri. Derfor er jeg også oprigtig glad for, at vi nu har et flertal, der rent faktisk har viljen til at gøre noget. Det er på høje tid, at vi får en ungpakke. Der ligger en kæmpe udfordring foran os, og derfor er den her ungpakke så vigtig. Så hermed et skulderklap til regeringen for at tage problemet seriøst og en opbakning til vedtagelsen, som ordføreren for Enhedslisten tidligere læste op.

Kl. 20:16

Formanden :

Der er tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Merete Riisager.

Kl. 20:16

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Her den 11. maj blev der nedlagt 500 job af Danish Crown i Esbjerg. Det sker rigtig ofte, at der flytter job ud, særlig for ufaglærte. Det nævnte ministeren også i sin tale. Jeg har gjort det forsøg at læse mange af de pressemeddelelser fra de virksomheder, der flytter job ud, og der står entydigt i de pressemeddelelser, at årsagen er det høje udgiftsniveau i Danmark, som er afstedkommet af skatter og afgifter. Og det, der meget, meget sjældent, jeg vil sige aldrig, bliver nævnt, er uddannelsesniveauet. Så hvordan forholder ordføreren sig til det her, altså at vi mister arbejdspladser på grund af udgiftsniveauet og ikke på grund af uddannelse?

Kl. 20:17

Formanden :

Værsgo.

Kl. 20:17

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes, at det her er en enorm udfordring for os. Jeg synes, at det er et enormt problem. Derfor er jeg også meget, meget optaget af, at vi rent faktisk får skabt arbejdspladser i vores land. Jeg synes også, det har været bekymrende at se, at vi under den tidligere statsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen, hver eneste dag har mistet 130 arbejdspladser til udlandet. Derfor er jeg også optaget af, at vi sætter en kickstart i gang; at vi gør det nemmere for de små og mellemstore virksomheder at låne penge; at vi generelt sikrer, at der er nogle ordentlige rammebetingelser for vores virksomheder.

Formanden :
Fru Merete Riisager.

Kl. 20:18 en, og at vores hovedfokus selvfølgelig skal være på at få folk i arbejde, men den her gruppe skal i høj grad kanaliseres videre via vores uddannelsessystem. Derfor synes jeg, det er en rigtig, rigtig vigtig diskussion, at vi har nogle ordentlige incitamenter. Kl. 20:20

Merete Riisager (LA):

Nu nævner ordføreren kickstarten, og tidligere er energiforliget også blevet nævnt. Men hvordan skal de initiativer, som jo altså er finansieret af skatteyderne, hjælpe produktionsvirksomheder som Danish Crown, der vurderer, at det ikke kan betale sig at have de her job i Danmark? Hvordan skal det hjælpe dem? Hvordan skal energiforliget eller kickstarten hjælpe dem?

Kl. 20:18

Formanden :
Fru Mai Henriksen.

Kl. 20:20

Formanden :
Værsgo.

Kl. 20:18

Kl. 20:18

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg hørte godt, at ordføreren tidligere bed meget mærke i, at det her var initiativer med lånte kroner, med skattekroner, og at det var noget, vi alligevel bare ville se fise ud om et års tid. Jeg undrer mig en lille smule over den retorik, eksempelvis fordi vi jo kan se, at tidligere investering i netop den grønne sektor har betydet, at vi i dag har tusindvis af danskere beskæftiget i vindmølleindustrien. Derfor undrer jeg mig over, at ordføreren ikke anerkender, at det, at vi investerer i et område, og det, at vi går foran, og det, at vi udvikler noget, som vi ved resten af verden kommer til at efterspørge, selvfølgelig skaber arbejdspladser. Det skaber private arbejdspladser, og det skaber vækst i Danmark. Det skaber arbejdspladser til de mennesker, der i dag har svært ved at finde noget.

Kl. 20:19

Formanden :
Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 20:19

Mai Henriksen (KF):

Det var dog utrolig mange ord om den tidligere regering og meget, meget lidt om, hvad Socialdemokraterne egentlig godt selv kunne tænke sig. Altså, det er lige før, jeg vil anbefale ordføreren at læse ministertalerne efterfølgende, for der var dog i det mindste en eller anden egen vision for, hvor man ønsker at bringe uddannelses- og beskæftigelsesområdet hen, og ikke bare en kritik af den tidligere regering.

Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget: For et par uger siden var formanden for socialrådgiverne ude med et forslag om at ændre uddannelsespålægget, og i den forbindelse spurgte formanden, hvorfor unge velfungerende ledige, som ikke har forsørgerpligt og ikke har andre problemer, end at de er ledige, skal have en kontanthjælp, der er langt højere end en SU. Hvorfor skal det være mere attraktivt at være på kontanthjælp end på SU? Er fru Ane Halsboe-Larsen enig i det udsagn?

Kl. 20:20

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:20

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg mener, det er enormt vigtigt, at vi skaber de rigtige incitamenter for vores unge, så det bliver så attraktivt som muligt at komme over i en uddannelse, hvis man ikke har en uddannelse i forvejen, og hvis man ikke har noget arbejde. Jeg deler fuldt ud vores ministers indstilling til, at de unge, der i dag ikke har nogen uddannelse, skal tage

Mai Henriksen (KF):

Jamen jeg spørger ikke, om det er en vigtig diskussion, for det er det. Jeg spørger, om fru Ane Halsboe-Larsen er enig i, at den idé, som formanden for socialrådgiverne kom med, er den rigtige vej at gå. Jeg kan egentlig bare nøjes med et ja eller et nej. Jeg behøver ikke lange udredninger, og jeg behøver ikke alle de snørklede veje uden om selve spørgsmålet. Det er egentlig bare et ja eller nej, eventuelt gerne med en kort begrundelse. Er fru Ane Halsboe-Larsen enig i, at det skal være mindre attraktivt at være på kontanthjælp end at være på SU, og at man derfor skal sætte kontanthjælpen ned for de velfungerende unge, som ikke har andre problemer end ledighed?

Kl. 20:21

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:21

Ane Halsboe-Larsen (S):

Der er rigtig, rigtig mange aspekter i den her debat, men jeg er bare rigtig, rigtig glad for, at vi allerede er i fuld gang med at reformere hele det her system inklusive at se på, hvordan ydelserne harmoniserer, så vi har de bedst mulige incitamenter. Det betyder også, at vi skal have skabt arbejdspladser, og at vi skal have gjort uddannelsesinstitutionerne bedst muligt egnede til at bringe vores unge videre. Det betyder også og ikke mindst, at vi skal have en indsats på vores jobcentre og i vores jobformidling, der rent faktisk har fokus på job og uddannelse og ikke bare på at opbevare vores unge.

Kl. 20:21

Formanden :
Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:22

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren for en god beskrivelse af situationen og de alvorlige problemer, vi står over for i forhold til de unges job- og uddannelsesmuligheder. Jeg vil også glæde mig over den enighed, vi har i forhold til et udmærket forslag til vedtagelse. Jeg er også enig i den beskrivelse, der er af den tidligere regerings manglende evne til at løse problemerne, men det er jo sådan, at vi ikke kan leve af de andres fejl, og at der nu er et nyt flertal, der må løfte opgaven. Så derfor vil jeg gerne høre ordføreren om noget, der er mere konkret, nemlig hvilke tiltag ordføreren mener der skal til for at kunne skabe arbejdspladser og uddannelsespladser til de unge mennesker. Så vil jeg også endnu en gang gerne spørge, om ordføreren tror på, at det skaber flere arbejdspladser, hvis man nedsætter kontanthjælpen til de unge mennesker.

Der har vi i forvejen et problem, i forhold til dem der er op til 25 år, og nu vil man fra den borgerlige fløjs side jo udvide det, så det kommer til at omfatte dem, der er helt op til 30 år. Tror ordføreren, det er noget, der gavner beskæftigelsen hos og uddannelsen af de unge mennesker?

Kl. 20:23

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 20:23

Ane Halsboe-Larsen (S):

Mange tak for de mange spørgsmål; nu skal jeg prøve at se, om jeg kan nå at svare på det hele. Først og fremmest vil jeg sige: Ja, vi kan ikke leve af de andres fejl. Vi skal naturligvis ud over stepperne og bruge det flertal, vi har, og den enighed, vi har, om, at der rent faktisk er en politisk mulighed for at gøre noget for de her mange unge mennesker, som lige i øjeblikket er ramt af krisen. Vi skal skaffe nogle arbejdspladser. Vi skal sikre, at de unge, der lige i øjeblikket ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet, får en mulighed for det. Det kan f.eks. være via jobrotation, hvor vi kan tage den ældre kollega ud og sende personen på det nødvendige kursus for at blive up to date med, hvad der kræves på arbejdspladsen. Det er noget, der vil give et hul på måske 6 måneder. Her vil der så være en ung arbejdsløs, der vil kunne komme ind, som vil kunne få fodfæste, og som lige vil kunne få lov at mærke, at man rent faktisk duer til noget, og at man er en del af et arbejdsfællesskab. Det kan måske være det, der vil gøre, at man vil kunne banke døren ind til det næste sted. For vi ved jo bare, at det der med, at man ikke har nogen erfaring, er en enorm udfordring for rigtig mange unge, for virksomhederne ønsker erfaring, men de er ikke villige til at tage de unge ind, så de kan få det. Derfor tror jeg på jobrotation.

Jeg tror også på, at vi skal tage det meget seriøst, når det er, at det her med, at de unge, der tidligere bare sådan kunne få et arbejde, fordi højkonjunktoren bragede derudad, nu hænger i en tynd tråd. Vi skal give dem en mulighed for, at de får de bedste muligheder for at kunne få en uddannelse, vi skal sikre, at de ikke falder ud af uddannelsessystemet, f.eks. ved at der ikke er lærepladser. Vi skal sikre, at der er de bedst mulige rammer for, at dem, der ikke lige passer ind i vores system, via noget brobygning vil kunne få en vej tilbage. Der er rigtig, rigtig mange muligheder for, at man kan gøre noget for disse unge, og jeg er glad for, at vi er enige om, at det er noget, vi skal i gang med.

Kl. 20:24

Formanden :

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:24

Finn Sørensen (EL):

[Lydudfald] ... at det blev lidt mere konkret, og at der kom lidt mere kød på. Jeg deler jo ordførerens ønske om at iværksætte alle de initiativer, der er blevet nævnt. Så kan jeg gentage det spørgsmål, jeg stillede før, og som jeg ikke fik svar på – og det er fair nok, for jeg stillede måske lidt for mange spørgsmål – altså om ordføreren tror, at det gavner de unges muligheder for at få beskæftigelse og uddannelse, hvis man skærer ned i kontanthjælpen.

Kl. 20:25

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:25

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg tror ikke på, at man via pisken og ved, at man bare gør folk fattigere, kan presse dem ud i arbejde, og det er jo også derfor, vi i fællesskab med Enhedslisten har afskaffet fattigdomsydelserne. For det var en vej, der ikke var holdbar, det viser al erfaring, og jeg mener, at det var en enorm fejl, den tidligere regering begik, da man presede hele familier ud i fattigdom og man troede, at det kunne få dem i arbejde. Det er naturligvis ikke noget, der skaber arbejdspladser, og det kan ikke stå alene. Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg også tror, der er noget andet, vi bliver nødt til at gøre, og det er, at vi, ud over at vi selvfølgelig skal sikre, at der er noget at lave, og at vi ska-

ber nogle arbejdspladser, og at vi gør alt, hvad vi overhovedet kan, for at der er nogle job at søge for de her unge, så også er opmærksomme på incitamenterne, altså at vi er opmærksomme på, at det skal være attraktivt for den unge, når man f.eks. skal skifte bane fra at være på kontanthjælp til at være i uddannelse. Det er noget, vi ikke skal spænde ben for med de systemer, vi sætter op – det tror jeg vi skal være enormt opmærksomme på at vi ikke gør – samtidig med at vi selvfølgelig også skal sikre, at der er nogle arbejdspladser, de kan søge.

Kl. 20:26

Formanden :

Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 20:26

Rosa Lund (EL):

Tak for ordførertalen. Jeg vil gerne spørge til noget, der allerede nærmest har fyldt halvdelen af min egen taletid, nemlig en praktikpladsgaranti. Jeg har forstået, at man i regeringen ønsker at forhandle om en praktikpladsgaranti i trepartsforhandlingerne. Det har jeg forstået nu, så det er ikke det, jeg spørger til. Jeg spørger til: Hvad er Socialdemokratiets vision for en praktikpladsgaranti? Hvad er det for en praktikpladsgaranti, man ville indføre, hvis man selv kunne bestemme? Grunden til, at jeg spørger, er selvfølgelig, at jeg er rigtig bange for, at vi ender op med at få en eller anden halv uddannelsesgaranti, som vi har i dag. Jeg vil rigtig gerne høre: Hvad er Socialdemokratiets vision for en praktikpladsgaranti?

Kl. 20:27

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:27

Ane Halsboe-Larsen (S):

Min vision er, at når man sidder i 9. klasse i folkeskolen og skal vælge, hvad man gerne vil være, kan man lige så godt vælge gymnasiet, som man kan vælge at blive frisør, murer, tømrer eller automekaniker. Der skal ikke være den usikkerhed om det at tage en erhvervsuddannelse, som der er i dag, som blokerer og gør, at man vælger en anden vej. Hvis man drømmer om at blive mekaniker, skal man have mulighed for det og have præcis den samme garanti for at kunne få et svendebrev i den anden ende, som hvis man starter i 1. g og får en studenterhue. Det er min vision for en praktikpladsgaranti.

Kl. 20:27

Formanden :

Fru Rosa Lund.

Kl. 20:27

Rosa Lund (EL):

Kan jeg tolke det sådan, at Socialdemokratiet mener, at man skal have en praktikplads inden for den uddannelse, man er startet på? Hvis man altså er startet på en mureruddannelse, kommer man i praktik som murer og ikke som flisemontør, og hvis man er startet på en gartneruddannelse, kommer man i praktik som gartner og ikke som plæneklipper. Er det sådan, jeg skal forstå fru Ane Halsboe-Larsen?

Kl. 20:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:28

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg deler fru Rosa Lund bekymring over, at man tidligere har kaldt noget for en uddannelsesgaranti, uden at det har været det. Det mener jeg ikke at vi kan være bekendt over for de unge. Jeg mener, at

vi skal tage det her meget seriøst, og jeg mener, at vi rent faktisk skal gøre noget og ikke bare snakke om det.

Når det så er sagt, er det jo ikke noget nemt område, og derfor er jeg også ret glad for, at vi har både arbejdsmarkedets parter og et bredt politisk flertal bag, at der skal ske noget, for jeg mener helt oprigtigt, at det, vi har i øjeblikket, hvor vi kan se, at søgningen til erhvervsuddannelserne falder, samtidig med at den generelle søgning til vores uddannelse stiger, er enormt problematisk, fordi det jo selvfølgelig viser, at der er en enorm usikkerhed om, hvorvidt det er en vej, man kan gå. Det kan vi ikke leve med.

Kl. 20:29

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 20:29

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Den debat, som vi har i dag, er jo egentlig en meget interessant debat, og det er også en vigtig debat. Vi kan også sige, at det er en debat, vi har haft adskillige gange før, når vi går tilbage i tiden, om, hvad vi skal gøre for at få flere unge ud på arbejdsmarkedet, hvad vi skal gøre for at få flere unge til at tage en uddannelse. Der har været taget utrolig mange tiltag, og vi har også hørt både beskæftigelsesministeren og undervisningsministeren – nej, det hedder det vist ikke, det hedder børne- og undervisningsministeren – der er kommet med en redegørelse om de tiltag, der er. Så vi har selvfølgelig også opnået noget.

Vi skal være opmærksomme på, at antallet af unge, der har fået en uddannelse, er steget. Det er jo på vej op til de 95 pct. Det er det, der er målsætningen. Det er det, som den nuværende regering går ind for, og det var noget af det, som den tidligere regering gik ind for. Vi er på vej opad, og når det er på vej opad med unge, der får en uddannelse, kræver det også flere praktikpladser, og derfor har vi også set, at der er sket en udvikling på praktikpladsområdet, men alligevel kan man så se på, at næsten uanset hvor mange praktikpladser der bliver oprettet, uanset hvilke tiltag der bliver taget, tilskud til oprettelse af praktikpladser, så står vi i en situation, hvor vi stadig væk mangler praktikpladser. Det kan vi gå tilbage og se. Vi har altid manglet praktikpladser.

Hvad hænger det så sammen med? Det kan måske skyldes, at der er flere og flere unge, der skal have en praktikplads, og at erhvervslivet ikke sådan lige umiddelbart er i stand til at oprette flere praktikpladser, fordi de gør det efter de behov, de har. I den forbindelse kan det i hvert fald ikke hjælpe noget at lægge flere restriktioner og afgifter på erhvervslivet. Så opretter de ikke praktikpladser.

Vi kan også begynde at kigge på, hvorfor de unge så ikke tager en uddannelse. Der er så meget fokus på, at det er erhvervsuddannelserne, men det er jo også bl.a. lærerne, der mangler arbejdspladser. Det er den debat, der har været det sidste stykke tid. Skulle de arbejde for dagpengene? Nej, det skal de nok ikke. Men hvorfor mangler de arbejde, når de er færdiguddannede? Det kunne måske skyldes det faktum, at børnetallet er faldende, og at der ikke er brug for mange lærere. Måske er det sådan noget, der gør sig gældende.

Der er så mange ting, der spiller ind, men i Dansk Folkeparti er vi i hvert fald glade for, at vi får debatten, og vi ved også godt, at den her debat nok ikke løser det helt store vedrørende det her, og om 3 år står vi nok i samme situation, og så tager vi en ny debat om, hvordan vi får lavet flere praktikpladser, hvordan vi får flere unge ud på arbejdsmarkedet. Uanset hvad vi gør, må vi jo nok erkende, at der altså er nogle unge, der ikke er i stand til at tage den uddannelse, som arbejdsgiverne har brug for. Det kan godt være, at vi kan give dem en uddannelse, men vil arbejdsgiverne så også ansætte dem bagefter? Der kunne vi have et problem.

Det kan være, fordi der er nogle, der er for langsomme til deres arbejde. De har godt nok taget en uddannelse, men de arbejder for langsomt. De kan ikke arbejde hurtigere, de evner det ikke. Det har arbejdsgiverne ikke tid til. Der skal ske noget i en fart, og så bliver de skubbet væk. Skal de så have en ny uddannelse? Det kunne måske godt være, at de skulle finde et andet område.

Vi har også nogle, der har taget en uddannelse, som gerne vil i gang med en anden uddannelse. Så bliver der spændt ben for det. Vi kan tage en murer – en murer er sådan en populær mand eller kvinde at tage, dem kender alle – der har taget en uddannelse og gerne vil tage en anden uddannelse, fordi der ikke er fremtid i faget. Et eksempel kunne være en, der gerne ville være børnehavepædagog. Som mureruddannet har man taget 9. klasse, og så går man ud og får en læreplads, tager sin uddannelse, tager en udmærket uddannelse, vil skifte fag, fordi man kommer til at gå arbejdsløs.

Hov, man skal lige have 10. klasse, og så skal man lige have hf for at komme ind på børnehaveseminariet. Det er lige 2 år ekstra i uddannelsessystemet for at komme ind. Man får ikke merit for en mureruddannelse i dag. Det har man gjort tidligere, men det gør man ikke i dag. Det er en kendsgerning, så det behøver der ikke blive spurgt ind til, for min egen søn er selv i den situation, så det kender jeg alt til. Det var så det eksempel, jeg tog med her. Men det er bare et eksempel på, hvor besværligt det er at komme videre, hvis man vil prøve noget andet. Det skulle vi måske også kigge på.

Det er i hvert fald en idé, jeg vil give videre til ministeren, at man skal kigge på dem, der har en uddannelse, og hvad der skal til, hvis de skal gå videre, hvis de kun har en 9. klasse. Det kan man ikke bygge videre på i dag. Så skal man enten have 10. klasse for at kunne bygge videre, eller også skal man have en hf for at gå videre og læse videre. Det giver store problemer. Det giver 2 år ekstra i uddannelsessystemet i dag – på SU, vel at mærke. Så det er i hvert fald noget af det, der kan være med til at hjælpe, hvis vi kunne løsne lidt op på det område.

Så har jeg ikke mere tid. Jeg kunne jo godt har brugt 10 minutter mere.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja, det tvivler vi ikke på, men det er der ikke tid til, for vi skal også hjem engang.

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:34

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren. Ordførertalen lignede jo lidt nogle af de andre ordførertaler, ved at man beskrev elendigheden, om jeg så må sige, altså alle de problemer, der er. Jeg søgte lidt forgæves nogle konkrete svar på, hvordan man vil løse problemerne, men det kan ordføreren så måske uddybe. Jeg hørte dog den med meritoverførsel, og det synes jeg lød interessant, og det tror jeg da vi fra Enhedslistens side gerne vil samarbejde om. Men jeg vil gerne stille ordføreren et konkret spørgsmål: Er ordføreren enig i det forslag, som fru Mai Henriksen fremførte, og som jeg forstod partiet Venstre også er enig i, nemlig at man skal halvere kontanthjælpen for de unge helt op til 30 år? Og tror ordføreren på, at det er noget, der vil gavne de unges muligheder for at få et job og få noget uddannelse?

Kl. 20:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:35

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo den her ordning, hvor unge under 25 år får halveret kontanthjælpen, fordi de skal i gang med en uddannelse. Der vil man så

udvide ordningen, så den gælder for de 25-30-årige. Det er det, det forslag er gået på. Jeg har flere gange sagt, at det er lidt mere komplekst end som så. Man kan ikke bare sige, at de 25-30-årige, hvis man halverer kontanthjælpen, så går i gang med at tage en uddannelse. Det er en helt anden gruppe, det er målrettet en helt anden gruppe. Der er måske nogle, der har været ude på arbejdsmarkedet i 8 år og haft arbejde, men er så blevet ledige og er så havnet på kontanthjælp. De har måske købt en lejlighed eller et hus og har en kæreste, de bor sammen med. Det er ikke så enkelt igen. Nej, det er ikke løsningen at gå den vej og sige, at vi nu halverer kontanthjælpen for de 25-30-årige. For nogle år siden havde den tidligere regering faktisk det forslag fremme med at lave det sådan, at de 25-30-årige skulle have samme ordning som dem under 25 år. Dengang sagde Dansk Folkeparti nej til det.

Kl. 20:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:37

Finn Sørensen (EL):

Det er jeg så glad for lige at få genopfrisket. Men jeg forstår, vi sådan set er enige om, at det ikke hjælper et hak i forhold til de unges uddannelse og beskæftigelse. Så er ordføreren vel enig i, at vi også skal have afskaffet den lave ydelse, vi har for de unge op til 25 år.

Kl. 20:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:37

Bent Bøgsted (DF):

Nej, der har vi en helt anden sag. Det er helt klart, at er man under 25 år, er man i den periode, hvor man skal tage en uddannelse, og der skal man ikke bare gå på kontanthjælp, men hjælpes i gang med at tage en uddannelse. Så vi har et helt andet syn på netop den alder. Så det er ikke så enkelt igen at sige, at den ydelse så skal fjernes. Vi går ind for, at når man er under 25 år, skal man hjælpes i gang med en uddannelse, så skal man ikke gå på kontanthjælp. Men når man er over 25 år, er man i en helt anden situation, og de to grupper kan ikke bare sådan sammenlignes.

Kl. 20:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 20:38

Rosa Lund (EL):

Tak. Og tak for ordførertalen. Jeg vil benytte lejligheden til at spørge om noget andet end praktikpladsgarantien, for jeg synes, ordføreren var inde på noget meget interessant, nemlig det her med: Hvad skal der til for at komme videre? Hvad skal der til for at få den uddannelse, man gerne vil have? Jeg vil bare gerne spørge ordføreren for Dansk Folkeparti, om han er enig i, at det, der kan gøre, at vi kan sende vores unge ordentligt videre, er, at de får en god vejledning i en tæt relation. Det vil altså sige, at det ikke er en kontakt med en computer, men en kontakt med et voksent menneske, som har en vejlederuddannelse. Mener Dansk Folkeparti, at det ville hjælpe vores unge mennesker i dag?

Kl. 20:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Bent Bøgsted (DF):

Det kan sagtens være, at det er den vej, man skal gå. Vi har jo i forvejen kendskab til skolevejledere, uddannelsesvejledere på skolerne, og det foregår også i dag. Nu er jeg jo i den situation, at jeg har syv børn, og jeg har kendskab til den vejledning, de har fået, og der er flere af dem, der har været i god kontakt med en uddannelsesvejleder, som har hjulpet dem med at få en uddannelse. Der er tre af mine børn, der går på produktionsskole, så mit hjerte banker varmt for produktionsskolerne. De har fået en uddannelse og klarer sig rimelig godt. Men stadig væk er det sådan, at det ikke er alle, der har fået job i dag – og jeg vil ikke sige, hvem af mine børn der ikke har fået et job.

Kl. 20:39

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 20:39

Rosa Lund (EL):

Grunden til, at jeg spørger, er selvfølgelig, at det er sådan i dag, at der er rigtig mange unge, som, hvis de bliver erklæret uddannelsesparate, bare bliver kastet direkte over i de gymnasiale uddannelser. Det mener vi i Enhedslisten er en meget uheldig udvikling, for det betyder, at vi kun sender de stærke elever over i gymnasieuddannelserne, og at vi også sender nogle elever over i gymnasieuddannelserne, som måske ikke skulle have gået i gymnasiet. Så jeg vil gerne spørge, om Dansk Folkeparti vil være med til at ændre lovgivningen, så vi sikrer, at alle unge i 9. klasse får en face-to-face-samtale med en vejleder, når nu vi kan se, at det er det, der virker.

Kl. 20:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:40

Bent Bøgsted (DF):

Ja, vi vil gerne være med til at se på det, for en af de ting, som vi har været med til, er jo at lave de her 10. klasse-centre, og der, hvor kommunerne har gjort det fornuftigt, har de placeret 10. klasse-centrene klos op af erhvervsskolerne i en tæt kontakt til både erhvervsskoler, handelsskoler og gymnasier, så de unge kan få den rigtige vejledning og få en kombination af praktik på erhvervsskolerne og så 10. klasse-uddannelsen, så de kan komme videre, får den rigtige vejledning. Det tror jeg er en succes, og det kan godt være, at vi skal fylde noget mere på af den slags i 9. klasse. Så det vil vi gerne være med til at se på.

Kl. 20:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti. Det er fru Lotte Rod som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 20:41

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

»Ungdomsarbejdsløshed« – jeg har det lidt ligesom beskæftigelsesministeren sådan, at jeg synes, det er et af de værste ord i den økonomiske debat, der findes. Det hænger selvfølgelig sammen med, at det er helt afgørende, at unge får en god start på arbejdslivet. I dag er antallet af unge under 30 på offentlig forsørgelse steget til godt 100.000. Alt for mange har mistet deres arbejde, og nogle er slet ikke kommet i gang med et arbejde. Det kræver politisk handling, og derfor er jeg rigtig glad for, at Enhedslisten sørger for, at vi får den her debat, for vi må ikke tabe de unge på gulvet.

Der er mindst tre indsatsområder, som vi skal sætte ind på:

KI. 20:45

For det første skal vi gøre alt, hvad vi kan, for, at de unge tager en uddannelse. Det er den bedste sikkerhed, de kan få. Nu har vi i så mange år talt om, at 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og det er på tide, at vi sætter handling bag ordene. Udfordringen går jo ikke bare på at få de unge i gang med en ungdomsuddannelse, det er afgørende, at de gennemfører. Og det er virkelig en uskik, at det er blevet sådan helt almindeligt dansk at sige, at man *får* en uddannelse, for eksamensbeviset dumper jo ikke bare sådan ned oppe fra himlen, nej, det kræver, at man hænger i for at gennemføre. Jeg kommer altid sådan selv til at bide mig lidt i læben, fordi jeg er lige ved at sige, at unge *får* en uddannelse, men jeg tror faktisk, det gør en forskel, at vi i hvert fald herinde holder hinanden op på, at det handler om, at de unge skal *gennemføre* en uddannelse.

Det gælder jo ikke mindst vores erhvervsuddannelser. Vi får brug for dygtige medarbejdere, og derfor er det vigtigt, at vi taler vores erhvervsuddannelser op. Jeg vil gerne være med til at skabe begejstring for vores erhvervsuddannelser, og jeg er især optaget af, om vi kan udbrede de her skillsmasterskaber, for man kan jo ikke lade være med at blive fascineret af de dygtige tømrere og SOSU-assistenten, når man oplever dem.

Vi skal også kigge på, om vi giver de unge en chance for at blive afklaret på, hvad de vil, inden de skal vælge, og vi må se på, om vi kan styrke fællesskabet på vores erhvervsskoler, fordi vi jo alle sammen godt ved, at det er, når man føler sig forpligtet af nogle, det også bliver lidt sjovere og lidt nemmere at komme i skole. Vi skal skaffe flere praktikpladser. Vi har allerede gjort en stor indsats, og nu skal vi snart i gang med at skærpe uddannelsesgarantien. Det bliver spændende at se, hvad der kommer ud af trepartsforhandlingerne, og jeg tillader mig at være ret fortrøstningsfuld. Jeg har lige for nylig været i Vejle, hvor man har lavet et partnerskab mellem jobcenter, erhvervsskole og Dansk Byggeri for at holde hinanden op på, at man altså nu vil skaffe flere praktikpladser. Flere og flere begynder at tage ansvar, og det er rigtig godt.

Derudover glæder jeg mig også til, at vi skal oprette en fleksibel ungdomsuddannelse for dem, der ikke passer ind i det eksisterende system. Det vil være oplagt at bruge fleksibiliteten til at hjælpe de unge, der ikke umiddelbart er rustede og afklarede, og jeg tror, det er helt afgørende, at der bliver en gennemgående voksen, som kan vejlede og sørge for, at der er retning i det, de gør, så de ikke skal have nederlag ved at droppe ud, men føle, at de bliver hjulpet den rigtige vej. For de lidt ældre unge er der en masse initiativer, som vi har fået nævnt her i dag – brobygningsforløb og pulje- og partnerskabsaftaler – på vej. Så det var den første del om uddannelse.

For det andet skal vi sikre, at de unge får foden indenfor på arbejdsmarkedet. Vi vil styrke vidempilotordningen, så vi får flere universitetsuddannede ud i mindre virksomheder, og vi lægger også op til at udvide jobrotationsordningen.

For det tredje, og det skal man bestemt ikke undervurdere, skal vi rette op på dansk økonomi. Ungdomsarbejdsløshed hænger sammen med arbejdsløshed generelt, så når vi oplever en høj ungdomsarbejdsløshed nu, hænger det sammen med den økonomiske situation, vi står i. Derfor er det allervigtigste, måske, vi kan gøre for de unge, at få gang i økonomien igen, så der opstår nye job, for så bliver der også job til de unge. Regeringens 2020-plan handler netop om, hvordan vi sikrer vækst og beskæftigelse. Vi vil ikke bare lukke hullet, men sørge for, at vi har penge til at bygge op igen, for så bliver der både uddannelse og job til de unge.

KI. 20:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Merete Riisager (LA):

Tak for ordet. Ordføreren er både spændt og fortrøstningsfuld, hun ønsker at tale erhvervsuddannelserne op, og hun er begejstret for skills, og det kan jeg sådan set godt forstå, men tænker, om ordføreren ikke også er enig i, at der skal helt konkrete reformer til for at skabe job til de unge, og der vil jeg gerne spørge ind til regeringens 2020-plan, hvor der jo står, at 80.000 job skabes frem mod 2020 på grund af en normalisering af konjunkturerne. Så mit spørgsmål er: Hvad er det, hvis vi ser ud over Europa, som afstedkommer denne optimisme? – altså uden at regeringen foretager sig noget, men simpelt hen fordi konjunkturerne ændrer sig, vil der blive skabt 80.000 job out of the blue. Undskyld, det var på engelsk!

KI. 20:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

KI. 20:46

Lotte Rod (RV):

Ja, nu er det jo ikke sådan, at regeringen bare læner sig tilbage; tværtimod er det jo en enormt ambitiøs 2020-plan, vi har fremlagt. Faktisk er det meget historisk, at vi ikke bare vil lukke det hul, der er, men vil sørge for at lave så mange reformer, at vi også har mulighed for at investere, og det foregår på to niveauer. Der er en masse initiativer på kort sigt og en masse initiativer på lang sigt. Jeg skal ikke kloge mig på, hvordan Finansministeriet er kommet frem til det, men jeg vil sige, at jeg har fuld tillid til de beregninger, der er blevet lavet.

KI. 20:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Merete Riisager.

KI. 20:47

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Jeg kan dog ikke love, at den optimisme og tillid kan overføres direkte til Liberal Alliance. Men jeg vil så spørge om noget andet, som det kan være ordføreren kan blive mere konkret på, og det handler om den fleksible ungdomsuddannelse. For det var jo sådan med den fleksible ungdomsuddannelse, at det gik godt for de stærke unge, som var på den, men det gik rigtig dårligt for de svage unge, som vi jo gerne vil tage hånd om med en fleksuddannelse. Så hvordan mener ordføreren vi skal undgå at gentage fiaskoen med den fleksible ungdomsuddannelse i forhold til de erfaringer, vi har gjort os?

KI. 20:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

KI. 20:48

Lotte Rod (RV):

Jeg tror, vi skal være ret tydelige, med hensyn til hvem der er målgruppen. En stor del af de udfordringer, vi har i dag, omkring frafald på erhvervsuddannelserne, skal vi løse inden for erhvervsuddannelserne og ved at give mere fleksibilitet, og jeg synes også, det er relevant at kigge på, om vi giver de unge en chance for at vide, hvad de vil, inden vi tvinger dem til at vælge. Så en stor del af udfordringen skal vi løse inden for det eksisterende system.

Det er rigtig, at vi så vil oprette en fleksibel ungdomsuddannelse, som skal være til dem, der ikke passer ind i det almindelige system, og der skal vi gå ind og være målrettede, fordi det skal være til dem, der netop har brug for en gennemgående voksen, som kan vejlede dem, og som kan sørge for, at der bliver retning på det, de gør,

sådan at de ikke skal opleve et nederlag, ved at de falder fra forskellige uddannelser, men oplever, at de kommer ind i et forløb, der peger fremad, og som kan være stykket sammen af forskellige uddannelser.

Så det er to forskellige ting, vi skal løse, nemlig en udfordring inden for erhvervsuddannelserne og så en udfordring med at oprette en fleksibel ungdomsuddannelse for dem, der har brug for det.

Kl. 20:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 20:49

Mai Henriksen (KF):

Tak. Det sidste, som ordføreren kommer ind på, er rigtig interessant, nemlig de unge, som ikke passer ind i det eksisterende uddannelsessystem. Så nævner fru Lotte Rod også fleksuddannelsen, og så vil jeg egentlig gerne bare spørge, om fleksuddannelsen er tænkt som et nyt uddannelsesstilbud, og i så fald hvad det er for et uddannelsesstilbud, vi har i dag, når vi ser, at produktionsskoler, EGU, STU osv. ikke er gode nok? Eller ser ordføreren det mere som sådan en koordinerende funktion? For det var måske i virkeligheden mere det, jeg lyttede mig til, at der var brug for, nemlig at der var nogen, der havde hånd i hanke med den unge, og som sørgede for ligesom at agere den røde tråd frem for at tale om et helt nyt uddannelsesstilbud.

Kl. 20:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:49

Lotte Rod (RV):

Det er jo et nyt uddannelsesstilbud på den måde, at det formentlig er noget, man skal visiteres til, og dermed er et system ved siden af det, der eksisterer allerede i dag. Men når det er sagt, er jeg jo enig i den udlægning, som den konservative ordfører kommer med, nemlig at der kan indgå elementer af allerede eksisterende uddannelser i det, og at det, der er det helt afgørende, er, at man som ung ikke skal lide nederlag, ved at man dropper ud forskellige steder, men at der er retning på det, man gør.

Det, vi jo hører rigtig mange steder, er, at det gør en kæmpe stor forskel, hvis man ikke har været i skole i nogle dage, at der så er en, der ringer til en og sørger for at spørge, hvor man er henne, og sørger for, at hvis man ikke er det rigtige sted, så kommer man ind i et forløb, der peger fremad. Så det tror jeg er det allervigtigste, vi skal kunne med vores fleksible ungdomsuddannelse.

Kl. 20:50

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 20:50

Mai Henriksen (KF):

Jamen det er jo helt nybrud, for jeg var helt overbevist om, at De Radikale ville gennemføre den fri ungdomsuddannelse, så jeg sidder her og bliver helt glad. Men jeg vil egentlig også sige rigtig mange tak for en, synes jeg, fremragende ordførertale, og jeg kan tilslutte mig en rigtig, rigtig stor del af den. Jeg tror også, at vi må konstatere, at når det handler om reformer, er De Konservative og De Radikale ofte to partier, som kan være meget enige.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt de her velfungerende unge, som ikke har andre problemer end ledighed, skal have kontanthjælp, som er højere eller lavere end SU, så har arbejdsmarkedsordføreren for De Radikale i forbindelse med en måling, som egentlig viste et flertal for at lave de her reformer, sagt, at målingen bekræfter

opbakningen til, at det er urimeligt, at unge får fuld kontanthjælp, hvis de er arbejdsmarkedsparate og vælger hængeskøjen i stedet for uddannelse eller jobsøgning. Det er bestemt ikke urealistisk, at lave kontanthjælp til arbejdsmarkedsparate unge bliver en del af kontanthjælpsreformen, siger hr. Nadeem Farooq.

Jeg skal blot have ordføreren til at bekræfte, at når de forhandlinger om de her reformer går i gang, bider vi os lige fast i det, som hr. Nadeem Farooq er ude at sige her. Kan vi aftale det?.

Kl. 20:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:51

Lotte Rod (RV):

Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt det er rimeligt eller ej – og jeg vil sige, at jeg har slet ikke mandat til at sige ja eller nej til det her i dag. Derudover vil jeg som børne- og undervisningsordfører sige, at det, jeg hører alle de steder, hvor jeg er ude, er, at man faktisk er optaget af det samme, som vi netop har diskuteret om den fleksible ungdomsuddannelse, nemlig at det allervigtigste, der skal til, er, at de unge kommer ind i et forløb, der giver mening for dem; altså, at de ikke skal have den følelse af, at de er blevet tvunget ind i én uddannelse, som ikke gik, og så får de nederlaget ved at droppe ud, hvorefter de skal tilbage igen for at blive sendt ud igen. Her tænker jeg, at det afgørende jo er, at det lykkes os at lave et forløb, som giver mening for den enkelte unge, sådan at den unge er motiveret til at fortsætte i det, og den diskussion synes jeg faktisk er langt mere interessant. Så kommer det med pengene jo i anden række.

Kl. 20:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 20:52

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg vil gerne spørge fru Lotte Rod om nogle af de ting i 2020-planen, som ordføreren nævnte i sin ordførertale. Noget af det, som optager mig, er, at der i 2020-planen står, at vi skal have studerende hurtigere igennem deres uddannelse. Så vil jeg bare gerne spørge fru Lotte Rod: Hvad er det for nogle job, vi har så travlt med at få de unge ud til? Altså, hvad er det for nogle arbejdspladser, der er derude nu til de her unge, som åbenbart skal skynde sig igennem deres videregående uddannelse?

Kl. 20:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:53

Lotte Rod (RV):

Igen er det meget vigtigt at se økonomien som noget, der foregår på kort sigt og på lang sigt. Det er rigtigt, at på kort sigt mangler vi job, men på lang sigt kommer vi til at mangle hænder.

Til hele diskussionen om at få unge hurtigere igennem uddannelsen vil jeg sige, at jeg jo også selv er en af dem, der var meget aktiv i politik, da jeg gik i gymnasiet, og det var et slogan, som jeg bestemt ikke kunne lide på det tidspunkt. Det hænger jo sammen med, på hvilken måde man gør det, for man kan jo synes, at man vil tvinge unge igennem uddannelsen ved f.eks. lige at snuppe det sidste år af SU, som den tidligere regering lagde op til. Det tror jeg ikke var nogen særlig god løsning. Men så kan man jo også gøre det med nogle såkaldte blødere initiativer, f.eks. ved at man åbner for, at man kan starte på universitetet hvert halve år, sådan at unge, der har været

ude at rejse eller har været i militæret, ikke er tvunget til at vente med at kunne starte, indtil det bliver sommer igen.

Så det handler jo også om politisk at sende et signal om, at vi faktisk godt kan gøre nogle ting, som de unge vil opleve som en fordel, og som samtidig vil give en bedre økonomi, fordi de kommer hurtigere igennem deres uddannelse.

Kl. 20:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 20:54

Rosa Lund (EL):

Jeg er meget enig med fru Lotte Rod i, at det kunne være rigtig smart, hvis vi havde optag på vores universiteter og på vores videregående uddannelser i det hele taget hvert halve år. Så vil jeg bare gerne spørge fru Lotte Rod, om jeg så skal betragte det her på den måde, at der ikke kommer til at være nogen forringelser af SU'en som følge af regeringens 2020-plan. Jeg mener faktisk, at det er en forringelse, hvis man bruger SU'en som et positivt incitament, for så vil man ramme de elever, som i forvejen har det svært, og så vil det på den måde alligevel ende med at være en pisk.

Så jeg vil gerne spørge fru Lotte Rod: Ønsker De Radikale forringelser af vores SU-system for at sikre økonomien både på kort og på lang sigt?

Kl. 20:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:55

Lotte Rod (RV):

Jeg kan selvfølgelig og absolut ikke udelukke noget på nuværende tidspunkt, og jeg tror også, at der er lagt op til, at vi nok skal få nogle sjove diskussioner om, hvad der i så fald vil være en forringelse af SU. Det er klart, at vi selvfølgelig ikke går ind med de samme metoder, som den gamle regering brugte, men derfor tror jeg nu nok vi skal se på, om man ikke kan gøre det på en anden måde, end man gør i dag. Så helt udelukke det vil jeg ikke.

Kl. 20:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:56

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Også her vil jeg glæde mig over den enighed, vi har i form af en god vedtagelse. Jeg synes nu, det er lidt bekymrende, at ordføreren ikke vil udelukke forringelser, hverken af SU eller kontanthjælp, og så skal jeg spørge ordføreren om det, fordi man forventer, at det skulle gavne de unge menneskers muligheder for at få uddannelse og arbejde, at man tager nogle penge fra dem.

Ordføreren henviste til 2020-planen. Vi er helt enige om, at det, det først og fremmest handler om, jo er at skabe nogle arbejdspladser generelt, fordi det letter også mulighederne for de unge. Så vil jeg bare spørge konkret, hvilken jobskabelse, hvilke arbejdspladser der ligger i 2020-planen. Jeg har godt læst, at man ønsker at øge arbejdsudbuddet med 180.000 frem til 2020, men det er vel ikke det samme, som at alle disse mennesker får et arbejde. Jeg kan finde, hvis man ser optimistisk på det, 30.000 reelle nye arbejdspladser i 2020-planen. Hvad med de andre 150.000? Det er jo bare at forlænge arbejdsløsheds-skøen, så vidt jeg forstår.

Kl. 20:57

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Lotte Rod (RV):

Det er jo derfor, der er forskel »på kort sigt« og »på lang sigt« i økonomien, selv om det er så forbandet meget nemmere at læse i en økonomibog, end det er at forklare det. Men jeg tror, der er en ting, vi er nødt til at skære helt ud i pap: Hvis man i Enhedslisten mener alvorligt, at man gerne vil have penge til velfærd, så man f.eks. kan ansætte flere pædagoger, så er vi nødt til at lave reformer af dansk økonomi, fordi så længe der er underskud, låner vi penge, og når man låner penge, er man nødt til at betale renter. Der er i hvert fald en ting, der er helt sikker, og det er, at jo flere renter vi skal betale, jo mindre råd får vi til vores velfærd. Samtidig er økonomisk ansvarlighed lig med tillid, og som det også fremgår af den så ganske udmærkede 2020-plan, har man beregnet, at den høje tillid, der er til dansk økonomi, omsat til renter faktisk betyder 45.000 job. Så hvis vi lavede regnestykket den anden vej, kunne det meget hurtigt se meget sort ud.

Kl. 20:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 20:58

Finn Sørensen (EL):

Nu har jeg jo en opfattelse af – og det vil jeg gerne høre om ordføreren er enig i – at det er lidt selvmodsigende at skære i velfærden for at bevare den. Er ordføreren enig i, at de uddannelsesinitiativer, der ligger i 2020-planen for ca. 2 mia. kr., svarer ret nøje til den besparelse, man forventer at få ud af en fleksjobreform, sådan at den rigtige udlægning af mekanikken i 2020-planen på det felt er, at fleksjobbere og førtidspensionister må betale for, at de unge mennesker kan få noget uddannelse? Er ordføreren enig i, at det er det reelle indhold i 2020-planen på det punkt?

Kl. 20:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:59

Lotte Rod (RV):

Det er lige præcis argumentet for, hvorfor vi ikke bare laver nedskæringer, men hvorfor vi laver reformer, fordi hele ideen med at lave reformer jo er at sige, at vi påvirker den måde, som vi har indrettet vores system på, sådan at vi bruger pengene på en bedre måde. Det er nødvendigt at lave reformer for, at vi får råd til den velfærd, der er, for hvis vi ikke gør noget, så er vi først helt sikre på, at vi kommer til at skære ned.

Det er ikke særlig svært at kigge på grafen over, hvor mange mennesker der går på pension i løbet af de kommende år, og vores arbejdsmarked er simpelt ikke gearret til, at vi har råd til de mennesker, hvis ikke vi laver reformer. Derfor er hele øvelsen jo, at vi laver reformerne i tide, sådan at vi har råd til den velfærd, vi gerne vil, for ellers må vi ud og låne flere penge, og så kommer vi til at betale flere renter, og så kan jeg garantere, at det kommer til at gøre rigtig ondt.

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen som ordfører for SF.

Kl. 21:00

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som det er blevet sagt mange gange tidligere i salen i aften, er ungdomsarbejdsløshed jo noget af det allerværste, et samfund kan stå over for, og ikke mindst for de unge, der bliver ramt af det. Nu står det heldigvis ikke lige så galt til i Danmark, som det gør i f.eks. Spanien og andre sydeuropæiske lande, men det er slemt nok, som det er. Og det er jo det, vi diskuterer i dag på foranledning af Enhedslistens forespørgselsdebat, og det vil jeg gerne kvittere for. Det er et rigtig, rigtig vigtigt emne, og det er dejligt at stå her og diskutere det, for jeg er stolt af at have en regering, som gør rigtig, rigtig meget på det her område.

At få bugt med ungdomsarbejdsløsheden er jo en af de vigtigste opgaver, vi har som politikere her i Folketinget, men også som almindelige mennesker. Så vi skal alle sammen tage en tørn for at få bugt med det her samfundsproblem. Mange af de hænder, som skal være med til at forme og vedligeholde vores velfærdssamfund, ender i stadig højere grad på offentlig forsørgelse, og det har vi ikke råd til, hverken økonomisk eller menneskeligt. Og for den enkelte, der står uden for jobmarkedet, er det jo oftest en uheldig situation.

I regeringen og i SF er vi opmærksomme på den store opgave, som ligger foran os, og hvilke fremtidige konsekvenser det kan have, hvis vi ikke adresserer den meget hurtigt. Siden 2008 er antallet af unge under 30 år på overførselsindkomst steget med 35.000 mennesker, så antallet nu er oppe på 100.000. Det er meget vigtigt, at vi får vendt denne tendens.

Først og fremmest er det vigtigt, at flere unge får en uddannelse. Unge uden uddannelse ender oftest bagest i køen, når ledige job skal besættes. Derfor er det vigtigt i krisetider, at der er et helt særligt fokus på. Alle her i Folketinget bakker jo op om målsætningen på 95 pct., altså om, at 95 pct. af alle danske unge skal gennemføre en uddannelse. Det er en ambition, vi agter at bakke op om og gøre alt for at få til at lykkes. Så er det blevet diskuteret tidligere af DF's ordfører, hvorvidt det kan lykkes at få næsten alle unge igennem en uddannelse, og det mener jeg at vi kan lykkes med. Vi er alle sammen enige om, at det skal vi, og det kan vi. Det handler om, hvordan vi får vores uddannelsessystem skruet sammen, og det var Enhedslistens ordfører også inde på.

For at komme i mål med 95-procents-målsætningen er der specielt ét fokus, der er rigtig, rigtig vigtigt, og det er praktikpladserne – praktikpladser til de 4.790 elever, som hverken har en ordinær praktikaftale eller en skolepraktik. Og lad mig slå fast endnu en gang, at det at skaffe flere praktikpladser er den største uddannelsespolitiske udfordring, vi overhovedet står over for.

Vi har gjort flere forskellige ting på uddannelsesområdet. Med finansloven blev der sat penge af til 3.000 ekstra skolepraktikpladser. Som vi har diskuteret, er det ikke nok, men vi stod med et hul, kan man kalde det, som vi blev nødt til at sætte en prop i, mens vi arbejder på den mere langsigtede løsning. Forsøg med praktikpladscentre er et andet emne, vi har taget op. Der er kompetencebevis til produktionsskoleelever – noget, som DF's ordfører satte meget pris på, kan jeg huske – som jo bl.a. skal sikre, at de her unge får et skulderklap og får at vide fra vores side, fra samfundets side, at de har lært noget, og give dem den selvtilid, der gør, at de forhåbentlig også kan komme videre. Vi har indført et klasseloft på 28 elever i gymnasierne, som bl.a. også skal sikre, at de får mere kvalitet i deres uddannelse, og at der er færre, der falder fra.

Derudover skal vi sikre, at de unge, som kommer igennem uddannelsen, også har mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet. Det gælder både dem med en erhvervsfaglig uddannelse og dem med en videregående uddannelse. De første skridt er allerede taget for at nedbringe arbejdsløsheden blandt unge. Med finansloven for 2012 har vi lavet en såkaldt kickstart og et energiforlig, og de to ting ska-

ber nye job. I regeringens 2020-plan introducerer vi også en ungepakke, som skal sende pilen i den rigtige retning. I ungepakken indgår der bl.a. forslag om brobygningsforløb for svagere unge, som trænger til hjælp for at gennemføre uddannelsen. Der fremsættes forslag om at lave en jobrotationsordning, som sikrer, at nyuddannede unge får den nødvendige erhvervs erfaring til at etablere sig i fast job. Der er videnpilotordningen, partnerskabsaftaler osv.

Som det tidligere er blevet nævnt, har vi også et stort fokus på at få skruet en fleksuddannelse, en fleksibel ungdomsuddannelse, sammen, som kan løse den udfordring, vi står med. Det ordinære uddannelsessystem, som vi kender det i dag, kan ikke samle alle op. Der bliver nødt til at være en mere specifik og ny måde at få de sidste unge med på.

Alt i alt mener vi i SF, at vi har taget nogle vigtige skridt i den rigtige retning, men der er selvfølgelig stadig væk kæmpe et arbejde foran os, og vi er parate til at gøre vores del for at få alle unge i arbejde.

Vi kan selvfølgelig i SF tilslutte os Enhedslistens forslag til vedtagelse.

Kl. 21:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 21:05

Merete Riisager (LA):

Tak. Jeg har et spørgsmål angående praktikpladser: Hvor dyr må en praktikplads egentlig blive?

Det er sådan i dag, at en virksomhed kan få støtte op til 70.000 kr. Tager vi de sociale klausuler med også, vil der være udgifter til administration i kommunerne. Der vil være øget bureaukrati ude i virksomhederne, og der vil gå mange offentlige skattekrone til, at man i det offentlige skal indkøbe serviceydelser, i forhold til om en virksomhed har en praktikant, i stedet for at se på pris og kvalitet.

Så hvor dyrt må det egentlig blive med de her praktikpladser, og kunne man ikke forestille sig, at vi kunne gøre det bedre, end vi gør det i dag?

Kl. 21:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jo, vi kan gøre det bedre, meget bedre, end vi gør i dag, og det er også derfor, der er kommet en ny regering til, og at den nye regerings politik er blevet stemt igennem.

Jeg tror, forskellen på Liberal Alliances syn på økonomien og SF's syn på økonomien er, at Liberal Alliance har et meget smalt, jeg vil næsten sige snævert, syn på økonomien, hvor man kigger på den enkelte virksomhed, og hvad det lige præcis kommer til at koste. Vi har et helhedssyn, et samfundssyn på økonomien, hvor vi siger, at det koster kassen for os alle sammen, når vi taber unge. Det er ikke kun en katastrofe for den enkelte, det er simpelt hen noget, som er uholdbart rent økonomisk. Så når vi giver tilskud for at få praktikpladser til unge, og når vi diskuterer, om vi måske skal have sociale klausuler, så hænger det jo sammen med, at vi ser på helheden i økonomien og siger, at vi simpelt hen ikke har råd til at lade være med at gøre den her indsats.

Kl. 21:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Merete Riisager.

Kl. 21:07

ve forløb, som passer lige præcis til den enkelte elev, også selv om de vil vare mere end 12 måneder.

Kl. 21:10

Merete Riisager (LA):

Jeg kan næsten forstå, at dette helhedssyn betyder, at der overhovedet ikke er noget loft for, hvor dyr en praktikplads må blive. Og det gør mig rigtig bekymret, for det er jo sådan, at når vi skal tilrettelægge vores uddannelsesindsats, skal vi kigge både på kvalitet og på pris. Vi skal simpelt hen have så meget for pengene som overhovedet muligt, og vi skal skabe så høj kvalitet som overhovedet muligt for pengene. Og det bekymrer mig rigtig meget, at ordføreren ikke er optaget af det, men mere har et helhedssyn på opgaven.

Så kan jeg jo informere ordføreren om, at det er sådan, at støtteordningen til virksomhederne i dag har afstedkommet et enormt underskud, som skatteyderne formentlig kommer til at betale på et eller andet tidspunkt. Eller også gør virksomhederne det, hvilket vil gå ud over dem og over fremtidige praktikpladser. Så der er altså noget, der skal ryddes op i der, i stedet for det her ensidige fokus på sociale klausuler, som ikke kommer til at løse opgaven.

Kl. 21:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:08

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er ked af, at jeg ikke besvarede fru Merete Riisagers spørgsmål konkret nok. Der er selvfølgelig en øvre grænse, men jeg prøver bare at sige, at der er mange forskellige faktorer. For det kan godt være, at vi giver et tilskud for at give virksomhederne et incitament til at tage lærlinge osv., men det er jo, fordi det koster rigtig, rigtig mange penge, at vi ikke får hjulpet de her unge videre. Vi har også forhøjet arbejdsgivernes elevrefusion, så vi på den måde giver et større incitament til virksomhederne til at tage elever og lærlinge, hvorved de samtidig får mindre ud af det, hvis de ikke løfter deres samfundsansvar. For virksomhederne har også en interesse i, at der i fremtiden er unge, der er uddannet, og det vigtigste, man kan gøre i en krisetid, er at satse på uddannelse. Når vi har en periode, hvor vi ved at der vil blive arbejdsløshed, så er det vigtigste, vi kan gøre, at fokusere på uddannelse.

Man selvfølgelig skal man altid se på, hvad tingene koster, og om man kan gøre det bedre og billigere, og der er vi åbne for at se på alt muligt, også på det tilskud, som virksomhederne får for at tage imod en praktikant. Men man skal også kigge på, at det faktisk er de små og mellemstore virksomheder, som løfter et forholdsmæssig større ansvar end de store virksomheder, når det kommer til at tage lærlinge og elever ind. Og der er nogle af dem, de meget små virksomheder, som det vil være for stor en økonomisk udfordring for.

Kl. 21:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 21:10

Rosa Lund (EL):

Tak. Og tak for talen. I Enhedslisten er vi jo fuldstændig enige med SF's ordfører i, at det handler om, at man først skal have en uddannelse, og så skal man i beskæftigelse. Det er jo dejligt, at vi nu har et flertal for, at det forhåbentlig er den vej, vi skal.

Jeg bed mærke i en ting, som ordføreren sagde. Ordføreren nævnte produktionsskolerne som en uddannelsesmulighed for en særlig type unge. Det er jeg meget enig med ordføreren i, og derfor vil jeg gerne spørge fru Lisbeth Bech Poulsen, om det er SF's politik, at man skal have mulighed for at gå på en produktionsskole i mere end 1 år, altså om det skal være muligt for produktionsskolerne at la-

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:10

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes i hvert fald, det er en vigtig diskussion, for når man er ude ved produktionsskolerne, siger de jo, altså underviserne og dem, der arbejder med de unge, at nogle gange har de brug for en lille smule mere tid, om det handler om at få nogle kompetencer eller noget mødenhedsmæssigt eller det sociale, eller hvad det nu kan være, der er grunden til, at de unge går på produktionsskolen.

Men jeg synes i højere grad, at vi skal se på, om det kan blive en del af en anden type uddannelsesforløb, som vi kan skrue sammen. Og der synes jeg at fleksuddannelse er rigtig, rigtig spændende, fordi der jo er en hel verden af muligheder. Vi skal først til at se på nu, hvordan det kan skrues sammen. Men noget, vi i hvert fald har talt om, er, hvordan vi kan få et uddannelsesstilbud til de unge, som måske ikke bare skal have et modul, hvor de lærer noget praktisk og teoretisk, men hvor de også får noget støtte og rådgivning til at komme videre og nå dertil, hvor de kan få en kompetencegivende uddannelse. Så jeg synes, vi skal se på alle de tilbud, vi har, og på, hvordan de kan komme til at spille rigtig godt sammen.

Kl. 21:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 21:12

Rosa Lund (EL):

Så var der en anden ting, som fru Lisbeth Bech Poulsen var inde på i sin ordførtale, og det var de her brobygningsforløb, som er nævnt i 2020-planen. Som det nok er fremgået af debatten her, har jeg ikke så vildt mange roser til den 2020-plan, men jeg ser virkelig frem til de her brobygningsforløb. Derfor er jeg også lidt ked af, at der ikke står så meget om dem, så derfor vil jeg gerne spørge fru Lisbeth Bech Poulsen:

Hvem skal lave de her brobygningsforløb? Kunne man forestille sig, at det var nogle af de mennesker, som vi har i Danmark, og som i forvejen ved rigtig meget om uddannelse? Her tænker jeg selvfølgelig på vores dygtige UU-vejledere. Eller er det nogle andre, er det vejlederne ude på jobcentrene, eller hvordan ser SF de her brobygningsforløb? Det vil jeg egentlig gerne vide.

Kl. 21:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:12

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis man har lidt fantasi, kan man jo forestille sig alting, ja. Jeg tror, der er en grund til, at der ikke står så meget om det i 2020-planen, og den er jo, at 2020-planen ligesom skulle danne en ramme omkring en masse ting, som regeringen gerne vil gøre, meget gerne med så mange partier i Folketinget som muligt, og selvfølgelig specielt med Enhedslisten. Den her ramme skal jo så fyldes ud med nogle ting. Noget vil komme til at ligge i trepartsforhandlingerne, og noget bliver diskuteret lige nu i det ministerudvalg, som er nedsat for at skabe et gennemgribende syn på ungdomsuddannelserne. Så jeg tror, det netop er for ikke at lukke en dør, at der ikke står noget specifikt om det her.

Men jeg er helt enig i fru Rosa Lunds ros til ungevejlederne, og med hensyn til hvordan UU kan blive brugt til at hjælpe de unge, der har brug for et skub i den rigtige retning eller lidt mere konkret råd og vejledning, til at komme videre. Det er jo også derfor, vi diskuterer, om vejledningsforløbet i dag er godt nok, og som det skal være. Så jo, det kunne man sagtens forestille sig, og det er da noget, som vi på ingen måde er afvisende over for.

Kl. 21:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mai Henriksen.

Kl. 21:14

Mai Henriksen (KF):

Fru Lisbeth Bech Poulsen siger, at energiforliget fører til nye job og grønne job. Så må jeg bare konstatere, at så er det rigtig godt, at regeringen ikke fik sit oprindelige udkast til en aftale igennem. Lad os eksempelvis se på gartneribranchen. Nu er jeg jo fra Fyn, og 80 pct. af gartnerierhvervet i landet er placeret på Fyn. Det oprindelige udkast til energiaftalen ville have betydet, at to tredjedele af hele gartnerierhvervet ville lukke ned. På Fyn ville det have betydet op til 5.000 arbejdspladse. Det svarer til mere end dobbelt så mange, som vi så med fyringen af medarbejderne på Lindø. Så jeg tror ikke ligefrem, at man kan sige, at det er regeringens fortjeneste, at der nu kommer masser af grønne job.

Så det ville egentlig bare være rart, hvis der var en anelse selverkendelse og måske endda oven i købet en tak til K og V for, at de gik med og fik hevet beskæftigelsen i den rigtige retning, sådan at der ikke længere er tale om en massakre, men sådan at der rent faktisk er tale om, at de erhverv, vi stadig væk har, bliver vi også ved med at passe på.

Kl. 21:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen jeg vil da gerne takke V og K for at gå med, for jeg synes altid, at det er rigtig, rigtig godt, at der kan være bred aftale bag de forlig, som skal række rigtig langt ud i fremtiden, og som kommer til at betyde rigtig meget ikke alene for alle danskere, men også for virksomhederne, så man kan se, at det er den her retning, der er udstukket, også selv om, gud forbyde det, der skulle komme en ny regering.

Men når vi taler om selverkendelse, synes jeg måske også, at det er lidt flot, at Konservative lige pludselig også gerne vil være Danmarks grønne parti. Den linje, som strækker sig årtier tilbage, om, hvordan Danmark skulle være i front med hensyn til miljøteknologi, vindteknologi, på det grønne område, så vi kunne få en global førerposition, der ville skabe tusindvis af job, mindes jeg ikke at have læst i historiebøgerne at Konservative havde en kæmpe andel i. Men det er jo rigtig dejligt, at det i dag er blevet så mainstream, at alle Folketingers partier gerne vil smykke sig med at være grønne, og endnu en gang vil jeg gerne takke Konservative for at være med i energiforliget. Det er et fantastisk forlig, som nok er det grønne og mest ambitiøse i verden.

Kl. 21:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mai Henriksen.

Mai Henriksen (KF):

Jamen jeg bliver jo helt glad. Altså, det med Danmarks grønne parti er jo noget SF siger. Det er ikke noget, vi selv siger, så jeg takker da for, at fru Lisbeth Bech Poulsen fra Folketingets talerstol står og siger, at Konservative er landets grønne parti.

Men når nu vi er ved gartnerierhvervet vil jeg gerne sige, at der formentlig også er en del af dem, der arbejder der, som måske kunne tænkes at have stemt på regeringen ved sidste valg. Hvis man hver morgen står op og tager på arbejde i gartneriet, bidrager til samfundet, betaler sin skat og alt det her, må man spørge sig selv om, hvorvidt det er rimeligt, at der nu med afskaffelsen af eksempelvis kontanthjælpsloftet kun er en forskel på omkring 50 kr. om dagen mellem en gartnermedarbejder og en, der er på passiv forsørgelse. Hvad er regeringens og hvad er SF's svar til den gartnerimedarbejder, som står op meget, meget tidligt om morgenen – nogle vil endda kalde det om natten – for at gå på arbejde, og som betaler og bidrager til fællesskabet, når der er så lille en afstand til dem, der er på offentlig forsørgelse?

Kl. 21:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:17

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er meget, meget glad for at være medlem af et parti, der er medlem af en regering, som ryddede op i noget af det, jeg vil næsten sige svineri, hvis man må sige det fra Folketingets talerstol (*Fjerde næstformand* (Holger K. Nielsen): Det må man ikke). Det må man ikke, undskyld. Jeg vil sige, at de 10 år med VKO i førersædet marginaliserede så stor en gruppe mennesker i det her land, at det, vi prøver at lave nu, er at få lidt samling og sige: Alle skal bidrage. Det var derfor, vi afskaffede starthjælpen, som VKO havde indført, og som var målrettet mod en hel gruppe bestemte mennesker i det her land, og det brød vi os absolut ikke om.

Når det er sagt, er der mange mennesker i det her land, som står op hver eneste morgen og går på arbejde og ikke har en super høj løn, det er helt klart, og til dem vil jeg gerne sige – og det har SF sagt mange gange, og vi har en skatteminister, der har sagt det – at den skattereform, som vi skal til at lave, skal sænke skatten på arbejde, for man skal have mere ud af det, og det skal de lavestlønnede også. Så vi er ved at lave en skattereform, som helhedsmæssigt skal være progressiv, som skal være ordentlig, og som skal have en social balance.

Kl. 21:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 21:19

Finn Sørensen (EL):

Tak og tak for en god fremlæggelse. Jeg ser også frem til et godt samarbejde mellem Enhedslisten og SF og de øvrige regeringspartier på det her område – der er mange konkrete ting, som det også fremgår af det fælles forslag til vedtagelse. Det, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er, om ordføreren er klar over, at det jo kan lægge nogle sten i vejen for det samarbejde, hvis det er sådan, at man fra regeringens side har tænkt sig at følge det forslag, der kommer fra Konservative og Venstre, om at halvere kontanthjælpen for de unge mennesker, også i aldersgruppen 25-30 år. Derfor vil jeg gerne høre ordføreren: Hvordan har ordføreren det med det forslag, der kommer fra de borgerlige partier? Er det noget, man kan støtte?

Kl. 21:19

Kl. 21:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:19

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er ikke ordfører på området, og jeg er ikke inde i, præcis hvor reformerne er lige nu. Det, vi ser på i øjeblikket, er, hvordan vi på en god måde kan få en masse unge fra offentlig forsørgelse og ind i uddannelsessystemet – det er jo den store udfordring. Ministeren for området sidder lige hernede, og det er jo hendes opgave at lave en reform, som bliver rigtig god, og som på en ordentlig måde kan sikre, at de her mennesker ikke om 10-20 år også skal være på kontanthjælp. Jeg har tillid til, at der bliver lavet en god reform, som sikrer, at de her unge faktisk får en chance for at komme ind på arbejdsmarkedet. For det er en falliterklæring for enhver regering, specielt en rød regering, at have tusindvis af unge mennesker på kontanthjælp. Så dem bliver vi nødt til at hjælpe ind. Og så handler det jo om, hvordan det samlet set bliver skruet sammen, og det ved jeg ikke endnu.

Kl. 21:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 21:20

Finn Sørensen (EL):

Nej, nu spurgte jeg jo ikke om forventningerne til, hvordan tingene blev skruet sammen, men om ordførerens holdning til det, og den kan man vel nok have. Derfor må jeg jo spørge, om det skal forstås sådan, at ordføreren ikke vil afvise, at en sådan nedskæring i kontanthjælpen til den nævnte gruppe unge kan komme på tale, og at ordføreren er enig med de borgerlige partier i, at sådan nogle nedskæringer er noget, der skaber arbejdspladser til de unge mennesker og forbedrer deres muligheder for at få job og uddannelse.

Kl. 21:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:21

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu blev det her jo meget hypotetisk, men jeg synes, det vigtige er at se på helheden: Hvordan ser det ud helhedsmæssigt? For selvfølgelig skal man ikke gå ind og lave en masse store reformer – 2012 er jo faktisk et reformår, hvor vi går ind og kigger på mange forskellige ting. Og ligesom med skattereformen, hvor der har været meget fokus på enkelte dele af den, er det jo helheden, der betyder noget, og hvordan den samlet set kommer til at se ud. Det er det samme med kontanthjælpsreformen og med førtidspensionsreformen.

For mig er det vigtige, hvordan helheden kommer til at se ud, og det betyder jo bl.a., at hvis man skal lave nogle ændringer i, hvordan kontanthjælpsloven er for en gruppe mennesker, handler det om, hvilket andet tilbud de så har. Altså, hvad er der til rådighed for dem? Så det er helheden i det, som betyder meget for mig, altså: Hvad kan vi tilbyde de her unge mennesker i stedet for?

Kl. 21:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til SF's ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen. Fru Merete Riisager – så er det på talerstolen – som ordfører for Liberal Alliance. Ja, ja, det går nok, vi når det.

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Jeg er vant til at skulle op efter Enhedslisten, men det er klart, at det skal jeg ikke denne gang.

Enhedslisten er et parti, som jeg har stor respekt for, når det handler om kampen for frihed, specielt i forhold til EU-debatten og også i forhold til deres fokus på samfundets svageste. Men man må også sige, at det i debatten i dag bliver meget tydeligt og klart, hvad det er for et regeringsgrundlag, som S, SF og R baserer sig på, når det handler om det, Danmark står over for med hensyn til at få genskabt konkurrenceevnen og få skabt vækst og velstand i det her land.

Fru Rosa Lund spørger regeringen, hvad den vil gøre for at sikre uddannelse og arbejde til alle unge, og denne formulering får mig til at tænke på et lignende forslag fra SF's Emilie Turunen, som i Europa-Parlamentet har stillet et forslag om uddannelses- og jobgaranti til alle unge i EU inden for 4 måneder. Hvis vi kunne bruge den tilgang, hvis vi kunne sidde her i Folketingssalen eller i Europa-Parlamentet og trykke på en knap og vedtage, at der bliver uddannelse og arbejde til alle unge, så kunne vi lige så godt gå videre og få afskaffet sult i Afrika og bringe fred til Mellemøsten. Så enkelt er det bare ikke.

Sandheden er, at der skal grundlæggende reformer til for at skabe job til Danmarks unge, og det er vigtigt at huske regeringen på det grundlæggende købmandskab, som er forudsætningen for, at vi får skabt nogle job. Det vil sige, at vi skal kunne sælge en vare ude i verden, og prisen og kvaliteten skal være sådan, at nogen vil købe den. I øjeblikket kan man sige, at det står udmærket til med kvaliteten, men at det står rigtig skidt til med prisen. Vi er simpelt hen for dyre.

Når man kigger på pressemeddelelser fra de virksomheder, som flytter ud, kan man se, at de entydigt siger, at udgiftsniveauet er for højt, og at det er afstedkommet af verdens højeste skatte- og afgiftstryk. Så derfor skal vi have en reduktion af det for at få skabt nye job i Danmark. Det handler om rettidig omhu, og vi har i Liberal Alliance stillet et ambitiøst forslag om at effektivisere i den offentlige sektor. Over en årrække på 10 år skal 40.000 effektiviseres ved naturlig afgang; med den plan, vi har lagt, vil det betyde, at vi kan få skabt 200.000 job i det private fra 2020. Hvis vi ikke gør det her, hvis vi ikke handler i tide, vil det betyde, at man bliver nødt til at skære i blinde i den offentlige sektor i stedet for at udvise rettidig omhu.

Regeringen har meget fokus på uddannelse som vækstmotor, og jeg er jo selv meget optaget af uddannelse – det har jeg arbejdet med i mange år – men man må også bare erkende, at der ikke var nogen af de 200.000 job, vi mistede under krisen, som gik tabt på grund af manglende uddannelsesniveau. Det vil altså sige, at vi skal gøre noget ved uddannelsesområdet, men uden reformerne får vi ikke de job til de unge mennesker, så når de står og er færdige med deres uddannelser, har de ikke rigtig noget at bruge dem til.

Det er også vigtigt at sige, at vi skal have fokus på kvaliteten og ikke kun på kvantiteten. Det er jo sådan, at når vi uddanner unge mennesker, uddanner vi dem jo altså ikke kun for samfundets skyld, men også for individets skyld. Så det er altså vigtigt, at man, når man kommer ud i den anden ende, står med en uddannelse, som har en meget høj faglig kvalitet. Det vil jo så betyde, at man, hvis skiftende regeringer har løst opgaven med at skaffe job dårligt, så kan tage sin gode uddannelse med sig og finde job andre steder, hvor regeringerne har været bedre til at løse deres opgave.

Der er meget stor fokus på praktikpladser i dag, og der er det jo ikke nogen hemmelighed, at Liberal Alliance står uden for det forlig, og det gør vi, fordi det havde et fokus på sociale klausuler, og det er altså en forkert måde at gøre det på. Der er også en videreførelse af en tilskudsordning, som er usund og skaber et underskud. Det, jeg mener man i stedet for skal gøre, er, at man i den nuværende situati-

on, hvor vi altså ikke har den vækst, der kan give de praktikpladser, skal kigge til udlandet og se, hvordan vi kan skabe flere praktikpladser i udlandet; vi skal have et bedre opsøgende arbejde ude på skolerne; vi skal forbedre skolepraktikken; vi skal forbedre praktikpladscentrene; og endelig skal vi have kigget på, om der er for stramme regler, som besværliggør samarbejdet mellem de praktiksøgende og virksomhederne. Så der er nok at gøre.

Endelig vil jeg sige, at hvis vi skal have skabt et velstående samfund med frihed til den enkelte, skal vi have kigget på kvaliteten i uddannelserne, og vi skal have lavet grundlæggende reformer.

Kl. 21:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 21:28

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Der er ikke helt så mange roser, som der har været til ordførerne fra SF, Socialdemokratiet og De Radikale. Kan ordføreren ikke prøve at forklare mig noget? Det er nok mig, der er tungnem, men kan ordføreren ikke prøve at forklare mig, hvordan det gavner de unges muligheder for at få beskæftigelse, at man fyrrer 40.000 offentligt ansatte og altså nedlægger 40.000 stillinger i det offentlige? Det er det, jeg har forstået Liberal Alliance foreslår. Hvordan skulle det på nogen som helst måde kunne gavne de unges muligheder for at få job?

Kl. 21:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:28

Merete Riisager (LA):

Det gavner jo lige præcis på den måde, at vi får skabt mange flere job i det private. Den model, som Liberal Alliance har lavet, og som er blevet gennemregnet af de bedste økonomer i landet, viser, at der bliver skabt 200.000 nye job i 2020. Det er altså mange flere end det antal, vi skærer ned. Det er også sådan i dag, at vi har en fuldstændig usund balance mellem det offentlige og det private. Det kan ikke blive ved med at gå. Vi er alt, alt for få om at forsørge alt for mange. Det er et læs, som kommer til at vælte, og det undrer mig lidt, at Enhedslistens ordfører ikke er mere optaget af at få løst det problem.

Kl. 21:29

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 21:29

Finn Sørensen (EL):

Jo, det er jeg meget optaget af, men nu er jeg mest optaget af at finde ud af, hvordan Liberal Alliances økonomiske planer hænger sammen. Jeg er ikke i tvivl om, at nogle økonomer har bekræftet Liberal Alliances regnestykke om, at hvis man foretager sådan nogle drastiske nedskæringsøvelser, som Liberal Alliance vil gøre, så får vi et øget arbejdsudbud på 200.000 personer. Men kan ordføreren ikke forklare mig, hvordan et øget arbejdsudbud på 200.000 personer bliver til virkelige arbejdspladser til de mennesker og altså til en øget beskæftigelse? Det er sådan set det, jeg spørger om. Hvordan skulle hele den øvelse kunne gavne de unges muligheder?

Kl. 21:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:30

Merete Riisager (LA):

Det her handler ikke om arbejdsudbud, det handler om arbejdspladser. Ordføreren behøver sådan set ikke at spørge nogen økonomer, hvis ordføreren ikke har tillid til dem, men kan bare besøge en hvilken som helst virksomhed og spørge dem, f.eks. Danish Crown: Hvad er årsagen til, at I nedlægger 500 arbejdspladser? Det er konkurrenceevnen, det er, at vi i Danmark er alt, alt for dyre. Det kan simpelt hen ikke betale sig. Det er ca. 25 pct. billigere at producere en given vare i Tyskland, end det er i Danmark, og det er et problem, som vi ikke kan uddanne os ud af. Jeg synes, vi skal uddanne os, det er jeg meget optaget af, men ligegyldig hvor meget vi anstrænger os på uddannelsesområdet, bliver vi ikke 25 pct. dygtigere end tyskerne. Det er fuldstændig urealistisk.

Kl. 21:31

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 21:31

Rosa Lund (EL):

Tak til fru Merete Riisager for de i virkeligheden pæne ord om Enhedslistens frihedsidealer. Det var da – sjovt.

Jeg vil gerne spørge fru Merete Riisager om det her med praktikpladserne, for fru Merete Riisager nævner jo selv, at Liberal Alliance står uden for den praktikpladsaftale, der ligger fra 2011: Mener Liberal Alliance, at løsningen på problemet er at sende unge 15-16-årige til udlandet i praktik? Altså, er det løsningen? Er det virkelig løsningen på det praktikpladsproblem, vi står med i dag, at sende unge, som er så unge – 15-, 16-, 17-årige – til udlandet for at gøre deres uddannelse færdig? Er det virkelig en holdbar løsning?

Kl. 21:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:32

Merete Riisager (LA):

Nu er det jo sådan, at de, som tager praktik, er forskellige steder i livet. Der er også mange, som er ældre end det, som ordføreren nævner der. Jeg forestiller mig slet ikke, at alle skal ud, men jeg forestiller mig, at flere skal ud. Det er sådan i dag, at den måde, vi har strikket det sammen på, i høj grad vanskeliggør, at man kan tage til udlandet. Det er under 1.000 om året, der gør det i dag. Det antal kan vi da helt klart fordoble og måske tredoble, hvis vi gør det godt, for der er da masser af unge mennesker, der vil – sådan havde jeg det i hvert fald selv, da jeg var omkring 18 år: Det kunne da ikke gå hurtigt nok med at komme ud og få nogle oplevelser.

Selvfølgelig vil det være nogle unge, der vil tage imod det tilbud, men jeg kan da slet ikke se, hvad der skulle være en hindring for at skabe lige præcis den mulighed for regeringen. Så skal vi gøre en masse andre ting.

Men man må også bare helt klart sige, at når det handler om at skabe en praktikpladsgaranti, er det jo sådan set det samme som at skabe en vækstgaranti, og den kunne jeg godt tænke mig at få fra Enhedslisten.

Kl. 21:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 21:33

Rosa Lund (EL):

Jeg skal bare lige være sikker på, at jeg har forstået det helt rigtigt. Det er altså kun de praktikpladssøgende elever, som er fyldt 18, som

vi skal sende til udlandet. Så vil jeg bare gerne spørge fru Merete Riisager: Hvad så med alle de elever, som står og mangler en praktikplads i dag, og som er 15, 16 og 17 år? Har vi ikke også et ansvar som politikere for at sørge for, at de også får en praktikplads? Så jeg vil da gerne høre, hvad Liberal Alliances løsning på netop det problem er.

Kl. 21:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:33

Merete Riisager (LA):

Jamen jeg er da glad for, at ordføreren spørger, for så har jeg mulighed for at gentage det, jeg lige sagde, nemlig at de her udlandsophold vil kunne løse opgaven for nogle unge. Så skal vi gøre noget for at få skolerne med. Vi skal lægge hele den opsøgende opgave fra kommunerne og ud på skolerne eksempelvis, fordi de løser opgaven meget bedre og meget mindre bureaukratisk. Vi skal se, om vi kan kigge på noget regelforenkligning ude på virksomhederne og det samarbejde, man har med praktikanterne, og vi skal også forbedre skolepraktikken og det her med at samle i praktikcentre, som der jo har været lavet forsøg med. Så der er masser af muligheder for at forbedre.

Men jeg må også bare sige, at hvis vi, selv om vi forbedrer rigtig meget, fortsætter det, vi gør nu, hvor vi hele tiden får færre virksomheder og færre job, kommer det også til at gå ud over praktikpladserne. Det er desværre den skinbarlige sandhed.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det fru Mai Henriksen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 21:34

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Først og fremmest vil jeg gerne rette en rigtig, rigtig stor tak til Enhedslisten for at rejse den her vigtige debat. Man kan høre det i tonefaldet, man kan se det i øjnene, altså at det her er noget, der betyder noget for de ordførere, som sidder her. Det synes jeg er værd at bemærke og også værd at kvittere for. Jeg vil også sige, er det er en meget stor debat. Det er en meget overordnet debat. Men jeg vil tilkendegive nogle sådan principielle standpunkter, som er vigtige for Konservative, men det er også vel vidende, at det er svært at nå i dybden med så meget, som jeg egentlig gerne ville.

Lad mig starte med at sige – det kommer nok ikke som en overraskelse – at det altså skal kunne betale sig at arbejde. Og når der er et tilstrækkelig stort rådighedsbeløb, vil man også opleve, at flere gerne vil tage et job. Problemet er, at gevinsten ved at tage et arbejde og altså undlade at være på passiv forsørgelse, er blevet mindre, siden den dag regeringen trådte til. Og der er ikke noget, som tyder på, at det vil ændre sig foreløbig. Jeg vil mene, at alle hårdtarbejdende danskere, som hver dag knokler, og som måske endda stemte på regeringen, må føle sig noget snydt. Mange af de vælgere må spørge sig selv, hvordan det kan være retfærdigt, at de hver dag står op, tager på arbejde, bidrager til samfundet, mens regeringen med dens afskaffelse af bl.a. kontanthjælpsloft og starthjælp nu har gjort det mere fordelagtigt at undlade at bidrage. Foruden en stor ekstraregning på 657 mio. kr. i 2015, betød afskaffelsen af kontanthjælpsloftet og starthjælpen nemlig en reduktion af arbejdsstyrken med op til 3.000 personer. Det var indregnet af Finansministeriet. Flere vil altså undlade at tage sig et arbejde, det er højst interessant. Og det er svært at forklare over for alle dem, som går på arbejde hver dag, og som knokler.

Jeg vil tilføje, at når man er selvforsørgende, får man også som borger og som menneske en større selvspekt. Man føler, at man er en del af et fællesskab. Man føler, at man bidrager, og at der er brug for en i samfundet. Man skaber værdi, og man bliver medborger og ikke bare en borger, som passivt betragter fællesskabet udefra. Som konservativ tror jeg, at langt de fleste gerne vil være en del af arbejdsfællesskabet og gerne vil bidrage, men jeg må også insistere på, at det ikke kun er nok, at der er en moralsk gevinst, for der skal også være en økonomisk gevinst ved at være på arbejdsmarkedet frem for at være på offentlig forsørgelse. Og så må det aldrig være mere økonomisk attraktivt at være på offentlig forsørgelse frem for at være i uddannelse eller på job.

Formanden for socialrådgiverne rejste en vigtig debat for et par uger siden om, hvordan man prioriterer de midler, der er til rådighed i samfundet. Og hun stillede et rigtig klogt spørgsmål: Hvorfor skal velfungerende unge, der ikke har andre problemer end ledighed, være på en kontanthjælpsydelse, som er højere end SU'en? Og vi taler altså om unge, som kan komme i job eller i uddannelse i morgen.

Men ud over pengene er der altså også en rent moralsk betragtning, for med det nuværende system risikerer vi at fastholde unge på offentlig forsørgelse, frem for at de kommer i gang med en uddannelse. Derfor er der et stort arbejde at tage fat på til efteråret, når beskæftigelsesministeren begynder forhandlinger om kontanthjælpsreform.

Så er jeg jo glad for, at man i pressen har kunnet læse, at Radikale synes, at der skal ske noget, og at beskæftigelsesministeren ikke har skudt forslaget ned. Det vælger vi at opfatte som positivt. Jeg synes også, man kan sige, at SF og Socialdemokraterne her i dag har været sådan lidt positive over for forslaget.

For os Konservative er det vigtigt, at så mange unge som muligt tager en uddannelse. Den borgerlige regering satte sig det mål, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Det mål har den socialdemokratiske regering overtaget, og det må man også gerne. Der bør nemlig tages flere initiativer, som har til formål at sikre, at flere tager en ungdomsuddannelse, og jeg vil fokusere på særlig et. Man kunne nævne mange, men der er særlig et. For det er nødvendigt at håndtere bagsiden af medaljen, hvor mange erklæres uddannelsesparate for at opfylde den her 95-procents-målsætning, også selv om de ikke er det. Konsekvensen er et stort frafald og endda så mange nederlag, at den unge måske aldrig får afsluttet en ungdomsuddannelse. Sidste år blev 0,3 pct. erklæret ikkeuddannelsesparate til erhvervsuddannelserne, og samtidig ved vi, at 15 pct. forlader folkeskolen uden de basale læse- og regnefærdigheder. Det er et paradoks, som politikere bliver nødt til at håndtere. Konservative har foreslået, at ungdomsuddannelserne skal kunne afvise elever, som ikke er uddannelsesparate, men på den betingelse, at de sammen med UU-vejlederne og den unge selv lægger en plan for, hvordan den unge kan blive uddannelsesparat, så den unge netop får de færdigheder, der skal til for at starte på en ungdomsuddannelse. Det vil forhåbentlig føre til et lavere frafald og en højere uddannelsesparathed hos eleverne, og det er der god brug for.

På vegne af ordførerne for Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige initiativer, så det kan betale sig at arbejde frem for at være på offentlig forsørgelse. Folketinget konstaterer, at afskaffelse af kontanthjælpsloftet, 450/225-timers-reglen, starthjælp m.v. samlet set trækker i den modsatte retning.

Det må aldrig være mere økonomisk attraktivt at være på offentlig forsørgelse frem for at være i job. Folketinget pålægger således regeringen at undersøge, hvad der skal til for at få unge under 30 år,

som er uden forsørgerpligt, der er velfungerende og ikke har andre problemer end ledighed, i job.

Folketinget konstaterer, at frafaldet på ungdomsuddannelserne er alt for højt, og at der er brug for en helt særlig indsats for at mindske dette.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 65).

Kl. 21:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den konservative ordfører. Det fremlagte forslag til vedtagelse vil indgå i debatten.

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 21:40

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren for fremlæggelsen og også tak for roserne til Enhedslisten for vores engagement. Jeg er fuldt ud klar over, at rosen ikke gælder vores politik, men vores glød i øjnene og begejstringen for at ville gøre noget ved det her problem.

Jeg har også noteret mig, at ordføreren har et stort engagement, men jeg synes, at ordføreren bruger kræfterne lidt forkert. Bl.a. ved at fremsætte et forslag til vedtagelse, der på forhånd blokerer for et bredt samarbejde i Folketinget omkring det her spørgsmål, for ordføreren ved jo udmærket godt, at afskaffelsen af de her fattigdomsydelser er en hjertesag for regeringspartierne og Enhedslisten. Så med et sådant forslag til vedtagelse blev jeg sgu ærlig talt deprimeret, for vi har ellers haft en meget god debat.

Kl. 21:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Finn Sørensen bedes nøjes med at blive deprimeret.

Kl. 21:41

Finn Sørensen (EL):

Undskyld formand. Men jeg vil gerne komme til spørgsmålet, og man må også gerne komme med korte kommentarer. Det er jo det, det hedder.

Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget. Vi har mindst 50.000 unge mennesker, der ikke har noget job og ikke nogen uddannelse. Er det, fordi disse 50.000 – hvis det nu er det tal eller lidt flere – er dovne? Er det, fordi det er for lukrativt at gå på kontanthjælp, at de ikke har job, eller er det, fordi der ikke er nogen arbejdspladser til dem? Det var spørgsmålet.

Kl. 21:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:41

Mai Henriksen (KF):

Jeg sagde faktisk i min tale, at jeg tror, at rigtig mange gerne vil være en del af et arbejdsfællesskab. Det står jeg rent faktisk ved, og det betyder jo, at de fleste gerne vil have et job, og at jeg ikke mener, at mennesker generelt er dovne, tværtimod.

Men vi bliver også nødt til at se på, hvordan vores systemer er indrettet. Når beskæftigelsesministeren siger, at den helt store udfordring lige nu er de 25-29-årige, som står uden for arbejdsmarkedet som ufaglærte – men samtidig er på kontanthjælp – så er det en gåde for mig, at man får mere på kontanthjælp, end man gør, når man f.eks. er på SU. Så for mig ville det give rigtig god mening, hvis det blev lige så attraktivt at vælge SU som at vælge at være på offentlig forsørgelse.

Vi skal have fundet ud af, hvordan vi kan få de unge puffet i den retning, men det må ikke kun være med økonomiske incitamenter, altså hvor man skærer hist og pist. Det skal også være ved, at man

får taget fat om den unge, og at man sørger for at få fat i den unge henne i jobcenteret. I Odense, hvor jeg er fra, der sidder der en UU-vejleder nede på jobcenteret, og når de unge kommer ind og søger om kontanthjælp, så ryger de direkte ind til UU'eren, og det betyder, at man får vendt den unge i døren. Det er sådan nogle initiativer, der skal til.

Kl. 21:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 21:43

Finn Sørensen (EL):

Jeg er glad for, at vi deler den opfattelse, at de fleste unge mennesker – jeg vil tillade mig at sige langt de fleste, og jeg vil gerne høre, om ordføreren er enig – gerne vil være en del af fællesskabet defineret som uddannelse og job. Men så er det vel heller ikke nødvendigt at skære i deres ydelser. Der var måske en anden vej, man kunne gå, nemlig at sikre, at der er nogle arbejdspladser og nogle gode uddannelses tilbud til dem, og at man tager hånd om dem osv. Alt det er vi enige om.

Hvorfor er det nødvendigt at skære i deres ydelser, hvis det er sådan, at vi er enige om, at langt de fleste af dem gerne vil have både uddannelse og arbejde alt efter, hvad de nu føler sig mest i stand til? Hvorfor skulle det være nødvendigt, og hvorfor skulle det hjælpe på de unges situation?

Kl. 21:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 21:44

Mai Henriksen (KF):

Det er jo en interessant debat, men måske skulle Enhedslisten i virkeligheden tage debatten med Socialdemokraterne, regeringen og regeringspartierne sådan overordnet set.

For mig er det rigtig vigtigt, at tingene hænger sammen, sådan at der selvfølgelig altid vil være en moralsk forpligtelse og et moralsk ønske, et egenhændigt ønske, om at være i arbejde, men der skal altså også være et økonomisk ønske, og når man gør incitamentet, altså tilskyndelsen til at komme i job, mindre, får man altså et problem i et velfærdssamfund.

De løsninger, som Konservative vil pege på, når vi skal ind og forhandle de her store reformer – jeg håber meget, at vi bliver inviteret indenfor i forhandlingslokalet – er jo netop, at vi får fundet ud af at få puffet unge over i retning mod uddannelse. Det er netop ved ikke at gøre det attraktivt at være på offentlig forsørgelse, men ved at gøre det attraktivt at være på SU, og så er det at lave nogle initiativer, som netop sikrer, at den unge bliver vendt i døren og altså, som jeg sagde lige før, ikke kommer ind og søger om kontanthjælp, men det er at sørge for, at den unge er mere uddannelsesparat, som jeg også nævnte i min tale, så den unge ikke falder fra, men får sin ungdomsuddannelse, også får sin uddannelse efterfølgende, fordi så ved vi jo, at så vil den unge være meget bedre rustet til arbejdsmarkedet efterfølgende.

Kl. 21:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 21:45

Rosa Lund (EL):

Tak, og tak til den konservative ordfører for anerkendelsen af, at det her er et spørgsmål, som betyder rigtig meget for os i Enhedslisten.

Jeg vil gerne spørge ind til noget af det, som fru Mai Henriksen sagde i sin ordførertale, og som handler om de her unge, som er mellem 25 og 29 år, og som i morgen kan gå ud og tage en uddannelse, i morgen kan gå ud og tage et job. Jeg vil gerne spørge fru Mai Henriksen, om Konservative reelt mener, at man bare i morgen kan gå ud og tage en uddannelse, altså, om vores uddannelser er så gode, at alle kan gennemføre, hvis de ville?

Kl. 21:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:46

Mai Henriksen (KF):

Nu er det jo sådan, at dem, der er karakteriseret i den her gruppe, er unge mennesker, som kan gennemføre en uddannelse. Det er dem, der ikke har andre problemer, end at de ledige og at de er på kontanthjælp. De har ikke sociale problemer, de har ikke psykiske problemer, de har ikke de problemer, som bremser dem i at gå direkte i gang. Det er jo derfor, at vi gerne vil have dem direkte i gang. Som jeg hørte den radikale ordfører, så kom hun jo faktisk med en række rigtig, rigtig gode forslag til initiativer til, hvordan man så kunne sikre den her hurtige tilgang.

Men det er jo altså vigtigt at sige, at for unge på kontanthjælp uden de her problemer, må jeg bare insistere på at prioritere midlerne anderledes. Så må jeg insistere på at prioritere midlerne til dem, der har behov, og dem, der har behov, er jo netop dem, der har problemer. Det er jo dem, som har en udfordring, dem, som ikke umiddelbart kan komme ud på arbejdsmarkedet, ikke umiddelbart kan komme ud. Det er jo dem, vi skal fokusere på. Det er jo derfor, at vi skal lave et system, hvor vi prioriterer dem, der har behov, frem for bare at prioritere alle over en kam.

Det har Konservative sagt i årevis, og det er jo sådan set glædeligt, at der er nogle, der begynder at følge op. Det er jo glædeligt, at vi hører SF i dag sige, at man vil begynde at lette topskatten, det er glædeligt at høre, at man skal begynde at prioritere uddannelses tilbuddene. Det er glædeligt for en konservativ at høre i de her dage.

Kl. 21:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Rosa Lund.

Kl. 21:47

Rosa Lund (EL):

Jeg vil undgå at bruge lejligheden til at diskutere SF's skattepolitik, men blot spørge fru Mai Henriksen: Hvis de her unge ikke har andre problemer, end at de er uden uddannelse og ikke har noget job, tror fru Mai Henriksen så måske, det kunne hænge sammen med, at det i dag er svært at få en praktikplads; at man i gennemsnit har 13 timers undervisning på lærer/pædagoguddannelsen; at der er brugerbetaling på vores gymnasiale suppleringskurser; altså at der er de her forhindringer, vil jeg vove at kalde dem, i vores uddannelsessystem, som kan gøre det svært at gennemføre en uddannelse, også selv om man ikke har stemplet som psykisk syg, eller hvad vi ellers betegner som et problem? Jeg tror ikke, vi har et problem med unge, men jeg tror, vi har et system, som har svært ved at håndtere alle vores unge. Jeg vil gerne spørge fru Mai Henriksen: Kunne det ikke være, fordi der var nogle ting i vores uddannelsessystem, som gjorde, at det var rigtig svært for en del unge – en del flere unge end dem, vi taler om i dag – at gennemføre en uddannelse?

Kl. 21:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 21:48

Mai Henriksen (KF):

Jeg er rigtig glad for, at vi ikke har et problem, der hedder unge, og det kan jeg fuldt ud tilslutte mig at vi ikke har. Jeg slog i min tale ned på et punkt, og det var erhvervsuddannelserne. Alt for mange kommer ind på erhvervsuddannelserne, selv om de ikke er uddannelsesparate, og det betyder et kæmpe stort frafald. Det giver utrolig store nederlag til følge for de her unge mennesker, og det er det, jeg er så optaget af. Men jeg kunne lige så godt have nævnt praktikpladser, og det var derfor, jeg i indledningen af min tale sagde, at jeg vil le dykke ned i nogle meget enkelte og nogle meget få punkter, fordi det her er så utrolig bredt, men jeg kunne lige så godt have nævnt praktikpladserne.

Jeg skal gerne sige, at jeg var kisteglad over at indgå praktikaftalen i efteråret, og det var jeg bl.a., fordi man fik stoppet de sociale klausuler, sådan at man ikke kom ud ad det spor og der kun blev lavet en tværministeriel arbejdsgruppe. Det var ærgerligt, at Liberal Alliance ikke ville være med, men vi ville gerne ind og tage ansvar, for vi ville gerne ind og sikre, at der kom flere praktikpladser.

Vi har også siddet i en kreds og talt om selvsupplering, og om, at det ikke kan være rigtigt, at der er så meget selvsupplering efter eksempelvis en ungdomsuddannelse, når de skal videre. Man skal lette de her overgange, både overgangen fra folkeskolen til ungdomsuddannelse og overgangen fra ungdomsuddannelse og videre.

Så der er rigtig, rigtig god grund til både at få kigget på uddannelsessystemet og få gjort det mere smidigt og samtidig kæde det sammen med arbejdsmarkedet, sådan at de, når de kommer igennem deres uddannelser, og det er det, de gerne skulle, og det skulle de i øvrigt gerne hurtigere, så er klar til at stå med de rigtige kompetencer, når de ender ude på arbejdsmarkedet.

Kl. 21:50

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den konservative ordfører. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 21:50

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for ordet og tak for debatten. Da vi er to ministre til stede, vil jeg vælge at koncentrere mig om den del af debatten, der har handlet om uddannelse. Men det hænger selvfølgelig tæt sammen, for skal vi gøre noget ved ungdomsarbejdsløsheden, ved vi, at det, man skal tage fat i, i høj grad er at give de unge en uddannelse, for det er det, der giver dem bedst chance for at få et job. Men det har selvfølgelig også det fremadrettede perspektiv med uddannelse, at vi gerne skulle have alle unge, når de forlader 9. eller 10. klasse, til at gennemføre en ungdomsuddannelse, for så er de bedst muligt klædt på til ikke at risikere at komme i arbejdsløshed.

Alle har jo været optaget af, hvad der skal gøres, og når jeg ser på den vedtagelse, som er fremsat af De Konservative, Venstre, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, kan jeg konstatere, at det ikke er så meget, der står om uddannelse. Der står nemlig alene, at Folketinget konstaterer, at frafaldet på ungdomsuddannelserne er alt for høj, og at der er brug for en helt særlig indsats for at mindske dette. Det tager jeg nu ikke som udtryk for, at man ikke har et ønske om at gøre noget ved uddannelsesområdet, og derfor vil jeg bare, som jeg også gjorde i starten, sige, at vi glæder os til de reformer, der kommer her i foråret og efteråret. Regeringen har nemlig en række initiativer, der netop bl.a. vil betyde, at frafaldet på ungdomsuddannelserne bliver langt mindre, og derfor vil jeg bare gentage invitationen til et bredt samarbejde, så vi får løst uddannelsesopgaven. Det handler om en reform af folkeskolen, så vi får et markant fagligt løft af alle, det handler om at indføre en ny fleksuddannelse for unge, der ikke kan gå den lige vej, det handler om, at vi får lavet en reel uddannelsesga-

ranti med praktikpladser, som mange har snakket om. Jeg vil bare notere her, at det er noget, som arbejdsmarkedet parter er helt enige i er helt afgørende, fordi de ved, at de har brug for dygtige unge inden for hele viften af erhvervsuddannelser. De værdsætter, at vi har et vekseluddannelsessystem med praktikpladser, så det er der et bredt ønske om vi får løst her i den kommende tid, og at vi får lavet endnu mere attraktive erhvervsuddannelser, også med højniveauforløb, sådan at unge får en rigtig god uddannelsesvej, også sådan at der bliver nogle bedre overgange fra at tage en erhvervsuddannelse og til f.eks. at tage en akademiuddannelse. Alle de her ting drøfter vi dels i det tværministerielle 95 pct.-udvalg, det er noget, vi vil drøfte med arbejdsmarkedets parter i forbindelse med trepartsforhandlingerne, og vi vil selvfølgelig også drøfte det med alle de relevante forligskredse, der er på uddannelsesområdet.

Så jeg glæder mig også over at høre, at der er et bredt ønske om at være med til at løse den kæmpe store udfordring, vi har med at få has på ungdomsarbejdsløsheden, og at sikre, at alle unge får en uddannelse.

Kl. 21:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 21:53

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg ved, at ministeren deler Enhedslistens bekymring for de her unge mennesker, som i dag står uden en praktikplads, og jeg ved, at spørgsmålet om, hvordan vi styrker erhvervsuddannelserne, betyder lige så meget for ministeren, som det gør for Enhedslisten. Og jeg har fuld respekt for, at man i regeringen har besluttet, at man skal drøfte en praktikpladsgaranti med arbejdsmarkedets parter.

Jeg vil alligevel gerne spørge børne- og undervisningsministeren om, hvordan ministeren ser en ideel praktikpladsgaranti. Hvordan ser en uddannelsesgaranti ideelt set ud fra regeringens side? Det er bare for at være helt sikker på, at vi er på samme linje, når regeringen sætter sig til forhandlingsbordet i trepartsforhandlingerne.

Kl. 21:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:54

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg tror ikke, at man kan lave den ideelle praktikpladsgaranti. Det, vi lægger op til, og som vi også drøfter i det tværministerielle 95-procents-udvalg, er: Skal vi kigge på indgangene til erhvervsuddannelserne? Skal de måske skal være bredere? Skal der skal være nogle bedre mulighed for, at man kan komme hurtigt igennem? Skal vi kigge på, at man måske specialiserer sig lidt senere i løbet af erhvervsuddannelserne? Skal vi kigge på, om man kan lave nogle mere attraktive skolepraktikpladser igennem kombinationsaftaler og andet, som praktikcentrene er udtryk for, og som Enhedslisten jo også er optaget af?

Så handler det selvfølgelig også om det, som vi desværre kun har gjort på kort basis i et antal år, nemlig at lave en udvidet uddannelsesgaranti, så man har en ret til, hvis man har gennemført det, der hedder trin et, en kort erhvervsuddannelse, også at kunne gennemføre den fuldt ud som trin to.

Det er bare for sige, at der er en række ting, der skal i spil, for at vi får en reel uddannelsesgaranti. Det glæder jeg mig rigtig meget til at drøfte i forbindelse med trepartsforhandlingerne.

Kl. 21:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 21:55

Rosa Lund (EL):

Jeg hørte også ministeren sige, at det kunne være en mulighed at indføre højniveaufag på erhvervsuddannelserne. Men jeg er måske mere interesseret i, hvad det er for nogle andre tiltag, vi kan lave, for i Enhedslisten tror vi ikke, at vi har brug for højniveaufag på erhvervsuddannelserne. Vi tror måske nærmere på de her bredere indgange, som ministeren også nævnte. Så jeg vil egentlig bare gerne spørge ministeren: Når der står i regeringens 2020-plan, at man vil styrke erhvervsuddannelserne, betyder det så kun, at de skal styrkes gennem højniveaufag, eller betyder det også, at de skal styrkes gennem andre tiltag?

Kl. 21:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:55

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg tror, at Enhedslistens ordfører godt ved, at det er et lidt retorisk spørgsmål. Der står jo både i 95-procents-udvalgets kommissorium og i regeringsgrundlaget, at det netop er hele viften af initiativer, der skal sættes i spil, og det var dem, jeg nævnte, da jeg kom her op igen.

Når jeg synes, at vi alligevel også skal sige noget om højniveaufag, er det jo, fordi noget af det frafald, der er på erhvervsuddannelserne, faktisk også skyldes unge, der synes, at de ikke får nok faglige udfordringer. Der er også unge, der ikke vælger erhvervsuddannelserne, fordi de tænker, at det lukker deres muligheder, og at de, hvis de vælger en erhvervsuddannelse, har svært ved at bruge den kompetence, hvis de på et tidspunkt har lyst til at starte på en videregående uddannelse. Jeg synes, det er vigtigt, at vi også giver det kvalitetsløft til erhvervsuddannelserne, at det åbner uddannelsesveje, i stedet for at det lukker nogle muligheder. Så det er ikke et enten-eller, men et både-og.

Kl. 21:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 21:56

Mai Henriksen (KF):

De Konservative har jo foreslået, at ungdomsuddannelserne skal kunne afvise elever, som ikke er uddannelsesparate, men at de samtidig skal forpligte sig til at lægge en plan sammen med den unge og sammen med vejlederne, så den unge får bygget de færdigheder, der skal til, på, så han eller hun på sigt kan komme hen og begynde på sin ungdomsuddannelse og gerne være bedre rustet til at være på sin ungdomsuddannelse frem for at falde fra og dernæst få det her nedslag. Så jeg vil egentlig bare spørge ministeren, om det er et forslag, ministeren kunne forestille sig at tage med i sin buket af forslag, der måtte komme til drøftelse her i efteråret.

Kl. 21:57

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:57

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

En af de ting, vi kigger på i det tværministerielle 95-procents-udvalg, er også, hvordan vi kan skærpe uddannelsesparathedsvurderingen. Det kan man gøre på forskellige måder. En af de ting, der er lidt tankevækkende, er, at vi jo har evalueret som et led i ungepakke 2, hvor den blev indført, hvordan uddannelsesparathedsvurderingen så er blevet brugt. Og der måtte vi jo konstatere, at der var mange ud-

dannelser, især gymnasierne, som alligevel optog unge, der var blevet erklæret for ikkeuddannelsesparate.

Så ved vi omvendt fra erhvervsuddannelserne, at der er de optaget af, at der ligger et forslag fra bl.a. Dansk Metal og DI, som ser på, at det inden for nogle erhvervsuddannelser kan være nyttigt at sige, at hvis man skal gå en særlig vej, er der brug for, at man har et fag på et højere niveau, for at der er en sandsynlighed for, at man gennemfører, og at de i højere grad går ind og giver noget vejledning til, hvad der skal til, for at man kan gennemføre.

Det her er bare for at sige, at vi gerne vil kigge på, hvordan vi kan skærpe uddannelsesparathedsvurderingen, men den skal selvfølgelig suppleres af den nye fleksuddannelse for de unge, der ikke kan gå den lige vej, så de også får en chance for at få en kompetence, som de kan bruge til videre uddannelse eller arbejde.

Kl. 21:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 21:58

Mai Henriksen (KF):

Det glæder mig overordentlig meget, og jeg synes virkelig, ministeren er meget, meget præcis, i forhold til hvad udfordringerne er. Som jeg også hører det, siger ministeren også, at der er en bagside af medaljen med den her 95-procents-målsætning, at det er et paradoks, at kun 0,3 pct. bliver erklæret for ikkeuddannelsesparate, og at for mange på en eller anden måde bliver mast igennem et uddannelsessystem, som de måske i virkeligheden ikke er parate til.

Så jeg vil egentlig godt med den konstatering måske bare lige til sidst spørge ind til, at ministeren nævner fleksuddannelsen. Og der kunne jeg måske godt tænke mig at vide lidt mere om, hvornår ministeren forventer at fleksuddannelsen kommer. Nu er den her revision af særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse blevet udskudt 1 år, så man må formode, at den kommer inden for 1 år. Men for det første kunne jeg rigtig godt tænke mig, at man ikke havde udskudt den, for jeg synes jo, at da vi havde foreningen LEV inde til samråd, stod det meget, meget klart, at der er nogle rigtig, rigtig store udfordringer med den her uddannelse, som kunne have været håndteret straks, og at det er problematisk at udskyde den. Så jeg håber, at der meget snart kommer et eller andet fra ministeren, som kan komme til diskussion, for det ville være rigtig ærgerligt at stå om 1 år, og der så ikke er kommet noget, og at det har været forgæves, at den her revision skulle udskydes.

Kl. 21:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:59

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Fleksuddannelsen drøfter vi i regi af det tværministerielle udvalg for 95-procents-målsætningen, og hele viften af initiativer, der skal drøftes der, skal der senest ligge anbefalinger på med udgangen af 2012. Det kan godt være, der er noget af det, der kommer før, men det er det seneste tidspunkt.

Så vil jeg bare sige, at ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov jo er til en anden målgruppe end den, som er tænkt til fleksuddannelsen. Ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov er jo til unge, der ofte kan have nogle fysiske eller psykiske handicap, der gør, at det er sådan en helt, helt særlig målgruppe, som man skal lave nogle særlige forløb til. Med hensyn til målgruppen for fleksuddannelse er noget af det, vi drøfter, at det skal være unge, som af den ene eller den anden grund ikke vil kunne klare at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, typisk fordi de har faglige eller personlige problemer. Men det er forskellige målgrupper.

Der kan være noget overlap, og det er også noget af det, vi drøfter, altså hvordan vi er sikre på, at vi får nogle uddannelsesveje, der rammer præcist i forhold til en gruppe af unge, som er meget forskellige, især når vi kigger på de lidt mere sårbare unge.

Kl. 22:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Vil beskæftigelsesministeren have ordet? Ja.

Kl. 22:00

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er egentlig ikke, fordi jeg synes, det er strengt nødvendigt at fortsætte debatten. Jeg synes, vi er kommet godt omkring de mange aspekter, der vedrører ungdomsarbejdsløsheden og indsatsen i forhold til den. Jeg synes sådan set også, debatten her i aften har bekræftet, at vi på tværs af politiske skel er optaget af den her problemstilling; der er så uenighed om, hvordan man håndterer det bedst. Men for de unge, der er derude, og som mangler en praktikplads og ønsker at komme i gang med en uddannelse, og som ønsker, at der føres en politik, der understøtter jobskabelse, så må det dog have været en på sin egen måde oplivende aften at have fulgt debatten her, for jeg synes, diskussionen har bekræftet, at det er noget, der ligger os alle sammen på sinde.

Så vil jeg besvare et enkelt spørgsmål, som jeg har fået stillet meget direkte, og det er spørgsmålet om 2020-strategien i forhold til den konkrete arbejdsløshedssituation, kan man sige. Jeg tror, at en 2020-strategi, som den radikale ordfører i øvrigt meget, meget fint redegjorde for, jo har det indbygget i sig, at det er en strategi, der understreger en regerings samlede økonomiske politik i årene fremover indtil år 2020. Og der er jo ingen, der kan håbe på, at de unge, der er ramt af ungdomsarbejdsløshed i dag, også skal være et anliggende for bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed i 2020. Der skulle vi gerne have fået løst deres problemer.

En 2020-strategi handler jo om at skabe fundamentet for balance på statens finanser og i det hele taget at få etableret en sund økonomi, sådan at vi får det økonomiske råderum til at investere i det velfærdssamfund, vi møjsommeligt har bygget op i det her land igen gennem generationer, og som jo altså behøver et økonomisk fundament at stå på, for ellers er der ikke råd til uddannelse, skoler, hospitaler, børnehaver og alt det andet, der udgør et velfærdssamfund. Men den økonomiske politik, vi skal føre, skal jo altså også underbygge det, som jeg synes Liberal Alliances ordfører har understreget flere gange, nemlig at vi fortsat kan vækste og skabe endnu flere arbejdspladser. Så det er det langsigtede mål.

Så er der selvfølgelig den konkrete økonomiske situation, vi befinder os i her og nu. Der handler det jo om at skabe arbejdspladser, og i mine øjne er vi sammen med Enhedslisten godt i gang med det; der er energiaftalen, der er fremrykning af yderligere renovering i den almene sektor, der er kickstarten. Hvis vi er dygtige, vil vi kunne finde frem til endnu flere initiativer, og så er der altså, når vi taler ungdomsarbejdsløshed, specifikt et forslag om en ungepakke, som skal adressere nogle af de konkrete problemstillinger, vi står over for.

Jeg synes i øvrigt i forhold til 2020-strategien, at man også skal hæfte sig ved, at vi jo sådan set meget ambitiøst lægger op til et uddannelsesløft, både hvad angår 95-procents-målsætningen, 60-procents-målsætningen og de 25 pct., sådan at vi altså løfter niveauet for hele rækken af uddannelser og dermed, hvis vi lykkes med det her, sikrer, at mange flere kan opnå en varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det var få ord om, hvordan 2020-strategien hænger sammen med det her, men der er ingen tvivl om, at på den korte bane er der fortsat behov for initiativer, og det mener vi vi skal være parate til at tage hele tiden.

Kl. 22:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

De få ord gav i hvert fald anledning til et par korte bemærkninger.

Fru Mai Henriksen.

Kl. 22:04

Mai Henriksen (KF):

Nu kunne jeg jo ikke undgå at bemærke, at ministeren sagde en stor tak for samarbejdet med Enhedslisten om de aftaler, der var blevet indgået. Så vil jeg egentlig bare sparke ind, at jeg jo ser rigtig meget frem til de forhandlinger om reformer, der er blevet annonceret i 2020-planen. Vi kan så høre i aften, og det har vi også kunnet høre andre steder, at det ikke er Enhedslistens plan, at det ikke er Enhedslistens kop te. Det er jo interessant, at det, der sidste år var en massakre på den offentlige sektor, nu er regeringens politik. Det er glædeligt, at regeringen er blevet ansvarsfuld.

Jeg vil bare kort sige, at når det kommer til arbejdsmarkedsreformer – så ministeren er klar over det, når hun skal til at indkalde til forhandlinger – er det jo vigtigt for en konservativ, at det skal kunne betale sig at arbejde. Når det handler om skat, er det vigtigt, at det samlede skattetryk falder. Så det skal blot være mine korte bemærkninger til de kommende reformer, der måtte blive indkaldt til forhandlinger om.

Kl. 22:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 22:05

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det tager jeg positivt imod. Altså, jeg oplever Det Konservative Folkeparti som et parti, man kan regne med. Vi har lige nu gang i forhandlinger på beskæftigelsesområdet, hvor Det Konservative Folkeparti indgår med ordføreren som en af de primære forhandlere, og jeg synes, at vi har et rigtig fint samarbejde. Vi er en mindretalsregering, og dermed lægger vi os jo ind i det historiske spor, hvor regeringer har befundet sig størstedelen af moderne tid, nemlig hvor man ikke har et færdigt og fuldendt flertal for alle sine beslutninger, og derfor må vi jo som regering søge flertal til forskellig side, alt afhængigt af hvad det er for spørgsmål, der adresseres.

Men det ændrer jo ikke ved, at vi har et parlamentarisk grundlag, som er Enhedslisten. Jeg er af den helt klare holdning, at vi har et godt samarbejde med Enhedslisten. Der er uenigheder – selvfølgelig er der det, det ville jo være mærkeligt andet, for ellers ville Enhedslisten vel være en del af regeringen – men der er rigtig mange ting, der samler os. Jeg synes, at det i løbet af de første 7 måneder, regeringen har levet, har vist sig at være et endog fint samarbejde om både den økonomiske politik og en række specifikke områder, men vi indgår også meget gerne i et fremtidigt, fortsat samarbejde med Det Konservative Folkeparti.

Kl. 22:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 22:06

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne kvittere for ministerens fremlæggelse og afsluttede bemærkninger, og især vil jeg hæfte mig ved ministerens klare udsagn om, at det handler om at skabe nogle arbejdspladser. Der blev nævnt kickstarten og energiaftalen, og jeg hørte også ministeren sige, at der også skal yderligere tiltag til, og det ser jeg frem til at vi får et godt samarbejde om. Det er jo en anden tilgang, må jeg sige, end den, vi har hørt fra den anden side af salen.

Det siger jo selv, at i takt med at vi kan skabe nogle arbejdspladser, letter vi også problemet med ungdomsarbejdsløsheden. Så har vi nogle uenigheder. Dem skal jeg ikke trampe i nu, men bare stille et enkelt spørgsmål. Når nu ministeren tager proppen af den her diskussion om 2020-planen, er det jo med fare for, at vi skal ud i en anden runde og være her resten af aftenen, men jeg vil prøve at begrænse spørgsmålet, så vi slipper for det. Er ministeren bekendt med den seneste rapport fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, der hæfter sig ved nogle tal fra Danmarks Statistik, der viser, at antallet af personer i de arbejdsdygtige aldre, *stiger* frem mod 2020 – altså stik imod det, der egentlig er forudsætningen for 2020-planen, nemlig at arbejdsudbuddet af mennesker i de arbejdsdygtige aldre falder. Ifølge tallene fra Danmarks Statistik stiger de. Der er oven i købet et lille plus, når vi når frem til 2020, og det må vel så gøre, at man ikke behøver at være så fanatisk optaget af at øge det her arbejdsudbud.

Kl. 22:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 22:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil gerne sige, at der ikke er nogen i regeringen, der er fanatisk optaget af at sikre arbejdsudbuddet, men vi er meget optaget af at levere en økonomi videre, som vi kan stå inde for, fordi det er forudsætningen for, hvordan og om man kan drive et samfund på en ordentlig måde. Vi kommer til at mangle hænder.

Jeg er helt bekendt med de nye tal fra Danmarks Statistik, og i den forbindelse kan det jo være nødvendigt lige at understrege, at der, hvor man bl.a. forventer en stigning i antallet af borgere i Danmark i den erhvervsdygtige alder, bl.a. er knyttet til indvandrings-spørgsmålet. Indtil nu er det jo desværre sådan, at borgere med minoritetsbaggrund har en markant lavere erhvervsfrekvens og beskæftigelsesfrekvens end borgere, der i flere generationer har levet i det danske samfund. Medmindre vi får ændret på det, hvad jeg synes vi bør have som ambition, i regi af en kontanthjælpsreform og i andre sammenhænge, så kan man ikke ud af de tal udlede noget om udfordringen i forhold til at have hænder og hoveder – de to ting hænger jo uløseligt sammen – nok på det danske arbejdsmarked; det er for tidligt at sige noget om nu. Under alle omstændigheder viser tallene jo altså også, at kurven knækker relativt hurtigt efter 2020, og det mener jeg sådan set ikke at der er nogen af os der kan sidde overhørig.

Kl. 22:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 22:09

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil bare høre, om ministeren er enig i, at der er balance i et samfunds økonomi som helhed betragtet, når der er balance i forholdet mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft. Det vil sige, at når de to ting går lige op, er der orden i økonomien. Er vi enige om det? Det er den ene ting. Den anden ting er: Selvfølgelig skal vi øge indvandrerne mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet, men er vi enige om, at det gør vi vel ved en ordentlig integrationspolitik, ved uddannelses tilbud, danskkurser osv.?

Kl. 22:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 22:10

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, det er for let sluppet at sige, at hvis man når balancepunktet mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft, er der også styr på økonomien, for der er mange andre faktorer. Jeg tror, at det, der er vigtigt at få sagt – og det er ikke, fordi det skal udvikle sig til en lang 2020-diskussion; vi er her for noget andet – er, at hvis ikke vi slår ind på et reformspor, er der ikke balance i statens finanser, når vi når frem til 2020, men lad os tage den diskussion i anden sammenhæng. Det, vi er forpligtet til i aften på opfordring fra Enhedslisten i øvrigt, og tak for det, er at diskutere ungdomsarbejdsløshed.

Der har ordføreren da ret: Hvis vi skal fremme erhvervsdeltagelsen, og det skal vi – det er en bunden opgave, synes jeg – for vores borgere med minoritetsbaggrund, så kræver det en bedre integration. De seneste mange år har jo også vist, at når man nærmest bevidstløst sætter ydelser voldsomt ned, er det ikke det, der gør, at alle kommer i arbejde. Der skal helt andre ting til: uddannelse, ordentlig integration, en ordentlig introduktion til det danske arbejdsmarked, men selvfølgelig også, vil jeg gerne sige til ordføreren, nogle meget klare krav og forventninger fra samfundets side om, at når man kommer til Danmark, skal man selvfølgelig efterstræbe at blive selvforsørgende så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 22:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til beskæftigelsesministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 22. maj 2012.

Kl. 22:11

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er i dag følgende anmeldelser:

Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV), Holger K. Nielsen (SF), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF):

Lovforslag nr. L 190 (Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Regulering af grundvederlaget, modregning i eftervederlaget det første år, optjening af beløb til efteruddannelse m.v., forhøjelse af pensionsalder for egenpension m.v.).

Kristian Jensen (V) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 91 (Forslag til folketingsbeslutning om en nyordning af folketingsmedlemmers vederlagsordning og nedsættelse af en lønkommission).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 16. maj 2012, kl. 13.00.